
EGÉSZSÉGVÉDELMI ÉS BIZTONSÁGTECHNIKAI SZABÁLYZAT

Vezérigazgatói operatív szabályzat

<i>Szabályzat kidolgozásáért és karbantartásáért felelős:</i>	<i>HR és Társasági Szolgáltatások igazgató</i>
<i>Szabályzat kiadásáért felelős:</i>	<i>Jog és Szabályozás vezető</i>
<i>Jóváhagyó:</i>	<i>Elnök-vezérigazgató</i>

Tartalomjegyzék

1. Cél, hatály és hozzáférés meghatározása	6
1.1. A szabályzat célja	6
1.2. A szabályzat hatálya	6
1.2.1. A szabályzat személyi hatálya, külső és belső érdekelt felek	6
1.2.2. A szabályzat időbeli hatálya	6
1.2.3. Hatályon kívül helyezések	6
1.2.4. A szabályzat tárgyi hatálya	6
1.3. Szakkifejezések, fogalomtár	6
1.4. Hozzáférés	6
2. Általános rész	7
2.1. Megelőzési program	7
2.2. Életvédelmi szabályok	7
2.3. Vezetői bejárások	7
2.4. Tervezés, teljesítményértékelés	8
3. Képzések, oktatások	9
3.1. Alapoktatás	10
3.2. Ismétlődő oktatás	10
3.3. Rendkívüli oktatás	11
3.4. Biztonságtechnikai továbbképzés és vizsga	12
3.5. Tűzvédelmi szakvizsga	12
4. Kockázatmenedzsment	12
5. Munkavégzés engedélyezése és felügyelete	14
5.1. Belépés engedélyezése	14
5.2. Üzemeltetés, karbantartás, saját kivitelezés	14
5.3. Munkaterület átadása	15
5.4. Megbízás munkavégzésre (munkavégzés munkáltató általi elrendelése)	16
5.5. Munkavégzés engedélyezése	16
5.5.1. Általános előírások	16
5.5.2. Szolgáltatási szerződés alapján végzett szerviztevékenységek munkavédelmi feltételei	17
5.5.3. Munkavégzési engedély	18
5.5.4. Magas kockázatú munkavégzés engedélyezése	19
5.5.5. Koordináció	23
5.6. Munkavégzés felügyelete	24
5.6.1. Munkavégzés helyszínén tartandó dokumentumok és eszközök	24
5.6.2. Légtérelmézés általános szabályai	25
5.6.3. Nem technológiai célú létesítményben történő munkavégzés felügyelete	26
5.6.4. Üzemeltetői felügyelet	26
5.6.5. Szakfelügyelet	27
5.6.6. Üzemeltetői, illetve szakfelügyelet igazolása	28
5.6.7. Munkavégzési engedély lezárása vagy visszavonása	28
5.6.8. Intézkedés idegen érdekkörben végzett munka során észlelt szabálytalanságok, biztonsági övezetsértések esetén	29
6. Rendkívüli események jelentése, kivizsgálása	29
6.1. Elsődleges eseménykezelés	30
6.2. Rendkívüli események jelentése, minősítése	30
6.2.1. Rendkívüli események jelentése a helyszínről	30
6.2.2. A rendkívüli esemény előzetes minősítése, tovább jelentése	31
6.2.3. A RIK és más szervezeti egységek jelentési feladatai	32
6.3. Az ESET vizsgálati csoport	34

6.3.1. Az ESET vizsgálati csoport résztvevői	34
6.3.2. Az ESET vizsgálati csoport kinevezése	34
6.3.3. Kivételek	34
6.4. Rendkívüli esemény kivizsgálása	35
6.5. Helyesbítő intézkedések	36
6.6. Dokumentumkezelés, adatnyilvántartás	36
6.7. Kommunikáció	37
6.8. Kártérítés	37
7. Egészségvédelmi és biztonságtechnikai kontrollok	38
7.1. Hatósági ellenőrzések	38
7.2. Szakági szemle	38
7.3. Régióvezetői (Felelős Műszaki Vezetői) szemle	39
7.4. Munkafolyamatba épített ellenőrzések	39
7.5. Rendkívüli ellenőrzések	40
7.6. Alkohol és egyéb kábító hatású szer okozta befolyásoltság ellenőrzése	40
7.6.1. A Társaság munkavállalóinak ellenőrzése	40
7.6.2. Beszállítók ellenőrzése	41
7.7. Munkahelyek egészségvédelmi célú műszeres vizsgálatának rendje	42
8. Beszállítók menedzsmentje	42
8.1. Beszállítók oktatása	42
8.2. Beszállítók ellenőrzése	43
8.3. Beszállítók riportja	43
9. Egészségvédelem	44
9.1. Munkavédelmi feladatok, felelősségek	44
9.1.1. Az elnök-vezérigazgató és a vezérigazgató munkavédelmi feladatai	44
9.1.2. HR és Belső Szolgáltatások igazgató	44
9.1.3. Vezető beosztású munkavállalók munkavédelmi feladatai	44
9.1.4. Felelős Műszaki Vezető munkavédelmi feladatai	45
9.1.5. TBEM vezető munkavédelmi feladatai	45
9.1.6. A munkát irányító munkavállaló munkavédelmi feladatai	46
9.1.7. A munkavállalók munkavédelmi feladatai	47
9.2. Orvosi vizsgálatok rendje	47
9.2.1. Általános szabályok	47
9.2.2. Az orvosi vizsgálatok típusai	48
9.2.3. Előzetes munkaköri alkalmassági vizsgálat	48
9.2.4. Időszakos orvosi alkalmassági vizsgálat	48
9.2.5. Soron kívüli orvosi alkalmassági vizsgálat	49
9.2.6. Záró vizsgálat	49
9.2.7. Gépjármű- és munkagépvezető orvosi alkalmassági vizsgálata	49
9.3. A munkahelyek kialakításának előírásai	50
9.4. A munkahelyek használatának szabályai	50
9.5. A munkaeszközök használatának szabályai	51
9.6. Védőeszköz- és védőszerjuttatás rendje	52
9.6.1. Egyéni védőeszközök kiválasztása és beszerzése	52
9.6.2. Egyéni védőeszközök használatának szabályai	52
9.6.3. Egyéni védőeszköz ellenőrzése, felülvizsgálata, karbantartása (tisztítása)	54
9.6.4. Villamos biztonsági eszközök felülvizsgálata	55
9.6.5. Munkaruha juttatás	55
9.6.6. Védőital - és ivóvízjuttatás	55
9.6.7. Védőszer, fertőtlenítőszer és tisztítószer juttatás	55
9.6.8. Védőoltások gyógyszerek és fertőtlenítő szerek juttatása	56

9.7. Elsősegélynyújtó felszerelés, elsősegélynyújtás.....	56
9.8. Munkahelyi higiénia.....	57
9.9. Képernyő előtti munkavégzés szabályai, képernyős munkahelyek.....	58
9.10. Kémiai biztonság	58
9.10.1. Általános előírások	58
9.10.2. Vegyi anyagok beszerzése és tárolása	59
9.10.3. Vegyi anyagokkal végzett tevékenységek alapvető biztonsági szabályai	60
9.11. Nemdohányzók védelme, dohányzásra vonatkozó korlátozások	61
9.12. Távmunkavégzés szabályai (Home-office).....	61
9.13. Mobiltelefon használatára vonatkozó tilalmak, korlátozások	61
9.14. Gépjármű közlekedési és használati szabályok	61
9.14.1. Gépjárművezetői kategóriák és a járművezetés feltételei.....	63
9.14.2. Fontos szabályok	63
9.15. Sérülékeny munkavállalói csoportok, egyedüli munkavégzés tilalma	64
9.15.1. Sérülékeny és különösen veszélyeztetett munkavállalói csoportok	64
9.15.2. Fokozott egészségügyi kockázattal élő munkavállalók	64
9.15.3. Egyedüli munkavégzés tilalma.....	64
9.16. Járványügyi veszélyhelyzet kezelése	65
9.17. Munkavédelmi érdekképviselőt	65
9.17.1. A Munkavédelmi Bizottság (MvB)	65
9.17.2. A Paritásos Munkavédelmi Testület.....	66
10. Biztonságtechnika.....	67
10.1. Tűzvédelem	67
10.1.1. Általános tűzvédelmi előírások.....	67
10.1.2. Tűzvédelmi fejlesztési koncepció/program	68
10.1.3. A tűzvédelmi szervezet felépítése, a tűzvédelmi feladatokat ellátó személyek feladatai és kötelezettségei.....	68
10.1.4. Tűzvédelmi Használati szabályok	77
10.1.5. Tűzvédelmi műszaki megoldásokra vonatkozó előírások	83
10.1.6. Munkavállalók tűzjelzéssel, tűzoltással és műszaki mentéssel kapcsolatos feladatai.....	86
10.1.7. Tűzriadó Terv	87
10.2. Katasztrófavédelem, vészhelyzeti felkészülés	87
10.2.1. A súlyos balesetek elleni védekezés jogi követelményei	87
10.2.2. A Súlyos Káresemény Elhárítási Terv (SKET)	88
10.2.3. A SKET oktatása:	89
10.2.4. A SKET gyakorlatok előkészítése, végrehajtása:	89
10.2.5. A SKET felülvizsgálata, változáskövetés	89
10.3. Veszélyes áruk közúti szállítása (ADR)	91
10.3.1. Veszélyes áruk mentességi határ feletti szállítása.....	91
10.3.2. A Társaság saját munkavállalói által végzett veszélyes áru szállítások:.....	94
10.4. Kritikus infrastruktúra védelme.....	95
10.4.1. A kritikus infrastruktúra védelemmel kapcsolatos általános üzemeltetői feladatok.....	95
10.4.2. Védelmi és biztonsági eseménnyel összefüggő üzemeltetői feladatok	97
11. Magas kockázatú tevékenységek biztonsági szabályai	98
11.1. Veszélyes energiák kizárása.....	98
11.2. Magasban végzett munka alapvető biztonsági szabályai	100
11.3. RB-s térben végzett munka alapvető biztonsági szabályai	102
11.4. Emelési műveletek alapvető biztonsági szabályai.....	102
11.5. Földmunkavégzés alapvető biztonsági szabályai	104
11.6. Villamos rendszereken, berendezéseken végzett munkák alapvető biztonsági szabályai	104
12. Gép, Berendezés, technológia, munkahely munkavédelmi eljárásai	104

12.1. Üzemi próbák	104
12.2. Munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat	105
12.3. Próbaüzem	105
12.4. Munkavédelmi üzembe helyezés, használatbavétel	106
12.5. Üzemen kívül helyezés, újraindítás	107
12.6. Gép, berendezés, munkaeszköz időszakos felülvizsgálata	108
12.6.1. Általános szabályok	108
12.6.2. Időszakos biztonsági felülvizsgálat	108
12.6.3. Ellenőrző felülvizsgálat	109
12.6.4. Soron kívüli felülvizsgálat	110
12.6.5. Építmények felülvizsgálata	110
13. Kapcsolódó jogszabályok, külső szabályzatok	111
14. Mellékletek	113
15. Szabályzatban történt legfőbb változások	113
16. dokumentumtár	113

1. CÉL, HATÁLY ÉS HOZZÁFÉRÉS MEGHATÁROZÁSA

1.1. A szabályzat célja

A szabályzat célja, hogy meghatározza az egészségvédelem és biztonságtechnika szakterületein az FGSZ Zrt. folyamatait, feladatait, és az ehhez kapcsolódó felelősségeit a Társaság üzleti és stratégiai céljaival összhangban.

1.2. A szabályzat hatálya

1.2.1. A szabályzat személyi hatálya, külső és belső érdekelt felek

A szabályzat hatálya kiterjed a FGSZ Zrt. (továbbiakban: Társaság) minden munkavállalójára, valamint a Társaság területére belépő és a munkavégzés hatókörében tartózkodó személyre függetlenül attól, hogy milyen külső szervezet (hatóság, külső vállalkozó, üzleti partner stb.) állományába tartozik.

1.2.2. A szabályzat időbeli hatálya

A szabályzat hatálybalépése a dokumentumjóváhagyó alkalmazásban a döntési hierarchia legfelsőbb szintjén álló jóváhagyó jóváhagyásának időpontja, mely időpont megjelenik a Társaság belső honlapján a szabályzat hatálybalépésének dátumaként. Ettől a naptól a szabályzat rendelkezései kötelezőek.

1.2.3. Hatályon kívül helyezések

Jelen szabályzat kiadásával egyidejűleg hatályon kívül helyeződik:

Azonosító	Cím (Szabályzat típusa)	Verziószám	Hatálybalépés dátuma
VIG-3	Egészségvédelmi és biztonságtechnikai szabályzat	3.	2023.12.20

1.2.4. A szabályzat tárgyi hatálya

A szabályzat előírásait kell alkalmazni a földgázszállító rendszeren és tartozékain, valamint a műhely- és irodaépületekben történő munkavégzéskor. Területi vonatkozásban:

- a szabályzat hatálya kiterjed a Társaság működési területére (pl. technológiai rendszereire, a karbantartási eszközeire és létesítményeire), a Társaság által vagy a megrendelésére szervezett rendezvények helyszíneire, „home-office” munkavégzésre, illetve a munkavégzés helyszínére való közlekedésre;
- a szabályzat előírásait alkalmazni kell abban az esetben is, ha a Társaság munkavállalói más üzemeltető technológiai rendszerén végeznek munkát (pl. nyomás alatti fűrés végrehajtása üzemelő vezetéken), betartva a helyi, esetleg szigorúbb előírásokat is.

1.3. Szakkifejezések, fogalomtár

A szabályzatban előforduló fogalmak magyarázata a [Fogalmak, szakkifejezések](#) állományban található meg. Az egészségvédelem- és biztonságtechnika-specifikus fogalmak az FGSZ intranet oldalán is elérhetőek [[BEM fogalmak, szakkifejezések](#)].

1.4. Hozzáférés

Jelen szabályzathoz a Társaságon belüli hozzáférés nem korlátozott.

Jelen szabályzathoz a külső fél általi hozzáférés nem korlátozott, kivétel a szabályzat 10.4 pontja, amelyhez a külső fél általi hozzáférés teljes mértékben korlátozott.

2. ÁLTALÁNOS RÉSZ

2.1.Megelőzési program

A Társaság háromévente egységes és átfogó megelőzési programot készít, amely tartalmazza a társasági munkafolyamatok, technológiák, a munkaszervezés, a munkafeltételek, a munkakörnyezeti tényezők vizsgálatának eredményét, mindezek fejlesztésére kialakított programokat, akciókat és tervezett ráfordításokat.

A megelőzési programot a Társaság üzleti céljaival összhangban a Társasági Biztonság-, Egészség- és Munkavédelem (továbbiakban: TBEM) osztály készíti el az igazgatóságokkal, a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatóval és a Munkavédelmi Bizottsággal egyeztetve, melyet az elnök-vezérigazgató és a vezérigazgató hagy jóvá.

2.2.Életvédelmi szabályok

A földgázszállítás veszélyes üzem, folyamatos biztosítása állandó készenlétet, felelős szakmaiságot és minőségi munkakultúrát igényel kollégáinktól és a Társaságunknak dolgozó vállalkozóktól egyaránt. Feladataink ellátása során egyetlen pillanatra sem feledkezhetünk meg arról, hogy emberi életek múlhatnak munkavégzésünk és döntéseink minőségén.

Életünk és mások életének, egészségének megóvása mindenek felett álló érték. Az ezek szavatolását biztosító életvédelmi szabályrendszerünk ismerete és rendszeres alkalmazása, akárcsak egymás kölcsönös megbecsülése és tisztelete ezért alapvető elvárás a Társaság valamennyi munkavállalójától és vállalkozójától.

Az FGSZ Zrt.-nél bevezetett Életvédelmi szabályok alapvető biztonsági szabályok a magas kockázatú munkákhoz, melyek esetében a szabályok megszegése a legnagyobb eséllyel súlyos balesetet vagy halált okozhat. Az életvédelmi szabályok betartása minden munkavállaló számára kötelező. E szabályok megszegése esetén a Kollektív szerződésben előírt szankciókat alkalmazza a munkáltató.

A Társaságnál alkalmazott életvédelmi szabályok az alábbiak:

1. Ne dohányozz a dohányzásra kijelölt helyeken kívül!
2. Ne fogyassz alkoholt vagy kábítószer munkavégzés előtt és közben!
3. Kérj munkaengedélyt és tartsd be az abban foglaltakat!
4. Szükség esetén használd a megfelelő életmentő egyéni védőeszközt!
5. A munkavégzés megkezdése előtt ellenőrizd az energiaforrások kiszakaszolt állapotát!
6. Ne távolítsd el a biztonsági jelzéseket és ne iktasd ki vagy bíráld felül a biztonsági szempontból kritikus berendezéseket!
7. Végezz (vagy végeztess) légtérmerést, ahol szükséges!
8. Ne végezz munkát biztonságos megtámasztás nélküli árokokban!
9. Ne sértsd meg a biztonságos emelés szabályait!
10. Tartsd be a szabályokat és ha szabálytalanságot észlelsz avatkozz be!

2.3. Vezetői bejárások

A Társaság a vezetői bejárások programját a munkabiztonsági teljesítmény javítása és a biztonsági kultúra fejlesztése érdekében indította el. A vezetői bejárások célja az Életvédelmi szabályok ismeretének, betartásának kontrollálása, valamint beszélgetés a munkavállalókkal a munkakörnyezetük és az általuk

végzett munkafolyamat biztonságáról. A vezetői bejárásokat alapvetően a Társaság I., II., III. és IV. szintű vezetői végzik, mely kör kiegészülhet további munkavállalókkal.

A programot a TBEM osztály évente hirdeti meg, melynek során meghatározásra kerül a vezetői bejárások elvárt száma és a bejárások lefolytatására, dokumentálására vonatkozó követelményrendszer.

A vezetői bejárások eredményét az erre a célra szolgáló applikációban kell dokumentálni.

2.4. Tervezés, teljesítményértékelés

Az éves Üzleti tervezési folyamattal egyidejűleg tervezni kell az adott üzleti év TBEM feladatait, költségeit, projektjeit, beszerzéseit annak érdekében, hogy

- az egészségvédelmi és biztonságtechnikai kockázatokat az észszerűen megvalósítható legalacsonyabb szinten tartsuk,
- a Társaság teljesítményét folyamatosan javítsuk,
- a jogszabályi megfelelés biztosításához szükséges pénzügyi források rendelkezésre álljanak,
- a TBEM funkció fejlesztési irányai meghatározásra kerüljenek,
- a Társaság jó hírnevét folyamatosan fenntartsuk.

A tervezési folyamat során figyelembe kell venni legalább az alábbi információkat:

- A jogi megfelelés folyamatos fenntartása (pl. meglévő, vagy új jogszabályok azonosítása), önként vállalt kötelezettségek
- Belső kontrollok által feltárt nem megfelelőségek (pl. Vezetői bejárások, ellenőrzések, szemlék, auditjelentések).
- Külső kontrollok által feltárt nem megfelelőségek (pl. Hatósági ellenőrzések tapasztalatai).
- Hatóságok által kiszabott bírságok.
- Rendkívüli események vizsgálati jelentései (pl. súlyos üzemzavar, munkabaleset stb. vizsgálata).
- Kockázatok értékelése során azonosított magas és közepes kockázatok.

A fenti információk, mint a tervezés bemenő adatai alapján a TBEM vezető elvégzi a Társaság éves szakterületi költségeinek tervezését, javaslatot tesz a beszerzési, beruházási, karbantartási tervek szakterületi tervsoraira.

Az éves TBEM költségek költség helyi tervezése a TBEM vezető javaslatának figyelembevételével a költség hely-felelősök feladata (pl. központban FEÜ orvosi vizsgálatok, védőfelszerelések költségének tervezése, Földgázszállító Régiókban szakértői díjak tervezése stb.).

Fentiekkel egyidejűleg tervezni kell a Társaság éves kulcsteljesítmény jelzőit. A Társaság egészségvédelmi és biztonságtechnikai teljesítmény jelzői az alábbiak:

Kulcsteljesítmény jelzők (KTJ):

- Halálos munkabalesetek száma.
- Súlyos munkabalesetek száma (Munkavédelmi Törvény szerint).
- Munkanap kieséssel járó munkabalesetek száma (LTI).
- Munkanap kieséssel járó munkabalesetek frekvenciája (LTIF).
- Közúti gépjármű balesetek száma (RA).
- Közúti gépjármű baleseti frekvencia (RAR).
- Foglalkozási megbetegedések száma.
- Foglalkozási megbetegedések frekvenciája.
- Érvényes orvosi alkalmassági vizsgálat aránya (%).
- Hiányzási ráta (%).
- Bírságok (MFt).

Teljesítmény jelzők:

- Vezetői bejárások száma.
- Ellenőrzések száma.
- Oktatások száma.
- Bejelentett kvázi balesetek száma.
- Tűzesetek száma.
- Veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek/események száma.
- Vészhelyzeti gyakorlatok száma (SKET gyakorlat, tűzriadó gyakorlat, kiürítési gyakorlat).
- Költségek, ráfordítások.
- Rendkívüli események kivizsgálási aránya.

A Társaság előző három évben elért TBEM teljesítménye, valamint a tervezett és megvalósított akciók, projektek figyelembevételével az üzleti tervezési folyamattal egyidejűleg a TBEM vezető javaslatot tesz a kulcsteljesítmény jelzőkre (KTJ), majd megküldi a Tervezés és Kontrolling osztály részére, aki felelős a nevesített KTJ-k üzleti tervbe történő beépítésért.

Az üzleti terv jóváhagyását követően az elfogadott ráfordítások ismeretében az éves TBEM munkatervben kell részletesen kibontani az adott üzleti év TBEM feladatait, ezek határidejét, felelőseit, melynek elkészítéséért a TBEM vezető felelős.

A TBEM munkaterv előrehaladásáról, a kulcsteljesítmény jelzők alakulásáról és a Társaság vezetése számára fontos információkról havi teljesítmény riportot kell készíteni és a Társaság vezetése, majd Igazgatósága elé terjeszteni. A riport készítéséért a TBEM vezető felelős.

3. KÉPZÉSEK, OKTATÁSOK

- a) A munkavállaló csak olyan munkával bízható meg, aminek ellátására rendelkezik az egészséget nem veszélyeztető és a biztonságos munkavégzéshez szükséges ismeretekkel, készséggel és jártassággal.
- b) A munkakör betöltéséhez előírt szakmai képesítést és gyakorlatot a munkavállaló munkaköri leírásában a munkáltatói joggyakorló vezetőnek kell meghatároznia. A munkavállaló munkaköri feladatait a munkaköri leírása tartalmazza, melynek tudomásulvételét a munkaköri leírás aláírásával igazolja.
- c) A munkaköri leírásban kell továbbá előírni a munkahelyre, munkaköri feladatra vonatkozó speciális körülményeket, a munkavégzésre vonatkozó hatósági és belső szabályozásokban meghatározott (szakmai, egészségvédelmi, biztonságtechnikai) képzési követelményeket.
- d) A munkáltatói jogkört gyakorló vezető 3-6 hónapig terjedő betanulási időt köteles előírni új felvétel vagy áthelyezett munkavállaló fokozottan veszélyes munkakörnyezetben történő foglalkoztatása esetén. A betanulási idő alatt a munkavállaló csak gyakorlattal rendelkező munkavállaló felügyelete mellett sajátíthatja el a szükséges szakmai gyakorlatot.
- e) A képzések megvalósításánál, dokumentálásánál figyelembe kell venni a Humán Erőforrás osztály részletes szabályozását.
- f) Az oktatást végzőnek meg kell győződnie arról, hogy a munkavállaló az oktatott anyagot elsajátította, és képes azt a gyakorlatban alkalmazni.
- g) Az oktatás elvégzését a tematika megjelölésével és a résztvevők aláírásával ellátva írásban, online oktatás esetén elektronikus felületen kell rögzíteni, és eljuttatni a Humán Erőforrás osztály részére.
- h) A Társaság munkavállalóinak jelentős részét érintő oktatásokat a 3.1-3.5 fejezetekben tárgyaljuk, a specifikus oktatásokra (pl. SKET oktatás, ADR oktatás, munkaengedély kiadók oktatása) vonatkozó előírásokat a szabályzat specifikus fejezetei tartalmazzák.

- i) Az oktatási tematika elkészítése munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység, ezért a TBEM osztály BEM szakemberét és a foglalkozás-egészségügyi szolgáltató orvosát a tematika készítésébe be kell vonni.

3.1. Alapoktatás

- a) A munkáltatónak alapoktatás keretében gondoskodnia kell arról, hogy a munkavállaló elsajátítsa az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés elméleti és gyakorlati ismereteit, amennyiben:
- munkaviszonyt létesít a Társasággal,
  - hat hónapot meghaladó távollét után munkába lép,
  - a munkavégzés helye vagy a munkaköre megváltozik, és az új munkakör, illetve munkahely veszélyességében, jellegében eltér az előzőtől.
- b) Az alapoktatás időtartama 2 óra. A fizikai állományba sorolt munkavállalók és a műszaki állományba sorolt földgázellátásban műszaki-biztonsági szempontból jelentős munkakört betöltők részére a munkáltatói jogkört gyakorló vezető, vagy az általa erre írásban kijelölt vezető betanítási programot készít, amely a munkakörhöz, tevékenységhez kapcsolódó munkabiztonsági, balesetmegelőzési és helyismereti információk megszerzését is részletesen tartalmazza.
- c) A TBEM osztály szakértői tartják az alapoktatást, és beszámoló keretében ellenőrzik az alapismertetek elsajátítását. A beszámoló módja lehet szóbeli vagy az e-learning rendszerben teszt kitöltése.
- d) Az alapoktatásnak legalább az alábbiakat kell tartalmaznia:

Munkavédelem:

- Általános és a munkakörre, munkaterületre vonatkozó munkavédelmi előírások, biztonságos munkavégzés szabályai.
- Munkafolyamatok, munkaeszközök, vegyi anyagok kezelési, illetve használati utasításai.
- FGSZ Zrt. Életvédelmi Szabályai.
- Munkavédelmi kockázatértékelés, munkavégzés során fellépő veszélyforrások és a védelem módjai. Védőeszközök használata.
- Teendők baleset és rendkívüli esemény bekövetkezésekor.
- Orvosi vizsgálatok rendje, valamint az elsősegélynyújtás módja.

Tűzvédelem:

- Általános és a munkaterületre vonatkozó tűzvédelmi előírások, tűzvédelmi használati szabályok.
  - Tűz esetén alkalmazandó magatartási szabályok (tűzjelzés, kiürítés, kimenekítés, tűzoltó készülékek használata).
- e) Az oktatás során a jelen szabályzat adott munkakörre, munkahelyre vonatkozó fejezeteit is meg kell ismertetni a munkavállalókkal. Az oktatást követően egyéni felkészülés keretében kell elmélyíteni a rájuk vonatkozó előírásokat (munkahelyre vonatkozó tűzvédelmi szabályzat, munkautasítások). Az alapoktatásról készült oktatási napló automatikusan megküldésre kerül a Humán Erőforrás osztály részére. A betanítási program lezárását követően arról a munkáltatói jogkört gyakorló vezető, vagy az általa erre írásban kijelölt vezető a Humán Erőforrás osztályt írásban értesíti.
- f) Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez szükséges ismeretek megszerzéséig a földgázszállító technológián a munkavállaló gyakorlattal rendelkező munkavállaló felügyeletével végezhet munkát.

3.2. Ismétlődő oktatás

- a) Az oktatások időtartama, gyakorisága:

- A potenciálisan robbanásveszélyes munkakörnyezetben dolgozó fizikai és szellemi (mérnök, irányító) állományú munkavállalók esetén az irányadó időtartam legalább 2 óra/negyedév.
  - Előző bekezdésbe nem sorolt szellemi állományú munkavállalók részére az irányadó időtartam legalább 2 óra/év.
  - Veszélyes munkaeszköz kezelésével megbízott munkavállaló részére legalább évente munkavédelmi oktatást kell tartani.
- b) Az oktatók:
- BEM szakértők - munkakörhöz, munkafolyamathoz kapcsolódó általános egészségvédelmi és biztonságtechnikai ismeretek esetén, bekövetkezett munkabalesetek tanulságai.
  - Szakterületi mérnökök, csoportvezetők, vezető szerelők - szakma tematikus oktatások esetén.
  - TBEM osztály szakértője - éves tűzvédelmi oktatás; Súlyos Káresemény Elhárítási Terv (SKET); veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elhárításának éves oktatása esetén.
  - Az emelőgépek munkavédelmi oktatását az emelőgép ügyintéző bevonásával kell megtartani.
  - Veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadó – időszakos ADR oktatások.
  - Meghívott külső előadók (pl. elsősegély nyújtási ismeretek, közlekedésbiztonsági ismeretek, hávária/ éves komplex SKET gyakorlatra felkészítés).
  - Szerződött partnerek (pl. sűrített levegős légzésvédők, zuhanásgátló rendszerek)
- c) Az oktatást a TBEM vezető, a Régióvezető, vagy az általuk erre kijelölt személy ellenőrzi, amelyről tájékoztatást küld a Humán Erőforrás osztálynak. Az oktatás(ok)ról készített oktatási naplót meg kell küldeni a Humán Erőforrás osztály részére.
- d) Az oktatás formái:
- A negyedéves oktatások megszervezhetőek tantermi körülmények között, vagy online módon (elméleti foglalkozás), illetve a munkavállalók megszokott munkahelyén (műhely, technológiai szerelő központ), mint munkafolyamatba épített elméleti és gyakorlati foglalkozás.
- e) Szellemi állományú munkavállalók részére az éves oktatás megtartható tantermi körülmények között, vagy a TBEM osztály által kidolgozott és elektronikusan megküldött tananyagból történő egyéni felkészüléssel (e-learning), amely esetben az ismeretek elsajátítása elektronikusan megválaszolható teszttel kerül visszaellenőrzésre. Az oktatás(ok)ról készített oktatási naplót meg kell küldeni a Humán Erőforrás osztály részére.
- f) Biztonságtechnikai, munkavédelmi és egészségvédelmi, illetve ezekhez közvetlenül kapcsolódó szabályzatok módosított/átdolgozott változatainak kiadása esetén annak tartalmát, változásait az oktatásokon ismertetni kell.
- g) Az oktatás témaköreit tartalmazó éves oktatási tematikát a TBEM osztály készíti el tárgyév február 15-ig.

3.3.Rendkívüli oktatás

- a) Rendkívüli oktatást kell tartani:
- ha munkaeszköz átalakítására, új munkaeszköz üzembe helyezésére, új technológia bevezetésére kerül sor,
  - új életvédelmi célú védőeszköz használatra történő kiadása előtt,
  - súlyos munkabaleset bekövetkezése esetén a tanulságok ismertetésére,
  - ha egy ellenőrzés oktatási, személyi vagy munkaszervezési hiányosságot tárt fel,
  - ha rendkívüli esemény kivizsgálása oktatási hiányosságot állapított meg.
- b) Az oktatás(ok)ról készített oktatási naplót meg kell küldeni a Humán Erőforrás osztály részére.

- c) Rendkívüli oktatást rendelhet el az elnök-vezérigazgató, a vezérigazgató, az igazgatók, a régióvezetők és a TBEM vezető.

3.4. Biztonságtechnikai továbbképzés és vizsga

- a) A Biztonságtechnikai képzés és vizsgáztatás szervezésével kapcsolatos szabályokat és a földgázellátás műszaki biztonsága szempontjából jelentős munkaköröket a 16/2018. (IX. 11.) ITM rendelet (továbbiakban: Rendelet) határozza meg.
- b) A földgázszállítás műszaki biztonsági szempontjából jelentős munkaköröket betöltő munkavállalók ismereteinek szinten tartásáról, fejlesztéséről 5 évenként ismétlődő biztonságtechnikai továbbképző oktatás keretében kell gondoskodni.
- c) A b) bekezdés szerinti munkakört betöltő munkavállalók a Biztonságtechnikai vizsga megszerzéséig önállóan nem végezhetnek a Rendelet hatálya alá tartozó tevékenységet (pl. készenlét, ügyelet, szakfelügyelet), betanításukról, felügyeletükről a munkáltató köteles gondoskodni.
- d) A továbbképző oktatást vizsgával egybekötött tanfolyam keretében kell megszervezni. A felkészítő tanfolyam és a szakvizsga Társaságon belüli szervezése (helyszín, előadóterem, technika, oktatásszervező biztosítása), lebonyolítása, illetve a szakvizsgával kapcsolatos nyilvántartások vezetése a Humán Erőforrás osztály feladata. A Társaság szakértői közreműködnek a felkészítő tananyag összeállításában, illetve a szakma specifikus oktatási modulokat megtartják a felkészítő tanfolyamon. A Biztonságtechnikai vizsgára kötelezett munkakörök meghatározását az **1. sz. melléklet** tartalmazza.
- e) A Társaság munkakörei vonatkozásában a biztonságtechnikai továbbképzés és vizsga szükségességének megállapítása során felmerülő vitás esetekben a TBEM vezető által kibocsátott szakmai állásfoglalás szerint kell eljárni.

3.5. Tűzvédelmi szakvizsga

- a) A 45/2011. (XII. 7.) BM rendelet (továbbiakban: Rendelet) mellékletében felsorolt tevékenységek csak érvényes tűzvédelmi szakvizsga megléte esetén végezhetők.
- b) A Társaság az a) bekezdés szerinti tevékenységet végző munkavállalók részére a tűzvédelmi felkészítő tanfolyamot és szakvizsgáztatást regisztrált oktatásszervező cégtől rendeli meg.
- c) A tűzvédelmi szakvizsga, illetve a felkészítő tanfolyam szervezésével, végrehajtásával kapcsolatos részletes szabályokat a Rendelet tartalmazza. A felkészítő tanfolyam és a szakvizsga Társaságon belüli szervezése (helyszínek, előadóterem, technika, oktatásszervező biztosítása), lebonyolítása, illetve a szakvizsgával kapcsolatos nyilvántartások vezetése a Humán Erőforrás osztály feladata. A tűzvédelmi szakvizsga felkészítést a TBEM osztály tűzvédelmi végzettségű szakértői tartják meg szükség esetén további szakemberek bevonásával (pl. 14-es foglalkozási ág). A Társaság szakvizsgára kötelezett munkaköreinek meghatározását az **1. sz. melléklet** tartalmazza.
- d) A Társaság munkakörei vonatkozásában a tűzvédelmi szakvizsga szükségességének megállapítása során felmerülő vitás esetekben a TBEM vezető által kibocsátott szakmai állásfoglalás szerint kell eljárni.

4. KOCKÁZATMENEDZSMENT

- a) Társaságunk alapvető érdeke, hogy a működésével összefüggő kockázatokat, így az egészségvédelmi és biztonságtechnikai kockázatokat is azonosítsa, rendszeresen értékelje, szükség esetén döntést hozzon a kockázatok csökkentésére, és ezek megvalósulását nyomon kövesse.

- b) Minden, a Társaság működéséből eredő veszélyt, kockázatot azonosítani, értékelni, kontrollálni kell, valamint rendszeres időközönként felül kell vizsgálni annak érdekében, hogy megakadályozzuk a nem várt események bekövetkezését, vagy a bekövetkezett események hatását az észszerűen megvalósítható legalacsonyabb szinten tartjuk.
- c) A kockázatok azonosítására és értékelésére nemzetközileg elismert módszereket alkalmazunk.
- d) A vonatkozó jogi előírásoknak megfelelően legalább az alábbi esetekben szükséges a kockázatok értékelését dokumentálni:

Egészségvédelmi szakterület:

- munkahelyek, munkakörök, munkafolyamatok, munkaeszközök munkavédelmi kockázatértékelése,
- a veszélyes anyagokkal/keverékekkel végzett tevékenység kockázatbecslése,
- hátsérülések veszélyével járó kézi anyagmozgatás kockázatbecslése,
- képernyős munkahelyek egészségi és biztonsági feltételeinek értékelése,
- zaj károsító hatásának kitett munkavállalók, zajos munkahelyek kockázatértékelése,
- biológiai hatásoknak kitett munkavállalók (beleértve legionella kockázatok) azonosítása, kockázatértékelése,
- elektromágneses terek munkavállalókat érő hatásainak kockázatértékelése,
- fokozott pszichológiai terhelésnek kitett munkavállalók, munkakörök kockázatértékelése.

Biztonságtechnikai szakterület:

- potenciálisan robbanásveszélyes munkahelyek robbanási kockázatainak értékelése,
  - új (az 54/2014 BM rendelet hatályba lépését követően létesült) építmények, építményrészek tűzvédelmi kockázati osztályba sorolása,
  - meglévő építmények, építményrészek tűzvédelmi kockázati osztályba sorolása tűzvédelmi helyzet jelentős változását okozó funkció és/vagy használati körülmény változás esetén,
  - Üzletmenet-folytonossággal, üzleti hatáselemzéssel kapcsolatos fenyegetettségek és kockázatok értékelése (pl. kritikus infrastruktúra védelem),
  - katasztrófavédelem területén a környezet veszélyeztetése szempontjából kritikus gázipari létesítmények egyéni és társadalmi kockázatainak értékelése,
  - veszélyes áru közúti szállítás területén a közbiztonsági kockázatok értékelése.
- e) A kockázatértékelések módszertanát, amennyiben az jogszabályokban, szabványokban, ágazati és/vagy nemzetközi gyakorlatban egyértelműen nem meghatározott, a TBEM osztály dolgozza ki.
  - f) A kockázatértékelési dokumentációkat a Társaság belső portáloldalán is elérhetővé kell tenni. Az elvégzett kockázatértékelések eredményét az érintett munkavállalókkal és munkavédelmi képviselőkkel ismertetni kell.
  - g) A magas kockázati szint nem elfogadható. A közepes kockázati szint csak abban az esetben tolerálható, ha az egyben az észszerűen megvalósítható legalacsonyabb szint. A magas kockázat feltárása esetén a tevékenységet fel kell függeszteni, a közepes kockázatokra intézkedéseket kell hozni annak érdekében, hogy a kockázatot lecsökkentsük az észszerűen megvalósítható legalacsonyabb szintre.
  - h) Amennyiben a kockázatok csökkentése szükséges, úgy intézkedési tervet kell készíteni a felelősök, határidők, illetve a szükséges erőforrások feltüntetésével. Az intézkedési tervek végrehajtását vissza kell ellenőrizni.
  - i) A kockázatértékelési dokumentációk, intézkedési tervek elkészítését a TBEM osztály végzi, az érintett szervezeti egységek és külső szakértők (pl. foglalkozás-egészségügyi orvos) bevonásával.

- j) A kockázatértékelési dokumentációk időszakos és soron kívüli felülvizsgálatát a vonatkozó jogszabályi előírások alapján kell elvégezni.
- k) A kockázatok értékelését a hatályos jogszabályok szaktevékenységnek (pl. munkavédelmi, tűzvédelmi, munka-egészségügyi stb.) minősítik, ezért a kockázatok értékelését végző munkacsoport felállításakor ezt figyelembe kell venni.

5. MUNKAVÉGZÉS ENGEDÉLYEZÉSE ÉS FELÜGYELETE

5.1. Belépés engedélyezése

- a) A beléptetéssel kapcsolatos részletes szabályokat az FGSZ Zrt. Biztonsági szabályzata tartalmazza.
- b) Az állandó felügyelet nélküli (nincs folyamatos munkavállalói, vagy Biztonsági Szolgálati jelenlét) gázipari létesítményekre, építési munkahelyekre való belépést és távozást, a munkavégzéssel kapcsolatos információkat a Régiós diszpécsernek kell jelentenie a területre lépő munkavállalónak, illetve a helyszíni munkairányítónak (pl. munkát végző cég neve, felelős helyszíni vezető neve és elérhetősége, munkavégzők száma, a munka tartalma, munkavégzési engedély száma, távozáskor az elvégzett, valamint a megkezdett, de be nem fejezett munkák, esetleg tapasztalt rendellenesség).
- c) Az idegen személyeket a létesítményekre történő belépés előtt tájékoztatni kell a betartandó szabályokról, valamint a veszélyhelyzetek esetén követendő magatartási szabályokról, a beszállítókat a Beszállítók menedzsmentje fejezetben meghatározott oktatásban és/vagy tájékoztatásban kell részesíteni. A szabályok megszegése esetén az idegen személyek felügyeletét ellátó munkavállaló köteles a felügyeletére bízott személyeket figyelmeztetni a szabályok betartására.
- d) Bejárások, szemlék, látogatások kizárólag a VIG-26 FGSZ Zrt. Biztonsági szabályzat vonatkozó előírásainak betartásával szervezhetők és bonyolíthatók le.
- e) A bejáráson, szemlén, látogatáson részt vevő személyek tevékenysége még részleteiben sem minősülhet EBK-kritikusnak, és/vagy nem járhat az egészséget és testi épséget súlyosan és/vagy közvetlenül veszélyeztető kockázattal.
- f) A bejáráson, szemlén, látogatáson részt vevő személyeket a várhatóan előforduló veszélyekről, kockázatokról, a szükséges megelőző és vészhelyzeti intézkedésekről és magatartási szabályokról hitelt érdemlő módon dokumentálva, előzetesen tájékoztatni kell.
- g) A közép feszültségű alállomásokon munkavállaló egyedül nem tartózkodhat. Az alállomáson való tartózkodás feltétele a VIG-3 szabályzat 5.4.4.1. d., pontja szerint, az ott tartózkodók és a helyszíni munkairányító a munkakezdés előtt dokumentált munkamegbeszélést tartson. Idegen személyzet köteles az üzemeltetői felügyeletet ellátó, feljogosított személy utasításait maradéktalanul betartani: csak azokon a területeken tartózkodhat, ahol az üzemeltetői felügyeletet ellátó, feljogosított személy engedélyezi, és csak olyan tevékenységet végezhet, amire az üzemeltetői felügyeletet ellátó, feljogosított személytől engedélyt kapott.

5.2. Üzemeltetés, karbantartás, saját kivitelezés

- a) A Társaság munkavállalója a munkaköri leírásában meghatározott feladatait az üzemeltetési és karbantartási utasításokban meghatározott módon, munkavégzési engedély nélkül elvégezheti, kivétekek:
  - a Társaság saját kivitelezésű építési tevékenysége esetén, amennyiben kiviteli terv, építési technológia az 5.5.3. pontban előírt munkavégzési engedély szerinti feltételek leírását teljeskörűen nem tartalmazza.

- jogszabály, szabvány az adott tevékenységre vonatkozóan a munkavégzési engedély írásban történő kiadását írja elő.
- b) A földgázszállító technológia átalakításáról és az üzemeltetést érintő változtatásokról, ha a tevékenységet nem a gázátadó állomás, illetve a kompresszorállomás üzemeltetői személyzete végzi, az üzemeltetői személyzetet előzetesen tájékoztatni kell.
- c) Karbantartási, szerelési munkát csak az a munkavállaló végezhet, aki a tevékenységre vonatkozóan megfelelő szakképesítéssel rendelkezik, a munkavégzésre vonatkozó elméleti és gyakorlati oktatásban részesült, és e tevékenység az érintett munkavállaló munkaköri leírásában szerepel, vagy a tevékenység elvégzésével a munkáltató megbízta. E tevékenység a munkavállalónak kiadott utasítás szerint, munkavégzési engedély nélkül végezhető.
- d) Nem szükséges munkavégzési engedélyt kiadni karbantartás esetén akkor, ha a tevékenységet a Társaság saját munkavállalói végzik, a tevékenység végzésére kezelési és karbantartási utasítás rendelkezésre áll és tartalmazza az adott tevékenységre, berendezésre vonatkozó munkaveszély elemzést ([4. számú Függelék](#)), és ebben a munkavégzés munkavédelmi feltételei meghatározásra kerültek. Fentiek alól kivételt képeznek az 5.5.4.2 és az 5.5.4.3 pont szerinti kritikus tevékenységek **kizárólag** munkavégzési engedély kiadásával végezhetőek. Amennyiben a kezelési karbantartási utasításnak nem része a munkaveszély elemzés, akkor azt el kell készíteni a munkavégzést megelőzően.

5.3. Munkaterület átadása

- a) A Beruházás osztály, amennyiben az eljárásban a Beruházás osztály nem érintett, akkor a létesítmény üzemeltetéséért felelős vezető munkaterületet ad a Vállalkozónak zöld mezős beruházás, vagy a technológia, illetve az építmény rendeltetési funkciójának részleges vagy teljes felfüggesztésével járó építési tevékenység megkezdése előtt.

A munkaterület átadási/biztosítási eljárásba be kell vonni a létesítmény üzemeltetéséért felelős vezetőt, vagy az általa megbízott személyt, és az illetékes Biztonságtechnikai, Egészségvédelmi és Munkavédelmi szakembert (továbbiakban: BEM szakember), ha a munkaterület földgázszállító technológiai területet, ill. annak biztonsági övezetét vagy nem technológiai célú létesítményt érint. Munkaterület az eljárásban részt vevők egybehangzó hozzájáruló nyilatkozata esetében biztosítható vagy adható át bármilyen nem üzemeltetési jellegű tevékenység végzéséhez. A munkaterület átadási jegyzőkönyv iratmintáját az [1. sz. Függelék](#) tartalmazza.
- b) A munkaterület átadása üzemelő technológiai területen, rendeltetésszerűen használt nem technológiai célú épületben nem engedélyezett. Ilyen esetben munkaterület átadás helyett munkaterület biztosítási jegyzőkönyvet [1. sz. Függelék](#) kell készíteni. Építési tevékenység esetén az eljárás szereplői az a) pont szerintiek.
- c) Karbantartási munkáknál a létesítmény üzemeltetéséért felelős vezető, vagy az általa megbízott szakági mérnök és a Vállalkozó rögzíti a munkavégzés feltételeit a munkaterület biztosítási jegyzőkönyvben.
- d) A kompresszorállomás üzemeltetője (kompresszorállomás vezető, kompresszor mérnök) a kompresszoregységen az 5.2 d), illetve 5.5.2 pont szerinti ellenőrzési, javítási és karbantartási tevékenységek elvégzéséhez a gépegységet a [2. sz. Függelék](#) szerint, dokumentált módon adja át a tevékenységet végzőnek (saját karbantartó vagy vállalkozó).
- e) A munkaterület biztosítási eljárást nem kell lefolytatni az alábbi tevékenységekre vonatkozóan:
  - nyomvonal és terület karbantartás,
  - nem technológiai célú számítástechnika, távközlési és informatikai eszközök telepítése, szervize,
  - épülettakarítás, védőruha bértextília szolgáltatás

- nem technológiai célú épületbe beépített épületgépészeti szerkezetek (pl. lift, klímaberendezés, tüzelőberendezés, tűzjelző berendezések) és közművek szervize,
  - közmű üzemeltetők általános szolgáltatási szerződéses feltételekben rögzített feladatainak ellátása (kommunális célú szemétszállítás, fogyasztásmérők leolvasása és cseréje stb.)
  - irodatechnikai eszközök, háztartási és ahhoz hasonló célú berendezések szervize,
  - portaszolgálat, őrszolgálat,
- f) Nem adható a Vállalkozónak munkaterület, ha:
- a hatóság vagy a terület kezelője a munkavégzésre ideiglenes tilalmat rendelt el,
  - közös területen, illetve nyomvonalon üzemeltetett közművek esetén az idegen közmű üzemeltetője a munkavégzéshez a hozzájárulását nem adta meg,
  - idegen területhasználat miatt a terület nem veszély-, illetve kármentesített.

5.4. Megbízás munkavégzésre (munkavégzés munkáltató általi elrendelése)

- a) A Vállalkozónak a munkavégzési engedélyhez csatolnia kell a munkavállalóinak az adott munkára kiállított megbízást ([3. sz. Függelék](#)). Ha a munkavégzésben több vállalkozó vesz részt, akkor a munkában résztvevő vállalkozások a fővállalkozónak adják át a megbízásokat, aki a munkaengedélyezési eljárás során bemutatja azokat az engedély kiadójának, ill. csatolja azt a munkavégzési engedélyhez.
- b) Nem kell megbízást kiállítani:
- egyéni vállalkozónak, ha egyedül végez munkát,
  - azonnal elhárítandó hiba vagy havária elhárításba bevont vállalkozónak,
  - irodatechnikai eszközök, háztartási és ahhoz hasonló célú berendezések szervizének,
  - portaszolgálat, őrszolgálat részére,
  - szállítási feladatok végzőjének, ha az áru átvétele-átadása erre rendszeresített helyen történik (pl. raktári átvétel),
  - szagosító anyag, gázpalackok, veszélyes hulladék szállítását végző vállalkozó részére, ha az áru-feladás és -fogadás munkafolyamata írásban szabályozott,
  - technológiai célú létesítményen folyamatos vagy rendszeres műszaki rendelkezésre állást biztosító vállalkozásnak.
  - munkavégzési engedély nélkül végezhető munkákra (szolgáltatási szerződés alapján végzett szerviztevékenységek kivételével).
- c) A vállalkozónak nyilatkoznia kell továbbá arról is, hogy a munka során használandó szerszámok, eszközök, berendezések - beleértve a védőeszközöket - megfelelnek a vonatkozó követelményeknek és a munka jellegének.

5.5. Munkavégzés engedélyezése

5.5.1. Általános előírások

- a) A munkavégzési engedély megkérésére vonatkozó általános szabály, hogy a vállalkozónak az engedélyt a munka megkezdése előtt legalább **8 munkanappal** korábban kell igényelni, és a helyszíni munkavégzés megkezdése előtt a jóváhagyott munkavégzési engedélynek rendelkezésre kell állnia.
- b) A munka biztonságos elvégzéséhez megfelelő szakképzettségű és számú munkavállalót kell biztosítani.
- c) Ha a munkaterületen egyidejűleg két vagy több munkavállaló közösen végzi ugyanazt a munkafeladatot, a biztonságos munkavégzés érdekében az egyik munkavállalót meg kell bízni a munka irányításával, és ezt a többiek tudomására kell hozni.

- d) Az építési munkahelyen a munkavégzés irányítója piros karszalagot köteles viselni.
- e) Az engedélyt kiadó az üzemeltetői- vagy szakfelügyelet szükségességéről a munkavégzési engedélyben köteles rendelkezni.
- f) A munkakezdés feltétele az alábbi dokumentumok, feltételek elfogadása és rendelkezésre állása:
- a tevékenységet szabályozó szerződés, illetve megrendelés,
  - a Társaság és az engedélyező hatóság(ok) által kiadott engedélyek, nyilatkozatok, ill. hatósági bejelentések megléte (építési engedély, közmű üzemeltetők hozzájárulásai, üzemeltetői nyilatkozat, munkakezdés hatósági bejelentése stb.)
  - a munkavégzésben résztvevő személyeknek a Társaság E-learning rendszerben eredményes EBK beszámoló teljesítése,
  - betartandó előírásokat is tartalmazó jóváhagyott kiviteli terv, építési technológia, munkautasítás, amennyiben ilyen nem szükséges a tevékenységet szabályozó egyéb dokumentum,
  - ha a 4/2002. (II. 20.) SzCsM-EüM együttes rendelet szerint a munkavégzésre szükséges biztonsági és egészségvédelmi terv készítés, akkor biztonsági és egészségvédelmi terv,
  - vállalkozó munkavégzése esetén munkaterület átadási vagy munkaterület biztosítási jegyzőkönyv az 5.3 d) pont szerinti esetek kivételével,
  - a földgáz szállítóvezetéken vagy tartozékán végzett munkák esetén „Üzemeltetői nyilatkozat” megléte,
  - munkavégzési engedély, valamint
  - ha a munkavégzési engedély kiadója a munkavégzés feltételeként szakfelügyeletet vagy üzemeltetői felügyeletet írt elő, akkor a munka a felügyelettel megbízott személy jelenlétével és engedélyével kezdhető meg.
- g) A munkavégzési engedély 1 példányát a munkavégzés helyszínén, 1 példányt (ami lehet elektronikus példány) az engedély kiadójánál kell tartani. A munkavégzési engedély megőrzési ideje az érvényesség lejárata napjától számított 2 év. A munkavégzési engedély megőrzéséért az engedély kiadója felelős.
- h) Elföldelt műtárgyak, technológiai berendezések kitűzése, munkaárok nyitása és betemetése csak a Földgázszállító Régió, illetve a Geodézia szervezeti egységek képviselőjének engedélyével történhet.
- i) Amennyiben a munkaterületen nem FGSZ Zrt. által üzemeltett elföldelt műtárgy van, illetve közmű halad át, akkor annak kitűzését a Vállalkozónak (saját erős kivitelezés esetén a tevékenységet végzőnek) a közmű üzemeltetőtől meg kell rendelni. A kitűzés végrehajtása a munka megkezdésének előfeltétele.
- j) A vállalkozó a föld szakszerű visszatöltéséről és a tereprendezésről írásban köteles nyilatkozni ([5. sz. Függelék](#)).

5.5.2. Szolgáltatási szerződés alapján végzett szerviztevékenységek munkavédelmi feltételei

- a) Szolgáltatási szerződés szerint végzett szerviztevékenységek (kivéve 5.5.2. c) pont) az alábbi munkavédelmi feltételek fennállása esetén kezdhetők meg és folytathatók:
- A szerviztevékenység végzéséhez az érvényes szolgáltatási szerződésben meghatározott feltételek rendelkezésre állnak (pl. szolgáltatási szerződés mellékletében meghatározott feltételek, SAP megrendelés stb.).
  - Szolgáltató rendelkezik a munka elvégzéséhez szükséges engedélyekkel, a munkát végzők rendelkeznek a tevékenység ellátásához előírt szakképesítéssel, tűzvédelmi és munkabiztonsági ismeretekkel, birtokában vannak a biztonságos munkavégzéshez szükséges információknak.

- A munkavégzéshez használt munkaeszközök és védőfelszerelések az előírásoknak, valamint a munkavégzés jellegének megfelelnek.
- A Szolgáltató a földgázszállító rendszeren üzemmód változást nem végezhet, azt a szerviz részeként, kérésre kizárólag az Üzemeltető hajthatja végre.
- Rendelkezésre áll a Megbízás a munkavégzésre az 5.4 pont szerint.
- A Szolgáltató rendelkezik a tevékenységet szabályozó műveleti utasítással, ill. írott utasítással.
- A Szolgáltató rendelkezik a jogszabályok által előírt munkavédelmi kockázatértékeléssel a végzett tevékenységre.
- A tevékenység végzéséhez az üzemeltetői felügyelet meghatározásra került, az FGSZ Zrt. helyszíni üzemeltetői felügyeletet biztosít a munkafolyamat teljes ideje alatt.
- Szolgáltató képviselője és az Üzemeltető Munkavégzési engedély kiadásra jogosult munkavállalója elvégezte a tevékenység veszélyelemzését és a munkavédelmi feltételeinek meghatározását ([6. sz. Függelék](#)).
- A munkavédelmi feltételek meghatározásának folyamatába az FGSZ Zrt. BEM szakemberét bevonták.
- A Szolgáltató munkavállalói a 8.1 pont szerinti oktatást követően vizsgát tettek, EBK vizsgaszámmal rendelkeznek.
- Közép- és nagyfeszültségű (1 kV feletti) rendszereken végzett tevékenység, illetve potenciálisan robbanásveszélyes térben végzett tevékenység esetén a szolgáltatást végző Szolgáltató arra feljogosított munkavállalója a tevékenység végzésére a munkavégzési engedélyt kiállította a vonatkozó rendeletek alapján.

Fenti feltételek hiánytalan meglétének ellenőrzéséért FGSZ Zrt. részéről az adott létesítmény üzemeltetéséért felelős vezető, vagy az általa erre írásban meghatalmazott személy felelős, aki az 5.5.3 e) bekezdés szerinti feltételeknek megfelel.

b) Szerviztevékenységek nem teljeskörű felsorolása:

- Szolgáltatási szerződés alapján végzett szerviztevékenységek:
  - PLC javítás
  - Szagosító berendezés javítás
  - Telepített gázkoncentrációmérő javítás
  - Weishaupt égőfej javítás
  - UPS javítás
  - Klíma javítás
  - Aggregátor javítás és karbantartás
  - Villamos hajtómű javítás
  - Középfeszültségű hálózat javítás
  - Biztonságtechnikai, tűzvédelmi felülvizsgálatok, tűzvédelmi műszaki megoldások karbantartása, javítása
  - Víz-, szennyvízkezelő berendezések szervizelése
  - Szagosítóanyag disztribúció, töltés, lefejtés
- Gázmintavétel laboratóriumi vizsgálathoz.

c) Szolgáltatási szerződés alapján végzett szerviztevékenység kizárólag Munkavégzési engedély kiadásával engedélyezhető, ha a tevékenység az 5.5.4. pont szerint kritikus tevékenységnek minősül.

5.5.3. Munkavégzési engedély

- a) Az üzemelő földgázszállító vezeték és tartozékait nem érintő (ún. zöldmezős beruházás) építési engedélyköteles tevékenység munkaterületén, a munkaterület átadását követően a munkavégzés engedélyezése a vállalkozó (fővállalkozó) hatáskörében történik.

- b) A munkavégzési engedélyt a tevékenység végzésére jogosult és azzal megbízott fővállalkozó, szerződésben nevesített Vállalkozó, illetve az FGSZ Zrt. saját munkavállalói részére kell kiadni. A munkavégzési engedély mintáját a [7. sz. Függelék](#) tartalmazza.
- c) Az alábbi esetekben csak jelen szabályzat szerint kiadott, érvényes Munkavégzési engedély birtokában végezhető a tevékenység:
- **Vállalkozók által végzett tevékenységek**, ahol nem alkalmazható az 5.5.2 fejezet szerinti előírás.
  - Minden olyan tevékenység, amelyet az adott létesítmény/technológia üzemeltetésével, karbantartásával megbízott munkavállalók érvényes üzemeltetési, kezelési és karbantartási, vagy műveleti utasítástól **eltérő módon végeznek, vagy ezen szabályzatok nem kezelnek**.
  - Az 5.5.4.1 c) pont szerinti **kritikus tevékenységek**.
- d) Amennyiben a tevékenység alacsony kockázatú (nem kritikus tevékenység nem veszélyes munkaterületen) és nincs semmi olyan speciális információ, amit a munkavégzéssel összefüggésben a vállalkozó tudomására kell hozni, illetve meg kell követelni tőle, akkor nem szükséges írásos munkavégzési engedélyt kiállítani. A Társaság saját kivitelezésű építési tevékenysége esetén a munkavégzési engedélyt a kivitelezéssel megbízott szervezeti egység részére kell kiadni, az e) pontban meghatározottak szerint.
- e) A munkavégzési engedély kiadására az adott létesítmény üzemeltetéséért felelős vezető (Régióvezető, illetve az Eszköz- és Szolgáltatásgazdálkodás vezető, továbbiakban ESZG vezető, Informatika igazgató), illetve a Geodézia vezető, vagy az általuk írásban erre meghatalmazott személy jogosult. Ilyen engedély kiadására olyan munkavállaló hatalmazható fel, aki a Társaságnál az adott szakterületen legalább 3 év szakmai gyakorlattal rendelkezik, a munkaengedélyezési rendszerből dokumentált oktatásban részesült, az engedélyezett munkafolyamatot, a munkával érintett létesítményt ismeri.
- f) A munkaengedély kiadói oktatásokat **évente** kell ismételni, mely oktatás beszámolóval zárul.
- g) Az oktatás szervezése és az oktatással a kapcsolatos nyilvántartások (oktatási napló, oktatásra kötelezettek névsora) vezetése a Humán Erőforrás osztály feladata.
- h) Külön Munkavégzési engedélyben kell engedélyezni a térben, időben és tárgyban (konkrét helyszín, korlátozott időtartam, meghatározott feladat) elkülönülő munkavégzést.
- i) A munkakezdés új munkavégzési engedély kiadásával engedélyezhető, ha az engedélyben rögzített feltételekben jelentős változás (pl. munkairányító személyének változása) történt.
- j) A földgázszállító vezeték és tartozékai megközelítésével vagy keresztezésével járó munkavégzési engedély iratmintáját a [8. sz. Függelék](#) tartalmazza.

5.5.4. Magas kockázatú munkavégzés engedélyezése

5.5.4.1. Általános szabályok

- a) Bármely olyan munkavégzés megkezdése előtt, amely magas kockázatú (egészségvédelmi és biztonságtechnikai szempontból kritikus), írásbeli engedélyt kell kiadni. Ettől eltérni az 5.2 d) pontban meghatározott feltételekkel engedélyezett.
- b) Az írásbeli engedély:
- meghatározza a munkaterület határait, a munkavégzés időbeli korlátait,
  - azonosítja az összes veszélyt és értékeli a kockázatokat,
  - a veszélyek megszüntetésére vagy mérséklésére irányuló ellenőrző intézkedéseket hoz,
  - összehangolja, szükség esetén korlátozza az ugyanarra a területre kiadott egyéb munkaengedélyeket, párhuzamosan folyó munkákat,

- meghatározza a munka engedélyezéséért és elvégzéséért felelős személyeket,
  - biztosítja a megfelelő ellenőrzést a normál üzemmenethez való visszaállítás során,
  - a fenti információkat közli valamennyi munkában résztvevővel.
- c) Egészségvédelmi és biztonságtechnikai szempontból kritikus tevékenységek:
- Országos Tűzvédelmi Szabályzat 4. § szerint robbanásveszélyes állapot áll fenn a munkavégzés környezetben.
  - Alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenység végzése gázipari objektumon (kivétel fűkaszálás).
  - Beszállással végzett munka.
  - Egészségre és életre azonnali veszélyt jelentő mérgező, radioaktív anyagokkal végzett tevékenység (pl. radiológiai varratvizsgálat).
  - Különleges körülmények között végzett emelési műveletek (47/1999. (VIII. 4.) GM rendelet szerint), illetve személyek emelése.
  - Nyomás alatti rendszereken végzett fúrás, hegesztés, illetve normál üzemben nyomás alatt lévő rendszerek, nyomásmentesítést követő megbontásával végzett munka, kivétel 5.2 d) pont szerint feltételrendszer.
  - Magasban végzett munka (2 méternél nagyobb szintkülönbség), ha nincs kiépített, kollektív leesés elleni védelem.
  - Földmunka, munkaárokban végzett munka (talajszinttől 1 méternél mélyebben).
  - Építési területen Vállalkozók által történő párhuzamos munkavégzés.
  - Fentiekben fel nem sorolt, de a munkát engedélyező, vagy BEM szakértő által kritikusnak minősített munka.
- d) Földgázszállító és más veszélyes technológián végzett kritikus tevékenységek esetén az 5.5.1 f) pontban előírtakon túlmenően a munkavégzés feltételei:
- Ha a 4/2002. (II. 20.) SzCsM-EüM együttes rendelet szerint a munkavégzésre nem szükséges biztonsági és egészségvédelmi terv készítés, akkor a Munkabiztonsági terv ([4. sz. Függelék](#)) rendelkezésre állása.
  - Különleges körülmények között végzett emelési műveletek esetén emelési technológiát vagy emelési tervet kell összeállítani.
  - A munka nem kezdhető el, ha a tevékenységre nem készült dokumentált, munkavégzést közvetlenül megelőző kockázatértékelés (Last Minute Risk Assessment röviden LMRA; [9. sz. Függelék](#)). A kockázatértékelés célja, hogy a munkát végzők meggyőződjenek arról, hogy a tervezett munka a helyszíni körülmények, a létszám, a felkészültség, a munkaeszközök és a védőeszközök figyelembevételével biztonságosan elvégezhető.
  - A munka megkezdése előtt közvetlenül, helyszíni bejárást követően a munkavégzés helyszíni irányítója dokumentált munkamegbeszélést (Toolbox Meeting) köteles tartani a munkavégzésben részt vevőknek, melynek során ismertetni kell a kockázatértékelés eredményét, a biztonsági szabályok áttekintését, veszélyek ellen történő védekezés módjait. A munkamegbeszélést dokumentálni kell ([10. sz. Függelék](#)), az elhangzottak megértését a munkavállalók aláírásukkal ismerik el.
  - Több napig tartó munkafolyamat esetén, amennyiben a végzett tevékenység és a munkavégzés körülményei és kockázatai változatlanok, akkor az előző napon kitöltött [9. sz. Függelék](#) és [10. sz. Függelék](#) felhasználásával ezt a tényt a munkavégzés helyszíni irányítója dokumentálhatja. Ebben az esetben nem szükséges ugyanazzal a tartalommal naponta kitölteni a [9. sz. Függelék](#) és [10. sz. Függelék](#)-et, de a munkamegbeszélést le kell folytatni és a szükséges figyelemfelhívásokat naponta el kell végezni.
  - A Társaság létesítményein, vagy tevékenységével összefüggésben munkát végzőknek képzettnek kell lenni, ismernie kell a kritikus tevékenységhez kapcsolódó előírásokat, és a földgázszállító rendszer sajátos veszélyeit, előírásait.

- Az egyéni védőfelszereléseket az adott tevékenységre készített kockázatértékelésnek megfelelően kell használni.
- Az építési tevékenység fővállalkozó kivitelezőjének - át nem hárítható felelősséggel - gondoskodnia kell a kivitelezési munka megkezdése előtt - az üzemeltető szakmai felügyelete mellett - **a keresztezett létesítmény nyomvonalának és a gépi földmunkával nem érinthető övezetének kijelöléséről, továbbá az így kijelölt övezetben a gépi földmunkavégzés tilalmának betartásáról**, a kijelölt övezet építési tevékenység alatti fenntartásáról. A nyomvonalas létesítmény üzemeltetője – földgázszállító vezeték és tartozékai esetében az illetékes földgázszállító régió, illetve a Geodézia osztály – a kijelölés megtörténtét **írásban rögzíti**, a kijelöléssel érintett keresztezett létesítmény beazonosítására alkalmas módon.

A lehetséges vészhelyzetek kezelésére kidolgozott mentési, vészhelyzet kezelési terveknek rendelkezésre kell állni a munka megkezdése előtt, és ezt a munkavégzésben, mentésben résztvevőknek ismernie kell. Le kell állítani a munkavégzést, ha az veszélyezteti a munkavégzők vagy a munkavégzés hatókörében tartózkodó személyek egészségét és biztonságát, az üzemeltetés biztonságát, vagy az épített környezetet és természeti értékeket!

5.5.4.2. Alkalomszerű tűzveszélyes tevékenység engedélyezése

Alkalomszerű tűzveszélyes tevékenységet írásban meghatározott feltételek szerint szabad végezni az alábbiak betartásával:

- Az alkalomszerű tűzveszélyes munkavégzési engedély iratmintát és a tevékenység végzésére vonatkozó szabályokat a [7. sz. Függelék](#) tartalmazza.
- A vállalkozó a nem technológiai célú létesítményben végzett alkalomszerű tűzveszélyes tevékenységét elrendelheti a kereskedelmi forgalomban megvásárolható, és a hatályos tűzvédelmi jogszabály (54/2014 (XII. 5.) BM rendelet szerinti OTSZ) előírásainak megfelelő nyomtatványon is.
- A Társaság területén, technológiai rendszerén munkát végző vállalkozók tűzvédelmi szakvizsgára kötelezett tevékenységet végző munkavállalóinak tűzvédelmi szakvizsga bizonyítványát az üzemeltetői felügyeletet ellátó FGSZ Zrt. képviselőjének kötelező ellenőrizni.
- Az alkalomszerű tűzveszélyes tevékenység engedélyezése és végrehajtása során be kell tartani a 10.1.3.4 pontban előírtakat is.
- Az alkalomszerű tűzveszélyes tevékenységre vonatkozó engedély legfeljebb egy munkahétre adható ki. Minden munkakezdés előtt a munkavégzés helyszíni irányítója köteles ellenőrizni, hogy a munkavégzés körülményében tűzvédelmi szempontból történt-e változás. Amennyiben az engedélyben rögzített feltételekhez képest tűzvédelmi szempontból változás nem történt, akkor az engedély legfeljebb egy munkahétre meghosszabbítható. A munkakezdés új engedély kiadásával engedélyezhető, ha az engedélyben rögzített feltételekhez képest tűzvédelmi szempontból változás történt.
- Zárt térben (pl. épületben) az ARH 10 %-áig szennyezett légtérben végezhető tűzveszélyes munka.
Zárt térben (pl. épületben) az ARH 20 %-áig szennyezett légtérben végezhető nem tűzveszéllyel járó egyéb munka.
Szabadban az ARH 20 %-áig szennyezett légtérben végezhető tűzveszélyes munka.
Szabadban az ARH 40 %-áig szennyezett légtérben végezhető nem tűzveszéllyel járó egyéb munka.
- A tűzveszélyes tevékenység befejezése után a munkavégzés helyszíni irányítója a helyszínt és annak környezetét tűzvédelmi szempontból köteles átvizsgálni és minden olyan körülményt megszüntetni, ami tüzet okozhat. A munkavégzés helyszíni irányítójának a munkavégzés helyszínét át kell adni az üzemeltető ezzel meghatalmazott képviselőjének. Az átadás-átvétel időpontját az engedélyen fel kell tüntetni és aláírással igazolni kell.

- **FGSZ Zrt. gázipari létesítményein külső Vállalkozó által végzett területkarbantartási (fűnyírási) tevékenység engedélyezésére vonatkozó különleges szabályok:**
  - A gázipari létesítményeken végzett fűnyírási tevékenységet az OTSZ 184. §-a szerint alkalomszerű tűzveszélyes tevékenységként kell kezelni.
  - A tevékenység engedélyezése írásban történik a [7. sz. Függelék](#) szerinti munkavégzési engedély, mint irányadó formátum felhasználásával.
  - Az engedélyt a tevékenységet végző Vállalkozó adja ki, FGSZ Zrt. arra feljogosított munkavállalója ellenjegyzzi, amelynek során a munkavégzés feltételrendszere meghatározásra kerül.
  - Egy engedély időtartama nem lehet több egy munkahétnél, az egy engedélyen szereplő helyszínek pedig egy Régió következő munkahéten fűnyírással éritett létesítményeit tartalmazzák kizárólag.
  - A tevékenység engedélyezésének, végrehajtásának részletszabályait a **9. sz. melléklet** tartalmazza.

5.5.4.3. Beszállással végzett munka engedélyezése

- a) Veszélyes berendezésben és emberi tartózkodásra nem tervezett egyéb zárt térben munka az alábbi feltételek mellett végezhető:
- a munkavégzés műszakilag másként nem megoldható vagy az elvégzendő feladatnak aránytalanul nagy a költsége,
  - arra feljogosított felelős személy beszállási engedélyt adott az adott tevékenység végzéséhez,
  - rendelkezésre állnak a beszállással végzett munkára előírt személyi és tárgyi feltételek,
  - a beszállási engedélyt minden érintett, illetve munkában részt vevő személy ismeri,
  - minden érintett személy kompetens a munka elvégzésére és a munkavégzéssel összefüggő kockázatokat megismerte,
  - a zárt térre ható összes anyag- és energiaáram kizárásra került,
  - a munka megkezdése előtt, és a munkavégzés alatt a kockázatértékelésben meghatározott gyakorisággal légtérelmézést végeznek,
  - a tevékenységnek megfelelő számú figyelő és mentést végző személy készenlétben van,
  - megakadályozható a jogosulatlan beszállás.
- b) A zárt tér olyan terület, amely elég nagy ahhoz, hogy a személyzet képes bejutni, azonban a bejutás, a kijutás vagy a menekülés a térből nehézkes, vagy korlátozott, továbbá a teret nem tervezték emberi tartózkodásra.
- c) A zárt tér olyan veszélyes teret jelent, amely egy vagy több elemet tartalmaz a következő jellemzőkkel:
- Veszélyes légkört tartalmaz vagy tartalmazhat.
  - Olyan anyagot tartalmaz, tartalmazhat, amely balesetet vagy egészségkárosodást okozhat.
  - Olyan kialakítású, amely lehetővé teszi, hogy a belépő munkavállaló a zárt térben csapdába essen, beszoruljon.
  - Egyéb ismert biztonsági vagy egészségi kockázatot tartalmaz (pl. veszélyes érintési feszültség, forgó alkatrész, magas hőmérsékletű felületek stb.).
- d) Zárt térben végzett munka csak akkor engedélyezett, ha a beszállási engedély kiadásra került, és a munka megkezdése előtt közvetlenül a munkavégzés irányítója a munkabiztonsági oktatást megtartotta. A beszállási engedély egy műszakra adható, érvényességi ideje legkésőbb a műszak végén lejár. Amennyiben az engedélyben rögzített feltételekhez képest változás nem történt, akkor az engedély meghosszabbítható. A munkakezdés új engedély kiadásával engedélyezhető, ha az engedélyben rögzített feltételekben, illetve a munkavégzők személyében változás történt. Az érvényes

engedély egy példányát mindig a munkavégzés helyszínén kell tartani. A beszállási engedély kiadásakor alkalmazni kell az MSZ 09-57.0033:1990 szabvány előírásait.

- e) Kockázatértékelés alapján kell meghatározni a beszállással végzett művelethez szükséges egyéni védőeszközöket, melyeket a beszállási engedélyben fel kell tüntetni (pl. hevederezett biztonsági öv, mentő-, és jelzőkötel, lángálló védőruha, sűrített levegős légzésvédő). A mentéssel megbízott munkavállalóknak a beszállást végző személlyel megegyező egyéni védelmet kell biztosítani.
- f) Veszélyes berendezésben az ARH 5%-áig szennyezett légtérben tűzveszélyes munka végezhető. Az ARH 5%-10%-ában szennyezett légtérben tűzveszélyes munka nem végezhető. Az ARH 10%-20%-ában szennyezett légtérben csak vizsgálat, tisztítás céljából engedélyezhető a beszállás. ARH 20% felett munkavégzés nem végezhető!
- g) A munkavégzés alatt legalább két figyelő személynek kell jelen lennie, akik a mentésre kiképzett, védőeszközökkel ellátott, a mentésre fizikailag alkalmas munkavállalók lehetnek, és akiket a mentéssel kapcsolatos tevékenységen kívül egyéb feladattal megbízni nem szabad. A felügyelettel megbízott személyek a munkavégzés időtartama alatt a helyüket nem hagyhatják el és a munkavégzés alatt sárga színű karszalagot kötelesek viselni.
- h) A berendezésekbe történő beszállással járó munkák tervezése során törekedni kell arra, hogy a berendezés hőmérséklete **5°C-45°C** között legyen. Amennyiben ez nem megoldható, de megfelelő kiegészítő biztonsági intézkedésekkel van lehetőség az ezen intervallumon kívül eső hőmérsékleti körülmények megfelelő ellensúlyozására (pl.: műszaki – a beszállással érintett légtér rész hűtése vagy melegítése stb., szervezési – pihenőidő növelése, gyakoribb váltás megszervezése stb.), akkor e körülményeket és a biztonságos munkavégzés kiegészítő szabályait, feltételrendszerét minden esetben rögzíteni kell a munkavégzési engedélyben, illetve szükség esetén részletes műveleti utasítást is kell készíteni.
- i) A beszállási műveletet irányító munkahelyi vezető a beszállási engedélyt érvényteleníti, ha:
  - A beszállási engedélyben rögzített műveletek befejeződtek.
  - A zárt térben vagy közvetlen környezetében olyan nem biztonságos körülmények lépnek fel, amelyek a Beszállási engedélyben nem engedélyezettek.
  - nem egyértelműek a munkautasítások, illetve, ha a kommunikáció megszakad.
- h) A beszállási engedély iratmintáját, a tevékenység végzésére vonatkozó szabályokat a [7. sz. Függelék](#) tartalmazza.
- i) Ha a beszállással járó munkavégzés tűzveszéllyel jár, akkor a beszállási engedéllyel együtt tűzveszéllyel járó tevékenységre vonatkozó munkavégzési engedélyt is ki kell adni.
- j) Nem minősül beszállásnak a veszélyes térbe segédeszköz benyújtásával végzett munka (pl. vízőra leolvasás vízőra leolvasó bottal).

5.5.5. Koordináció

- a) Olyan munkahelyen, ahol különböző munkáltatók alkalmazásában álló munkavállalókat egyidejűleg foglalkoztatnak, a munkavégzést úgy kell összehangolni, hogy az ott dolgozókra és a munkavégzés hatókörében tartózkodókra az veszélyt ne jelentsen. A munkavégzés összehangolásáért felelős munkáltatót szerződésben vagy írásban rögzített megállapodásban kell megjelölni. A kijelölés hiányában a fővállalkozó felel a munkavégzés összehangolásáért, ha ilyen nincs, akkor az, akinek a területén a munkavégzés folyik. A munkafolyamatok összehangolásáért felelős személyt a munkavégzési engedélyben is meg kell jelölni.
- b) Az idegen munkáltató munkavállalói kötelesek együttműködni a biztonságos munkavégzés érdekében a Társaság és más vállalkozók munkavállalóival. Az együttműködés kiemelt területei:

- munkavédelmi oktatás és a munkavédelmi célú ellenőrzések rendje,
  - közösen használt létesítmények használati rendje,
  - munkavégzési engedélyek kiadása,
  - beszállással vagy alkalmoszerű tűzveszéllyel járó munkavégzés,
  - veszélyes anyagok, készítmények és hulladékok kezelése,
  - robbanásveszélyes környezetben történő munkavégzés felügyelete,
  - emelési műveletek környezetében történő munkavégzés felügyelete,
  - egyéni védőeszköz-ellátás rendje,
  - elsősegélynyújtás, riasztás, mentés szabályozása,
  - munkabalesetek és/vagy káresemények kivizsgálása.
- c) A munkavégzés összehangolásának - a munkafolyamatok és azok ütemezése mellett - ki kell terjednie az érintett munkavállalók és munkavédelmi képviselőik tájékoztatására.
- d) A 4/2002. (II. 20.) SzCsM-EüM együttes rendelet szerinti építési tevékenység esetén a tervező és a kivitelező munkavédelmi képzettséggel rendelkező biztonsági és egészségvédelmi koordinátort (továbbiakban koordinátort) köteles alkalmazni annak érdekében, hogy a kiviteli terv „biztonsági és egészségvédelmi tervfejezete” tartalmazza a szükséges munkavédelmi előírásokat az építés és az építési tevékenység hatókörében tartózkodó személyek vonatkozásában, valamint, hogy a kivitelezés során a biztonsági és egészségvédelmi tervben foglalt előírások alkalmazásra kerüljenek. A kivitelezés során a koordinátor feladata ezek ellenőrzése. A koordinátor ellenőrzési feladatait, valamint a helyszíni ellenőrzések során alkalmazandó ellenőrzési jegyzéket a VIG-19 Beruházási szabályzat melléklete tartalmazza.
- e) Amennyiben a Társaság kivitelezési vagy karbantartási szolgáltatást nyújt külső fél részére, akkor a munkavédelmi szabályokat a szolgáltatást megrendelő munkavédelmi tárgyú szabályozásainak figyelembevételével kell meghatározni. A szolgáltatási szerződésben a Társaság képviselőjeként megnevezett személy felelős a munkavédelmi tárgyú tervek biztosításáért.
- f) A párhuzamos munkafolyamatok, vagy egymást követő különböző szakterületek koordinációját az FGSZ Zrt. munkavállalói által végzett munkafolyamatoknál is alkalmazni kell.

5.6. Munkavégzés felügyelete

5.6.1. Munkavégzés helyszínén tartandó dokumentumok és eszközök

- a) Vállalkozó köteles munkavégzéskor a helyszínen tartani és ellenőrzéskor bemutatni az alábbi dokumentumokat:
- munkaterület átadási vagy munkaterület biztosítása jegyzőkönyv,
  - munkavégzési engedély,
  - munkavégzésben részt vevő munkavállalók jelenléti íve,
  - munkavégzésben részt vevő munkavállalók munkavédelmi és tűzvédelmi oktatási jegyzőkönyve,
  - munkahelyi elsősegélynyújtás személyi feltételeit igazoló dokumentum másolatát,
  - munkavállalók adott munkavégzésre képzettségét igazoló dokumentumainak másolatát,
  - a Társaság EBK e-Learning rendszerében eredményes EBK beszámoló teljesítése,
  - baleset megelőzési dokumentáció (pl. biztonsági és egészségvédelmi terv),
  - jóváhagyott emelési tervet (amennyiben emelési terv-köteles az adott munka),
  - munkavállaló foglalkozás-egészségügyi alkalmasságát igazoló dokumentáció,
  - munkavállaló foglalkoztatását igazoló dokumentáció (pl. munkaszerződés),
  - biztonságtechnikai célú műszer (pl. légtérelmző készülék) kalibrálási jegyzőkönyve, ha a készüléken a kalibrálás jelölése nem helyezhető el,

- a munkavégzéshez használt időszakos felülvizsgálatra kötelezett munkaeszközök aktuális listája és legutolsó felülvizsgálatot igazoló dokumentumok (pl.: villamos biztonsági vizsgálati dokumentáció, emelőgép napló, időszakos felülvizsgálati (szerkezeti vagy fővizsgálati) jegyzőkönyvek stb.)
  - 3. kategóriás egyéni védőeszköz felülvizsgálatát igazoló dokumentum és a használatot elrendelő munkáltatói igazolás,
  - veszélyes anyag és veszélyes keverék biztonsági adatlapja,
  - Kritikus munka esetén az 5.5.4.1 d) szerinti dokumentumok (pl. Munkabiztonsági terv, LMRA, Toolbox)
  - Energiaizolációs terv.
- b) A munkavállaló köteles magánál tartani:
- személyi azonosító okmányát, TAJ kártyáját,
  - gépkelzői, járművezetői jogosítványát,
  - belépőkártyáját
- c) A munkairányításával megbízott munkavállaló feladatai:
- az elvégzendő munka összehangolása,
  - a munkavégzés során alkalmazandó vezényszavak, jelzések meghatározása,
  - a fegyelem megkövetelése a munkavégzésben résztvevő személyektől,
  - az ellenőrzések és kontrollok elvégzése,
  - a munkaközi szünetek, pihenők elrendelése,
  - az FGSZ Zrt. életvédelmi szabályainak betartása és betartatása,
  - a munkavégzés helyszíni irányítója építési munkaterületen köteles piros színű karszalagot viselni.
  - azonosított kockázati veszélyforrások megváltozása vagy új veszélyforrások megjelenése esetén a munkatevékenység felfüggesztése,
  - egészséget nem veszélyeztető biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezési feltételei nem állnak rendelkezésre, a munkatevékenység felfüggesztése,
  - munkabaleset és/vagy káresemény bekövetkezése esetén a 6.2.1 pont szerinti értesítési közzetettsége.

5.6.2. Légtérelvezetés általános szabályai

- a) A munkavégzés megkezdése előtt meg kell határozni a szükséges és elégséges légtérelvezető készülékek számát és fajtáit, pl. csőben mért gázösszetétel, munkatérben mért gázösszetétel, személyi védelmi eszköz, vagy folyamatosan mérőeszköz (akár telepített) légtérelvezető használata pl. hosszabb idejű egyhelyben végzett munkáknál. A légtérelvezető készülék kezelésével megbízott munkavállalónak a légtérelvezető készüléket, annak beállított riasztási szintjeit (pl. ARH 5 %, ARH 20 %-nál hang és fény jelzés), riasztás esetén követendő magatartási szabályokat ismernie kell.
- b) A munkavégzés helyszíni irányítója köteles a légtérelvezetést érvényes kalibrálással rendelkező műszerrel elvégezni, ill. elvégeztetni:
- a beszállással járó munka,
  - a potenciálisan robbanásveszélyes térben végzett alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenységgel járó munka,
  - az engedély kiadója által meghatározott munka megkezdése és újrakezdése előtt, továbbá a munkavégzés során, a munkavégzési engedélyben meghatározott rendszerességgel, a folyamatos mérés kivételével.

- c) Az eredményeket légtérmerési naplóban ([12. sz. Függelék](#)) kell dokumentálni. Amennyiben folyamatos gázkoncentráció mérés mellett történik a munkavégzés, a naplóba legalább a munka megkezdése előtti mérés időpontját és a mért értéket, valamint a munka befejezésének időpontját és a mért értéket kell felvezetni. A munka szüneteltetése esetén az újrakezdés időpontját, és az ebben az időpontban mért értéket kell feltüntetni.
- d) A légtérelemzést csak az arra kioktatott személy végezheti!
- e) A MicroRae típusú légtérelemző készülékeket legalább hetente egy alkalommal mintagázzal (bump-tesztel) ellenőrizni kell. A beszállással végzett és az alkalomszerű tűzveszélyes munkánál a munka megkezdése előtt kötelező a légtérelemző készülék működésének ellenőrzése.
- f) A légtérelemző készülékek előre beállított koncentráció értékeknél hang- és fényjelzéssel figyelmeztessenek a veszélyre. A mérőműszer robbanásbiztos kivitelű legyen, védelmi módja feleljen meg az előfordulható robbanásveszélyes gázoknak.
- g) A légtérelemzés sorrendje:
- éghető gáz koncentrációjának mérése,
  - egyéb mérgező gázok mérése, ha az előfordulás veszélye fennáll,
  - oxigénhiány mérése beszállással végzett munka esetén.
- A földgázszállító technológián az éghető gáz alatt metán értendő. A légtérelemző készülék éghető gáz szenzorjának kalibrációját metán gázra kell elvégezni. Ettől való eltérésre a munkavégzési engedély jóváhagyójának a munkavégzési engedélyen kötelező rendelkeznie.
- h) Tilos munkát végezni, ha az éghető gáz koncentrációja nyitott térben az ARH 40 %-ot, zárt térben az ARH 20 %-ot meghaladja.

5.6.3. Nem technológiai célú létesítményben történő munkavégzés felügyelete

- a) Az Eszköz- és Szolgáltatásgazdálkodás osztály a munkavégzés felügyeletének módját a Biztonsági Házirend figyelembevételével köteles meghatározni.
- b) Az engedély kiadója, vagy az általa megbízott személy a nem technológiai célú irodaépületben folyó karbantartási, javítási munkákat a vállalkozó munkavégzés irányítójával munkakezdés előtt köteles a helyszínen egyeztetni.

5.6.4. Üzemeltetői felügyelet

- a) Az üzemeltetői felügyelet feladata, hogy a földgáz szállítóvezetéken (tartozékain és alkotórészein), informatikai eszközein saját érdekkörű munkavégzés során ellenőrizze az üzemeltetés, valamint a munkavégzés feltételeit.
- b) Az üzemeltetői felügyelet létszámát párhuzamosan történő munkafolyamatok esetén úgy kell meghatározni, hogy munkaterületeként legalább 1 fő üzemeltetői felügyelet legyen.
- c) Az üzemeltetői felügyelet elrendelésére az alábbi vezetők jogosultak:
- Földgázszállító régióvezető, valamint az általa erre írásban meghatalmazott munkavállalók (munkavégzési engedély kiadók) a földgázszállító rendszeren és tartozékain végzett munkáknál,
  - Geodézia vezető, valamint az általa erre írásban meghatalmazott munkavállalók (munkavégzési engedély kiadók) a földgázszállító rendszeren és tartozékain végzett munkáknál,
  - Informatika igazgató, valamint az általa erre írásban meghatalmazott munkavállalók az informatikai eszközökön (szerverek, háttértárolók, routerek stb.) végzett munkáknál,
  - Rendszerirányítás és Egyensúlytartás vezető a rendszerirányító eszközeinek üzemeltetését érintő munkáknál.

- Eszköz- és Szolgáltatásgazdálkodás vezető, valamint az általa erre írásban meghatalmazott munkavállalók (munkavégzési engedély kiadók), az ESZG üzemeltetésű létesítményeken.

A munkavégzési engedély kiadójának minden érintett vezetővel egyeztetni kell az üzemeltetői felügyelet feltételeit, ha az több vezető hatáskörét érinti.

d) Az üzemeltetői felügyeletet ellátó személy feladatai:

- a biztonságos munkavégzéshez szükséges üzemeltetői feltételek biztosítása (pl. technológiai kapcsolások és funkciópróbák végrehajtása, biztonsági berendezések ellenőrzése stb.),
- intézkedéseket tenni, ha a munkavégzés nem felel meg a munkavégzési engedélyben előírtaknak,
- a munkát leállítani, a munkavégzés hatókörében tartózkodók veszélyeztetése, az üzemeltetés veszélyeztetése és a környezetvédelmi előírások megszegése esetén,
- jelentést tenni a régiós diszpécsernek az üzemvitelt érintő eseményekről,
- ellenőrizni a munkaterületen tartózkodók belépési jogosultságát.

Az üzemeltetői felügyelet mellett végezhető tevékenységeket a **2. sz. melléklet** tartalmazza.

e) Nem kell üzemeltetői felügyeletet biztosítani:

- Területigényes létesítményen, ha a munkavégzés nem a földgázszállító és hírközlő rendszeren történik, és nem veszélyezteti az üzemszerű működést.
- A földgáz szállítóvezeték biztonsági övezetében végzett munkáknál, amelyek nem tartoznak a bányatörvény végrehajtási rendeletében meghatározott tilalmak alá.
- A földgázszállító régió vezetője által megjelölt munkavégzési helyszíneken.

f) Ha az üzemeltetői felügyeletet adó személynek el kell hagynia a munkavégzés helyszínét, akkor köteles a munkavégzés irányítójával egyeztetni a jelenléte nélkül nem végezhető munkafázisokat. Az üzemeltetői felügyeletet adó személy köteles telefonon bejelenteni a Régiós Diszpécsernek a munkaterület elhagyásának időpontját.

5.6.5. Szakfelügyelet

- a) A szakfelügyelet feladata, hogy a Társaság működési területén, idegen érdekkörben történő tevékenység során biztosításra kerüljenek azok a feltételek, melyek a biztonságos üzemeltetés érdekében szükségesek.
- b) A Társaság honlapján megtalálható „Szakfelügyelet Megrendelő” nyomtatványt kitöltve az illetékes földgázszállító régió vezetőjének, a Geodézia vezetőnek, vagy az általuk erre írásban meghatalmazott munkavállalónak kell megküldeni. Ha munkavégzési engedély kiadása szükséges, akkor a munkavégzési engedély kérelem benyújtásával egy időben.
- c) A szakfelügyeletet igénylő megrendelése alapján a Társaság és a szakfelügyelet biztosítását kérő között szerződéses jogviszony jön létre a honlapon megtalálható „Az FGSZ Zrt. által üzemeltetett létesítményekre vonatkozó szakfelügyelet biztosításának általános szerződési feltételei” dokumentum szerinti tartalommal, mely szintén a Társaság honlapján található meg.
- d) A megküldött kérelem a szakfelügyeletet kérő által tett egyoldalú ajánlattételnek minősül, amely alapján a Társaságnak szerződéskötési kötelezettsége keletkezik, amennyiben a szerződéskötésnek nincs jogszabályi, vagy egyéb akadálya. A szakfelügyeletet igénylő és a Társaság között a „Szakfelügyelet biztosítása kérelem” nyomtatvány benyújtásával, annak időpontjában jön létre, az általános szerződési feltételek szerinti szakfelügyelet biztosítására vonatkozó szerződés.
- e) A szakfelügyeletet ellátó munkavállalók feladatai:
- ellenőrizni a Társaság által kiadott üzemeltetői nyilatkozatban és munkavégzési engedélyben foglalt előírások betartását,

- leállítani a munkavégzést, ha
    - az nem felel meg a munkavégzési engedélyben és az üzemeltetői nyilatkozatban előírtaknak,
    - a munkavégzés személyeket és/vagy anyagi javakat veszélyeztet, illetve
    - fennáll a környezetkárosítás veszélye.
  - a régiós diszpécser felé jelentést adni a munkavégzés jelentősebb eseményeiről.
- f) Szakfelügyelet mellett végezhető minden olyan tevékenység, ami a Társaság által üzemeltetett földgázvezeték rendszerre és tartozékaira hatással lehet, biztonságos üzemeltetését, üzemszerű használatát befolyásolhatja. Különös tekintettel:
- Biztonsági övezetben, a csővezeték tengelyétől számított 5-5 m távolságon belül, távkábelek esetében 1-1 m távolságon belül, ha a munka a vezeték vagy a kábel feltárásával jár, vagy ezen távolságokon belüli, 60 cm-nél mélyebb földmunkavégzés történik.
  - Biztonsági övezet közelében végzett felszíni munkák, melyeknek közvetett hatása kedvezőtlen fizikai, kémiai hatást fejthet ki a földalatti szállítóvezeték és kábelek állapotára. Jellemző tevékenységek: felszín feletti közműkeresztezések, villamos szabadvezeteki hálózatok építése, közút- keresztezések.
  - Biztonsági övezetben, ha párhuzamos vezetőségű, nyomvonal jellegű létesítményen építési munkák folynak, ez alól felmentés adható, amennyiben a munka hosszú kivitelezési idővel kerül megvalósításra. A szakfelügyelet módját és a létesítmények védelmét egyedileg, a kiadásra kerülő üzemeltetői nyilatkozatban kell meghatározni.
  - Biztonsági övezetben, ha olyan mezőgazdasági munkák folynak, melyek egyedi engedélyek alapján befolyásolhatják a szállítóvezeték, kábel és tartozékainak állapotát.
  - Szakfelügyelet mellett kötelező végezni azokat a földmunkákat, ahol megállapított a vezeték/kábel takarási hiánya!
- g) Földmunka végzése során az üzemeltetői- és szakfelügyeletet adó FGSZ dolgozónak folyamatosan jelen kell lennie, és úgy kell helyezkednie (a munkavédelmi előírások betartásával), hogy ellenőrizni tudja a munkavégzésre vonatkozó előírások és tiltások betartását.
- h) Ha a szakfelügyeletet adó személynek el kell hagynia a munkavégzés helyszínét, akkor köteles a munkavégzés irányítójával egyeztetni a jelenléte nélkül nem végezhető munkafázisokat. A szakfelügyeletet adó személy köteles telefonon bejelenteni a Régiós Diszpécsernek a munkaterület elhagyásának időpontját.

5.6.6. Üzemeltetői, illetve szakfelügyelet igazolása

- a) A szakfelügyelet jelenlétét naponta kell dokumentálni, és a honlapon megtalálható „Szakfelügyelet igazolás” kitöltésével legkésőbb a szakfelügyeleti tevékenység befejezésekor kell igazoltatni.
- b) A kompresszorállomásokon végzett munkák esetében az üzemeltetői felügyeletet nem kell igazolni, az eseményeket az állomási naplóban kell rögzíteni.

5.6.7. Munkavégzési engedély lezárása vagy visszavonása

- a) A munkavégzési engedélyt lezártnak kell tekinteni, ha az engedély érvényességi idején belül a Társaság a munka befejezését igazolta. A munka befejezését a munkavégzés helyszíni irányítója az engedélyen megadott értesítési címre szóban és írásban bejelentette, továbbá csatolta a munka befejezését igazoló dokumentációkat.
- b) Az engedély kiadója a munkavégzési engedélyt köteles visszavonni, ha a munkavégzési engedélyben előírtak nem teljesülnek, vagy a munkavégzés körülményei kedvezőtlenül változtak. A munkavégzési engedély visszavonása után a munkavégzés új engedély kiadásával engedélyezhető.

- c) Az alábbi személyek rendelhetik el a munkavégzés felfüggesztését, és a munkavégzési engedély időleges vagy végleges visszavonását kezdeményezhetik:
- Társasági szintű, ill. Régiós Felelős Műszaki vezetők, és helyettesek (Bányatörvény alapján),
  - Felelős Műszaki Vezetők (Étv. alapján),
  - Építtető megbízottja, vagy a koordinációért felelős személy,
  - Üzemeltetői és szakfelügyeletet ellátó személyek,
  - Műszaki ellenőrök (Étv. alapján),
  - TBEM vezető, BEM szakemberek.

5.6.8. Intézkedés idegen érdekkörben végzett munka során észlelt szabálytalanságok, biztonsági övezetsértések esetén

- a) A Társaság a földgázszállító vezetékek és tartozékainak biztonsági övezetére előírt tilalmak és korlátozások betartását rendszeresen ellenőrzi. Azok megsértése esetén a Földgázszállító régiók és a Geodézia osztály kötelesek a biztonsági övezettel érintett ingatlan tulajdonosát, kezelőjét vagy használóját határidő tűzésével felszólítani a jogsértő állapot megszüntetésére és az eredeti állapot helyreállítására.
- b) Amennyiben az a) pont szerinti határidő eredménytelenül telik el, a Földgázszállító régió és a Geodézia osztály ezt haladéktalanul bejelenti a bányafelügyeletnek a szükséges hatósági intézkedések megtétele érdekében. Ha biztonsági okokból azonnali intézkedés megtétele szükséges, a Földgázszállító régió és a Geodézia osztály közvetlenül intézkedik a jogsértő állapot megszüntetése iránt, amit az ingatlan tulajdonosa, kezelője vagy használója tűrni köteles.
- c) A bányafelügyelet a biztonsági övezet megsértőjét határidő tűzésével kötelezi a jogsértő állapot megszüntetésére.
- d) A Földgázszállító régió köteles értesíteni:
- A biztonsági övezet súlyos megsértése (pl. azonnali intézkedéssel nem kezelhető esetek, amelyek akadályozzák a technológiához történő hozzáférést üzemzavarelhárítás esetén, vagy veszélyeztetik a technológia biztonságos üzemeltetését) esetén az Üzemvitel Irányítás vezetőt, a földgázszállító rendszer és tartozékainak megsértése, sérülése esetén a Karbantartás Irányítás és Technológiai Fejlesztés vezetőt, illetve a TBEM vezetőt.
  - Környezetszennyezés, természetvédelmi károkozás esetén a Zöld Átmenet Iroda (továbbiakban: ZÁI) vezetőt.
  - Az illetékes Bányafelügyelet, ha az üzemeltetésében álló szállítóvezeték és/vagy tartozékát a 20/2022 (I.31.) SZTFH rendelet 37. § (2) és (3) bekezdésében, illetve a (6) bekezdésben foglalt tilalmak megsértésével megrongálták. A Bányafelügyeleti bejelentést a rongálásról történő tudomásszerzést követő három munkanapon belül kell megtenni a 20/2022 (I.31.) SZTFH rendelet 38. § (10) és (11) bekezdése szerinti adattartalommal. Ebben az esetben a Jog és Szabályozás osztály Jog funkcionális területét is értesíteni kell.
  - A Földgázszállító régió – ha lehetséges, a károkozó bevonásával – tisztázza a károkozás körülményeit, a kár nagyságát és a károkozó felelősségét. A károkozótól a felelősség elismeréséről nyilatkozatot kell kérni ([13. sz. Függelék](#)).

6. RENDKÍVÜLI ESEMÉNYEK JELENTÉSE, KIVIZSGÁLÁSA

- a) Minden a Társaság működésével összefüggésben bekövetkezett eseményt, amely személyi sérülést vagy megbetegedést, illetve az eszközökben, a környezetben vagy a Társaság jó hírnevében kárt okozott vagy okozhatott volna (kvázi események), osztályozni (ESET 0-5 besorolás), és az

osztályozás alapján jelenteni kell. A fenti eseményeket a továbbiakban rendkívüli eseményként kezeljük. A bejelentett események kivizsgálásának elrendeléséről a TBEM vezető, környezetszennyezéssel kapcsolatos esemény kapcsán a ZÁI vezető dönt a jelen fejezetben meghatározottak szerint.

- b) Rendkívüli esemény bekövetkezhet munkaidőben, munkahelyi szünetben, „home-office” munkavégzés alatt, a munkavégzés helyszínére menet, a munkavégzés helyszínéről a lakhelyre (szállásra) menet során.
- c) Rendkívüli esemény történhet a Társaság saját munkavállalójával, a Társaság területén tevékenységet végző idegen munkáltató munkavállalójával, egyéni vállalkozóval, vagy a Társaság területére nem munkavégzés céljából belépő személlyel.

6.1. Elsődleges eseménykezelés

- a) Rendkívüli esemény bekövetkezésekor, az elsődleges eseménykezelés keretében az intézkedési sorrend minden esetben a következő, amennyiben az egyes pontok értelmezhetőek az adott eseménynél:
  - az emberi élet mentése,
  - a további személyi sérülések megakadályozása,
  - elsősegélynyújtás,
  - a fentiekkel lehetőség szerint egy időben a mentésben, azonnali orvosi beavatkozásban, kárelhárításban résztvevők (pl. tűzoltóság, mentők, katasztrófavédelem stb.) értesítése,
  - a károk, veszélyt okozó tényezők (pl. tűz, veszélyes anyag) tovább terjedésének megakadályozása, az esemény felszámolása,
  - az esemény helyszínének biztosítása, elkerítése, őrzése, ideértve a helyszín védelmét az időjárás hatásaitól,
  - amennyiben ez lehetséges, úgy fénykép- és/vagy videofelvételek, illetve helyszínrajzok készítése az esemény helyszínéről a BEM és TB szakemberek bevonásával, mely során figyelemmel kell lenni az esetleges veszélyes körülményekre (pl. földgáz szabadba kerülése esetén a robbanásveszélyre),
  - tárgyi bizonyítékok gyűjtése és megfelelő tárolása,
  - tanúk azonnali, dokumentált meghallgatása, amennyiben szükséges.
- b) Az elsődleges eseménykezelés lépéseinek végrehajtása az eseményt észlelő munkavállaló feladata, amennyiben az közvetlenül nem veszélyezteti saját vagy mások életét, testi épségét. A környezetszennyezés esetén, a szennyezéssel kapcsolatos azonnali kárenyhítést, szennyezés felitátását, felszedését a helyi körülmények figyelembevételével azonnal meg kell kezdeni.
- c) A szükséges lépések meghatározása és ezek végrehajtása az esemény észlelésének időpontjában a területen tartózkodó, munkavégzés irányítással megbízott munkavállaló feladata.
- d) A tűz esetén követendő magatartási szabályokat a 10.1.5.2 pont tartalmazza.
- e) Környezetszennyezések elhárításával kapcsolatos feladatokat és eljárás rendet a VIG-20 Környezetvédelmi szabályzat tartalmazza.

6.2. Rendkívüli események jelentése, minősítése

6.2.1. Rendkívüli események jelentése a helyszínről

- a) Földgázszállító régió területén, vagy szervezeti egységében történt rendkívüli eseményt az esemény sérültje, vagy észlelője szóban (személyesen vagy telefonon) köteles haladéktalanul jelenteni a munkahelyi vezetőjének, és a régiós diszpécsernek.

- b) A Társaság siófoki vagy budapesti munkahelyein, illetve a központi szervezeti egységekben történt rendkívüli eseményt annak elszenvetője, vagy észlelője szóban (személyesen vagy telefonon) köteles haladéktalanul jelenteni a munkahelyi vezetőjének.
- c) A földgázszállító régió területén tartózkodó vállalkozó köteles az általa észlelt vagy elszenvedett rendkívüli eseményt haladéktalanul jelenteni a területileg illetékes régiós diszpécsernek. Ha a rendkívüli esemény nem a földgázszállító régió területén történik (pl. Siófok központ) a jelentést a munkavégzést megrendelő szervezeti egység vezetőjének köteles megtenni a vállalkozó.
- d) Ha az esemény észlelője/elszenvedője a jelentés megtételében akadályoztatva van, akkor a munkavégzés irányításával megbízott munkavállaló köteles a szóbeli jelentést megtenni.
- e) A szóbeli jelentés minimális tartalma a következő:
- a bejelentő neve, telefonszáma
  - az esemény (észlelésének) időpontja,
  - az esemény helyszíne,
  - az esemény rövid ismertetése,
  - ha van személyi sérülés/ek tényét,
  - ha van környezet veszélyeztetésre vonatkozó adatok,
  - megtett és (ha ismert) tervezett intézkedések,

6.2.2. A rendkívüli esemény előzetes minősítése, tovább jelentése

- a) A 6.2.1 pont szerint információt szerző munkahelyi vezető, földgázszállító régiókban a Régióvezető/munkahelyi vezető, munkaidőn kívül a műszaki ügyeletes az illetékes BEM szakemberrel egyeztetve elvégzi az esemény előzetes minősítését a **3. sz. mellékletben** található ESET értékelő mátrix alapján.
- b) ESET2 vagy annál súlyosabb minősítésű esemény bekövetkezéséről az észlelést követően telefonon haladéktalanul tájékoztatni kell a Rendszerirányító Központot (továbbiakban RIK), melynek megtételéért 6.2.1 pont szerint információt szerző munkahelyi vezető, földgázszállító régiókban a Régiós diszpécser felelős.
- c) A Régiós diszpécser ezt követően telefonon értesíti a rendkívüli eseményről a Régióvezetőt, munkaidőn kívül a műszaki ügyeletes.
- d) Rendkívüli eseménnyel kapcsolatos bejelentés érkezhet a RIK-hez Társaságon kívülről is (pl. lakosság, gázszolgáltató, elsődleges veszélyhelyzeti beavatkozók - Katasztrófavédelem, Rendőrség stb.). Amennyiben a bejelentés nem a RIK-hez, vagy a Régiós diszpécsterszolgálathoz érkezik be, akkor a bejelentést fogadó köteles az illetékes diszpécsterszolgálatot, vagy a RIK-et erről haladéktalanul értesíteni.
- e) ESET2 vagy annál súlyosabb minősítés esetén az esemény bekövetkezéséről a RIK SMS-értesítést küld az észlelést követően haladéktalanul az alábbi címzett körnek (kivételek MOL VDK):

Esemény előzetes minősítése	ESET 0 (kvázi) ESET 1	ESET 2 ESET 3	ESET 4 ESET 5
Értesítendő személy/szervezeti egység			

Elnök-vezérigazgató	Nincs jelentési kötelezettség	X	X
Vezérigazgató		X	X
Igazgatók, Jog és Szabályozás vezető		X	X
HRTÁSZ kommunikációs szakértő		X	X
Üzemvitel Irányítás vezető		X	X
Karbantartás Irányítás és Techn. Fejlesztés vezető		X	X
Rendszerirányítás és Egyensúlytartás vezető		X	X
TBEM vezető, Biztonsági összekötő		X	X
MOL VDK			X

ESET4 vagy ESET5 minősítés esetén az esemény bekövetkezéséről a RIK az észlelést követően haladéktalanul telefonon értesíti MOL VDK-t!

- f) A bekövetkezett rendkívüli eseményekről a [14. sz. Függelék](#) szerinti ESET jelentést kell kitölteni. Az ESET jelentés kitöltése és h) pont szerinti megküldése központi szervezeti egységeknél a munkahelyi vezetők, régiókban a Régióvezető/munkahelyi vezető, munkaidőn kívül a műszaki ügyeletes felőssége.
- g) Az írásbeli ESET jelentést ESET 2-5 minősítés esetén **1 órán belül**, ESET 0-1 minősítés esetén **4 órán belül** kell megküldeni az alábbi címzett körnek:
- flowcontrol@fgsz.hu
  - Régióvezető (földgázszállító régiókban),
  - a rendkívüli eseménnyel érintett személy munkahelyi vezetője (földgázszállító régiókban),
  - TBEM vezető, Biztonsági összekötő
  - TBEM szakértő (földgázszállító régiókban),
  - ZÁI vezető (környezetszennyezés esetén)
  - ebk@fgsz.hu,
  - jarmu@fgsz.hu (gépjármű káresemény esetén).

Fentiek alól kivételt képeznek azok a közúti gépjárműbalesetek, ahol személyi sérülés nem történt, az anyagi kár nem jelentős (tipikusan ESET0-1, pl. kavicsfelverődés), amikor az ESET jelentést legkésőbb az esemény bekövetkezését, észlelését követő munkanap munkazárásig kell megküldeni. A gépjármű eseményekkel kapcsolatos ESET jelentéseket a Régiókban a gépjármű ügyintézővel megbízott személy, munkaidőn kívül a Régiós diszpécser készíti és küldi meg.

6.2.3. A RIK és más szervezeti egységek jelentési feladatai

- a) A RIK-nek ESET 0-1 minősítésű rendkívüli eseménnyel kapcsolatban jelentési kötelezettsége nincs.
- b) A RIK az ESET 2 - 5 minősítésű ESET jelentést a beérkezést követően haladéktalanul továbbítja a 6.2.1 e) pont szerinti címzett körnek, kivétel MOL VDK.
- c) A földgázszállító rendszeren előforduló azonnali intézkedést igénylő hibák jelentését a VIG-2 szabályzat szerint kell megtenni.
- d) Az c) ponttal nem érintett rendkívüli események esetén a hatóságokat munkaidőben a TBEM vezető, vagy megbízásából a Biztonsági összekötő, munkaidőn kívül a RIK diszpécser az esemény észlelését követően szóban azonnal tájékoztatja.
- e) A hatóság részére bejelentendő események körét, az érintett hatóságokat és elérhetőségüket a Társaság intranet portálja tartalmazza ([Rendkívüli EBK események \(fgsz.hu\)](#)), melynek a munkaidőn kívüli jelentéstétel miatt a RIK diszpécsernél papíralapon is rendelkezésre kell állni. A fenti információkat a TBEM és ZÁI osztály rendszeresen aktualizálja.
- f) A szóbeli bejelentés minimális tartalma a következő:

- Bejelentő neve, beosztása,
  - „A bejelentést az FGSZ Zrt. nevében eljárva teszem.”,
  - az esemény (észlelésének) időpontja, és helyének megjelölése,
  - az esemény rövid ismertetése,
  - a sérültek állapotára vonatkozó adatok megadása (Ha a sérült nem a Társaság munkavállalója, akkor azt is közölni kell),
  - a környezet veszélyeztetésre vonatkozó adatok (pl. közút, ill. vasút forgalma, lakott terület távolsága, szabadba jutott veszélyes anyag és annak becsült mennyisége stb.),
  - megtett és (ha ismert) tervezett intézkedések,
  - bejelentő telefonszáma, (ha ismert) a havária vezető neve és telefonszáma.
- g) A szóbeli bejelentés időpontját, a bejelentést fogadó személy nevét és beosztását, valamint az általa elrendelt intézkedéseket a bejelentést végző dokumentálja. Ha a bejelentést a TBEM vezető teszi, ennek megtörténtét a RIK-hez köteles jelenti.
- h) Az érintett hatóságok felé **írásbeli** bejelentést kell tenni legkésőbb a rendkívüli esemény bekövetkezését követő **munkanapon, bizonyos esetekben 24 órán belül**. Az írásbeli bejelentést a TBEM vezető, vagy megbízásából a Biztonsági összekötő, környezetszennyezés esetén a ZÁI vezető készíti el a Társasági Felelős Műszaki vezetővel egyeztetve.
- i) A RIK a csatlakozó rendszerüzemeltetők üzemeltetésének megzavarásával járó események bejelentését a csatlakozó rendszerüzemeltetőkkel kötött együttműködési megállapodásokban szabályozott módon teljesíti.
- j) A csatlakozó földgáz rendszerüzemeltetőket érintő súlyos üzemzavar esetén szükséges intézkedésekről és a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (MEKH) felé történő jelentés rendjéről az IG-3 szabályzat rendelkezik.
- k) A Társaság válsághelyzet esetén a GET 95/A-98/A. § és a 110/2020. (IV. 14.) Korm. rendelet szabályai szerint jár el.
- l) Abban az esetben, ha a rendkívüli eseménynek személyi érintettsége van (egy ember megsérült, vagy sérülhetett volna), akkor a TBEM vezető az ESET jelentést továbbítja a Humán Erőforrás osztály TB ügyintézője részére.
- m) Ha a Társaság munkavállalója szenved súlyos balesetet, a sérült munkáltatói jogkört gyakorlója értesíti a sérült közeli hozzátartozóját a Humán Erőforrás vezetővel történt előzetes egyeztetést követően.
- n) Ha hallgatót a szakképesítése megszerzéséhez szükséges, a Társaságnál töltött gyakorlati képzése során (tanrendben előírt kötelező szakmai gyakorlaton) éri baleset, a Humán Erőforrás vezető értesíti erről az oktatási intézményt.
- o) Ha a Társaság területén tartózkodó külsős munkavállaló vagy látogató a súlyos baleset sérültje, akkor a sérült munkáltatójának (annak hiányában közeli hozzátartozójának) értesítéséről a Jog és Szabályozás vezető intézkedik.
- p) A VIG-26 szabályzat szerinti biztonsági esemény bekövetkeztekor a rendészeti szervekkel történő kapcsolattartás a TBEM vezető felelőssége.

6.3. Az ESET vizsgálati csoport

6.3.1. Az ESET vizsgálati csoport résztvevői

- a) Az ESET vizsgálati csoportnak minimum 2 tagból kell állnia, közülük egy főt minden esetben ki kell nevezni a vizsgálati csoport vezetőjének. Az ESET vizsgálati csoport létszámát és összetételét a rendkívüli esemény típusa és előzetes minősítése alapján kell meghatározni.
- b) Személyi sérüléssel járó esemény kivizsgálásában biztosítani kell a munkavédelmi képviselő, illetve a FEÜ orvos részvételét. A súlyos munkabaleset (ESET 3-5) kivizsgálásában a FEÜ orvos részvétele kötelező.
- c) Abban az esetben, ha a Társaság munkavállalójának jogi felelőssége merülhet fel az esemény kapcsán, a vizsgálatba be kell vonni a Jog és Szabályozás vezetőt, a TBEM vezetőt és a Humán Erőforrás vezetőt, vagy az általuk delegált személyt.
- d) Amennyiben veszélyes áru szállítása, csomagolása, berakása, töltése vagy kirakása során baleset vagy káresemény következett be, az esemény kivizsgálásába be kell vonni a Társaság veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadóját (továbbiakban: ADR tanácsadó).
- e) Ha a Társaság területén tartózkodó külső munkavállalót vagy látogatót ér rendkívüli esemény, akkor az esemény kivizsgálásában biztosítani kell a sérült képviselőjének részvételét.

6.3.2. Az ESET vizsgálati csoport kinevezése

- a) Az ESET vizsgálati csoportot a rendkívüli esemény bejelentését követő 2 munkanapon belül ki kell jelölni.
- b) ESET 0-2 előzetes minősítés esetén a TBEM vezető dönt a vizsgálati csoport összetételéről. Környezetszennyezés esetén az ESET vizsgálati csoport összetételéről a TBEM vezető és a ZÁI vezető egyeztet.
- c) ESET 3-5 előzetes minősítés esetén az ESET vizsgálati csoport összetételére és a vizsgálati csoport vezetőjének személyére az ESET vizsgálati csoport vezető tesz javaslatot, környezetszennyezés esetén a ZÁI vezetővel egyeztetetten a HR és Társasági Szolgáltatások (továbbiakban: HRTÁSZ) igazgató felé, amely javaslattal kezdeményezi az ESET vizsgálat lefolytatását. HRTÁSZ igazgató döntése eredményéről e-mailben értesíti a TBEM vezetőt.
- d) Az ESET vizsgálati csoport tagjainak és a vizsgálati csoport vezetőjének a TBEM vezető e-mail formájában megbízást küld. A megbízás tartalmazza a vizsgálati csoport tagjainak és vezetőjének nevét és munkakörét, a csoport vezetőjének feladatait, a vizsgálat célját és a vizsgálat lezárásának határidejét. A megbízáshoz csatolni kell az ESET jelentést.

6.3.3. Kivételek

- a) ESET 0-1 minősítésű, gépjárművet érintő káresemény esetén az esemény vizsgálata és kezelése a VIG-11 és VIG-12 szabályzat szerint történik.
- b) A földgázszállító rendszeren előforduló azonnali intézkedést igénylő hibák vizsgálata, kezelése a VIG-2 szabályzat szerint történik.
- c) Abban az esetben, ha a földgázszállító rendszeren előforduló azonnali intézkedést igénylő hibák előzetes minősítése során az ember/szennyezés/társadalom kategóriák valamelyike legalább 2-es besorolású, akkor a TBEM, ill. ZÁI vezető érintettségtől függően a VIG-2 szabályzat szerinti vizsgálati csoportba további résztvevőket javasolhat.

6.4. Rendkívüli esemény kivizsgálása

- a) Amennyiben a vonatkozó VIG-2 szabályzat alapján a Felelős Műszaki vezető haváriának minősíti a rendkívüli eseményt, abban az esetben a vizsgálatot a Havária Vizsgáló Bizottság folytatja le a VIG-2 szabályzat előírásai szerint. Kivételt képeznek ez alól a jelen 6.4. pont f) alpontjának alábbi, halasztást nem tűrő tevékenységei:

- esemény helyszínének alapos vizsgálata, a helyszín adatainak rögzítése (fénykép, helyszínrajz, leírás);
- esemény helyszíni bizonyítékainak összegyűjtése, rögzítése;
- eseménnyel érintett személyek, szemtanúk, munkavállalók meghallgatása.

A fenti tevékenységeket az ESET vizsgáló bizottság haladéktalanul elvégzi annak érdekében, hogy az információk ne vesszenek el addig, amíg a Havária Vizsgáló Bizottság megkezdí működését. A fenti tevékenységekről készült előzetes vizsgálati jelentést ([15. sz. Függelék](#)) az ESET vizsgáló bizottság vezetője a Havária Vizsgáló Bizottságnak és a TBEM vezetőnek haladéktalanul megküldi.

Amennyiben valamely rendkívüli esemény kapcsán az előzetes vizsgálati jelentés valamely munkavállaló kötelezettségzegését állapítja meg, a TBEM vezető haladéktalanul értesíti a munkáltatói jogkörgyakorlót annak érdekében, hogy a munkáltatói jogkörgyakorló szükség esetén megtehesse az esetleges további munkajogi lépéseket.

- b) A rendkívüli esemény vizsgálata során meg kell határozni az eseményhez vezető okokat annak érdekében, hogy javító intézkedéseket lehessen végrehajtani a hasonló esetek megelőzése, elkerülése érdekében.
- c) A vizsgálat során a veszélyes gyakorlatokra és körülményekre kell fókuszálni, fel kell tárni és meg kell szüntetni a rejtett hibákat, valamint az esemény ismétlődésének kockázatát olyan alacsony szintre kell csökkenteni, hogy a fennmaradó kockázatok mellett az esemény ismétlődésének valószínűsége elhanyagolható mértékű legyen.
- d) Az eseményvizsgálatot amilyen gyorsan csak lehet, el kell kezdeni és le kell folytatni. A vizsgálati jelentést a rendkívüli esemény bekövetkezését követő **30 napon belül véglegesíteni kell**. A három munkanapot meghaladó munkaképtelenséggel járó munkabaleset esetén **a munkabaleseti jegyzőkönyvet** legkésőbb a tárgyhót követő hónap 8. napjáig kell véglegesíteni és megküldeni a Bányafelügyelet illetékes szervezete részére.
- e) Az ESET vizsgálati csoport vezetőjének feladatai:
- a kivizsgálás célkitűzéseinek való megfelelés biztosítása;
  - egyetértés biztosítása a csoport tagjai között a jelentés tartalmát illetően;
  - a zárójelentés teljességének és tárgyyszerűségének ellenőrzése és igazolása.
- f) Az eseményvizsgálat gyakorlata a következőket kell, hogy magában foglalja:
- tények megállapítása,
  - esemény helyszínének alapos vizsgálata, a helyszín adatainak rögzítése (fénykép, helyszínrajz, leírás),
  - bizonyítékok összegyűjtése, rögzítése,
  - érintett személyek, szemtanúk meghallgatása,
  - dokumentumok, utasítások, szabályzatok, vonatkozó jogszabályok átvizsgálása,
  - bizonyítékok ellentmondásainak tisztázása és a hiányzó információk beazonosítása,
  - további tényezők és lehetséges kiváltó okok rögzítése, beleértve az emberi tényezőt is,
  - javaslatok, javító intézkedések megfogalmazása,
  - valamennyi javaslatot végrehajtandó intézkedések formájában kell megfogalmazni és egyértelműen meg kell határozni a végrehajtásért felelős személyeket és a megvalósításra megszabott

teljesítési határidőket. A végrehajtásért felelős személy csak vezető beosztású munkavállaló lehet.

- g) Az eseményvizsgálatot ESET vizsgálati jelentésben kell dokumentálni. Az ESET vizsgálati jelentés formátuma a [15. sz. Függelék](#) -ben található, mely iránymutatásként szolgál a vizsgálat dokumentálásához.
- h) Az ESET vizsgálati csoport által aláírt jelentést és a vizsgálat során kiállított egyéb dokumentációkat a vizsgálati csoport vezetője megküldi a TBEM vezetőnek jóváhagyásra. Környezetszennyezések esetén a jóváhagyást megelőzően a TBEM vezető egyeztet a ZÁI vezetővel.
- i) Az ESET0-2 minősítésű esemény vizsgálati jelentését a TBEM vezető, ESET3 minősítésű esemény jelentését a HRTÁSZ igazgató, ESET 4-5 minősítésű esemény vizsgálati jelentését a vezérigazgató hagyja jóvá.
- j) Jóváhagyást követően a Vizsgálati jelentést meg kell küldeni a kivizsgálásban érintett szervezeti egységek igazgatóinak, vezetőinek, a vizsgálatban részt vevőknek, valamennyi Régióvezetőnek és a helyesbítő intézkedések megvalósulásáért felelős vezetőknek, havária esetén a Havária Bizottságnak, továbbá amennyiben az eset kivizsgálása során valamely munkavállaló általi szabályszegés merül fel, úgy a munkavállaló munkáltatói jogkör gyakorlója részére.
- k) A földgázszállító rendszeren előforduló azonnali intézkedést igénylő hibák vizsgálati dokumentációját a VIG-2 szabályzatnak megfelelően a Társaság Felelős Műszaki Vezetője hagyja jóvá.

6.5. Helyesbítő intézkedések

- a) A jóváhagyott helyesbítő intézkedéseket az FGSZ Helyesbítő Intézkedések SharePoint oldalra fel kell tölteni felelős és határidő megjelöléssel, amelyért az ESET vizsgálati csoport vezetője felelős. Az intézkedések határidőre történő megvalósításáért a Vizsgálati jelentésben megnevezett vezető felelős.
- b) A helyesbítő intézkedések nyilvántartása és hatékony nyomonkövetése az FGSZ Helyesbítő Intézkedések SharePoint oldalon történik.

6.6. Dokumentumkezelés, adatnyilvántartás

- a) A három munkanapot meghaladó munkaképtelenséggel járó munkabalesetet nyilvántartásba kell venni. A munkabaleseti nyilvántartásban a munkabaleseteket vezetni kell. A nyilvántartást a síófoki központban összesítve, és a területi központokban külön-külön is vezetni kell. A nyilvántartás vezetéséért, a munkabalesetek hatósági bejelentésért a TBEM vezető felelős.
- b) A munkabaleseti nyilvántartásnak tartalmaznia kell a Munkavédelmi Törvény 64. § (3) és a 5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet 5. § (2) bekezdésekben meghatározott adatokat.
- c) A foglalkozási megbetegedések, fokozott expozíciós esetek kivizsgálása, dokumentálása, hatósági jelentése során a 27/1996. (VIII. 28.) NM rendeletet előírásait kell betartani. A fokozott expozíciós eseteket ki kell vizsgálni a tudomásszerzést követő 30 napon belül, illetve különösen bonyolult esetben 60 napon belül. Az okokat fel kell tárni és intézkedni szükséges a további fokozott expozíciós esetek megelőzése érdekében. A kivizsgálást a foglalkozás-egészségügyi szolgálat orvosa, a BEM szakember és a munkavédelmi képviselő bevonásával kell lefolytatni. A vizsgálatról a hivatkozott rendelet szerinti jegyzőkönyvet kell kiállítani személyenként.
- d) A TBEM osztály – a jogszabályi előírás alapján külön nyilvántartásban kezelt munkabaleseti nyilvántartás kivételével - minden rendkívüli eseményt tartalmazó összesített ESET nyilvántartást vezet.
- e) Munkavállalót érő baleset kivizsgálása során az alábbi dokumentumok kiállítása válik szükségessé:

- **Meghallgatási jegyzőkönyv:** Az érintett személyek, szemtanúk, az esemény jelentését, előzetes minősítését végző személyek meghallgatását az eseményt követően a lehető legrövidebb időn belül el kell végezni. A személyeket egyenként kell meghallgatni és a meghallgatást jegyzőkönyvben kell dokumentálni. A munkabaleset kivizsgálási eljárásban tartott meghallgatáson a munkavédelmi képviselő jelenlétét biztosítani kell. A meghallgatási jegyzőkönyvek elkészítéséért az ESET vizsgálati csoportvezető felel.
  - **Munkáltatói határozat:** Abban az esetben, ha az esemény személyi sérüléssel jár, az eseményvizsgálat során meg kell állapítani, hogy az esemény munkabalesetnek minősül-e. A Társaság a vizsgálat eredményét és a jogorvoslati lehetőségeket munkáltatói határozatba foglalja, és a sérült (közeli hozzátartozó) levelezési címére megküldi. A munkáltatói határozatot a TBEM osztály készíti el a Humán Erőforrás vezető jóváhagyásával. Abban az esetben, ha a rendkívüli esemény munkabalesetnek minősül, a munkáltatói határozathoz csatolva a [16. sz. Függelék](#) szereplő tájékoztatót és nyomtatványt meg kell küldeni a baleset sérültjének vagy közeli hozzátartozójának. A kárigény bejelentő lap a munkáltatói határozat mellékleteként kerül kiküldésre a TBEM osztály által.
  - **Munkabaleseti jegyzőkönyv:** A TBEM vezető felelős a vonatkozó jogszabály szerinti munkabaleseti jegyzőkönyv összeállításáért.
  - **Üzemi baleseti jegyzőkönyv:** A TBEM vezető felelős a vonatkozó jogszabály szerinti üzemi baleseti jegyzőkönyv összeállításáért.
- f) A rendkívüli eseményekkel és azok kivizsgálásával kapcsolatos iratok megőrzéséért a TBEM és a ZÁI vezető felel érintettség függvényében.

6.7. Kommunikáció

- a) A rendkívüli események külső kommunikációja és a média tájékoztatása során a VIG-HR-36 szabályzat előírásainak megfelelően kell eljárni.
- b) Személyi sérüléssel járó rendkívüli eseményt követően a sérülttel, vagy közeli hozzátartozójával történő kommunikációért a munkáltatói jogkört gyakorló vezető, a tájékoztatások, nyomtatványok, dokumentumok megküldéséért és beszerzéséért a Humán Erőforrás osztály felel.
- c) A rendkívüli esemény vizsgálata során és annak lezárását követően a TBEM vezető felel az illetékes hatóságok felé, a jogszabályokban előírt jegyzőkönyvek (pl.: munkabaleseti jegyzőkönyv, üzemi baleseti jegyzőkönyv), adatszolgáltatások, vizsgálati jelentések megküldéséért. A környezetszennyezések esetén ez a ZÁI vezető feladata. Kivételt képez ez alól az IG-3 és a VIG-26 szerinti kommunikáció.
- d) A rendkívüli esemény vizsgálata során és annak lezárását követően a TBEM vezető felel a vizsgálati eredmények és a vizsgálati jelentés belső kommunikációjáért, környezetszennyezések esetén a ZÁI vezető, az érintett szervezeti egységek tájékoztatásáért.
- e) A TBEM osztály a rendkívüli események kivizsgálását követő 30 napon belül az ESET vizsgálati jegyzőkönyvek alapján rövid összefoglalót tesz közzé az eseményekről. Az összefoglaló tartalmazza az esemény rövid leírását, az ESET minősítését, a megtett intézkedéseket és a javasolt javító intézkedéseket, valamint azok státuszát.
- f) A belső portálon publikált összefoglaló jelentések a munkakörön kívül más személyes adatot nem tartalmazhatnak.

6.8. Kártérítés

- a) Abban az esetben, ha a Társaság munkavállalóját munkabaleset éri, a munkavállaló a munkabalesetből adódó kárainak megtérítésére, vagy kártérítési járadékra jogosult.

- b) A munkavállaló (vagy közeli hozzátartozója) a kártérítési igényét a munkáltatói határozattal kézhez kapott Kárigény bejelentőlapon jelentheti be.
- c) A kárigény bejelentéséhez csatolni kell a kár összegének megállapításához szükséges bizonylatokat, valamint a bizonylatokkal nem igazolható károk esetén a munkavállaló kárigényének jogosságát igazoló nyilatkozatát.
- d) A munkavállaló kártérítési igényét a munkáltatói jogkört gyakorló vezető, a Jog és Szabályozás vezető és a Humán Erőforrás vezető elbírálja, majd döntési javaslatukat a vezérigazgató hagyja jóvá.
- e) A kártérítési igény elbírálásának eredményéről a munkavállalót (vagy közeli hozzátartozóját) a kárigény kézhezvételétől számított 15 napon belül értesíteni kell.
- f) Foglalkozási betegségeknél - amelyek kártérítésre jogosultak - a kártérítés menete megegyezik a fentiekben leírtakkal.
- g) Abban az esetben, ha a munkavállaló halála vagy egészségi állapota miatt a munkabalesettel, foglalkozási megbetegedéssel kapcsolatos kárigényét nem tudja érvényesíteni, a Jog és Szabályozás osztály Jog funkcionális területe eljárást indít a jogosultak körének megállapítására.

7. EGÉSZSÉGVÉDELMI ÉS BIZTONSÁGTECHNIKAI KONTROLLOK

7.1. Hatósági ellenőrzések

- a) A Társaság területén, illetve a Társaság tevékenységével összefüggésben az illetékes hatóságok ellenőrzéseket végeznek. Az ellenőrzés történhet előzetes értesítés alapján, vagy a nélkül.
- b) Ha az ellenőrzés előzetes értesítés alapján történik, akkor arról a tudomást szerzést követően a Rendszerüzemeltetés és Beruházás igazgatót, a Társasági Felelős Műszaki vezetőt, földgázszállító régiókban a Felelős Műszaki Vezetőt, továbbá a TBEM vezetőt haladéktalanul tájékoztatni kell.
- c) Az ellenőrzésen részt vevők köre az ellenőrzés céljának, tematikájának ismeretében a b) pont szerinti vezetők előzetes egyeztetését követően kerül meghatározásra.
- d) Ha az ellenőrzés előzetes értesítés nélkül történik, akkor arról a tudomást szerzést követően a b) pont szerinti vezetőket haladéktalanul tájékoztatni kell.

7.2. Szakági szemle

- a) A szemlén részt vesznek a földgázszállító régió vezetői és szakemberei, az ÜVI, KITF, Geodézia és ZÁI vezetők, azon belül az egyes szakterületek szakemberei, a TBEM vezető és az általa kijelölt BEM szakemberek, a Munkavédelmi Bizottság Elnöke vagy az illetékes munkavédelmi képviselő. A szemle keretében vizsgálandó létesítményeket és a szemle időpontját előzetes vezetői egyeztetést követően a TBEM vezető határozza meg. A szakági szemléket úgy kell tervezni, hogy két évente legalább egyszer minden földgázszállító régióban a szemle végrehajtásra kerüljön.
- b) A szemle az a) pontban nevesített vezetők javaslata alapján a TBEM vezető által előre elkészített ellenőrzési terv, illetve szemletematika szerint kerül lebonyolításra. A szemle gázipari létesítmények, műhelyek, és egyéb létesítmények helyszíni bejárásából, a munkafolyamatok megtekintéséből, illetve dokumentációs vizsgálatából áll.
- c) A szemle megállapításait jegyzőkönyvben kell rögzíteni. A szemlén feltárt hiányosságok megszüntetésére intézkedési tervet kell készíteni (feladat, felelős, határidő meghatározása), melynek elkészítéséért, és a feladatok végrehajtásáért a Régióvezető felel. Az intézkedési tervben foglalt feladatok visszaellenőrzését el kell végezni.

- d) A szakági szemle az adott időszakra eső régióvezetői szemlével összevonható.

7.3. Régióvezetői (Felelős Műszaki Vezetői) szemle

- a) A Régióvezető, mint a régió Felelős Műszaki Vezetője helyszíni szemlék keretében ellenőrzi a technológiai létesítmények műszaki biztonsági helyzetét, a munkavégzés körülményeit, a kritikus munkafolyamatok biztonságos végrehajtását, illetve a Társaság belső szabályzataiban előírtak betartását.
- b) A régióvezetői szemlékre éves tervet kell készíteni, és a jóváhagyott szemleterv egy példányát, tárgyév február 28-ig a TBEM vezető részére meg kell küldeni.
- c) A szemlét úgy kell tervezni és ütemezni, hogy az adott régióhoz tartozó valamennyi technológiai létesítmény, műhely, illetve a vizsgálati tematikában meghatározott feladat ellenőrzésére legalább kétfévente egyszer sor kerüljön.
- d) A szemle résztvevője a TBEM osztály szakértője, illetve a terület szerint illetékes munkavédelmi képviselő. A további résztvevőket a Régióvezető jelöli ki.
- e) Az ellenőrzések tényét a gázipari létesítményeken rendszeresített ellenőrzési naplóba be kell jegyezni.
- f) A szemle megtartásáért, a szemle jegyzőkönyv összeállításáért a Régióvezető felel. A szemlejegyzőkönyvben a Régióvezető köteles intézkedni a hiányosság kiküszöbölésére, a felelősök és a határidők megjelölésével.
- g) A szemle jegyzőkönyv egy példányát a szemlét követő hónap 5-ig a TBEM vezetőnek meg kell küldeni.
- h) A Régióvezető akadályoztatása esetén a szemle levezetését átruházhatja a Felelős Műszaki Vezető helyettesre.

7.4. Munkafolyamatba épített ellenőrzések

- a) Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés érdekében valamennyi munkahelyi vezető köteles rendszeresen meggyőződni arról, hogy a munkakörülmények megfelelnek-e a követelményeknek, a munkavállalók ismerik, illetve megtartják-e a rájuk vonatkozó rendelkezéseket. Amennyiben az ellenőrzéshez a munkahelyi vezető segítséget kér, azt a tervezett ellenőrzés előtt jelzi a TBEM vezetőnek.
- b) A földgázszállító vezetékek és tartozékainak, ill. a gépek, berendezések üzemeltetését szabályozó belső utasításokban kell meghatározni az üzemeltetés közbeni ellenőrzéseket.
- c) A beruházási projektekhez kapcsolódó munkavégzések helyszíni ellenőrzése a VIG-19 szabályzat szerint történik.
- d) A távfelügyelettel üzemeltetett létesítmények rendszeres ellenőrzését a technológiai szerelés csoportok, illetve hírközlési csoportok, a távfelügyelt kompresszorállomások ellenőrzését a kompresszorállomási mérnökök végzik. A személyi felügyelettel működő létesítmények üzemeltetésének ellenőrzését a 24 órás üzemeltetői személyzet (pl. kompresszor és csomópont kezelő) látja el.
- e) Az ellenőrzéseket a belső szabályozásokban előírt módon dokumentálni kell (pl. RFID rendszer, műszak napló).
- f) A munka közvetlen irányításával megbízott munkavállaló, műszakonként legalább egy alkalommal, - új munkahelyen a munka megkezdése előtt is - köteles meggyőződni arról, hogy a munkafeltételek az előírt követelményeknek megfelelnek-e.

- g) Az ellenőrzést végző vezető köteles a tudomására jutott rendellenességet megvizsgálni és megszüntetéséről gondoskodni, közvetlen veszély esetén a munkát azonnal leállítani.

7.5. Rendkívüli ellenőrzések

- a) A munkahelyet, az egyéni védőeszközt, a munkaeszközt, a technológiát az üzemeltető munkáltatónak soron kívül ellenőriznie kell:
- ha az a rendeltetésszerű alkalmazás során közvetlenül veszélyeztette a munkavállaló egészségét és biztonságát, vagy ezzel összefüggésben munkabaleset következett be, illetőleg
  - rendkívüli körülmények (különösen átalakítás, baleset, természeti jelenségek vagy műszaki okból 30 napot meghaladó használaton kívüli időszak) bekövetkezése esetén, valamint
  - veszélyes anyagokkal kapcsolatban bekövetkezett események kivizsgálása során olyan üzemeltetői hiányosságok és/vagy rossz gyakorlatok feltárása esetén, aminek fennmaradása és/vagy ismétlődése hasonló rendkívüli események bekövetkezésének kockázatával járhat bármelyik gázipari létesítményünkben.
- b) Az ellenőrzés elvégzéséig a munkahely, az egyéni védőeszköz, a munkaeszköz, a technológia üzemeltetését, illetve használatát meg kell tiltani. Az ellenőrzés elvégzése - a veszélyeztetés jellegétől függően - munkabiztonsági, illetve munkaegészségügyi szaktevékenységnek minősül.
- c) Rendkívüli ellenőrzésnek kell tekinteni a súlyos balesettel, jelentős anyagi kárral járó esemény bekövetkezése után elrendelt ellenőrzéseket.
- d) Rendkívüli ellenőrzést kell elrendelni fokozott munkahelyi expozíció észlelését (mérését) követően.
- e) Az ellenőrzés elvégzéséért a Felelős Műszaki Vezető, illetve ESZG üzemeltetésű épületek esetében az ESZG vezető felel, az érintett osztályok szakembereinek bevonásával.

7.6. Alkohol és egyéb kábító hatású szer okozta befolyásoltság ellenőrzése

- a) Az ellenőrzés célja az alkoholtól és egyéb bódító hatású szertől befolyásolt állapotban történő munkavégzés megakadályozása, a balesetek és egyéb rendkívüli események megelőzése.
- b) A munkavállalók szervezetében nem lehet szeszes ital fogyasztásából származó alkohol, illetve a koncentrálóképeséget, a reakcióképeséget befolyásoló kábító, bódító hatású szer munkaidőben, ügyelet, illetve készenlét alatt.
- c) A kábítószerek által okozott bódultság ellenőrzését csak a munkavállalón látható, a szerek fogyasztására egyértelműen utaló külső jelek esetén kötelező elrendelni. (Az eljárásrend a véralkohol vizsgálat elrendelésével azonos.) A munkavállalót előzetes vizsgálatra az orvosi ellátó helyre kell szállítani. A bódultság ellenőrzését az orvosi vizsgálatok elvégzését követően, az orvosi véleménnyel megalapozott gyanú esetén kötelező elvégezteni.

7.6.1. A Társaság munkavállalóinak ellenőrzése

- a) A munkavállalók, különös tekintettel a rendszeresen gépjármű- vagy munkagépvezetéssel, valamint az egészségvédelmi és biztonságtechnikai szempontból kritikus munkával megbízott munkavállalók alkoholos befolyásoltságát alkoholteszterrel vagy indikátorcsöves szondával szűrőpróbaszerűen kell ellenőrizni. A vizsgálat szakszerű lefolytatásához a TBEM osztály módszertani útmutatót dolgoz ki. (Az aktuális útmutató az intraneten található meg.)
- b) Alkoholteszterrel történő ellenőrzésre jogosultak:
- Munkáltató jogkörű gyakorló vezetők,
  - Felelős Műszaki Vezetők és Felelős Műszaki Vezetők helyettesei,

- TBEM vezető, BEM szakértők, Társasági Biztonság szakértők.
- c) A Társaság munkavállalója a b) pont szerint feljogosított személy felszólítására köteles magát alkoholeszteres vizsgálatnak alávetni.
- d) A vizsgálathoz alkoholeszteret, és véralkohol-vizsgálati dobozt kell készenlétben tartani. Az alkoholeszteret a Társasági Biztonság szakértők kezelik, a véralkohol-vizsgálati dobozt pedig a vérvételt végző orvosnak kell átadni szükség esetén.
- e) A vizsgálatot a Társasági Biztonság szakértőn kívül még legalább egy, a b) pont szerint jogosultsággal rendelkező személy jelenlétében kell elvégezni.
- f) Az alkoholeszteres vizsgálatról a Társasági Biztonság szakértői ittasságvizsgálati naplót vezetnek. Az alkoholeszteres ellenőrzés során az alábbiak szerint kell eljárni:
  - az ellenőrzés a személyiségi jogok tiszteletben tartásával végezhető,
  - az ellenőrzés eredményéről a munkavédelmi képviselőt tájékoztatni kell.
- g) Az alkoholeszterrel történt ellenőrzés első pozitív eredménye esetén az ellenőrzést a munkavállaló kérésétől függetlenül meg kell ismételni. Az ismételt ellenőrzés pozitív eredménye, vagy a vizsgálat kellő jogalap nélküli (Kollektív szerződés) megtagadása esetén, a Munkáltatónak a munkavállalót a munkavégzéstől arra a napra el kell tiltania, valamint tájékoztatnia kell a vétkes magatartása következményeiről, jogairól és a jogorvoslati lehetőségekről. A Társasági Biztonság szakértő vezeti az ittasságvizsgálati naplót, melyben rögzíti alkoholvizsgálat eredményét. Pozitív eredményű alkoholvizsgálatról a vizsgálat vezetője jegyzőkönyvet készít, melyet a jelen lévő Társasági Biztonság szakértő aláírásával igazol.
- h) A munkavállaló munkáltatói jogkört gyakorló vezetője, vagy az ellenőrzésre általa megbízott személy köteles azonnal elrendelni a véralkohol vizsgálatot, ha az alkoholeszterrel történt ellenőrzés – ismételt – pozitív eredményét a munkavállaló nem fogadja el, vagy az alkoholos befolyásoltság tényét a munkavállaló tagadja. A munkáltatói jogkört gyakorló vezetőnek, vagy az ellenőrzésre általa megbízott személynek a véralkohol vizsgálatra vonatkozó kérelmét írásba kell foglalni, és a vérvételt végző orvosnak be kell mutatni.
- i) Amennyiben az alkoholeszteres vizsgálat eredményét a munkavállaló tagadja, az alkoholos befolyásoltság megállapítása véralkohol-koncentráció alapján történik. Ennek megállapítására a véralkohol-vizsgálatot végző intézmény jogosult.
- j) A munkahelyen bekövetkezett baleset esetén, ha az alkoholos befolyásoltság gyanúja fennáll, a sérült munkavállaló munkáltatói jogkört gyakorló vezetője köteles véralkohol vizsgálatot elrendelni.

7.6.2. Beszállítók ellenőrzése

- a) Beszállítók esetén az alkoholos befolyásoltság ellenőrzését a TBEM osztály szakemberei végzik előre tervezetten és jól behatárolható munkavállalói körök vizsgálat alá vonásával, illetve, ha adott személynél jelentkező tünetek a vizsgálatra alapos okot adnak. Az ellenőrzés során biztosítani kell a beszállító felelős helyszíni irányítójának vagy munkavédelmi koordinátorának jelenlétét.
- b) Az alkoholeszterrel történt ellenőrzés első pozitív eredménye esetén az ellenőrzést a beszállító munkavállalójának kérésétől függetlenül meg kell ismételni. Az ismételt ellenőrzés pozitív eredménye vagy az ellenőrzés megtagadása esetén a munkavállalót a munkavégzéstől el kell tiltani, és a Társaság területét haladéktalanul el kell hagynia.
- c) Kritikus munkát végző beszállító esetén a fentiekén túl a „Szerződéses EBK melléklet” (4. sz. melléklet) szerinti szankciók is alkalmazhatók.

7.7. Munkahelyek egészségvédelmi célú műszeres vizsgálatának rendje

- a) A munkahelyek műszeres vizsgálati a biztonságra és az egészségre veszélyes anyagok és körülmények kibocsátási értékeinek megállapítására, a munkahelyek fizikai paramétereinek vizsgálatára terjednek ki.
- b) Műszeres méréssel kell meggyőződni azokról a káros munkakörnyezeti hatásokról, amelyek pontos értéke érzékszervekkel vagy egyéb módon nem érzékelhető.
- c) A TBEM osztály javaslatot tesz az expozíció-mérésekre az új létesítmények esetében a műszaki tartalomban, meglévő létesítmények esetében a kockázatértékelési dokumentációban.
- d) Az egészségvédelmi méréseket a mérésekre feljogosított szakember/intézmény végezheti, a vonatkozó jogszabályok, szabványok alapján.
- e) A munkavállalók és a munkavédelmi képviselő tájékoztatása céljából, a kockázatértékelési dokumentációhoz csatolni kell a munkahelyi expozíció-mérések jegyzőkönyveit.
- f) A munkahelyi expozíció és fizikai paraméterek-mérések (zaj-, megvilágítás mérés, veszélyes anyagok koncentráció - mérés) jegyzőkönyveinek egy-egy példányát a földgázszállító régióban és a TBEM osztálynál kell megőrizni.

8. BESZÁLLÍTÓK MENEDZSMENTJE

Szolgáltatások igénybevétele esetén a szerződés kötelező része a szerződések EBK melléklete (**4. sz. melléklet**), mely a Társaság külső honlapján is elérhető. A szerződéses EBK melléklet a DHL szerint szerződéskötésre jogosult vezető jóváhagyásával elhagyható vagy módosítható, melyet előzetesen a Jog és Szabályozás és a TBEM vezető véleményez.

A műszaki tartalom vagy műszaki feladatléírás kritikussága esetén a műszaki tartalomhoz csatolandó veszélyelemzési dokumentum formátumát a Munkabiztonsági terv „Technológiával kapcsolatos (helyszíni) veszélyek” lapja ([4. sz. Függelék](#)) tartalmazza.

A beszállítónak a Biztonsági és Egészségvédelmi Terv készítésére nem kötelezett szolgáltatások esetén a kiviteli tervdokumentáció, vagy technológiai utasítás részeként a betartandó előírásokat Egészségvédelmi és Biztonságtechnikai tervkötetben, vagy fejezetben kell meghatározni. A kritikus tevékenységekre Munkabiztonsági tervet kell készíteni. A Munkabiztonsági terv nem helyettesíti a vállalkozó munkavédelmi kockázatértékelésére vonatkozó jogszabályi kötelezettségeit.

8.1. Beszállítók oktatása

- a) Ha a beszállító munkavállalója a földgázellátásban műszaki biztonsági szempontból jelentős munkakört betöltő személy, akkor a 3.4 pont szerinti képzésen, továbbképzésen kell részt vennie, illetve vizsgát tennie.
- b) Minden szolgáltatást nyújtó beszállítónak a munkavégzési engedélyen megnevezett munkavállalójának oktatáson és vizsgán kötelező részt vennie.
- c) A beszállítót, mint munkáltatót az oktatás és vizsga nem mentesíti a jogszabályokban előírt oktatási kötelezettségei alól.
- d) A beszállító oktatásával kapcsolatos információk a Társaság honlapján érhetőek el. Az oktatás és vizsga elektronikus rendszeren keresztül történik (lásd: [itt](#)). Az oktatás érvényességi ideje 1 év.
- e) Az ALAP oktatási modul minden beszállító munkavállalónak kötelező, a MUNKAIRÁNYÍTÓI modul csak a munkairányítók részére kötelező. A munkairányítói modul nem végezhető el az alap modul sikeres teljesítése nélkül.

- f) Az EBK e-Learning rendszerben végrehajtott sikeres vizsga esetén az érintett munkavállalók elektronikus visszaigazolást (un. EBK vizsgaszámot) kapnak, melynek érvényessége az e-Learning rendszer által folyamatosan frissített adatbázisból visszakereshető.

8.2. Beszállítók ellenőrzése

- a) Minden EBK-kritikus tevékenységet magába foglaló szolgáltatást nyújtó beszállítónak, ha a munkavégzés meghaladja a 40 munkaórát, hetente dokumentált egészségvédelmi és biztonságtechnikai ellenőrzést kell tartania, amely megküldése heti rendszerességgel szükséges, legkésőbb a hét utolsó munkanapján az ebk@fgsz.hu címre.

Az ellenőrzési jegyzőkönyv javasolt formátumát a VIG-3 szabályzat [17. sz. Függelék](#) tartalmazza.

- b) A beszállítónak közre kell működnie a tevékenységét érintő, a Társaság által végzett ellenőrzések lefolytatásában. A szabályok be nem tartása esetén a beszállítóval szemben az alábbi szankciók alkalmazhatók:
- szabályt sértő személy EBK vizsgaszámának letiltása,
  - munka azonnali leállítása,
  - munkaengedély felfüggesztése vagy visszavonása,
  - soron kívüli oktatás elrendelése,
  - a beszállító munkavállalójának kitiltása,
  - a szerződésben, illetve annak EBK mellékletében meghatározott szankciók alkalmazása.
- c) Súlyos szabályszegést elkövető személytől az EBK vizsgaszámát haladéktalanul be kell vonni, és a munkavégzéstől el kell tiltani. Új EBK vizsgaszámot, ha a kitiltás nem végleges, csak sikeres oktatást és vizsgát (EBK e-Learning) követően kaphat a szabályszegést elkövető személy.
- d) A Beszállító teljesítmény riportokat a Társaság szerződéses kapcsolattartójának és az ebk@fgsz.hu e-mail címre köteles megküldeni havonta, vagy a szerződés lezárását követő 10 munkanapon belül.

8.3. Beszállítók riportja

- a) A szolgáltatás teljesítése során bekövetkezett rendkívüli eseményekről, az események bekövetkezését követően haladéktalanul köteles a beszállító jelentést tenni a [6. fejezetben](#) leírtak szerint.
- b) Kritikus tevékenységet végző beszállító havonta, a hónap utolsó munkanapján legkésőbb 15 óráig - rövidebb futamidejű szerződés esetén a szerződés lezárásakor - köteles adatot szolgáltatni teljesítményéről, melyet az ebk@fgsz.hu e-mail címre köteles megküldeni. Az adatszolgáltatás tartalmát a szolgáltatási szerződésekben kell meghatározni.
- c) Beszállítók értékelése az alábbi BEM teljesítményjelzők alapján történik:
- Halálesetek száma
  - Munkabalesetek száma
  - Kvázi balesetek száma
  - Tűzesetek száma
  - Hatóságnak is jelentendő veszélyes anyaggal kapcsolatos események száma
  - Felfüggesztett munkavégzések száma
  - Kiadott munkavégzési engedélyek száma
  - Beszállítói munkavállalók helyszínről való eltiltása
  - Beszállítók saját helyszíni ellenőrzéseinek száma
  - Beszállítók helyszíni ellenőrzések száma, ahol szabálysértés derült ki
  - Beszállítók helyszíni munkavégzéssel töltött munkaórák száma/hó/Vállalkozó

9. EGÉSZSÉGVÉDELEM

Egészségvédelem szakterületen belül a munkabiztonsággal, foglalkozás-egészségüggyel, és a kémiai biztonsággal kapcsolatos feladatokat tárgyaljuk.

9.1. Munkavédelmi feladatok, felelősségek

9.1.1. Az elnök-vezérigazgató és a vezérigazgató munkavédelmi feladatai

- a) Jóváhagyják a munkavédelmi tárgyú vezérigazgatói szabályzatokat, célkitűzéseket, programokat, informatikai fejlesztéseket, az éves képzések pénzügyi keretszámain, a TBEM osztály riportjait.
- b) Döntenek a munkavédelmi kérdésekben, amelyekben a munkavállalói érdekképviselőket és/vagy az Üzemi Tanácsot együtt döntési, illetve véleményezési jog illeti meg.
- c) Jóváhagyják az egészséges és biztonságos munkahelyek kialakításához szükséges pénzügyi tervet.
- d) Felsővezetői ülés keretében időszakosan értékeli a Társaság munkavédelmi helyzetét.
- e) Az elnök-vezérigazgató együttműködési megállapodást köt a Munkavédelmi Bizottsággal, és biztosítja a munkavédelmi érdekképviselők működési feltételeit.
- f) Döntenek a TBEM osztály kialakításáról.
- g) A pandémiás terv szerint az elnök-vezérigazgató megalakítja, és irányítja a Kríziskezelő Csoport munkáját veszélyhelyzeti időszakban, távollétében a vezérigazgató vezeti a csoport üléseit.

9.1.2. HR és Társasági Szolgáltatások igazgató

- a) A HRTÁSZ igazgató gyakorolja a munkáltatói jogkört a TBEM osztály munkavállalói felett, jóváhagyja a TBEM osztály éves munkatervét.
- b) Jóváhagyásra előterjeszti felsővezetés részére a TBEM célkitűzéseket, programokat, informatikai fejlesztéseket, éves költségtervet, az éves képzések pénzügyi keretszámain.
- c) Felelős a megfelelő számú, kompetenciájú BEM szakember foglalkoztatásáért.

9.1.3. Vezető beosztású munkavállalók munkavédelmi feladatai

- a) Tervezi, szervezi a munkavállalók feladatait, irányítja a munkavállalók munkavégzését.
- b) Gondoskodik arról, hogy az irányítása alatt folyó munkákhoz szükséges tárgyi, személyi, szervezési feltételek biztosítottak legyenek (pl. létszám, munkaeszközök, védőfelszerelések).
- c) Biztosítja a munkavállalók képzéseken való részvételét, valamint a munkaköri alkalmassági vizsgálatokon való megjelenést.
- d) Ellenőrzi a biztonságos és egészséges munkavégzés feltételeit, az életvédelmi célú szabályok betartását, a munkahelyek szociális ellátottságát, a munkahelyek rendjét és tisztaságát, az egyéni és kollektív védelmet biztosító eszközök használatát, a munkaeszközök karbantartottságát.
- e) Intézkedik a munkavállalók biztonságát és egészségét veszélyeztető körülmények megszüntetéséről.
- f) Közreműködik a munkabalesetek kivizsgálásában, valamint a kockázatértékelési dokumentumok elkészítésében és felülvizsgálatában.

- g) Köteles a munkahelyen minden olyan magatartást megtiltani, amely a munkavégzés biztonságát veszélyeztet. Életvédelmi célú szabályok megszegése esetén kezdeményezi a munkavédelmi szabályokat megszegő munkavállalóval szembeni szankciókat.
- h) Gondoskodik a baleset, rosszullet, üzemzavar, rendkívüli esemény esetén a szükséges intézkedések megtételéről és eleget tesz tovább jelentési kötelezettségének.

9.1.4. Felelős Műszaki Vezető munkavédelmi feladatai

- a) A Felelős Műszaki Vezetőket (FMV) és Felelős Műszaki Vezető helyetteseket (FMVh) (továbbiakban: Felelős Műszaki Vezető) a vezérigazgató nevezi ki.
- b) A Felelős Műszaki Vezető a kinevezésében meghatározott területen felel a műszaki biztonsági, egészségvédelmi, biztonságtechnikai és környezetvédelmi jogszabályok, belső előírások végrehajtásáért, valamint megtartásuk ellenőrzéséért.
- c) Elrendeli a munkavédelmi üzembe helyezést, az újraindítást, a munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat eredményének függvényében.
- d) Rendszeresen ellenőrzi a munkahelyeket, a munkaeszközöket, a földgázszállító technológiai rendszert és tartozékait. Felelős az irányítása alá tartozó létesítményeken az előírt EBK ellenőrzések megtartásáért.
- e) Üzemzavar, súlyos üzemzavar, havária, vészhelyzet esetén ellátja a havária vezető feladatait.
- f) Az Felelős Műszaki Vezető a földgázszállító rendszeren munkát végző, vagy a technológiai létesítményekre belépő személyek vonatkozásában gondoskodik:
  - a munkavégzési engedélyek kiadásáról,
  - az üzemeltetői felügyeletről,
  - arról, hogy a munkavégzés során megvalósuljanak a biztonságos és egészséges munkavégzés feltételei.

9.1.5. TBEM vezető munkavédelmi feladatai

- a) Kidolgozza a Társaság belső egészségvédelmi és biztonságtechnikai előírásait, az egységes és átfogó megelőzési programot. Elkészíti a Társaság éves BEM oktatási tematikáját, BEM ellenőrzési tervét, és a TBEM osztály éves munkatervét.
- b) Tervezi az egészségvédelmi és munkavédelmi célokat, programokat, a megvalósításukhoz szükséges pénzügyi és egyéb erőforrásokat, szakági szempontból véleményezi a földgázszállító rendszer fejlesztési, rekonstrukciós, karbantartási és vészhelyzet kezelés terveit, kidolgozza ezek BEM vonatkozásait.
- c) Szakmailag irányítja a BEM kockázatértékelések elvégzését, a kockázatcsökkentő intézkedések végrehajtását és nyomon követését, valamint a robbanásvédelmi dokumentációk kidolgozását.
- d) Részt vesz, vagy a BEM szakértőkön keresztül képviselőt biztosít a munkahelyek, munkaeszközök, létesítmények, technológiák munkavédelmi eljárásában (pl. műszaki átadás-átvétel, üzembe helyezés, időszakos felülvizsgálat).
- e) Jogosult munkavédelmi ellenőrzést tartani, és intézkedni a baleseti veszélyforrások felszámolása érdekében.
- f) Elrendeli a rendkívüli események kivizsgálását, elemzést készít az események bekövetkezésének okairól, javaslatot tesz a megelőző és a helyesbítő intézkedésekre, az intézkedések megvalósulását nyomon követi.

- g) Kapcsolatot tart a Társaság munkavédelmi, tűzvédelmi, katasztrófavédelmi felügyeletét ellátó hatóságokkal, a munkavédelmi érdekképviseléssel, a FEÜ szolgálattal, megszervezi a munkavállalók előzetes, időszakos, soron kívüli és záró orvosi vizsgálatát. Részt vesz a paritásos testület munkájában, mint a munkáltató képviselője.
- h) Végzi a Beszállítói menedzsment eljárásában meghatározott feladatokat.
- i) Rendszeresen beszámol a Társaság munkavédelmi helyzetének alakulásáról.
- j) Felel a BEM dokumentációkezelés kialakításáért, működtetéséért.
- k) Felelős a pandémiás terv elkészítéséért, aktualizálásáért. Pandémiás időszakban részt vesz a Kríziskezelő Csoport munkájában, annak döntéseit végrehajtja, tervezi a védelmi anyagok szükség szerinti beszerzését, készletezését, logisztikáját, nyomon követi a Nemzeti Népegészségügyi Központ védekezéssel kapcsolatban kiadott eljárásrendjét.

9.1.6. A munkát irányító munkavállaló munkavédelmi feladatai

- a) A munkavégzés helyszínén irányítja a munkafeladatok előkészítését és végrehajtását, a párhuzamosan végzett munkafolyamatok koordinációját. A munkavégzés helyszínének elhagyása esetén köteles a munka irányításával más személyt megbízni. A megbízás történhet szóban úgy, hogy erről minden munkaterületen tartózkodó tudomást szerezzen. Elrendeli a munkaközi szüneteket és pihenőket, ha azok indokoltak.
- b) A munkavállalók részére kellő időben megadja a munka biztonságos elvégzéséhez szükséges utasításokat. Megköveteli a technológiai fegyelem betartását az irányított személyektől.
- c) A munkakezdés (és újrakezdés) előtt, munkavégzés alatt rendszeresen ellenőrzi a munkakörülmények megfelelőségét, a szabályok betartását.
- d) Gondoskodik a munkaterület elhatárolásáról, a biztonsági és egészségvédelmi jelzések alkalmazásáról, a veszélyes munkafolyamatok esetén a veszélyes területek lezárásáról, valamint az illetéktelen személyek munkaterületre történő belépéséről.
- e) A munkavégzés befejezését követően tájékoztatást nyújt a munkaterületen maradt veszélyforrásokról.
- f) Meghatározza és biztosítja a munkafolyamat elvégzéséhez szükséges létszámot, munkaeszközöket.
- g) Elrendeli a munkavégzés felfüggesztését, ha az alkalmazott technológia, a munkaeszköz vagy a felhasznált anyag veszélyt jelent a munkavállalókra.
- h) A munkavégzés irányítója az irányítása alá tartozó munkavállalót munkavégzésre nem kötelezheti, ha az egészséges és biztonságos munkavégzés feltételei nem biztosíthatók, az előírt védőfelszerelések nem állnak rendelkezésre.
- i) Köteles a munkavállalót a munkaterületről eltávolítani, ha a munkavállaló munkavégzésre nem alkalmas állapotban jelenik meg. (pl. fáradtság, betegség, gyógyszer- vagy alkoholfogyasztás).
- j) Gyakoroltatja a személyek mentését és a veszélyhelyzetek elhárítását. Ellenőrzi a munkahelyi elsősegélynyújtás, a mentés, a tűzvédelem és kárelhárítás eszközeinek rendelkezésre állását.
- k) Jelenti a munkaterületen bekövetkezett rendkívüli eseményeket, indokolt esetben riasztja az állami segítségnyújtó szerveket. Együttműködik az ellenőrzési, illetve felügyeleti joggal rendelkező állami szervekkel.
- l) Kritikus munkafolyamatoknál elkészíti a munkavégzést közvetlenül megelőző kockázatértékelést, dokumentált munkamegbeszélést tart.

9.1.7. A munkavállalók munkavédelmi feladatai

- a) A Társaság valamennyi munkavállalója munkavégzése során köteles betartani a munkavédelmi előírásokat, különös tekintettel az alábbiakra:
- a feladatait a munkavédelmi szabályok megtartásával ellátni,
  - a munkaköréhez szükséges szakmai és munkavédelmi ismereteket elsajátítani, munkája során alkalmazni,
  - a munkáját úgy végezni és olyan magatartást tanúsítani, hogy magára és a munkavégzés hatókörében tartózkodókra veszélyt ne jelentsen, továbbá balesetet vagy egészségkárosodást ne okozzon,
  - a munkahelyén munkavégzésre alkalmas állapotban (kipihenten, alkoholmentesen) megjelenni és így munkát végezni,
  - az egészségügyi panaszait és azon gyógyszerek fogyasztását a munkavégzés irányítójának jelenteni, amelyek kezelési útmutatója a gépjárművezetés, magasban végzett munka, szédülés vagy más hasonló kockázatra figyelmeztetnek,
  - a fegyelmet, a rendet és a tisztaságot megtartani,
  - a balesetet, kvázi balesetet, a sérülést, az egészségügyi ellátást igénylő rosszulletet azonnal jelenteni,
  - a munkavégzés közben észlelt veszélyt, rendellenességet a tőle elvárható módon megszüntetni, vagy felettesének jelenteni és tőle intézkedést kérni,
  - a rendelkezésére bocsátott gépet, berendezést, eszközt, védőfelszerelést, anyagot, munkahelyet a munka megkezdése előtt megvizsgálni, azt rendeltetése szerint használni, továbbá a meghatározott ellenőrzési és karbantartási feladatokat elvégezni,
  - a munkavégzéssel kapcsolatban rendszeresített dokumentációkat, nyilvántartásokat az előírások szerint vezetni.
- b) A munkavállaló önkényesen nem kapcsolhatja ki, nem távolíthatja el, nem alakíthatja át a biztonsági berendezéseket.
- c) A munkavállaló köteles a számára előírt munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálaton megjelenni.

9.2. Orvosi vizsgálatok rendje

9.2.1. Általános szabályok

- a) A munkavállaló csak olyan munkára és akkor alkalmazható, ha foglalkoztatása az egészségét, testi épségét károsan nem befolyásolja, mások egészségét, testi épségét nem veszélyezteti, és a munkára alkalmasnak bizonyult. A fentiek elbírálása a munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálatokon történik.
- b) A „Beutalás munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálatra” (továbbiakban: orvosi beutaló) nyomtatvány kitöltésével a TBEM osztály BEM szakemberei határozzák meg a munkakör egészségkárosító kockázatait (pl. zaj, rezgés, biológiai expozíció, magasban végzett munka stb.). A munkáltatói jogkört gyakorló vezető az orvosi beutalón rendeli el a munkavállaló orvosi vizsgálaton történő megjelenését.
- c) A munkavállaló az orvosi beutalót magával viszi a FEÜ orvoshoz, aki a vizsgálatok elvégzését követően kiállítja az elsőfokú munkaköri orvosi alkalmassági véleményt.
- d) Az orvosi vizsgálaton megjelent munkavállaló az alkalmassági véleményét a földgázszállító régiókban a területileg illetékes BEM szakembernek köteles átadni, egyéb szervezeti egységek munkavállalói a Humán Erőforrás osztály Ügyfélszolgálatára kötelesek megküldeni legkésőbb a vizsgálatot követő munkanapon. Az illetékes BEM szakemberek felelősek azért, hogy az orvosi alkalmassági

vélemények a régiókból a Humán Erőforrás osztályhoz elektronikus úton a tárgyható utolsó munkanapjáig eljussanak.

- e) Az d) pont szerinti adatszolgáltatások alapján a Humán Erőforrás osztály tartja nyilván a SAP rendszerben) a munkavállalók orvosi alkalmasságát és kíséri figyelemmel annak érvényességét.
- f) A munkáltatói jogkört gyakorló vezetőnek azt a munkavállalót, aki az orvosi vizsgálatokon a felhívás ellenére neki felróható okok miatt nem vesz részt, a munkavégzéstől a vizsgálaton való megjelenésig el kell tiltania, és részére ez időre munkabér nem folyósítható.
- g) Az a munkavállaló, aki a foglalkozás-egészségügyi szolgálat véleménye szerint a megjelölt munkakör betöltésére alkalmatlan, abban a munkakörben tovább nem foglalkoztatható.
- h) Ha a munkavállaló vagy a munkáltató a FEÜ orvos véleményével nem ért egyet, kérheti a munkaköri alkalmasság másodfokon történő elbírálását. A másodfokú egészségügyi szerv döntéséig az elsőfokú egészségügyi szerv véleménye szerint kell eljárni.

9.2.2. Az orvosi vizsgálatok típusai

A munkaköri alkalmassági orvosi vizsgálat típusai: **előzetes, időszakos, soron kívüli és záró orvosi vizsgálat.**

9.2.3. Előzetes munkaköri alkalmassági vizsgálat

- a) Az új felvételes munkavállalót a munkaviszony létesítése előtt, más munkakörbe áthelyezett munkavállalót - a munkakör egészségkárosító kockázatainak jelentős változása esetén - a munkakör megváltoztatása előtt, illetve a gyermekgondozási rendszerből való visszatérő munkavállalót munkába állás előtt előzetes munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálatra kell küldeni.
- b) Munkaszerződés csak az orvosi vizsgálat alapján alkalmasnak minősített munkavállalóval köthető. Az a munkavállaló, aki az előzetes orvosi vizsgálaton nem vesz részt, vagy ha részt vesz, de alkalmatlan minősítést kapott, nem alkalmazható az adott munkakörben.
- c) Az új belépőnek, vagy képernyős munkakörbe áthelyezett munkavállalónak előzetesen szem- és látásvizsgálaton kell részt vennie.
- d) A Humán Erőforrás osztály, valamint a TBEM osztály a munkavállaló orvosi alkalmassági vizsgálata előtt a „Beutalás munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálatra” formanyomtatványon megjelöli a munkavállaló pontos munkakörét, munkahelyét és abban a munkakörben esetlegesen fennálló baleseti veszélyeket, egészségre ártalmas kóroki tényezőket.

9.2.4. Időszakos orvosi alkalmassági vizsgálat

- a) A Társaság munkavállalóinak munkaköri alkalmasság újbóli véleményezése céljából időszakos orvosi vizsgálaton kell megjeleníteni, az alábbi rendszerességgel:
  - évente a munkakörére meghatározott foglalkozás-egészségügyi protokoll szerinti vizsgálaton,
  - 2 évente szemészeti szakvizsgálaton a képernyős munkahelyen foglalkoztatottaknak,
  - az expozíció mértéke alapján meghatározott rendszerességgel a fizikai, kémiai kóroki tényezők expozíciója esetén.
- b) A TBEM osztály a Humán Erőforrás havi adatszolgáltatása alapján előkészíti az adott hónapban esedékes „Beutalás munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálatra” formanyomtatványokat, és e-mailben, vagy nyomtatott formában megküldi az érintett munkavállalóknak, másolatban a munkavállaló vezetőjének legkésőbb a vizsgálat esedékessége előtt három héttel.
- c) Az időszakos orvosi vizsgálaton a munkavállalók kötelesek az előző vizsgálat érvényességi idejének lejáratára előtte megjeleníteni.

- d) A TBEM osztály szervezi a munkavédelmi kockázatértékelés alapján meghatározott biológiai monitorozási vizsgálatokat. A TBEM osztály jelenti a Humán Erőforrás részére a munkavállaló vizsgálatának időpontját, a monitorozott kóroki tényezőt és következő vizsgálat esedékességét.

9.2.5. Soron kívüli orvosi alkalmassági vizsgálat

- a) A munkavállalót soron kívüli orvosi alkalmassági vizsgálatra kell küldeni az alábbi esetekben:
- az alkalmasságot megalapozó és megállapító vizsgálatot követően új, eltérő, illetve veszélyes tevékenységgel való megbízás esetén (pl. magasban végzett munka),
  - egészségi okok miatt 30 napot meghaladó keresőképtelenséget követően,
  - nem egészségi ok miatt 6 hónapot meghaladó munkavégzés szüneteltetés után,
  - ha a munkavállaló egészségi állapotában olyan változás következett be, amely feltehetően alkalmatlanná teszi az adott munkaköre ellátására,
  - heveny foglalkozási megbetegedés, fokozott expozíció (pl. áramütés), eszméletvesztéssel járó rosszullet, ismétlődő baleset előfordulását követően,
  - a munkavállaló kérésére.
- b) Soron kívüli munkaköri alkalmassági vizsgálatot kezdeményezhet:
- a foglalkozás-egészségügyi orvos,
  - a háziorvos, illetve a kezelőorvos minden olyan heveny vagy idült betegség után, amely a munkavállaló, illetve a munkát végző személy munkaalkalmasságát befolyásolhatja,
  - a munkavédelmi hatóság,
  - a munkavállaló munkáltatói jogkört gyakorló vezetője,
  - a munkavállaló.

9.2.6. Záró vizsgálat

- a) Munkaviszony megszűnésekor záró vizsgálatra kell küldeni a munkavállalót, ha:
- legalább négy évet dolgozott idült foglalkozási betegség veszélyével járó munkakörnyezetben (pl. zajos munkahelyen),
  - a munkáltató elrendelése esetén vagy, ha a
  - azt maga a munkavállaló igényli.
- b) A kilépő munkavállaló záró orvosi vizsgálatának beutalóját a HR osztály készíti el TBEM osztály BEM szakemberével történt előzetes egyeztetést követően. Az a) pont szerint érintett munkavállaló legkésőbb az utolsó munkában töltött napig köteles a záró orvosi vizsgálatot elvégeztetni és annak eredményét a munkáltatónak átadni. A záró orvosi vizsgálat eredményét tartalmazó dokumentumot a HR osztály őrzi meg.

9.2.7. Gépjármű- és munkagépvezető orvosi alkalmassági vizsgálata

- a) Munkavállaló szervezett munkavégzés keretében a Társaság által biztosított gépjárművet, munkagépet csak érvényes gépjárművezetői engedély birtokában és a Társaság írásbeli engedélyével vezethet. Gépjárműflottába tartozó gépjárműveket a VIG-12 szabályzatban előírt feltételek megléte esetén vezethet a Társaság munkavállalója.
- b) A Társaság FEÜ szolgáltatója végzi el azon munkavállalók vezetői engedélyéhez kapcsolódó orvosi alkalmassági vizsgálatokat, akik munkaköri feladataik keretében munkagépet (pl. targoncát), „C” vagy annál magasabb gépjármű kategóriába tartozó gépjárművet vezetnek.

9.3.A munkahelyek kialakításának előírásai

- a) Munkahelyek kialakításakor be kell tartani a vonatkozó jogszabályi előírásokat, különös tekintettel a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről szóló 3/2002. (II. 8.) SzCsM-EüM együttes rendelet, a potenciálisan robbanásveszélyes környezetben levő munkahelyek esetén a 3/2003. (III. 11.) FMM-EszCsM együttes rendelet, építési munkahelyek és építési folyamatok során a 4/2002. (II. 20.) SzCsM-EüM együttes rendelet előírásait.
- b) A munkahelyek kialakításakor a Tervező, ha ilyen nincs a TBEM osztály határozza meg a munkahely fizikai, kémiai és biológiai veszélyeit. Ez alapján telepített munkahelyek esetén a létesítmény üzemeltetője, változó munkahelyeken a munkavégzés helyszíni irányítója felelős a biztonsági és egészségvédelmi jelzések 2/1998. (I. 16.) MüM rendelet szerinti elhelyezéséért. A jelzéseket a munkahely bejáratán, szabadtéri munkahely esetén annak megközelítési útvonalán kell elhelyezni.
- c) A munkahelyek kialakításakor tervezni kell az épület, építmény karbantartásához szükséges biztonsági feltételeket.
- d) Munkahelyek kialakításakor a tervezés, a műszaki átadás, a használatbavétel eljárásaiba a TBEM osztályt be kell vonni, illetve a BEM szakemberek véleményét figyelembe kell venni.

9.4. A munkahelyek használatának szabályai

- a) Helyiséget, épületet, építményt, szabadteret csak használatba vételi engedélyével és a környezetének jellemzőivel is összeegyeztethető módon lehet használni (beleértve az anyagtárolást is).
- b) A kijáratokat és vészkijáratokat, a kijelölt menekülési utakat szabadon kell tartani. Kialakításuk tegye lehetővé a munkahely, a veszélyes terület gyors és biztonságos elhagyását. Vészkijáratot lezárni csak úgy szabad, hogy vészhelyzetben bárki által nyitható legyen.
- c) Az épületekben jól látható módon fel kell tüntetni a menekülési útvonalakat, a tűzoltó-készülékek helyét, és az elsősegélynyújtó helyeket.
- d) Az emberi szervezetre fokozott veszélyt jelentő munkahely bejáratát (pl. erős elektromágneses sugárzás) zárva kell tartani. Ezekre a munkahelyekre csak az arra feljogosított személyek léphetnek be, a belépésre előírt biztonsági előírások betartásával.
- e) Az olyan munkahelyen, ahol a be- vagy a leesés veszélye fennáll, vagy a munkavállalót és a munkavégzés hatókörében tartózkodókat leeső tárgyak veszélyeztetik, védelmükről gondoskodni kell elkerítéssel, lefedéssel, vagy más alkalmas módon.
- f) A gázipari létesítményekben, a karbantartó műhelyekben, valamint az irodaépületekben étkezni csak az étkezésre kijelölt helyiségekben szabad. Az étkező helyiségeknek a higiéniai követelményeket ki kell elégíteniük.
- g) A munkavállalók a munkavégzés során a helyiségeket, szabad tereket csak azok rendeltetése szerint használhatják, és kötelesek a tőlük elvárható módon azokat rendben és tisztán tartani.
- h) A helyiségek bejáratain fel kell tüntetni a tűzvédelmi jelzéseket, a védőeszköz használatra vonatkozó rendelkezéseket, a veszélyes légkörre vagy energiaforrás jelenlétére utaló figyelmeztetést, valamint meghatározott tevékenységek tiltására utaló jelzéseket.
- i) A rövid ideig fennálló veszélyforrásokat (pl. csúszásveszély) mobil táblákkal kell jelölni.
- j) A téli időszak előtt ellenőrizni kell a járdák csúszásmentesítéséhez szükséges anyagok és eszközök rendelkezésre állását. A közlekedési utak csúszásmentesítésének feladatait írásban kell rögzíteni.
- k) A klímakörnyezet kedvezőtlen hatásainak megelőzése céljából munkaszervezési intézkedéseket kell tenni. A munkaidő részeként óránként legalább 5, de legfeljebb 10 perces pihenőidőt kell közbeiktatni, ha a munkahelyi klíma zárt téri munkahelyen a 24 °C (K) EH értéket meghaladja, valamint a

hidegnek minősülő munkahelyeken. A munkahely hidegnek minősül, ha a várható napi középhőmérséklet a munkaidő 50%-nál hosszabb időtartamban szabadtéri munkahelyen a +4 °C-ot vagy zárt téri munkahelyen a +10 °C-ot nem éri el.

- l) A közlekedési úton feltárt botlásveszélyes hibahelyet annak kijavításáig a figyelem felhívására alkalmas módon (pl. felfestés, körül szalagozás, kitáblázás) meg kell jelölni.
- m) Az építési vagy ideiglenes munkahelyeken szervezési és/vagy műszaki intézkedésekkel kell csökkenteni a munkabalesetek kockázatát, kiemelten az alábbi esetekben:
  - a tevékenység végzése 1 méternél magasabb munkaállványról történik,
  - a munkahely 2 méter vagy azt meghaladó szintkülönbség felett helyezkedik el,
  - a munkahelyen – függetlenül annak szintkülönbségétől – olyan anyag van jelen, hogy fennáll a mérgezés, fertőzés vagy fulladás veszélye.

9.5.A munkaeszközök használatának szabályai

- a) A veszélyes munkaeszközt és azt a munkaeszközt, amelynek használata veszélyt jelenthet annak kezelőjére, illetve a hatókörben tartózkodó személyekre, kizárólag az annak kezelésével megbízott és kioktatott kezelő használhatja.
- b) Ha a munkaeszköz kezelése államilag elismert szakképesítéshez kötött, a munkaeszköz kezelésével csak képezéssel rendelkező személy bízható meg.
- c) A munkaeszközön javítást, karbantartást, átalakítást oktatásban részesített, és erre írásban megbízott személy végezhet.
- d) A veszélyes munkaeszközön végzett bármilyen karbantartásról, átalakításról és javításról a kezelőt tájékoztatni kell.
- e) A munkavállalónak tilos saját tulajdonában lévő gépet, berendezést vagy szerszámot az FGSZ telep- és technológiai helyein használni.
- f) A gép állandó tartozéka a biztonságos használatához szükséges magyar nyelvű kezelési utasítás, amelyet a gyártó vagy forgalmazó, annak hiányában az üzemeltető köteles biztosítani.
- g) A gép burkolatán található vagy a kezelési utasításában feltüntetett biztonsági előírásokat (pl. védőeszközök használatára vonatkozó utasításokat) kötelező betartani.
- h) A nem hordozható (telepített) gépek mellett kötelező elhelyezni a gép kezeléséhez előírt védőeszközöket.
- i) Ha a gépkezelőnek 0,5 méternél magasabb kezelői helyről kell kezelnie a gépet, akkor leesés elleni védelmet kell kiépíteni a kezelőhelyen.
- j) A gép azon mozgó, forgó részeit, amelyek a padlószinttől 2,5 m magasság alatt helyezkednek el és veszélyforrást jelenthetnek, védőburkolattal kell elkeríteni.
- k) Fokozottan veszélyes (pl. forró felület, magas villamos feszültség szint) berendezések, munkaterületek esetében elkerítéssel és védőtávolság biztosításával kell a védelmet biztosítani.
- l) Pneumatikus, hidraulikus működtetésű gépek javítása és karbantartása csak a nyomás-mentesítést követően végezhető el.
- m) Javítás, tisztítás, ellenőrzés, vagy egyéb hasonló ok miatt a gép veszélyes, burkolattal elzárt terébe benyúlni csak akkor szabad, ha a gépet leállították, feszültségmentesítették, az újraindítást megakadályozták (kapcsolót lelakatolták, vagy a biztosítékot kivették), a bekapcsolást tiltó táblát elhelyezték.

- n) A hibás, sérült szerszámokat az ép szerszámoktól elkülönítve, és megjelölten kell tárolni. A sérült szerszámok cseréjéről gondoskodni kell.
- o) A technológiai szerelő csoportok, és a hírközlési csoportok részére biztosítani kell:
  - elsősegélynyújtó felszerelést (I. nagyságú mentőládát, a nyári időszakban rovarcsípés megelőzésére és kezelésére gyógyszereket),
  - védőszereket, védőitalt és tisztálkodási eszközöket,
  - hordozható gázkoncentráció mérőt, rb-s kivitelű zseblámpát.
- p) Annak a körzetfelügyelő, hírközlési és karbantartó csoportnak, aki aknában, tartályban is végez munkát, vagy központi szagosító berendezést üzemeltet, oxigénhiányt is jelző (beépített oxigén-szenzorral rendelkező) gázkoncentráció mérőt is kell biztosítani.
- q) A robbanásveszélyes terekben a munkavégzés mobil, vagy telepített gázérzékelő és riasztóberendezések mellett történhet. Robbanásveszélyes terekben a munkavégzés megkezdése előtt gázkoncentrációt kell mérni. A folyamatos gázkoncentráció mérés szükségességéről a munkavégzés irányítója dönt.
- r) Rendellenes körülmények kialakulása esetére mentési tervet kell készíteni, és a mentéshez szükséges személyeket ki kell jelölni. A mentési terv elkészítése munkabiztonsági szaktevékenység, így a TBEM osztály BEM szakemberét a terv készítésébe kell bevonni.
- s) Mentési tervet kell kidolgozni a munkavédelmi kockázatértékelés során azonosított veszélyes munkafolyamatokra is.

9.6. Védőeszköz- és védőszerjuttatás rendje

9.6.1. Egyéni védőeszközök kiválasztása és beszerzése

- a) Az egyéni védőeszközt a munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok értékelése során kell kiválasztani.
- b) A TBEM osztály a védőeszköz kiválasztására vonatkozó dokumentumokat naprakészen nyilván tartja.
- c) A védőeszköz kiválasztási eljárást a TBEM osztály folytatja le, mely eljárásba a Munkavédelmi Bizottságot bevonja. Az egyéni védőeszköz juttatásának belső rendjét a munkáltató írásban határozza meg, amely feladat ellátása munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenységnek minősül.
- d) Az egyes munkakörökhöz, munkafolyamatokhoz, munkakörülményekhez alkalmazandó védőeszközöket a **5. sz. melléklet** foglalja össze.
- e) A Társaság a védőeszközöket vásárlás útján vagy bérleti rendszerben biztosítja munkavállalói számára, melyek beszerzése a VIG-23 Beszerzési szabályzatban leírt eljárásrend szerint történik.
- f) A gázipari létesítményekre látogatás céljából belépő személyek részére a telephelyközpontokban és a kompresszorállomásokon legalább 5-5 darab védősisakot és zajvédő fül dugót kell készenlétben tartani. A látogatás céljából belépők részére a társaság síófoki székhelyén 15 garnitúra (melles nadrág és dzseki) antisztatikus védőruhát és 15 db védősisakot kell biztosítani, a telephelyközpontokban pedig 2-2 garnitúra antisztatikus védőruhát.

9.6.2. Egyéni védőeszközök használatának szabályai

- a) Az egyéni védőeszköz személyes használatra adható ki, a védőeszköz tartozéka a magyar nyelvű használati útmutató (tájékoztató).

- b) A munkavállalók - a triviális veszélyforrások ellen (pl. napsugárzás) védelmet nyújtó, ún. 1 kategóriájú védőeszközök kivételével – kizárólag a Társaság által biztosított védőeszközöket használhatják.
- c) A munkavállalókat a védőeszközök használatáról, a védőeszköz védelmi képességéről munkavédelmi oktatás keretében tájékoztatni kell.
- d) Az egyéni védőeszköz más személynek csak tisztítást és fertőtlenítést követően adható át.
- e) A munkavállalók a részükre biztosított védőeszközöket kötelesek rendeltetésszerűen használni. Ennek elmulasztása esetén a munkavégzéstől el kell őket tiltani.
- f) A védőeszközök használatra történő kiadásáról és visszaadásáról feljegyzést/igazolást kell készíteni. Ez alól kivétel a veszélyhelyzeti eseményekre készenlétben tartott védőeszköz, valamint a felhasználási helyre kihelyezett védőeszköz (pl. látogatói fejkendő, hallásvédők, forgácsoló gépek mellé kihelyezett arcvédők).
- g) A szakmai képesítéshez kötött munkafeladathoz előírt egyéni védőeszköz csak olyan személynek adható ki, aki a képesítéssel rendelkezik az adott feladat elvégzésére.
- h) Ha a védőeszköz használata munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálathoz kötött, akkor csak érvényes orvosi vizsgálattal rendelkező személynek adható ki a védőeszköz.
- i) A használatra kiadott egyéni védőeszközt vagy annak tárolóját olyan jelöléssel kell ellátni, ami alapján az eszközt használó munkavállaló azonosítható. Ez alól kivétel az egyszer használható egyéni védőeszközök jelölése.
- j) A potenciálisan robbanásveszélyes térben történő munkavégzés során - kivétel alkalmoszerű tűzveszélyes munkavégzés - olyan védőeszköz nem használható, amely gyújtási veszélyt jelenthet.
- k) Az antisztatikus és/vagy lángálló védőruházat, hegesztőruházat, vegyvédelmi ruházat a veszélyes térben csak zárt állapotban (begombolva, beczipzárazva) használható, ill. viselhető.
- l) Potenciálisan robbanásveszélyes környezetben gyújtási veszélyt nem jelentő alsó- és felső ruházatban, testhezálló antisztatikus védőruhában, antisztatikus védőlábbeliben, antisztatikus ipari fejkendő sisakban végezhető munka.
- m) A gázipari létesítményeken kifüggesztett egyéni védőeszköz használatára utaló biztonsági és egészségvédelmi jelzések szerint kötelező az egyéni védőeszköz használata a munkavégzés, illetve ott tartózkodás időtartama alatt.
- n) A veszélyes anyagok és veszélyes készítmények biztonsági adatlapján feltüntetett, valamint a munkaeszközök (gépek) üzemeltetési dokumentációiban előírt védőeszközök használata kötelező.
- o) Az életvédelmi célú (3. kategóriába sorolt) egyéni védőeszközökre vonatkozó kiegészítő előírások:
  - írásban igazolt oktatást és gyakoroltatást követően adható ki személyi használatra,
  - a védőeszköz-használat oktatását és gyakoroltatását legalább évente meg kell ismételni,
  - védőeszközt használatra történő kiadás (más munkavállalónak történő átadás) előtt feljogosított személlyel vagy szervezettel felül kell vizsgáltatni, kivétel ez alól az új védőeszköz kiadása,
  - a több darabból, illetve tartozékból álló védőeszköz minden részének azonosíthatónak kell lennie,
  - a védőeszköz mellett kell tárolni/tartani:
    - a védőeszköz tájékoztatóját,
    - a védőeszköz tartozékainak/elemeinek nyilvántartását,
    - az utolsó felülvizsgálat jegyzőkönyvét,
    - a használatra való munkáltatói elrendelést,
    - a munkavállaló orvosi alkalmassági véleményét,
    - a munkavállaló védőeszköz használatával kapcsolatos oktatási igazolását.

9.6.3. Egyéni védőeszköz ellenőrzése, felülvizsgálata, karbantartása (tisztítása)

- a) A védőeszköz megfelelő állapotát és dokumentumait köteles ellenőrizni:
  - a védőeszközt használó munkavállaló a használat előtt, illetve közben,
  - a közvetlen vezető, a munkavállaló nem szokásos munkafeladattal való megbízásakor,
  - az ellenőrzéssel megbízott munkavállaló az ellenőrzései alkalmával.
- b) A védőeszközöket rendeltetésszerű használatra alkalmas állapotban kell tartani. Sérült, érvényes felülvizsgálattal nem rendelkező védőeszközt tilos használni.
- c) A Társaság bértextília szolgáltatás keretében biztosítja a védőruházat cseréjét, javítását, tisztítását és fertőtlenítését. A szolgáltató a védőruházat védelmi képességét érintő adatokról rendszeres tájékoztatást nyújt (pl. mosási szám). A védőruházat otthoni tisztítása tilos!
- d) A munkavállaló a részére kiadott védőruházat adatait az FGSZ Zrt „Védőruha nyilvántartás” alkalmazásban tudja megtekinteni, illetve ellenőrizni.
- e) A munkavállaló részére kiadott egyéni védőeszközök esedékes felülvizsgálatáról, valamint a minőség megőrzési idő lejártáról (SAP nyilvántartási rendszerből) értesítést kap.
- f) A munkavállaló köteles a tőle elvárható módon az egyéni védőeszköz épségét ellenőrizni és a tisztításáról gondoskodni (kivétel c. pont szerinti védőruházat).
- g) A munkavállalónak felhasználás előtt meg kell győződnie az általa használt védőeszköz alkalmasságáról. A bérelt védőruházaton észlelt sérülés vagy el nem távolítható szennyeződés esetén a szolgáltató által biztosított hibajegyet kell kitölteni, és a védőruházatot az erre a célra szolgáló gyűjtőszekrénybe kell helyezni.
- h) A Társaság tulajdonába tartozó védőeszközön észlelt sérülés esetén, a védőeszközön vagy annak tárolóján „Használni tilos!” feliratot kell elhelyezni.
- i) Az egyéni védőeszköz szakértői felülvizsgálatát kizárólag a gyártó vagy az arra feljogosított szervezet végezheti el. A vizsgálat és minősítés tényét az egyéni védőeszközön vagy annak tárolóján fel kell tüntetni. A vizsgálatról jegyzőkönyvet kell készíteni.
- j) Az egyéni védőeszközök felülvizsgálatának gyakorisága (ha a gyártó ettől eltérő felülvizsgálatot nem ír elő) az alábbi:

Védőeszköz típusa	Ellenőrző vizsgálat időköze
Leesés, lezuhanás elleni védőeszközök	
B osztályú kikötési eszköz (3 lábú állvány)	1 év
Csatlakozók (karabinerek)	1 év
Derékövvel ellátott testhevederzet	1 év
Munkaöv	1 év
Energiaelnyelővel ellátott rögzítő kötel	1 év
Mentőcsörlő, ereszkedő eszköz és kötélzete	1/2 év
Légzésvédő eszközök ellenőrző felülvizsgálata	
Izolációs légzésvédő készülék esetén	1 év/5 év
Teljes álarc tömítettség ellenőrzés/karbantartás	1 év/6 év
Légzésvédő elemeinek felülvizsgálata	a gyártó határozza meg
Gáztömör vegyvédelmi ruházat ellenőrző vizsgálata	1 év
Villamos szigetelőkesztyű	6 hónap

- k) A veszélyelhárításra készenlétben tartott védőeszközökön, ha a veszélyelhárításkor igénybe vették azokat, soron kívüli szakértői felülvizsgálatot kell elvégezni.

- l) Az egyéni védőeszköz elöregedését, a lejáratí határidő betartásával vagy a gyártó által meghatározott módon (pl. használati idő nyilvántartása, szűrőbetét telítődése) figyelni kell. A felülvizsgálatra kötelezett védőeszközökről a szervezeti egységeknél nyilvántartást kell vezetni.
- m) Az egyéni védőeszköz karbantartását a védőeszköz tájékoztató figyelembevételével kell elvégezni.
- n) Az egyéni védőeszközt vissza kell adni a selejtezéskor, valamint a munkavállaló munkakörének megváltozásakor, illetve munkaviszonyának megszűnésekor.

9.6.4. Villamos biztonsági eszközök felülvizsgálata

- a) Az elektromos munkákhoz használt védőeszközök ellenőrző vizsgálatának gyakorisága:

	Ellenőrző vizsgálat időköze
Szigetelő kezelő rudak és biztosító fogók	2 év
Földelő rudak és földelő rövidre zárók	5 év
Feszültségkémlő (1000 V felett)	2 év

9.6.5. Munkaruha juttatás

A Társaság a védőruházatot viselő munkavállalóknak munkaruhát biztosít. A munkaruha juttatás szabályait a Kollektív Szerződés tartalmazza.

9.6.6. Védőital - és ivóvízjuttatás

- a) A Társaság a hidegnek vagy melegnek minősülő munkahelyeken foglalkoztatott munkavállalók részére a 3/2002. (II. 8.) SzCsM-EüM együttes rendelet szerint védőitalt biztosít. A védőital juttatásáért és megfelelő mennyiségben való biztosításáért a munkáltatói jogkört gyakorló vezető felel.
- b) A védőital és ivóvíz juttatás pénzbeli megváltása nem lehetséges.
- c) A védőital juttatás mennyiségi mutatóit az **5. sz. melléklet** tartalmazza. A munkáltatói jogkört gyakorló vezető a védőital juttatást jogosult megemlíteni a környezeti hőmérsékeltől igazodóan (pl. hőségriadó).

9.6.7. Védőszer, fertőtlenítőszer és tisztítószer juttatás

- a) Valamennyi munkavállaló részére elegendő mennyiségű tisztálkodási eszközt és tisztálkodási szert kell a munkahelyen folyamatosan biztosítani.
  - Az Eszköz- és Szolgáltatásgazdálkodás osztály ill. szerződéses partnere gondoskodik az irodaépületek mosdóiban a kézmosó szerek ellátásáról.
  - A karbantartási és építési munkahelyeken munkát végző munkavállalók tisztálkodási szereinek juttatását az **5. sz. melléklet** tartalmazza.
- b) Kézmosás után papír törölközőt vagy meleg levegős kézszáritót kell használni.
- c) A munkavállalónak védőkenőcsöt, illetőleg védőbevonatot kell használni az alábbi esetekben:
  - a bőrkárosító hatás megelőzésére a munka jellege miatt védőkesztyű nem használható,
  - munkavállaló fényártalmat okozó munkaanyagokkal érintkezik,
  - munkavállaló bőrfelülete napégés veszélyének van kitéve.
- d) A bőrvédő készítményt a munka megkezdése előtt kell alkalmazni, és azt a munkavégzés alatt szükség szerint fel kell újítani.
- e) A munkavállalónak ipari kéztisztítószert kell biztosítani, ha olyan munkakörben vagy munkahelyen végez munkát, ahol bőrét olyan szennyeződés érheti, amit szappanos, meleg vizes mosással nehezen lehet eltávolítani.

- f) A bőrápoló készítményt biztosítani kell:
- a munka befejezése utáni használatra ipari kéztisztító szer használatát követően,
  - minden esetben, ha az a bőr fiziológiás állapotának helyreállításához szükséges,
  - vízzel, olajjal, zsírral rendszeresen érintkező, valamint folyékony vegyszerrel dolgozók részére.
- g) A bőrvédő készítmények és az ipari kéztisztítószeres munkahelyi használatra szolgálnak!
- h) A védőszerjuttatás mennyiségi mutatóit az **5. sz. melléklet** tartalmazza

9.6.8. Védőoltások gyógyszerek és fertőtlenítő szerek juttatása

- a) Társaság a darázscsípés allergiás reakciói elleni szérumot biztosít a rendszeresen szabadban munkát végző dolgozók számára, akik darázscsípés esetén allergiás reakciókat mutatnak. Az elsősegély felszerelést, és az ellenanyagokat az érintett munkavállalók közelében, a tárolásra előírt követelmények szerint (szükség esetén hűtőtáskában) kell készenlétben tartani.
- b) Az allergiás dolgozók számának megfelelő mennyiségben kell készenlétben tartani 1 db Anapen vagy Epipen injekciót. A gyógyszerek, valamint a kötszerek szavatossági idejét legalább negyedévente ellenőrizni kell.
- c) A munkavállaló súlyos, akut allergiás rohama esetén (pl. rovarcsípés) Anapen/Epipen injekció beadása szükséges. Az előretöltött automata injekció a munkavégzési helyszín közelében tartandó, ha a munkavégzés május - október hónapok között történik.
- d) A gyógyszer használata esetén figyelembe kell venni annak tájékoztatójában leírtakat, valamint az esetleges mellékhatásokat, továbbá, hogy mely esetekben nem javasolt a gyógyszer alkalmazása.
- e) Kullancs elleni védőoltást minden munkavállalónak fel kell ajánlani, aki munkaköri feladatának ellátása során rendszeresen szabadban is végez munkát. A védőoltásban részesítendő munkakört betöltő munkavállaló a védőoltásról írásban tett nyilatkozattal mondhat le. A kullancs csípés okozta encephalitis elleni védőoltásban részesítendő munkakörök felsorolását az **5. sz. melléklet** tartalmazza.
- f) A védőoltások megtörténtét oltási könyvbe kell bevezetni, amelyet az érintett munkavállalónak kell megőriznie.
- g) Az elvégzett védőoltásokat a FEÜ orvos rögzíti a munkavállalók törzskartonján és oltási könyvében. A kullancs encephalitis elleni védőoltásokról, az oltószérumok ütemezett rendelése érdekében a TBEM osztály is nyilvántartást vezet.

9.7. Elsősegélynyújtó felszerelés, elsősegélynyújtás

- a) A munkavállalókat az oktatások alkalmával tájékoztatni kell az elsősegélynyújtás szükségességéről, lehetőségéről, az elsősegélynyújtó felszerelések helyéről.
- b) Az irodaépületekben munkaidő alatt, a földgázszállító technológián minden esetben az üzemeltetési és karbantartási feladatokat végző munkacsoportban, valamint a sajátérős kivitelezési munkák és a vállalkozási szerződés keretében külső partner részére szolgáltatásként végzett munkák során (pl. nyomás alatti fűrés) a munkahelyi elsősegélynyújtás személyi feltételeit legalább alapfokú elsősegélynyújtó képzésen részt vett munkavállalókkal kell biztosítani. Az alapfokú elsősegélynyújtó munkavállalóknak időszakosan ismeretfelújító képzésen kell részt venniük.
- c) Az építési munkahelyek elsősegélynyújtó feltételeit az építési tervben, ill. technológiában kell meghatározni.
- d) Az elsősegélynyújtásra kijelölt személyek nevét és elérhetőségét az irodaépületben, a műhelyekben a munkavállalók által használt helyiségben fel kell tüntetni (pl. hirdetőtábla, közlekedő,

teakonyha). Az elsősegélynyújtó helyeket "Elsősegély" feliratú tábla kifüggesztésével, jól láthatóan meg kell jelölni, valamint fel kell tüntetni az állami segítségnyújtó szervek telefonszámait.

- e) A készenlétben tartandó mentődobozok nagyságát az adott munkahelyen egy időben dolgozók létszámától függően kell megválasztani, illetve biztosítani:
- 1-30 dolgozó esetében I. számú mentődoboz
  - 31-50 dolgozó esetében II. számú mentődoboz
  - 51-100 dolgozó esetében III. számú mentődoboz
- f) A műhelycsarnokokban, vagy régióközpontoktól eltérő munkavégzési helyszíneken az ott végzett tevékenységekből eredő veszélyforrások szerinti kiegészítő elsősegélynyújtó felszereléseket kell készenlétben tartani. Ezek lehetnek az égési sérülések vagy szemsérülések elsősegélynyújtó felszerelések.
- g) Áramütött sérültet mindig le kell fektetni és az életfunkciók ellenőrzése után orvosi segítséget kell kérni. Az áramütött sérültet minden esetben orvosi vizsgálatra be kell szállítani akkor is, ha sérüléseinek tünetei nem láthatók.
- h) A közlekedési balesetet szenvedett munkavállalót, ha a gépjármű felborult vagy a légzsákok kinyíltak, orvosi vizsgálatra be kell szállítani. Sérülékeny munkavállalói csoportba tartozó munkavállalót minden esetben a közlekedési balesetet követően azonnal orvosi vizsgálatra kell szállítani.
- i) Az eszméletvesztéssel járó munkahelyi rosszullét esetén a munkavállalóhoz mentőt kell hívni, vagy orvosi kivizsgálásra be kell szállítani.
- j) Minden elsősegély-nyújtási eseményt a munkahelyi vezetőnek jelenteni kell.

9.8. Munkahelyi higiénia

- a) A Társaság tevékenységei és munkafolyamatai az alábbi tisztasági fokozatokba sorolhatók:
- „B” tiszta (pl. adminisztratív munkafolyamatok, irodai tevékenység),
  - „C” közepesen szennyezett (pl. földgázszállító technológián végzett ellenőrzési feladatok),
  - „D” erősen szennyezett (pl. karbantartó műhelyek, építési munkahelyek, hegesztési folyamatok, földgázszállító technológia karbantartása)
- b) A „D” tisztasági fokozatba sorolt tevékenységek esetén étkező helyiséget kell biztosítani, valamint az átöltözésre öltözőt kell kialakítani, tisztálkodási helyiséget és WC-t kell biztosítani a munkavállalói összlétszám alapján.
- c) A kijelölt étkező helyiségekben biztosítani kell az ételek tárolásához és melegítéséhez szükséges eszközöket, az evőeszközök tisztításának lehetőségét, valamint a kézmosás lehetőségét.
- d) Azokon a munkahelyeken, ahol vezetékes ivóvíz nem áll rendelkezésre, a munkavállalóknak palackos ivóvizet (ásványvizet) vagy italautomatát és ivópoharat, valamint a megfelelő hőmérsékletű ivóvíz tárolására alkalmas eszközt (hűtődobozt, termoszt) kell biztosítani.
- e) Minden műszakban védőruha viselésére kötelezett munkavállalók részére – a mosási ciklusok figyelembevételével – legalább 3 garnitúra kertész nadrágot és dzsekit, valamint 2 garnitúra télikabátot kell biztosítani.
- f) A Társaság a Kollektív Szerződésben szabályozott módon, a munkakörülmények alapján meghatározott juttatás szerint munkaruházatot biztosít az antisztatikus védőruházat viselésére kötelezett munkavállalók részére.
- g) A védőruházat és az utcai ruházat tárolására kétrészes öltözőszekrényt kell biztosítani a „D” tisztasági fokozatba sorolt tevékenységet végző munkavállalók részére.

- h) A munkahelyeken a keletkező kommunális hulladékot legalább naponta egy alkalommal össze kell gyűjteni a hulladékgyűjtésre kihelyezett edényekből.
- i) Azokon a munkahelyeken (jellemzően állandó személyi felügyelet nélkül üzemelő technológiai létesítményeken), ahol a takarítást nem a szolgáltató végzi, ki kell osztani a személyi higiéniahoz szükséges szereket, valamint a szociális helységek tisztántartásához szükséges eszközöket az ott dolgozó munkavállalóknak.
- j) A munkahelyeken biztosítani kell az egészségügyi kártevőirtást és rovarirtást.

9.9. Képernyő előtti munkavégzés szabályai, képernyős munkahelyek

- a) Képernyő előtti munkavégzés szabályai azokra a munkavállalókra vonatkoznak, akik napi munkaidejükből legalább 4 órán keresztül rendszeresen képernyős eszközt használnak.
- b) A képernyős munkahelyek megfelelőségét rendszeresen ellenőrizni kell. A TBEM osztály BEM szakértői eseti jelleggel vagy a szervezeti egység vezető kérésére ellenőrzik a képernyős munkahelyek (szék, asztal, megvilágítás, számítógép és tartozékainak) állapotát és ergonómiailag helyes elrendezését, szükség esetén műszeres vizsgálatot végeznek (zaj, megvilágítás értékek megfelelősége).
- c) A képernyős munkahelyeken dolgozó munkavállalók vezetői kötelesek munkaszervezési intézkedésekkel biztosítani a következőket:
  - képernyős munkavégzést óránként 10 perc nem képernyő előtt végzett munkával kell felcserélni vagy pihenőt kell biztosítani. (A pihenő idők nem vonhatók össze.)
  - a képernyő előtti tényleges munkavégzés időtartama 1 műszakban a 6 órát ne haladja meg.
- d) A Társaság a képernyős munkahelyen dolgozó munkavállalói számára 2 évente, illetve rendkívüli esetben ingyenes szemészeti szakvizsgálatról gondoskodik, és ha a szemészeti szakvizsgálat eredménye indokolja, képernyő előtti munkavégzéshez szükséges éleslátást biztosító szemüvegjuttatást ad. A szemüveg juttatás szabályai az intraneten, [itt](#) találhatóak meg.
- e) Az ingyenes szemészeti szakvizsgálathoz szükséges beutalót a Társaság FEÜ orvosa állítja ki. Rendkívüli esetben az éleslátást biztosító szemüvegjuttatás igényét a TBEM osztály felé kell jelezni.

9.10. Kémiai biztonság

9.10.1. Általános előírások

- a) Veszélyes anyaggal vagy keverékkel (továbbiakban vegyi anyaggal) tevékenység az egészségügyi államigazgatási nyilvántartásba történő bejelentést követően végezhető.
- b) A TBEM osztály feladata a vegyi anyagokkal végzett tevékenységek hatóság felé történő bejelentése, a biztonsági adatlapokról naprakész nyilvántartás vezetése és a kémiai kockázatértékelés elvégzése.
- c) A vegyi anyagokkal kapcsolatos tevékenységek kockázatértékelése, ill. kockázatbecslése munkabiztonsági és foglalkozás-egészségügyi szaktevékenység.
- d) A munkavégzési engedélyen vagy ahhoz csatolt (Munkabiztonsági terv, Biztonsági és Egészségvédelmi Terv) dokumentumban fel kell tüntetni a munkavégzéshez felhasználandó, veszélyességi osztállyal jelölt vegyi anyagokat. Nem kell feltüntetni az 1 kg-nál kevesebb mennyiségben használt rezsi anyagokat (pl. csavarlazító spray), valamint a munkagépek üzemanyagait és kenőanyagait.
- e) A munkavégzés helyszíni irányítójának felelőssége, hogy a munkavégzés során felhasznált vegyi anyagok biztonsági adatlapja a munkavégzés helyszínén rendelkezésre álljon.

- f) Az üzemeltetési, karbantartási utasításban, valamint építési, kiviteli tervben rendelkezni kell a tevékenység során keletkező veszélyes vagy egészségre ártalmas anyagot tartalmazó hulladékok bal-eset-megelőzési szabályairól.
- g) A munkavégzés helyszínén legfeljebb 1 műszaknyi munkavégzéshez szükséges vegyi anyag tárolható, és biztosítani kell a keletkező hulladékok gyűjtéséhez szükséges edényzetet.
- h) A biztonsági adatlapokhoz történő elektronikus hozzáférést a TBEM vezető biztosítja. Azokon a munkavégzési helyeken, ahol a biztonsági adatlapok elektronikusan nem elérhetőek, a munkavégzés irányítója felel azért, hogy a biztonsági adatlapok aktuális verziója papír alapon hozzáférhető legyen.

9.10.2. Vegyi anyagok beszerzése és tárolása

- a) Új anyag beszerzésekor a kezdeményező szervezeti egységek az azonos célra alkalmas anyagok közül a kevésbé veszélyes anyagot kötelesek kiválasztani. Az új vegyi anyag kiválasztásakor a kezdeményező szervezeti egységnek ki kell kérni a TBEM osztály szakmai véleményét. Új vegyi anyag cikkszama a TBEM osztály jóváhagyását követően kérhető és adható ki.
- b) A vegyi anyag első beszállítását megelőzően az ajánlattétel során a beszállító köteles elektronikus úton megküldeni a termék biztonsági adatlapját és felhasználói útmutatóját a Beszerzés osztály részére. A Beszerzés osztályra érkező elektronikus biztonsági adatlapokat a Beszerző köteles továbbítani az ebk@fgsz.hu e-mail címre. Az új vegyi anyagok alkalmazhatóságáról a TBEM osztály dönt (lsd. a) pont).
- c) Az anyagátvétellel megbízott munkavállaló (logisztikai munkatárs) az anyaggal beérkező biztonsági adatlapot átadja az igénylőnek. Az igénylő köteles a biztonsági adatlapot elektronikusan megküldeni az ebk@fgsz.hu e-mail címre.
- d) Az anyagátvétellel megbízott munkavállaló köteles ellenőrizni a raktárra beérkezett vegyi anyag csomagolásának épségét, valamint címkézését. A sérült csomagolású vagy hiányos címkézésű vegyi anyagokat további intézkedésig a veszélyes hulladéktárolóba kell helyezni.
- e) Az anyagátvétellel megbízott munkavállaló rendszeresen ellenőrzi a raktárban lévő vegyi anyagok minőség-megőrzési időit, és intézkedik a lejárt minőség-megőrzési idejű vegyi anyagok selejtezéséről.
- f) A tároló helyen az anyagokat anyagcsoportonként és halmazállapotonként, valamint a bontott – bontatlan edényeket csoportosítva kell tárolni.
- g) A maró, a mérgező és a nagyon mérgező tulajdonságú anyagokat jól zárható szekrényben kell tárolni.
- h) Az edények csak kiöntőnyílással felfelé, lezárt állapotban tárolhatók és szállíthatók.
- i) A fagyérzékeny anyagok csak fűtött helyiségben tárolhatóak.
- j) A raktárban tárolt anyagok kiömlése esetén szükséges védelmi anyagokat és védőeszközöket készenlétben kell tartani.
- k) Eredetileg élelmiszer tárolására szolgáló edény nem használható vegyi anyagok tárolására, továbbá élelmiszer sem tárolható vegyi anyag tárolására szolgáló edényzetben.
- l) Legfeljebb „irritáló”, „ártalmas”, „mérsékelten tűzveszélyes” folyadék vagy szilárd halmazállapotú anyagok kisebb csomagolási egységbe átcsomagolhatók. Az új csomagolási egységen az eredeti csomagolási egység címke információ tartalmát fel kell tüntetni.

9.10.3. Vegyi anyagokkal végzett tevékenységek alapvető biztonsági szabályai

- a) Ismeretlen, azonosító jelek nélküli vegyi anyagot felhasználni tilos! Az ismeretlen vegyi anyagot a veszélyeshulladék-gyűjtőbe kell szállítani.
- b) A munkavégzés helyszíni irányítója köteles gondoskodni arról, hogy a munkavállalók a munkavégzés során felhasznált vegyi anyagokkal kapcsolatos információkat megismerjék.
- c) A munkavállalók felelősek a vegyi anyagok használati, baleset-megelőzési és higiéniai előírások (étkezés, dohányzás, tisztálkodás, védőeszközök használata) betartásáért.
- d) Vegyi anyaggal tevékenység akkor kezdhető meg, ha a vegyi anyag biztonsági adatlapja, használati útmutatója és kockázatbecslése hozzáférhető, valamint a szükséges információkat a vegyi anyaggal munkát végző személyek megismerték.
- e) A vegyi anyagokat a gyártó/forgalmazó által meghatározott alkalmazási célra és a használati utasítás betartásával szabad felhasználni. Fokozott gondossággal kell eljárni a vegyi anyagok, valamint a használat utáni hulladékaik összeöntése előtt az egymással reakcióba lépő vegyi anyagok esetén.
- f) Azokat a munkahelyeket, ahol a munkavállaló fokozottan veszélyes vegyi anyag hatásának van/lehet kitéve, figyelmeztető jelzéssel kell ellátni, amely felhívja a figyelmet az étkezés, ivás, élelmiszer-tárolás és dohányzás tilalmára.
- g) A munkavégzés helyszíni irányítója a munkavégzési engedélyben meghatározott légtérellemzéssel köteles ellenőrizni, hogy
  - a munkatérben fulladást okozó oxigén hiányos koncentráció vagy robbanóképes légtér nem alakulhat ki,
  - a munkavállaló nem dolgozhat olyan környezetben, ahol a vegyi anyag koncentrációja meghaladja a jogszabályban (ennek hiányában tudomány mindenkori állása szerint) meghatározott határértéket.
- h) Olyan munkaterületen, ahol egyéni védőeszköz használata nélkül vegyi anyag határérték-túllépés veszélye állhat fenn (pl. üzemzavar elhárítás), a rendkívüli helyzet fennállásáig kötelező a védőeszközök használata. A munkavégzés helyszíni irányítója köteles gondoskodni arról, hogy az ilyen területen védelem nélküli személy ne tartózkodjon.
- i) Kollektív vagy egyéni légzésvédelmet kell biztosítani azoknál a munkafolyamatoknál, ahol vízpermet, szemcseszórás, erős füstképződés a munkavállaló légzését akadályozza vagy egészségét veszélyezteti.
- j) A fokozottan veszélyes vegyi anyaggal (hatósági engedélyhez kötött felhasználású anyagokkal pl. azbeszttel) történő munkavégzés munkaterületét el kell határolni, a megközelítési úton ki kell helyezni a biztonsági és egészségvédelmi, valamint a belépést tiltó jelzéseket.
- k) A munkavégzés helyszíni irányítója felelős, hogy a vegyi anyagok felhasználási helyein az elsősegélynyújtáshoz és veszélyhelyzet leküzdéséhez szükséges eszközök a munkavégzés megkezdése előtt rendelkezésre álljanak.
- l) A munkavégzés helyszíni irányítója az egészségre és a környezetre veszélyes vegyi anyagok környezetbe jutása esetén köteles azonnal intézkedni a tájékoztatásról, a figyelmeztető jelzések kihelyezéséről, az elhárítási tervek szerinti feladatok végrehajtásáról.
- m) A munkavállalók az elszennyeződött védőruhát/egyéni védőeszközt a kijelölt tároló konténerbe kötelesek helyezni. A szennyezett védőruha/egyéni védőeszköz veszélyes hulladéknak minősül.
- n) A veszélyes összetevőt tartalmazó anyaggal, készítménnyel dolgozó munkavállalók részére a megfelelő tisztálkodási lehetőségeket biztosítani kell (öltöző, mosdó, zuhanyzó).

9.11. Nemdohányzók védelme, dohányzásra vonatkozó korlátozások

- A Társaság által üzemeltetett iroda, műhely rendeltetésű építményt tartalmazó létesítményében a jogszabályi előírásoknak megfelelő dohányzóhelyet kell kijelölni és a dohányzóhelyet piktogrammal/felirattal kell megjelölni.
- A dohányzás és a dohányzó helyek tűzvédelmi előírásairól a 10.1.3.2.1 pont rendelkezik.
- Veszélyes (mérgező, fertőző stb.) anyaggal való érintkezés esetén a dohányzás előtt kötelező a kézmosás.
- Társaság által biztosított gépjárművekben tilos a dohányzás!

9.12. Távmunkavégzés szabályai (Home-office)

- Munkáltató által biztosított számítástechnikai eszközzel végzett távmunka engedélyezése előtt a Munkáltató ismerteti a távmunkavégzés munkavédelmi feltételeit az érintett munkavállalóval. A munkavédelmi feltételek munkavállaló által történő elfogadását követően történhet meg a távmunka engedélyezése a munkaszerződésben.
- Távmunkavégzés helyét a munkaszerződésben rögzíteni kell. Távmunkavégzési munkahely az a helyiség, ahol a munkavállaló az információtechnológiai vagy számítástechnikai eszközzel rendszeresen a munkáját végzi. A Távmunkavégzés helye változhat, amely változást a HR osztály felé jelezni kell.
- A távmunka nem engedélyezhető, ha a munkavállaló előzetesen nem járul hozzá a munkáltató képviselőjének a munkavédelmi feladatok ellátása céljából a távmunka helyének megjelölt ingatlanra történő belépéshez.
- A TBEM osztály a távmunkavégzés helyét baleset bekövetkezése esetén soron kívül ellenőrizheti.
- A távmunkavégzés munkakörülményeit írásban kell rögzíteni.
- A távmunkavégzés részletes szabályait a VIG-1 Munkavégzésre irányuló jogviszony kezelése című vezérgazdatói operatív szabályzat 22. sz. melléklete tartalmazza.

9.13. Mobiltelefon használatára vonatkozó tilalmak, korlátozások

- Tilos rb-s védelemmel nem rendelkező mobiltelefont bevinni potenciálisan robbanásveszélyes térbe, tilos telefonálni kézi anyagmozgatás, magasban történő munkavégzés vagy egyéb fokozott figyelmet igénylő tevékenység közben.
- Az a) bekezdés szerinti tiltást az alábbi kivételek fennállása esetén nem kell alkalmazni:
  - Potenciálisan robbanásveszélyes térben mobiltelefon abban az esetben használható, ha a használat során folyamatosan működő légtérelvezető készülékkel kizárható a robbanásveszélyes gáz jelenléte, és a mobiltelefont a légtérelvezető készüléktől 5 méteren belül használják. Robbanásveszélyes anyag kiáramlással járó üzemzavar esetén e kivétel alkalmazása tilos!
  - Ha az a) bekezdés szerinti fokozott figyelmet igénylő munkafolyamat irányítása kizárólag telefon használatával oldható meg, és a munkavállalók között 25 méternél nagyobb távolság van.

9.14. Gépjármű közlekedési és használati szabályok

A közúti közlekedés magas kockázatokat hordoz magában, ezért ezt a szemléletet erősítve meghatároztuk, és valamennyi területen alkalmazzuk az alábbi Közlekedésbiztonsági elveket:

- Amennyiben megoldható, utazás helyett válasszuk a kapcsolattartás más lehetőségeit.

- Utazás előtt körültekintően tervezzük meg utunkat! Számoljunk a távolsággal, az időjárási körülményekkel és az útviszonyokkal, ütemezzünk rendszeres pihenőket, és az elhúzódozó programok esetén – a munkáltatói jogkört gyakorló vezetővel egyeztetve – gondoskodjunk éjszakai szállásról, ezzel is csökkentve a fáradtságból eredő kockázatokat.
- Tartsuk be a közlekedési szabályokat, különösen a sebesség korlátozásokat! Mindig használjuk a biztonsági övet! Alkohol, kábítószer vagy egyéb, vezetést befolyásoló szer hatása alatt járművet vezetni szigorúan tilos!
- Amennyiben a vállalati gépjárműnél meghibásodást, vagy annak veszélyét észleli, azt köteles a haladéktalanul jelezni munkahelyi vezetőjének és az ESZG osztály szakemberének.
- Tartózkodni kell a vezetést zavaró tevékenységektől, (pl. evés, ivás). Kézhasználatot igénylő kommunikációs eszközöket a jármű vezetőjének vezetés közben működtetni tilos.
- Valamennyi gépjárművezetőnek rendelkeznie kell az adott gépjármű kategóriára érvényes vezetői engedéllyel.
- Szervezett munkavégzés során segédmotorkerékpár, motorkerékpár és nyitott tetejű személygépjármű vezetése nem engedélyezett.
- A gépjárművezető elindulás előtt köteles a gépjárművön a KRESZ-ben előírt ellenőrzéseket elvégezni. Az ellenőrzés terjedjen ki a kormányberendezés, a fékberendezés, a gumiabroncsok, valamint a kötelezően előírt világító- és fényjelző berendezések állapotának (működésének) ellenőrzésére. A gépjárművezető, ha rendellenességet tapasztal az ellenőrzés során, nem indulhat el a gépjárművel.
- A gépjárművezetőnek nem megengedett folyamatosan 4,5 óránál hosszabb ideig vezetni, javasolt 2 óránként legalább 15 perces pihenés megtartása. A gépjárművezető 24 órás ciklusban legfeljebb 10 órát vezethet (pl. külföldi kiküldetés). A 24 órás ciklusban a 10 óra időtartamú gépjárművezetés hetente legfeljebb 2 alkalommal rendelhető el.
- A munkavállaló köteles jelenteni felettesének, ha a gépjárművezetésre egészségügyi okokból ideiglenesen alkalmatlan.
- A földgázszállító technológia közlekedési útjain motorkerékpárral, segédmotorral, elektromos kerékpárral, rollerrel közlekedni tilos!
- A gázipari létesítményekben lévő és azok megközelítésére szolgáló utakon vagy útpadkán gépjárművel a jármű elejével a lehetséges menekülési irányba fordulva, lehetőleg az út menetirány szerinti jobb oldalára leállva, oly módon kell leparkolni, hogy a vezető oldali ajtó útfelőli oldalról történő megközelítését, teljes kinyitását, a járműbe való ki- és beszállást semmi ne gátolja/nehezítse. A gyors és akadálytalan indulást lehetővé tévő tér mindig biztosított legyen. Több jármű esetén tilos az út két különböző oldalán várakozni vagy parkolni! Az előzőek szerinti tolatva parkolást a gépjárművek várakoztatására/elhelyezésére/tárolására kialakított építményekben, épületekben és szabadterületeken is alkalmazni kell, amennyiben arra lehetőség van, és más előírásba/szabályba nem ütközik.
- Földgázszállító telephelyeken gépkocsikkal a jármű elejével a menekülési irány felé kell parkolni.
- Amennyiben a helyi szabályozás másként nem rendelkezik, a Társaság létesítményein a KRESZ szabályai érvényesek. A gépjárművek megengedett legnagyobb haladási sebessége:
  - szabadtéren kialakított közlekedési utakon 15 km/h,
  - szerelvényterekben és épületeken belül 5 km/h,
  - tolatás esetén 5 km/h.

9.14.1. Gépjárművezetői kategóriák és a járművezetés feltételei

A Társaság azon munkavállalói, akik munkakörükből adódóan, illetve a munkavégzéssel összefüggésben gépjárművet vezetnek, különböző kategóriákba kerülnek besorolásra - attól függően, hogy milyen távolságot tesznek meg a közutakon, és milyen rendszerességgel - az alábbiak szerint:

- 1. kategória – a Társaság érdekében rendszeresen gépjárművet vezetők
E kategóriába tartoznak a Társaság tulajdonában vagy bérletében álló gépjárművet meghatározott rendszerességgel használó munkavállalók (minimum 2 000 km/hó – éves átlagot tekintve).
- 2. kategória – A Társaság érdekében nem rendszeresen gépjárművet vezetők
E kategóriába azok a munkavállalók tartoznak, akik a társaság érdekében gépjárművet alkalmanként használnak, éves átlagot tekintve 2 000 km/hó alatt.

A járművezetés feltételei:

- Érvényes járművezetői engedély,
- Gépjárművezetői feladataik megkezdését követően az 1. kategóriás gépjárművezetőnek ún. defenzív gépjárművezetői képzésen javasolt részt vennie, a 2. kategóriás gépjárművezetőnek ez a képzés a munkahelyi vezető döntése alapján, indokolt esetben (pl. baleset, szabálysértés) javasolt.

9.14.2. Fontos szabályok

- a) **Biztonsági övek:** gépjárműben való utazás során a gépjárművezetőknek, továbbá valamennyi utazónak kötelező a biztonsági öv használata. Ennek elmulasztása a társasági vezetői engedély megvonását eredményezheti.
- a) **Zéró tolerancia az alkohol- és kábítószer fogyasztást illetően:** a munkavállalóknak tilos a Társaság járműveit alkohol, illetve kábítószer fogyasztásából származó befolyásoltság alatt vezetniük. Az a munkavállaló, aki a Társaság által biztosított járművet használ üzleti célból, és hatósági eljárás alá kerül a fenti okok miatt, ezt az információt köteles legkésőbb az eljárás megindítását (rendőrségi/hatósági intézkedéstől), vagy az idézés kézhezvételét követő első munkanapon a munkáltatói jogkört gyakorlója tudomására hozni.
- c) **Mobiltelefonok, egyéb kommunikációs készülékek használata:** az üzleti célú járműhasználat során a járművezető számára tilos bármilyen kézben tartott kommunikációs eszköz /mobiltelefon, laptop, kétirányú rádióadó, kézi navigációs eszköz (GPS)/ használata, miközben a jármű mozgásban van. A gépjárművezető számára nem megengedett a füldugóval vagy „headset”-tel rendelkező zenelejátszók használata sem.
- Ha a gépjármű kézhasználatot nem igénylő kihangosító készülékkel van felszerelve, akkor a gépjármű vezetőjének a beszélgetéseket a lehető legrövidebb időre kell szorítani. Ha hosszabb beszélgetés szükséges, a gépjárművezető ajánlja fel parkolóhelyen történő megállást követően a visszahívást.
- d) **Egyéb figyelemelterelő tényezők:** A biztonságos, defenzív járművezetés folyamatos, fegyelmezett összpontosítást követel meg a járművezetőtől. A fizikai figyelemelterelés minimálisra csökkentése érdekében a járművezetőknek kerülniük kell a biztonságos járművezetést közvetlenül zavaró tevékenységet. (pl. vezetés közben tárgyak keresése, evés, telefonüzenetek olvasása stb.).

9.15. Sérülékeny munkavállalói csoportok, egyedüli munkavégzés tilalma

9.15.1. Sérülékeny és különösen veszélyeztetett munkavállalói csoportok

- a) Sérülékeny munkavállalói csoportba tartozó munkavállalók: fiatalkorúak (18. életévét be nem töltött munkavállalók), továbbá várandós, nemrégén szült, anyatejet adó nők és szoptató anyák, valamint idősödők (mindenkori nyugdíjkorhatár – 5 év).
- b) Az elektromágneses terek hatásaira különösen veszélyeztetett munkavállalók - az aktív vagy passzív beültethető orvostechnikai eszközt és testen viselt orvostechnikai eszközt viselők, valamint várandós nők.
- c) Sérülékeny és különösen veszélyeztetett munkavállalói csoportba tartozó munkavállalók az **5. sz. mellékletben** feltüntetett munkakörökben nem foglalkoztathatók.
- d) Nő és fiatalkorú nem foglalkoztatható olyan egészségére ártalmas munkakörben, illetőleg olyan munkakörülmények között, amelyben a munkavégzés az egészséget és a testi épséget, illetőleg a fiatalkorú egészséges fejlődését károsan befolyásolja, vagy az utódokra fokozott veszélyt jelent, illetőleg amelyben mások egészségét, vagy testi épségét fokozottan veszélyezteti.
- e) Sérülékeny csoportba tartozó munkavállalókat, mozgásukban korlátozott embereket tilos olyan munkára alkalmazni, amely egészségére, utódjára, illetve fejlettségére tekintettel rá hátrányos következménnyel járhat.

9.15.2. Fokozott egészségügyi kockázattal élő munkavállalók

- a) Fokozott egészségügyi kockázatnak kitett munkavállalók:
  - krónikus betegségben szenvedő munkavállalók,
  - aktív, passzív implantátummal élő munkavállalók,
  - súlyos (a szervezet sokkos állapotához vezető) allergiában szenvedő munkavállalók,
  - egyéb, rendszeres orvosi ellenőrzést, illetve egészségügyi kezelést igénylő betegségek (pl. pánikbetegségek)
- b) A fokozott egészségügyi kockázattal élő munkavállaló köteles a társaság foglalkozás-egészségügyi szolgáltató orvosának átadni a betegségével, egészségügyi állapotával kapcsolatos orvosi dokumentumokat.
- c) A munkavállalónak tájékoztatást kell kérni a foglalkozás-egészségügyi orvostól az egészségére fokozott veszélyt jelentő munkahelyi körülményekről, fizikai, kémiai és biológiai kóroki tényezőkről.

9.15.3. Egyedüli munkavégzés tilalma

- a) A munkavégzés irányítója felelős az egyedüli munkavégzés tilalmára vonatkozó munkaterületek és munkafolyamatok kijelöléséért.
- b) Tilos a munkavállalónak egyedül munkát végezni, ahol egészségét és biztonságát a munkakörülményekből és a munkafolyamatokból eredő veszélyek súlyosan és közvetlenül veszélyeztetik.
- c) A veszélyes munkafolyamat végrehajtásával megfelelő képesítéssel és gyakorlattal rendelkező munkavállaló bízható meg. Ilyen feladattal betanulási idejét töltő munkavállaló önállóan nem bízható meg.
- d) A munkáltatói jogkört gyakorló vezető nem bízhat meg önálló munkavégzéssel nappali iskolarendszerű képzésben résztvevő tanulót.
- e) Tilos egyedül munkát végezni az alábbi veszélyforrást magukba foglaló tevékenységek esetén:
  - beszállással végzendő munkák (aknában, tartályban, nyomástartó edényben végzendő munka),

- 1 méternél mélyebb munkaárokból végzett munkák,
  - nagy tömegű (50 kg-ot meghaladó) terhek segédeszköz nélküli kézi anyagmozgatása,
  - építési állványok felállítási és bontási munkái,
  - földgázszállító vezetékek és tartozékaik vágása, nyomás alatti fúrása, hegesztése, továbbá szilárdsági és tömörségi nyomáspróbái,
  - földgázszállító vezetékek és tartozékaik lefúvatása és tisztítása,
  - üzemelő földgázszállító technológián történő karbantartási és javítási munkák,
  - 2 méter magasságot meghaladó és kollektív műszaki védelemmel nem biztosított munkahelyen (oszlopon, állványon) végzett munka,
  - feszültség közeli, feszültség alatti munkák (villamos kezelőhelyiségben, kapcsolótermekben végzett villamos üzemi munkáknál), továbbá a feszültség közelében az MSZ 1585 szabvány előírásai szerinti esetekben,
  - az emelési terv, illetve technológia szerint végzett kritikus emelési műveletek,
  - mobilan szerelt magasnyomású vízszugárral, gőzzel, ill. egyéb folyadékkal végzett munkák,
  - a tűzveszéllyel járó munkák,
  - a beépített életvédelmi célú tűzjelző és riasztó rendszerek, valamint nyomáshatároló szerelvények felülvizsgálata és karbantartása,
  - energiaizolációval járó munkák,
  - a munkavégzési engedély kiadója által meghatározott munkák.
- f) A munkavégzési engedélyhez kötött munkák esetén az engedély jóváhagyójának meg kell győződnie arról, hogy az adott munka elvégzéséhez elegendő létszám áll rendelkezésre.

9.16. Járványügyi veszélyhelyzet kezelése

- a) Járványügyi veszélyhelyzet állami elrendelése esetén az elnök-vezérigazgató Kríziskezelő Csoportot bíz meg a védekezés irányításával.
- b) A Társaság a járványügyi intézkedésekről belső Intranet portálján tájékoztatja a munkavállalókat.
- c) A Társaság járvány elleni védekezéshez védelmi anyagokat és védőeszközöket biztosít a munkavállalók részére.
- d) A Társaság a kormányzati intézkedésekkel összhangban a tevékenységeket felfüggesztheti, illetve korlátozhatja (pl. munkavállalók orvosi alkalmassági vizsgálatait) a veszélyhelyzet alatt.

9.17. Munkavédelmi érdekképviselő

9.17.1. A Munkavédelmi Bizottság (MvB)

- e) A Társaság munkavállalói - az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéssel összefüggő jogaik és érdekeik képviseletére - Munkavédelmi képviselőt jogosultak maguk közül választani.
- f) Földgázszállító régióként legalább 2 fő munkavédelmi képviselőt kell választani, és 1 főt a síófoki központból. A képviselő-választás megtartását a Társaságnál működő szakszervezet kezdeményezi, a választás szabályait a Munka törvénykönyve (Mt.) rendelkezéseit figyelembe véve kell meghatározni.
- g) Munkavédelmi képviselőnek legalább 6 hónapja munkaviszonyban álló munkavállaló jelölhető. Munkavédelmi képviselőnek nem jelölhető munkáltatói jogokat gyakorló vezető és a vezető hozzátartozója, továbbá a TBEM osztály munkavállalója.

- h) Az Mt. és a Munkavédelmi törvény rendelkezéseit figyelembe véve, a munkavédelmi képviselők választása titkos szavazással történik, amelynek lebonyolításához a Társaság biztosítja a feltételeket. A képviselők megbízása 5 évre szól, a képviselők újraválaszthatóak.
- i) A munkavédelmi képviselők Munkavédelmi Bizottságot jogosultak alakítani. Az MvB a munkavédelmi képviselők jogait gyakorolja, ha azok az összes munkavállalót érintik.
- j) Az MvB az első alakuló ülésén választja meg tagjai közül az elnökét, és alakítja ki az ügyrendjét.
- k) Az MvB akkor határozatképes, ha tagjainak több mint fele jelen van, és döntéseit egyszerű szótöbbséggel hozza meg.
- l) Az MvB elnöke a tervezés időszakában köteles a bizottság működési költségeit megtervezni.
- m) Az elnök-vezérigazgató hagyja jóvá az MvB éves működési költségeit, továbbá engedélyezi a működéssel kapcsolatban felmerült kiadások kifizetését.
- n) A munkavállalók munkavédelmi érdekeinek képviselete független más jogszabályokban biztosított formáktól (pl. szakszervezet, üzemi tanács).
- o) Az MvB előzetes véleményezésre meg kell küldeni az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés érdekében kiadott belső utasítások tervezetét. Az MvB-t be kell vonni a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatással, a védőruha, védőeszköz, védőszer ellátással kapcsolatos beszerzési eljárásokba.
- p) A munkavédelmi képviselők jogait a 1993. évi XCIII számú Munkavédelemről szóló törvényben leírtak szerint gyakorolják, kötelezettségeiket is ennek megfelelően látják el.
- q) A munkáltató kötelezettsége együttműködni a munkavédelmi képviselővel az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés érdekében a jogok és kötelezettségek gyakorlása során. Kiemelten az alábbiakban:
  - a munkavédelmi képviselő jogainak gyakorlásához a feltételek (szabadidő, szükséges eszközök) biztosításában,
  - a munkavédelmi képviselő képzését (egy választási ciklusban, a képviselő megválasztását követő egy éven belül legalább 16 órás képzés, ezt követően évente legalább 8 órás továbbképzés lehetőségét).

9.17.2. A Paritásos Munkavédelmi Testület

- a) A Társaság összmunkáltatói szinten paritásos munkavédelmi testületet (továbbiakban: Testület) működtet, amelyben egyenlő számban vesznek részt a munkavállalók és a munkáltató képviselői.
- b) A vezérigazgató a munkáltatói oldal képviseletére vezető állású munkavállalókat és munkavédelmi feladatokat ellátó munkavállalót delegál.
- c) Testület létszáma 6 fő, tagjainak megbízatása 5 évre szól.
- d) A Testületbe a munkavállalói oldal képviselőit a munkavédelmi képviselők maguk közül, titkos szavazás útján jelölik.
- e) A Testület elnöki tisztét páros években a munkavállalók, páratlan években a munkáltató képviselői gyakorolják.
- f) A Testület elnöklési és működési rendjében, a testület tevékenységével összefüggő eljárási kérdésekben a munkavállalók képviselői és a munkáltató írásban állapodnak meg.
- g) A Testület működésének feltételeit a munkáltató biztosítja.

- h) A Testület akkor határozatképes, ha tagjainak több mint fele jelen van és döntéseit egyszerű szótöbbséggel hozza meg. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.
- i) A Testület az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre vonatkozó érdekegyeztető tevékenysége keretében:
- rendszeresen, de évente legalább egy alkalommal értékeli a munkahelyi munkavédelmi helyzet és tevékenység alakulását, és az ezzel összefüggő lehetséges intézkedéseket;
  - megvitatja a munkahelyi munkavédelmi programot, figyelemmel kíséri annak megvalósítását;
  - állást foglal a munkavédelmet érintő belső szabályok tervezetéről.

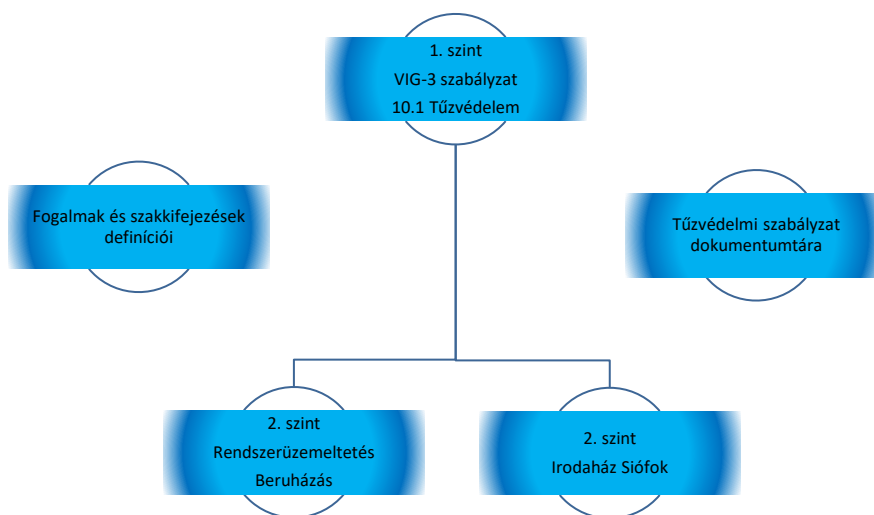
10. BIZTONSÁGTECHNIKA

Jelen fejezet a tűzvédelemmel, a katasztrófavédelemmel, a veszélyes áru közúti szállítással (ADR) és a kritikus infrastruktúrák védelmével kapcsolatos feladatok, eljárás rend Társaság teljes működési területére vonatkozó szabályait/követelményeit tartalmazza.

10.1. Tűzvédelem

10.1.1. Általános tűzvédelmi előírások

- a) A tűzvédelmi előírások jogalapja a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló törvény (továbbiakban: Tűzvédelmi törvény), az Országos Tűzvédelmi Szabályzat (továbbiakban: OTSZ) és a Szénhidrogén Szállítóvezetékek Biztonsági Szabályzata.
- b) A Társaság tűzvédelmi szabályozása kétszintű (1. ábra). A Társaság valamennyi munkavállalójára és létesítményére vonatkozó általános tűzvédelmi előírásokat a 10.1 fejezete (1. szint) tartalmazza. A Társaság síófoki székházára létesítményi, azaz 2. szintű tűzvédelmi szabályzat készül. A földgázszállító régiókban lévő létesítmények, és az ott végzett tevékenységek részletes tűzvédelmi előírásait a rendszerüzemeltetés szintű tűzvédelmi szabályzat tartalmazza.

1. ábra

- c) Az 1. szint (VIG-3, 10.1) területi hatálya az FGSZ Zrt. teljes működési területe. Célja, hogy — a jogszabályi előírásoknak való megfelelésen túl — átfogóan rendszerbe foglalja a Társaság tűzvédelmi tevékenységét, azonosítsa az ehhez szükséges szerepköröket, meghatározza a tűzvédelmi szabályozási rendszer felépítését, az országos szinten egységesen jelentkező tűzvédelmi feladatok

végrehajtását, továbbá a tűzvédelmi szervezet felépítését és annak ügyrendjét, valamint az ezekhez szükséges jogokat és felelősségeket.

- d) A 2. szintű Tűzvédelmi Szabályzatokban kerülnek megjelenítésre azok az információk, feladatok, felelősségek, ügyrendi eljárások, melyek az egymástól jelentősen eltérő tűzvédelmi tulajdonságokkal rendelkező tevékenységi köröket ellátó szervezeti egységek (Rendszerüzemeltetés, önálló Irodaházak: Budapest Alle, Siófok Tanácsház u. 5.) működési területére érvényesek. Alapvetően a 10.1 Tűzvédelem fejezet előírásaival összhangban, azokkal együtt alkalmazandó, a telephelyekre, valamint az azokon belüli egyes technológiák, épületek, építmények, szabad terek használatára vonatkozó kiegészítő tűzvédelmi információkat tartalmaznak.
- e) A Rendszerüzemeltetés működési területére kidolgozott 2. szintű tűzvédelmi szabályzat hatálya egyenszilárdságúan terjed ki a 'virtuálisan' egy telephelyként értelmezett, ezen szervezeti egység által üzemeltetett valamennyi gázipari létesítményre. A szabályozási kör így módon való összevonását indokoltá teszik az érintett területek tűzvédelmi szempontból közel azonos/hasonló tulajdonságai (technológiai területek hasonlósága /tipizálhatóság/, tűz- és robbanásveszélyes anyagok azonosossága, paraméter típusok egyezése stb.).
- f) A létesítmények helyszínrajzai, az épületek tűzvédelmi leírásai, a tűzriadó tervek és a tűzvédelmi műszaki megoldások felsorolása a Tűzvédelmi szabályzat dokumentumtára Intranet oldalon [itt](#) érhetők el.

10.1.2. Tűzvédelmi fejlesztési koncepció/program

Legalább háromévente egységes és átfogó fejlesztési koncepció/programot kell készíteni, amely tartalmazza a Társaság tűzvédelmi helyzetének átvizsgálása során tett megállapításokat, a fejlesztésre javasolt területekre és eltérések kezelésére definiált programokat, akciókat és a végrehajtásukhoz szükséges üzleti/beruházási tervsorok műszaki tartalmára kidolgozott javaslatokat.

A tűzvédelmi fejlesztési programot a Társaság üzleti céljaival összhangban a központi tűzvédelmi felelős (BEM szakértő) szakmai irányításával a TBEM osztály készíti el a tűzvédelmi szervezet tagjaival együttműködve, melyet annak vezetőjeként az elnök vezérigazgató hagy jóvá.

10.1.3. A tűzvédelmi szervezet felépítése, a tűzvédelmi feladatokat ellátó személyek feladatai és kötelezettségei

10.1.3.1. A Tűzvédelmi szervezet

- a) Az FGSZ Zrt. tűzvédelmi szervezete a társaság tűzvédelmi tevékenységének irányításért felelős, valamint a tűzvédelmi szakmai támogató feladatokat ellátó személyekből áll.
- b) Alapvető feladata az FGSZ Zrt. tűzvédelmi tevékenységének stratégiai irányítása és fejlesztése, valamint az üzleti tevékenység támogatása a tűzvédelmi jogszabályi megfelelés folyamatos fenntartásban.
- c) A tűzvédelmet érintő döntések előkészítését a TBEM vezető végzi az érintett üzleti terület vezetőivel egyeztetve.
- d) Az FGSZ Zrt. tűzvédelmének szakmai irányítását, koordinálását a TBEM vezető végzi, az irányítása alá tartozó BEM szakemberek tevékenységén keresztül.
- e) Az FGSZ Zrt. munkavállalói az operatív tűzvédelmi feladatokat munkaköri teendőjük szerves részeként, munkahelyi vezetőik irányításával és ellenőrzésével végzik.
- f) A Szervezet feladatai:
  - A társaság tűzvédelmi helyzetének rendszeres elemzése, értékelése.

- A Tűzvédelmi koncepció/fejlesztési program véglegesítése és jóváhagyása, továbbá a teljesülésének évenkénti értékelése.
- Javaslat tétel a tűzvédelem személyi-, tárgyi feltételeinek fejlesztésére, a megfelelő tűzvédelmi rendszerek, berendezések kiválasztására vagy kialakítására, a tűzvédelemmel kapcsolatos problémák megoldására.
- .
- A technológiai berendezések készenlétben tartása, karbantartása, működtetése során a tűzvédelmi követelmények teljesülésének figyelemmel kísérése.
- A bekövetkezett tüzesetek oltásának és a következmények felszámolásának elősegítése.

10.1.3.2. Tűzvédelmi szervezet felépítése

- a) Tűzvédelmi szervezet mátrixszervezetként fogja át a Társaság teljes működési területét. Az FGSZ Zrt. Tűzvédelmi szervezetének irányítója az elnök-vezérigazgató. Tűzvédelmi szervezet tagjai:
- elnök-vezérigazgató
  - vezérigazgató
  - Rendszerüzemeltetés és Beruházás igazgató
  - HR és Társasági Szolgáltatások igazgató
  - TBEM vezető
  - Eszköz- és Szolgáltatásgazdálkodás vezető
  - Kelet-magyarországi Régió vezető
  - Közép-magyarországi Régió vezető
  - Nyugat-magyarországi Régió vezető
  - BEM szakértő (központi tűzvédelmi felelős)

10.1.3.3. Az elnök-vezérigazgató és a vezérigazgató tűzvédelmi feladatai

- a) Biztosítják a Társaság tűzvédelmi feladatainak ellátáshoz szükséges személyi, tárgyi és pénzügyi erőforrásokat.
- b) Felsővezetői ülésen időszakosan, de legalább évente értékeli a Társaság tűzvédelmi helyzetét.
- c) Jóváhagyják a Társaság tűzvédelmi fejlesztési koncepció/programját, és annak teljesülésének évenkénti értékeléséről felvett dokumentumot.
- d) Jóváhagyják, vagy hatáskör szerint delegálják a tűzvédelmi képzések éves tervét, a tűzvédelmi szolgáltatások beszerzéseit, a tüzesetek vizsgálati jelentéseit, az épületeken, gázipari technológiákon tervezett tűzvédelmi fejlesztéseket.
- e) Elrendelik a megelőző tűzvédelmi rendelkezések és szabályozások, valamint a használati szabályok megsértőivel szemben a Társaság Kollektív Szerződésben szabályozott szankciókat.

10.1.3.4. Rendszerüzemeltetés és Beruházás igazgató, HR és Társasági Szolgáltatások igazgató feladatai

- a) Vezetői támogatást nyújtva részt vesznek a tűzvédelmi szervezet működtetésében, annak ügyrendjében meghatározott feladatok végrehajtásában.
- b) Javaslatokkal/döntéseikkel elősegítik a Társasági tűzvédelmi fejlesztési koncepció/program kidolgozását, valamint a feltárt nem megfelelőségek megszüntetésére hozott és a létesítmények tűzvédelmi színvonalának emelését célzó intézkedések kidolgozását/végrehajtását.
- c) A TBEM vezetővel együttműködve kiadják az irányítási területükre kidolgozott tűzvédelmi szabályzatot (2. szabályozási szint).

- d) Irányítják és ellenőrzik a felelősségi körükbe tartozó területeken az alábbi releváns tűzvédelmi feladatokat ellátását:
- Biztosítják tűzvédelmi, robbanásvédelmi, iparbiztonsági (SKET) feladatok ellátáshoz szükséges személyi és tárgyi feltételeket, és ellenőrzik és/vagy beosztottjaival ellenőriztetik a tárgyköri jogszabályi követelmények teljesülését.
  - A TBEM vezetővel egyeztetve jóváhagyják a tűzvédelmi tárgyú beszerzések alapjául szolgáló műszaki tartalmakat, beszerzési tervsorokat, éves költségkereteket és gondoskodnak azok teljesüléséhez/felhasználásához szükséges beszerzési eljárások lefolytatásáról.
  - A TBEM vezetővel egyeztetve gondoskodnak a tűzvédelmi műszaki megoldások karbantartásához szükséges költségek üzleti tervbe történő betervezéséről és szükség szerinti rendelkezésre állásáról, továbbá azok tervszerű felhasználásáról.
  - Szükség szerint biztosítják a tüzesetek kivizsgálásához, tűzvédelmi képzések lebonyolításához szükséges személyek, eszközök és helyszínek rendelkezésre állását.
  - Gondoskodnak a tűzvédelmi helyzet felméréséhez szükséges adatok hozzáférhetőségéről.
  - Eljárnak vagy eljárást kezdeményeznek a tűzvédelmi szabályok megszegőivel szemben.

10.1.3.5. TBEM vezető tűzvédelmi feladatai

- a) Felelős a Társaság tűzvédelmi szabályozási rendszerének kidolgozásáért, annak rendszerelemeinek elkészítéséért és a hatályos jogszabályok előírásaival összhangban azok naprakészen tartásáért.
- b) Részt vesz a tűzvédelmi szervezet ügyrendjében meghatározott feladatok végrehajtásában.
- c) Felelős a Társasági tűzvédelmi fejlesztési koncepció/program kidolgozásáért, és a Tűzvédelmi bizottsághoz véglegesítésre történő beterjesztéséért, továbbá annak nyomon követett végrehajtásáért.
- d) Javaslatával elősegíti a feltárt nem megfelelőségek megszüntetésére hozott és a létesítmények tűzvédelmi színvonalának emelését célzó intézkedések kidolgozásában.
- e) Leosztott munkáltatói jogok alapján irányítja, felügyeli és koordinálja a tűzvédelmi felelősök, központi tűzvédelmi felelős munkáját, biztosítja számukra a feladatok ellátásához szükséges személyi, tárgyi, munkaszervezési feltételeket.
- f) Felelős a tűzvédelmi tárgyú beszerzések alapjául szolgáló műszaki tartalmak elkészítéséért.
- g) Irányítja és ellenőrzi a tűzvédelmi ellenőrzések ütemezését és azok végrehajtását.
- h) Felelős a tűzvédelmi készülékek, eszközök, felszerelések, berendezések (továbbiakban: tűzvédelmi műszaki megoldások) üzemeltetéséhez, beszerzéséhez szükséges pénzügyi források költség helyi tervezését előkészítő javaslatok elkészítéséért, a karbantartások, felülvizsgálatok, javítások megrendeléséért, határidőre történő elvégzéséért.
- i) Az ESZG és a Rendszerüzemeltetés és Beruházás vezetőinek tájékoztatása alapján irányítja és ellenőrzi az FGSZ Zrt. munkavállalók, valamint a felügyelet nélkül, esetileg vagy rendszeresen FGSZ Zrt. működési területén tartózkodó, illetve munkát végző külsős személyek tűzvédelmi tájékoztatását/képzését, továbbképzését.

10.1.3.6. Humán Erőforrás vezető tűzvédelmi feladatai

- a) Részt vesz a Társasági tűzvédelmi fejlesztési koncepció/program véglegesítésében. Felelős annak feladatellátását érintő részeinek kidolgozásáért és végrehajtásáért.
- b) A képzések nyilvántartása alapján tervezi és szervezi a tűzvédelmi szakvizsgára kötelezettek vizsgáztatását és továbbképzését, az új belépők alapoktatását.
- c) A tűzvédelmi szakvizsgát tett munkavállalókról központi nyilvántartást vezet.

10.1.3.7. Régióvezető tűzvédelmi feladatai

- a) Üzemeltetői szakmai támogatást nyújtva részt vesznek a tűzvédelmi szervezet ügyrendjében meghatározott feladatok végrehajtásában, javaslataival elősegíti a feltárt nem megfelelőségek megszüntetésére hozott és a létesítmények tűzvédelmi színvonalának emelését célzó intézkedések kidolgozásában.
- b) A TBEM vezetővel együttműködve részt vesz a Társasági tűzvédelmi fejlesztési koncepció/program feladatellátását érintő részeinek, valamint az irányítási területére hatályos tűzvédelmi szabályzat kidolgozásában, véglegesítésében.
- c) Megszervezi, irányítja, ellenőrzi az irányítása alá eső területeken () a használati szabályok betartását, tűzvédelmi felszerelések rendelkezésre állását, a tűzvédelmi műszaki megoldások megfelelő állapotának fenntartását és meglétét. Az irányítása alá eső területeken felelős a tűzvédelmi tárgyú nyilvántartások, az Rb-s berendezések műszaki nyilvántartásának vezetéséért.
- d) Gondoskodik az alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenység munkavégzési feltételeinek meghatározásáról, azok VIG-3 szabályzat szerinti engedélyben való rögzítéséről és az engedélyeztetésről.
- e) Írásban meghatalmazza azokat a munkavállalókat, akik jogosultak kiadni az alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenység végzéséhez szükséges engedélyeket, illetve meghatározhatják az alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenység munkavégzésének feltételeit.
- f) Az irányítása alá tartozó működési területén felelős:
  - Saját illetékességi és hatáskörében a Társasági tűzvédelmi fejlesztési koncepció/program végrehajtásáért és a Társaság tűzvédelmi szabályozásának irányítási területére vonatkozó végrehajtásáért.
  - Az alkalmazott tűzvédelmi műszaki megoldások hatásosan használható állapotban való készenlétben tartásáért és azok **7. sz. melléklet** szerinti felülvizsgálatainak elvégzéséért.
  - Az OTSZ előírása szerint a létesítmények, és villamos berendezések tűzvédelmi szabványossági, villámvédelmi, elektrosztatikus feltöltődés és kisülés elleni védelem eszközeinek ellenőrzéséért, felülvizsgálatának elvégzéséért.
  - A robbanás elleni védelemmel ellátott villamos berendezések felülvizsgálatáért karbantartását.
  - Az ellenőrzések, felülvizsgálatok során tapasztalt nem megfelelőségek kezeléséért, a szükséges javítások haladéktalan elvégzéséért és azok dokumentálásáért.
  - A TBEM vezető javaslatának figyelembevételével a tűzvédelmi feladatok végrehajtásához (készenlétben tartás, ellenőrzés, felülvizsgálat, karbantartás, képzés) szükséges pénzügyi források üzleti tervezéséért.
  - Az illetékessége alá tartozó épületekben, építményekben, szabadtereken rendszeresített tűzvédelmi műszaki megoldások – közte a tűz- és hiba átjelzők – tervszerű, részleges vagy teljes üzemszünetéről a kikapcsolás előtt legalább 10 munkanappal, továbbá a 24 órán belül el nem hárítható meghibásodásról késedelem nélküli írásos tájékoztatást küldeni a TBEM osztályhoz.
- g) Részt vesz az üzemeltetési illetékességébe tartozó területeken bekövetkezett tüzesetek kivizsgálásában.
- a) A tűzvédelemre jelentősen kiható változásokról (munkahelyek létesítése/átalakítása, illetve a munkakörülmények változása stb.) kapcsolatosan azok műszaki tartalmának véglegesítéséről köteles a központi tűzvédelmi felelőst a bekövetkezést megelőzően legalább 30 nappal előzetesen tájékoztatja az alábbi esetekben:
  - Helyiségek/építmények/szabadterek funkciójának változása.

- Kiürítés, menekülés, kimenekítés feltételeinek felülvizsgálatát igénylő változás, kiemelten az 50 fő befogadó képességet elérő helyiség, egy légterű építményrész létesítése és/vagy kialakítása.
- Tűzveszélyes anyagok mennyiségi változása (mennyiségi korlát túllépése és/vagy 15 %-elérő mennyiségi növekedés).
- A robbanásveszélyes és/vagy tűzveszélyes tűzveszélyességi osztályba tartozó anyagok korábban nem végzett tárolása vagy más célú elhelyezése.
- Hiányzó vagy nem megfelelő tűzvédelmi eszköz/műszaki megoldás (beleértve a tűzoltó víz vételezés eszközeit is) pótlása, javítása.
- A tűzvédelmi követelmények és az alkalmazandó használati szabályok felülvizsgálatát, tűzvédelmi műszaki megoldás módosítását, bevezetését igénylő minden egyéb üzemeltetési/használati körülmény megváltozása.
- Valós tűzesettel összetéveszthető lánghatással, valamint hő- és füstfejlődéssel járó tevékenységek végzése (pl. fáklyázással járó vezeték tisztításokról és/vagy leürítésekről készített aktuális ütemterv megküldése).

10.1.3.8. ESZG vezető tűzvédelmi feladatai

- a) Üzemeltetői szakmai támogatást nyújtva részt vesz a Társasági tűzvédelmi fejlesztési koncepció/program feladatellátását érintő részeinek kidolgozásában, valamint a tűzvédelmi szervezet ügyrendjében meghatározott feladatok végrehajtásában. Javaslatával elősegíti a feltárt nem megfelelőségek megszüntetésére hozott és a létesítmények tűzvédelmi színvonalának emelését célzó intézkedések kidolgozását.
- b) A TBEM vezetővel együttműködve részt vesz az üzemeltetési feladatkörébe tartozó területeken a hatályos tűzvédelmi szabályzatok véglegesítésében, kiadásában.
- c) Az üzemeltetési feladatkörébe tartozó területeken – a TBEM szakmai támogatása alapján – felelős a tűzvédelmi műszaki megoldások tűzvédelmi használati szabályokban, tűzvédelmi felszerelések nyilvántartásaiban meghatározottak szerinti rendelkezésre állásáért.
- d) A TBEM szakértők szakmai irányítása mellett gondoskodik az alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenység munkavégzési feltételeinek meghatározásáról, azok jelen szabályzat 5. pontja szerinti munkavégzési engedélyben való rögzítésében és alábbiak szerinti engedélyezéséről:
  - A Rendszerüzemeltetés és Beruházás (továbbiakban: RÜB) telephelyeken lévő ESZG költséghelyű létesítmények esetében az engedély kiadója a RÜB egyéb érintettként bevonható az ESZG vagy az IT (a költséghely, üzemeltetői érintettség szerint).
  - IT támogatás és infrastruktúra (a továbbiakban: IT) eszközök üzemeltetési helyszínein építészeti és épületgépészeti jellegű, továbbá tűzvédelmi rendszereken végzett tevékenységek esetében az engedély kiadója az ESZG, egyéb érintettként ellenjegyző az IT.
- e) Írásban meghatalmazza azokat a munkavállalókat, akik jogosultak kiadni az alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenység végzéséhez szükséges engedélyeket, és a TBEM szakértők közreműködésével meghatározhatják az alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenység munkavégzésének feltételeit.
- f) Az irányítása alá és/vagy üzemeltetési feladatkörébe tartozó működési területén felelős:
  - Az alkalmazott tűzvédelmi műszaki megoldások hatásosan használható állapotban való készenlétben tartásáért és azok BEM szakértők által kezdeményezett, **7. sz. melléklet** szerinti felülvizsgálatainak elvégzéséért.
  - Az OTSZ előírása szerint a létesítmények, és villamos berendezések tűzvédelmi szabványos-sági, villámvédelmi, elektrosztatikus feltöltődés és kisülés elleni védelem eszközeinek ellenőrzéséért, felülvizsgálatának elvégzéséért.

- Az ellenőrzések, felülvizsgálatok során tapasztalt nem megfelelőségek kezeléséért, a szükséges javítások haladéktalan elvégzésére indított beszerzések engedélyezéséért.
  - A TBEM vezető javaslata alapján a tűzvédelmi feladatok végrehajtásához (készletben tartás, ellenőrzés, felülvizsgálat, karbantartás, képzés) szükséges pénzügyi források üzleti tervezéséért.
  - Az illetékessége alá tartozó épületekben, építményekben, szabadtereken rendszeresített tűzvédelmi műszaki megoldások – közte a tűz- és hiba átjelzők – tervszerű, részleges vagy teljes üzemszünetéről a kikapcsolás előtt legalább 10 munkanappal, továbbá a 24 órán belül el nem hárítható meghibásodásról késedelem nélküli írásos tájékoztatást küldeni a TBEM osztálynak épületüzemeltetési és szakipari munkák esetén.
  - A tűzvédelemre jelentősen kiható változások (pl. épületek/helyiségek funkcióváltása, kiürítés/menekülés/kimenekítés feltételeinek felülvizsgálatát igénylő átalakítások, illetve anyagtárolási körülmények változása stb.) műszaki tartalmának kidolgozásába a központi tűzvédelmi felelős bevonásáért.
- g) Részt vesz a költséghely szerinti üzemeltetési feladatkörébe tartozó területeken bekövetkezett tűzesetek kivizsgálásában.

10.1.3.9. Munkahelyi vezetők tűzvédelmi feladatai

- a) Az irányításuk alá eső szervezeti egység tevékenységét érintő tűzvédelmi használati szabályok betartása érdekében kötelesek:
- b) A biztonságos üzemelés és munkavégzés, valamint a tűzoltás, tűzjelzés tűzvédelmi feltételeit biztosítani.
- c) A hatáskörében meg nem szüntethető hiányosság, jogszabályi nem megfelelés esetén a közvetlen vezetője és a területileg illetékes tűzvédelmi felelős és/vagy TBEM vezető tájékoztatásával intézkedést kezdeményezni.
- d) Haladéktalanul intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni az ellenőrzések, felülvizsgálatok során nem megfelelőnek minősülő, továbbá a hiányzó vagy megrongálódott tűzvédelmi eszköz/műszaki megoldás pótlására, javíttatására.
- e) Gondoskodni a tűzvédelmi szabályok beosztottjaival történő megismertetéséről.
- f) Intézkedni, hogy az irányításuk alá tartozó területen felügyelet nélkül, esetileg vagy rendszeresen tartózkodó, illetve munkát végző személyek az épületben végzett tevékenységükre, a helyi sajátosságokat is figyelembe vevő, vonatkozó tűzvédelmi előírásokról, valamint az általuk is használt épület-, építményrész vagy szabadter tűzvédelmi használati szabályairól, továbbá a tűzeseti/vészhelyzeti teendőkről dokumentált módon megfelelő tájékoztatást/oktatást kapjanak.
- g) Ellenőrizni a tűzesetek megelőzése érdekében szükséges viselkedési és egyéb tűzvédelmi szabályok megtartását.
- h) Intézkedik az ellenőrzések során feltárt hiányosságok megszüntetéséről.
- i) A tűzvédelmi szabályok megsértőivel szemben felelősségre vonást kezdeményezni.
- j) Minden tudomására jutott tűzesetet (az eloltottakat is) a vonatkozó előírások szerint jelenteni.
- k) Tűzveszéllyel járó munkavégzés során az alkalmasszerű tűzveszélyes tevékenység végzéséhez szükséges engedélyben foglaltakat betartani/betartatni.
- l) Az irányítása alatt álló munkavállalók részt vételét az évente esedékes tűzvédelmi oktatásokon az előírásoknak megfelelően saját hatáskörben biztosítani.

- A. A tűzvédelemre jelentősen kiható változásokkal (munkahelyek létesítése/átalakítása, illetve a munkakörülmények változása) kapcsolatosan azok műszaki tartalmának véglegesítéséről kötelesek a területileg illetékes tűzvédelmi felelőssel a bekövetkezést megelőzően legalább 30 nappal előzetesen egyeztetni az alábbi esetekben:
- Helyiségek/építmények/szabadterek funkciójának változása.
  - Kiürítés, menekülés, kimenekítés feltételeinek felülvizsgálatát igénylő változás, kiemelten az 50 fő befogadó képességet elérő helyiség, építmény létesítése és/vagy kialakítása.
  - Tűzveszélyes anyagok mennyiségi változása (mennyiségi korlát túllépése és/vagy 15 %-elérő mennyiségi növekedés).
  - A robbanásveszélyes és/vagy tűzveszélyes tűzveszélyességi osztályba tartozó anyagok korábban nem végzett tárolása vagy más célú elhelyezése.
  - Hiányzó vagy nem megfelelő tűzvédelmi eszköz/műszaki megoldás (beleértve a tűzoltó víz vételezés eszközeit is) pótlása, javítása.
  - A tűzvédelmi követelmények és az alkalmazandó használati szabályok felülvizsgálatát, tűzvédelmi műszaki megoldás módosítását, bevezetését igénylő minden egyéb üzemeltetési/használati körülmény megváltozása.

10.1.3.10. Központi tűzvédelmi felelős (BEM szakértő) tűzvédelmi feladatai

- A központi tűzvédelmi felelős a TBEM vezető irányításának alárendelve végzi tűzvédelmi feladatait, beszámolóval tartozik a TBEM vezetőnek a Társaság tűzvédelmi helyzetéről és a tűzvédelmi szempontból jelentős folyamatairól.
- TBEM vezető irányítása alatt részt vesz/szakmai támogatást nyújt a tűzvédelmi szervezet ügyrendjében meghatározott feladatok végrehajtásában.
- Szakmailag összefogja a Társasági tűzvédelmi fejlesztési koncepció/program kidolgozását, véglegesítését. Jogosult, illetve köteles tűzvédelmi célú ellenőrzést tartani a Társaság létesítményeiben, munkahelyein, építési területein.
- A tűzvédelmi szabályok megszegése esetén jogosult a termék/szolgáltatás átvételét megakadályozni, a munkavégzést leállítani, szankciókat kezdeményezni.
- Figyelemmel kíséri a tűzvédelmi feladatok, előírások kiviteli tervekben, építési technológiákban történő szerepeltetését.
- Állásfoglalást ad ki a műszaki tervek tűzvédelmi fejezeteihez, a tűz- és robbanásveszélyes létesítményekre vonatkozó tűzvédelmi követelményekre, továbbá az új tűzoltó technikai eszközök bevezetésére.
- Meghatározza a tűzvédelmi oktatások tematikáit, ellenőrzi a tűzvédelmi képzéseket.
- A Központi Irodaépület tűzvédelmi szabályzatában meghatározottak szerint végzi, nyomon követi és ellenőrzi a Központi Irodaépületben alkalmazott tűzvédelmi műszaki megoldások üzemeltetői (készenlétben tartói) ellenőrzését, időszakos felülvizsgálatát és a karbantartások végrehajtását, dokumentálását.
- Az FGSZ Zrt. telephelyein rendszeresített tűzvédelmi műszaki megoldások tervszerű, részleges vagy teljes üzemszünetét, a kikapcsolás előtt legalább 5 munkanappal írásban, a 24 órán belül el nem hárítható meghibásodást haladéktalanul jelenti az illetékes Katasztrófavédelmi Kirendeltségnek az üzemeltetési naplókban feltüntetett elérhetőségein (E-mail és/vagy telefonszám).
- A tűzvédelmi hatóság ellenőrzéseinek képviseli a Társaságot, tűzvédelmi ügyekben kapcsolatot tart a területileg illetékes tűzvédelmi hatóságokkal.

- k) Részt vesz a keletkezett tüzesetek, a hatósági használatba vételi engedéllyel rendelkező beépített tűzjelző és/vagy tűzoltó berendezések hibajelzéseinek és téves riasztásainak kivizsgálásában, valamint a hasonló eseményeket megelőző intézkedési javaslatok kidolgozásában.
- l) Szakmailag összefogja a tűzvédelemmel kapcsolatos üzemeltetési költségek üzleti tervszám javaslatok elkészítését.
- m) A fiREG tűzvédelmi üzemeltetési naplók alapján nyomon követi a tűzvédelmi műszaki megoldások felülvizsgálatát, karbantartását, javítását és az üzemeltetői ellenőrzések végzését.
- n) A központi tűzvédelmi felelős (TBEM osztály felsőszintű tűzvédelmi szakképesítéssel rendelkező megbízott munkavállalója) munkáját a régiós tűzvédelmi felelősök támogatják.

10.1.3.11. Tűzvédelmi felelős (BEM szakértő) tűzvédelmi feladatai

- a) A tűzvédelmi felelős a TBEM vezető irányításának alárendelve, a központi tűzvédelmi felelőssel együttműködve végzi tűzvédelmi feladatait, beszámolóval tartozik a TBEM vezetőnek a tevékenységi köréhez rendelt terület tűzvédelmi helyzetéről és annak tűzvédelmi szempontból jelentős folyamatairól.
- b) Véleményezi tűzvédelmi szempontból a tevékenységi köréhez rendelt területet érintő műszaki tartalmakat, építési technológiákat, valamint engedélyezési és kiviteli terveket és a technológiai rendszereket.
- c) Központi oktatási tematika alapján végzi és koordinálja a munkavállalók belső tűzvédelmi oktatásait és a tűzvédelmi/tűzoltási gyakorlatok szervezését, bonyolítását.
- d) Végzi a beszállítók, vagy más jogcímen a technológiai létesítményekbe és/vagy az azokkal azonos telephelyeken lévő épületekbe, építményekbe, szabad terekbe belépők tűzvédelmi tájékoztatását és oktatását.
- e) Ellenőrzi a tevékenységi köréhez rendelt területen a tűzvédelmi létesítési és használati szabályok megtartását.
- f) Felelős a tevékenységi köréhez rendelt területen alkalmazott tűzvédelmi műszaki megoldások hatásosan használható készenléti állapotának ellenőrzéséért, kiemelten az üzemeltetői ellenőrzések és az időszakos tűzvédelmi felülvizsgálatok, valamint karbantartások határidőre történő jelen szabályzat szerinti elvégzéséért vagy elvégeztetéséért.
- g) A Rendszerüzemeltetés működési területére hatályos tűzvédelmi szabályzatban meghatározottak szerint a, tűzoltó készülékek kivételével, a **7. sz. melléklet szerinti** gyakorisággal végzi a tevékenységi köréhez rendelt területen alkalmazott tűzvédelmi műszaki megoldások üzemeltetői (készenlétkben tartói) ellenőrzéseket.
- h) A tevékenységi köréhez rendelt területen alkalmazott tűzvédelmi műszaki megoldásokra **7. sz. melléklet szerinti** ciklusidők alapján megállapítható érvényesség lejártá előtt 5 héttel az adott terület üzemeltetőjénél kezdeményezi vagy végzi az időszakos felülvizsgálatok és karbantartások elvégzéséhez szükséges igények SAP rendszerben történő rögzítését.
- i) Ellenőrzi a tevékenységi köréhez rendelt területen készenlétkben tartott tűzoltó készülékek állapotát és a negyedéves készenlétkben tartói ellenőrzések végrehajtását.
- j) Ellenőrzi a fiREG tűzvédelmi üzemeltetési naplóinak naprakész vezetését. Nyomon követi, hogy az időszakos vagy soron kívüli felülvizsgálatokat, javításokat végző beszállítók a beavatkozásait a tűzvédelmi berendezésekhez rendszeresített fiREG üzemeltetési naplóban rögzítik.
- k) A berendezések – közte a tűz- és hiba átjelző – tervszerű, részleges vagy teljes üzemszünetéről, a kikapcsolás előtt legalább 10 munkanappal írásban, a 24 órán belül el nem hárítható meghibásodásról haladéktalanul tájékoztatja a TBEM vezetőt és a központi tűzvédelmi felelőst.

- l) Részt vesz a tűzvédelmi hatóság ellenőrzésein.
- m) A tevékenységi köréhez rendelt területen észlelt közvetlen tűzveszélyt okozó tűzvédelmi hiányosságok, vagy tűzvédelmi műszaki megoldás nem megfelelőségek megszüntetésére késedelem nélkül köteles intézkedést kezdeményezni az operatív irányítási feladatokat ellátó munkahelyi vezetőnél. Szükség esetén saját hatáskörében eljár a veszélyt okozó tevékenység vagy körülmény beszüntetésére. A kezdeményezett, vagy megtett intézkedésekről a tűzvédelmi felelősnek a TBEM vezetőt és a központi tűzvédelmi felelőst az adott műszak vége előtt tájékoztatnia kell.
- n) Ellenőrzi az alkalomszerű tűzveszéllyel járó munkavégzést, közreműködik a munkavégzés biztonságos feltételeinek meghatározásában. Figyelemmel kíséri a tűzveszélyes tevékenységek végzését, valamint a kiadott engedélyben előírtak betartását.

10.1.3.12. Munkavállalók tűzvédelmi feladatai

- a) Az FGSZ Zrt. tűzvédelmi szabályozási rendszerében beosztott munkavállalókra megállapított előírásokat, továbbá a munkaterülettel, tevékenységgel kapcsolatos megelőző tűzvédelmi ismereteket és a tűzeseti teendőket minden munkavállaló köteles készség szinten elsajátítani és a napi munkavégzése során alkalmazni, valamint betartani a tűzkeletkezés megakadályozását célzó korlátozókat (tiltásokat, rendelkezéseket).
- b) Munkába lépés előtt, a munkahely, a technológia, a tevékenység megváltozása esetén, és évente legalább egy alkalommal köteles tűzvédelmi oktatáson részt venni.
- c) Tűzvédelmi szakvizsgára kötelezett foglalkozási ágakban és munkakörökben foglalkoztatottak kötelesek tűzvédelmi szakvizsga tanfolyamon részt venni. A szakvizsgára kötelezett foglalkozási ágakban tevékenységet kizárólag sikeres vizsga tétele és az arról kiállított vizsgabizonyítvány birtokában végezhet.
- d) A munkahely jellegétől függően az ott tartózkodók tevékenységüket kizárólag csak úgy végezhetik, hogy munkavégzésük következményeként közvetlen tűzveszély ne jöjjön létre.
- e) A napi munkavégzés befejezésekor és/vagy annak szüneteltetésekor a helyszínt utolsónak elhagyó dolgozó(k) köteles(ek) meggyőződni arról, hogy a távozást követően tűz keletkezésének kockázatával járó körülmény ne maradjon felügyelet nélkül hátra (pl.: működő felügyelet mellett üzemeltethető erős áramú berendezések) és köteles minden olyan állapotot megszüntetni, ami tüzet okozhat.
- f) Mindenki, aki tüzet, tűzveszélyt, vagy tűzre utaló egyéb körülményt észlel (zárlat, füst, égett vezetékszigetelés szaga stb.) köteles az elhárításhoz és a megszüntetéshez szükséges intézkedéseket megtenni vagy azt kezdeményezni és erről a közvetlen környezetét tájékoztatni, továbbá a munkahelyi vezetőjének az esetet jelenteni.
- g) A munkavállaló az általa felismert, tudomására jutott bármilyen, a tűzvédelmi helyzetre is kiható változást, tűzvédelmi szempontú hiányosságot, szabálytalanságot köteles azonnal jelenteni munkahelyi vezetőjének.
- h) A rendelkezésre bocsátott elektromos gépet, készüléket, berendezést rendeltetésszerűen, azok kezelési-használati utasításaiban foglaltak szerint használni.
- i) A munkavállaló a munkahelyére vonatkozóan köteles ismerni a tűzoltótechnikai eszköz, készülék, felszerelés, berendezés telepítési helyét és használatát, továbbá a létesítmény elhagyására szolgáló menekülési útvonalakat, kijáratokat, vészkijáratokat.
- j) A kijelölt menekülési útvonalakat (ajtókat, átjárókat) a tűzoltó járművek felvonulási útvonalait, területeit állandóan szabadon és olyan állapotban tartani, amely alkalmas a tűzoltó gépjárművek és eszközök közlekedésére és működtetésére.

- k) A munkavállaló köteles tűz esetén tűzjelzést adni, riasztani a létesítményben tartózkodókat és elősegíteni az épületben tartózkodók akadálytalan kijutását.
- l) A kezdődő tüzek oltására a készenlétben tartott tűzoltó készülékeket, felszereléseket, eszközöket szükség esetén rendeltetés szerint használni.

10.1.3.13. A Biztonsági Szolgálat tűzvédelmi feladatai

- a) A biztonsági szolgálatok (ha van beleértve az FBÖ-t és a Recepciót) létesítmény használatával kapcsolatos tűzvédelmi feladatait a 2. szintű tűzvédelmi szabályzatokban kell részletesen meghatározni.
- b) Tűz vagy tűzjelző rendszer általi riasztás vagy hibajelzés esetén köteles a Központi Irodaépületben az ezen létesítményre kiadott tűzvédelmi szabályzat „A Fegyveres Biztonsági Őrség (továbbiakban: FBÖ) és a recepció szolgálat tűzvédelmi feladatai” című bekezdésében, illetve a technológiai létesítményekben (ha van biztonsági szolgálat) a Rendszerüzemeltetés működési területére hatályos Tűzvédelmi Szabályzat vonatkozó mellékletében leírt protokoll szerint eljárni.

10.1.4. Tűzvédelmi Használati szabályok

10.1.4.1. Általános használati szabályok

- a) A tűzvédelmi követelményeket az anyagok tűzveszélyességi osztálya, a 2015.01.01. után készült tervek alapján létesített kockázati egység kockázati osztálya, az épület, az önálló épületrész és a speciális építmény mértékadó kockázati osztálya alapján kell megállapítani.
- b) A Társaság meglévő létesítményeinek üzemeltetői a TBEM osztály tűzvédelmi szakembereivel együtt állapítják meg és a változásokat követve vizsgálják felül a helyiségre, épületre, építményekre, szabad terekre vonatkozó tűzvédelmi használati szabályokat a jelen lévő anyagok tűzveszélyességi tulajdonságai, az érintett területek funkciója, valamint az ott rendszeresen vagy esetleg folytatott tevékenységek alapján.
- c) Az új építmény vagy meglévő építmény építési engedélyköteles átalakításának megvalósítása során (már a tervezési fázisban) a felelős tervező végzi el a kockázati egységek meghatározását és azok kockázati osztályba sorolását, mely alapján teljes körű tűzvédelmi koncepciót dolgoz ki. A véglegesített tűzvédelmi koncepció megléte a kivitelezés műszaki tartalmának szerves részét képezi, annak megvalósítása a műszaki átadás-átvétel sikeres lefolytatásnak feltétele.
- d) A munkahelyekre (veszélyességi övezetekbe, helyiségekbe és szabadterekre) csak az oda beosztott, munkavégzésre kiküldött, ellenőrzési feladattal vagy jogosultsággal rendelkező személyek léphetnek be. Ott az illetékes felügyeleti szervek, beszállítók munkavállalói és a látogatók csak a rájuk, illetve tevékenységükre vonatkozó rendelkezések megtartása esetén tartózkodhatnak.
- e) A munkahelyeket csak a használatbavételi engedélyben megállapított rendeltetésnek megfelelően szabad használni.
- f) A tűzoltó-technikai terméket jól láthatóan, könnyen hozzáférhetően, úgy kell elhelyezni, hogy a tűzoltó készülék a legkedvezőtlenebb helyen keletkező tűz oltására a legrövidebb idő alatt felhasználható legyen és állandóan használható, üzemképes állapotban kell tartani.
- g) A biztonsági szolgálatoknál el kell helyezni az általa felügyelt létesítmény egyes helyiségeinek és egyéb zárt tereinek azonosító jellel ellátott kulcsait (tűzkulcs, takarító kulcs). A portán vagy a létesítmény üzemeltetője által meghatározott helyen és módon kell elhelyezni a létesítmény területén, munkaidőn kívül tárolt gépjárművek beazonosított indítókulcsait, hogy veszély esetén a gépjárművek eltávolíthatók legyenek.

- h) A helyiségek (szükség szerint az építmények, létesítmények) bejáratainál és a munkaterekben jól látható helyen a dohányzás szabályaira, valamint a tűz- és robbanásveszélyre vonatkozó előírások megtartására felszólító figyelemfelhívó-, tájékoztató-, rendelkező- és tiltó táblákat, illetve felirato-
kat kell elhelyezni.
- a) Tilos a tűzvédelmi eszközöket, a villamos berendezések kapcsoló elemeit, valamint a vészkijáratokat eltorlaszolni, továbbá a létesítmények üzemeltetése közben a gyalogosok és a járművek közle-
kedésére szolgáló útvonalakat engedély nélkül leszűkíteni. Ezeket ideiglenes tárolás vagy raktározás
céljára használni még átmenetileg sem szabad.
- b) A munkahelyet utolsónak elhagyó munkavállaló köteles a távozása előtt a technológiához és a vé-
delmi rendszerekhez nem tartozó elektromos készülékeket áramtalanítani vagy készenléti (stand-
by) üzemmódba kapcsolni, a helyszínt tűzvédelmi szempontból átvizsgálni, a tűzvédelmi használati
előírások megtartását ellenőrizni és minden olyan körülményt, hiányosságot megszüntetni, ami tűz
vagy robbanás okozója lehet.
- c) Gépjárművel a létesítmények kapu bejáróiban parkolni tilos. Gépjárművel a közlekedési utakon úgy
szabad parkolni, hogy a menekülési útvonalak, lépcsők és bejáratok mellett legalább 2 méter széles
szabad hely maradjon.
- d) A meghibásodott elektromos eszközt tovább használni nem szabad, „üzemen kívül” jelzéssel kell
ellátni, amíg javításra nem kerül. Amennyiben javítható, akkor a javítás után az eszközt vissza kell
helyezni a rendeltetési helyére. Amennyiben nem javítható, selejtezni kell.
- e) Szabványtól eltérő elektromos szerelést és berendezést üzemeltetni, feszültség alatt tartani szigo-
rúan tilos! A villamos berendezést, fogyasztót csak rendeltetésszerűen és méretezésének megfele-
lően szabad igénybe venni.
- f) Munkaidő alatt olyan helyiségek ajtóit, ahol emberek tartózkodnak, kulcsra zárni **TILOS!** Üzemszü-
net alatt a lezárt helyiség kulcsait a portaszolgálaton le kell adni.
- g) Tűzveszélyes tevékenységet tilos olyan helyen végezni, ahol az tüzet vagy robbanást okozhat.
- h) A villamos berendezést úgy kell elhelyezni, rögzíteni és használni, valamint az éghető anyag között
olyan távolságot kell tartani, hogy az éghető anyagra gyújtási veszélyt ne jelentsen.

A fenti előírások betartása – vonatkozó mértékig – a látogatókra, illetőleg a létesítmény területén ideig-
lenesen tartózkodó vagy munkát végző személyekre nézve is kötelező. Ezt a tényt velük a fogadónak
közölni kell (pl. oktatás útján).

10.1.4.2. Tűzszakaszok, kockázati egységek, épületek, építmények, szabadterek használatára vonatkozó tűzvédelmi szabályok

10.1.4.2.1. Dohányzóhelyek

- a) A létesítmények területén – a kijelölt dohányzóhelyek kivételével – tilos a dohányzás!
- b) A dohányzóhelyek kialakításánál, használatánál be kell tartani a 9.11 pontban leírtakat. A dohányzó
helyen nem éghető anyagú hamutartót kell biztosítani. A dohányzóhelyek rendszeres takarításáról
gondoskodni kell. A hamutartók tartalmát az épület üzemeltetésével megbízott személyek (takarí-
tók) üríthetik.
- c) Égő dohány-neműt, gyufát, egyéb gyújtóforrást tilos olyan helyre tenni, illetve ott eloltani, eldobni,
ahol az tüzet okozhat.
- d) A kizárólag a dohányzásból származó maradékok gyűjtésére szolgáló hamutartókba más eredetű
éghető anyagot (pl.: üres cigarettás vagy gyufásdoboz, papírzsebkendő stb.) rakni **TILOS!** Tartalma

csak nem éghető edénybe üríthető, amit a gyűjtőkonténerbe történő ürítés előtt vízpermettel veszélymentesíteni kell.

10.1.4.2.2. Irodahelyiségek

- a) Az elrendezést úgy kell kialakítani, hogy az ott dolgozók a menekülésre szolgáló ajtót közvetlenül (lehetőleg egyenes vonalban haladva) meg tudja közelíteni és az ott elhelyezett berendezések, valamint kialakított munkahelyek mellett az akadálymentes közlekedés biztosított legyen.
- b) Kávéfőző, vízforraló üzemeltetése tilos, azok elhelyezésére külön közösségi tereket (pl.: teakonyhát, étkezőket) kell kialakítani.
- c) Hőfejlesztő, vagy fűtő berendezésekre vagy hőfejlődéssel üzemelő éghető anyagot rakni, vagy gyulladásra hajlamos ráfestést matricát kialakítani/felhelyezni Tilos!
- d) Az ajtókat munkaidőn kívül zárva kell tartani, azok kulcsait az adott épületben folyamatosan elérhető helyen kell tárolni.
- e) A beépített villamos aljzatokról működtetett berendezéseket kizárólag egyszeres áramelosztást megvalósító, semmilyen módon nem toldott legfeljebb 5 méter vezetékkel rendelkező elosztóval és/vagy hosszabbítóval lehet elektromosan megtáplálni. Nem beépített elosztó + hosszabbító, hosszabbító + hosszabbító együttes alkalmazása Tilos!
- f) Egy helyiségből a másik helyiségbe provizórikus kialakítással átvezetett kábelről bármilyen elektromos berendezés rendszeres és felügyelet nélküli üzemeltetése tilos!
- g) A nem rendszeresített eszközöket, berendezéseket (pl.: fali aljzatról üzemeltetett elektromos fűtő-berendezés) csak a munkahelyi vezető és az adott épület üzemeltetőjének (pl. ESZG vezető) hozzájárulásával lehet csak használni.
- h) Elektromos berendezéseket (pl.: számítógépek, világítás stb.) munkaidő befejeztével ki kell kapcsolni. Szükség esetén a helyszíni felügyeletet nem igénylő vagy védett térben telepített berendezéseket készenléti állapotban lehet hagyni.
- i) Az önreaktív és/vagy robbanásveszélyes anyagot bevinni tilos!
- j) 250 ml-nél nagyobb űrtartalmú éghető folyadékot tartalmazó edényt kizárólag írásban engedélyezett munkavégzés céljára és csak az adott tevékenység időtartamában lehet bevinni és ott tartani, mely idő alatt a helyiségben kizárólag a munkát végzők tartózkodhatnak.

10.1.4.2.3. Irattárak, tervtárak

- a) Robbanás veszélyes anyagok és éghető folyadékok tárolása szigorúan tilos!
- b) Kizárólag a tervtár/irattár rendeltetéséhez szükséges villamos berendezések használhatók oly módon, hogy azok az ott lévő éghető anyagok gyulladását semmilyen módon ne okozhassák.
- c) Nyílt lánggal (beleértve a nyílt égésterű eszközöket, berendezéseket is) működő, vagy az ott lévő éghető anyagok gyulladáspontjánál magasabb felületi hőmérséklettel vagy sugárzó hő kibocsátásával üzemelő berendezéseket rendszeresíteni és rendszeresen használni szigorúan Tilos! Az ilyen berendezések esetileg, alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenységként engedélyeztetve, folyamatos felügyelet mellett lehet csak használni.
- d) Az iratokat megfelelően rögzített polcokon úgy kell tárolni, hogy a tárolási egységek között a szabad, akadálymentes közlekedés (menekülési útvonal) biztosított legyen.
- e) A helyiségben keletkezett papír hulladékot legkésőbb a munkaidő végén kötelező eltávolítani, ott tárolni tilos!

- f) A tárolási helyeket úgy kell kialakítani, hogy a tűzjelző rendszerek érzékelőinek megfelelő működéséhez, valamint a kézi jelzésadók megközelítéséhez és működtetéséhez szükséges szabad tér biztosított legyen.

10.1.4.2.4. Elektromos kapcsolóhelyiségekre vonatkozó előírások

- a) Az elektromos áram veszélyeire vonatkozó tiltó és korlátozó rendelkezéseket el kell helyezni.
- b) Az elektromos kapcsolókat meg kell jelölni rendeltetésüket, valamint ki- és bekapcsolt helyzetüket jelölő felirattal, amely feliratozás állapotát, olvashatóságát rendszeresen ellenőrizni kell. A tűzvédelmi kapcsolókat és főkapcsolót eltorlaszolni még átmenetileg sem szabad.
- c) Figyelmeztető felirattal kell ellátni azokat a villamos elosztókat és kapcsolókat (pl. biztonsági világítás, vészszellőztető stb.), amelyek a tűzvédelmi főkapcsoló lekapcsolása után is üzemszerűen feszültség alatt maradnak.
- d) Éghető- és egyéb anyag elhelyezése a kapcsolóterekben szigorúan tilos!

10.1.4.2.5. A létesítmények tűzvédelmi lekapcsolása

- a) A tűzszakaszok, kockázati egységek, épületek, építmények, szabadterek tűzvédelmi leválasztását/lekapcsolását úgy kell kialakítani, hogy minden olyan villamos fogyasztó – és azok betáplálási vezetékének – áramellátását szüntesse meg amelyeknek veszélyhelyzet (beleértve a tüzesetek is) esetén nem kell működniük, tehát nem minősülnek tüzeseti/biztonsági villamos fogyasztónak.
- b) A szünetmentes áramellátó berendezések (pl.: aggregátorok), valamint az általuk megtáplált hálózatra bekötött villamos berendezések a hálózati tűzvédelmi főkapcsoló kikapcsolását követően is feszültség alatt maradnak, ezért ezekhez külön főkapcsolóval ellátott rendszert kell kiépíteni. A főkapcsolókat egyértelműen beazonosítható módon kell megjelölni/feliratozni. Tűzoltáskor erre a tényre figyelemmel kell lenni, a berendezéseket vízzel oltani szigorúan tilos. Erre vonatkozó figyelemfelhívást a helyiségek, épületek, építmények bejáratain és/vagy megközelítési útvonalain fel kell tüntetni.
- c) A különböző lekapcsolási módok alkalmazása esetén azok hatásterületeit jól értelmezhető megkülönböztető jelzésekkel áttekinthető tűzvédelmi helyszínrajzon/helyszínrajzokon kell ábrázolni, melyeket a „Tűzvédelmi szabályzat dokumentum tárába” is fel kell tölteni.

10.1.4.3. Eszközök használatára vonatkozó tűzvédelmi használati szabályok

10.1.4.3.1. Elektromos berendezések, eszközök használata

- a) A villamos berendezéseket a vonatkozó jogszabályok, szabványok előírásai szerint kell létesíteni, használni és felülvizsgálni.
- b) A villamos berendezésen bármilyen javítást, karbantartást, szerelést csak villamos szakember végezhet, melynek megtörténtét és annak eredményét írásban dokumentálni kötelező.
- c) Csoportosan elhelyezett kapcsolók és biztosítékok rendeltetését, valamint azok működtető elemeinek, a ki- és bekapcsolt állapotnak megfelelő helyzetét, a vonatkozó szabványokban meghatározott módon meg kell jelölni.
- d) Hőfejlődéssel üzemelő készülékeket (pl. főzőlap, kávéfőző, hősugárzó stb.) nem éghető anyagú alátéteken, és olyan védőtávolság vagy hőszigetelési módok alkalmazásával szabad csak használni, hogy azok a környezetükre gyújtási veszélyt ne jelentsenek.
- e) A lámpatestek burkolatait karbantartási, hibaelhárítási tevékenység kivételével levenni, vagy azokon éghető anyagú díszítéseket, piktogramokat elhelyezni tilos!

- f) Villamos berendezéseket, készülékeket és szerszámokat az adott tevékenység befejezése után ki kell kapcsolni, tartós üzemeltetési szünet esetén az elektromos hálózatról le kell választani.
- g) A villámvédelmi és villamos berendezéseket az OTSZ és a vonatkozó szabványban meghatározott rendszerességgel felül kell vizsgáltatni, amelynek eredményéről és a szükséges intézkedésről a munka megrendelőjének/teljesítésgazdájának írásban tájékoztatnia kell:
- Az üzemeltetésért felelős vezetőt (PL: ESZG vagy Régió vezetőt, amennyiben nem az üzemeltető szervezeti egység tagja a megrendelő vagy a teljesítést igazoló).
  - Adott technológiai célú terület üzemeltetéséért felelős vezetőt (pl: kompresszorállomás vezetőt) az irányítása alatt lévő létesítményben végzett valamennyi (beleértve a nem technológiai célú épületeket is) vizsgálat eredményéről.
  - A területileg illetékes tűzvédelemért felelős BEM szakértőt a felelősségi körébe tartozó területen végzett valamennyi (beleértve a nem technológiai célú épületeket is) vizsgálat eredményéről.
- h) A vizsgálat során feltárt hiányosságok megszüntetésére intézkedési tervet kell készíteni, ill. a karbantartási tervben tervezni kell.

10.1.4.3.2. Éghető hulladékok tárolási szabályai

- a) A munkahelyeken keletkező éghető hulladékokat, ha szükséges, naponta többször, de a tevékenység befejezésekor vagy legalább a napi munkaidő végén minden esetben össze kell gyűjteni, és a munkaterületről el kell távolítani.
- b) Az erre a célra rendszeresített gyűjtők szükség szerinti, de legalább a műszak vagy a napi munkaidő végén legalább egyszeri ürítéséről gondoskodni kell.
- c) A tűzveszélyes folyadékkal, zsírral szennyezett, valamint az éghető hulladékokat jól zárható fedővel ellátott, nem éghető anyagú edényben kell gyűjteni, majd erre a célra kijelölt, vonatkozó előírásoknak megfelelően kialakított helyen kell tárolni.
- d) Ha a területen, illetve a munkavégzés során öngyulladásra hajlamos/piroforos anyag keletkezik vagy van jelen, ezek folyamatos ellenőrzése, illetve veszélyes mértékű felmelegedésük, kiszáradásuk megelőzése érdekében kötelező folyamatosan nedvesen tartani. Minden ilyen anyagot más éghető anyagtól elkülönítetten, nedves állapotban, légmentesen záródó fémhordóban kell tárolni, távol a tűz- és robbanásveszélyes környezettől.
- e) Égő dohányterméket, gyufát, forró anyagokat, alkatrészeket tilos éghető anyagok, hulladékok közé dobni, vagy olyan helyre tenni, ahol azok tüzet okozhatnak!

10.1.4.4. Tűzveszélyes tevékenység

10.1.4.4.1. Személyi feltételek

- a) Tűzveszélyes tevékenység végzésével csak olyan személy bízható meg, aki:
- 18. életévét betöltötte;
  - szellemileg, fizikailag alkalmas a munkavégzésre;
  - munkaköréhez előírt szakmai képesítéssel rendelkezik;
  - a munkavégzés jellegének megfelelő tűzvédelmi oktatásban részesült;
  - a tevékenység végzéséhez szükséges érvényes tűzvédelmi szakvizsgálattal rendelkezik.

10.1.4.4.2. Tárgyi feltételek

- a) Hegesztéssel és egyéb szikraképződéssel járó tevékenységet csak a rendeletek és a vonatkozó biztonsági szabályzatok előírásai alapján kifogástalan berendezésekkel, eszközökkel szabad végezni.

- b) A tevékenység helyén az ott feltételezetten keletkező tűz mértékének és jellegének megfelelő számú és fajtájú, de legalább 1 db tűzoltó készüléket kell biztosítani. Éghető folyadékok töltésénél habbal oltó készüléket, szükség esetén tűzoltó homokot és lapátot is kell készenlétben tartani. A készenlétben tartott tűzoltó felszerelések kezelését a munkában résztvevő valamennyi dolgozónak ismernie kell.
- c) Robbanásveszélyes zónában tűzveszélyes tevékenységet végző munkavállaló 5 m-es körzetében, az ott előfordulható robbanás- és/vagy tűzveszélyes gázok, valamint gőzök érzékelésére alkalmas, személyi gáz koncentráció mérő készülék folyamatos ott létét kell biztosítani a gyújtóforrás(ok) tényleges üzemelésének/használatának teljes időtartama alatt.

10.1.4.4.3. Szervezési intézkedések, tűzvédelmi eljárási szabályok

- d) Az alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenység engedélyezésének szabályait az 5.5.4.2 pont tartalmazza.
- e) A tevékenység területéről, illetve annak 10 m-es körzetéből, mindennemű éghető anyagot el kell távolítani. Ha ez nem biztosítható, úgy a környezet védelmét összefüggő vizes ponyvával vagy más módon kell biztosítani. Száraz gaz, avar esetén az aljnövényzet kiirtásával/eltávolításával, illetve locsolással/nedvesen tartással kell megszüntetni a tűzveszélyt. A ponyva és az aljnövényzet nedvesen tartásához megfelelő mennyiségű oltóvíz folyamatos biztosításáról gondoskodni kell, melynek hiányában a gyújtási veszélyt jelentő tevékenység nem kezdhető el, illetve nem végezhető.
- f) A tevékenység 10 m-es körzetében azzal össze nem egyeztethető más tevékenységet (például: festés, tűzveszélyes folyadékban alkatrészmosást, tűzveszélyes folyadékot vagy gázt tartalmazó készülékek szerelvényeinek megbontását, szerelését) végezni TILOS!
- g) A légtér szénhidrogén-szennyezettségét a munka megkezdését megelőzően, munkaközi szüneteket követően, és ha a körülmények indokoltá teszik, a tűzveszélyes tevékenység végzésének időtartama alatt ellenőrizni kell.
- h) A tűzveszélyes munkavégzésre vonatkozó engedélyben meghatározott feltételeket a munkavégzés során folyamatosan biztosítani kell.
- i) A tűzveszélyes környezetben vagy tűzjellemző (pl. égéstermék, hő) térelválasztó szerkezeten (pl. fal, födém, padló, készüléktest stb.) való áthatolás és/vagy munkavégzés helyétől elkülönülő térbe való jutás kockázatát magában hordozó tűzveszéllyel járó munkavégzésnél, a veszélyeztetett térben mindenkor legyen jelen legalább 1 fő figyelő személy, akinek feladata a tűz azonnali jelzése és a kezdődő tűz készenlétben tartott eszközökkel történő oltásának haladéktalan megkezdése.
- j) A munka irányításával megbízott személy köteles ellenőrizni a tűzvédelmi szakvizsgához kötött tevékenységet végzők tűzvédelmi szakvizsga bizonyítványainak meglétét és érvényességét.
- k) Az alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenységet végzők (az engedélyt aláíró munkavállalók) kötelesek a számukra kiadott engedélyeket a munkavégzés helyén tartani, és azt az ellenőrzést végzőknek kérésre felmutatni.
- l) A munka irányításával és ellenőrzésével megbízottak kötelesek a kiadott engedélyben meghatározottakat betartani, illetve betartatni, a munkavégzést és körülményeit rendszeresen figyelemmel kísérni. A tűzbiztonságot befolyásoló feltételek megváltozása esetén a munkát be kell szüntetni, az engedély előírásainak szükség szerinti módosításait kezdeményezniük kell, illetőleg módosított engedélyt kell kiadni.
- m) Azokban a helyiségekben, építményekben, melyekben füst-, láng-, vagy hőérzékelők vannak elhelyezve, közvetlenül a tűzveszélyes tevékenység megkezdése előtt és a munkavégzés időtartama alatt az érzékelőt ki lehet kapcsolni. A tevékenység befejezését követően az engedély kiadójának gondoskodnia kell az esetleg kikapcsolt védelmi rendszer üzembe-helyezéséről.

- n) A tevékenység befejezésekor vagy tartós szüneteltetésekor (napközben is) környezetvizsgálattal kell meggyőződni arról, hogy nem maradt-e lappangó tűz, illetve tűzveszély a munkahelyen.
- o) A munkálatok befejezésével a hegesztő berendezéseket a telephelyre, a palackokat a palacktárolóba kell visszavinni.
- p) A hegesztő berendezésekhez az illetéktelen személyek által történő hozzáférést meg kell akadályozni.
- q) Több tárgyon egy időben végzett villamos ívhegesztés esetén biztosítani kell, hogy az egyidejűleg megérintheső felületek között a vonatkozó szabvány szerint veszélyes feszültségkülönbség ne alakulhasson ki, a munkahelyeket egyenpotenciálra kell hozni.

10.1.5. Tűzvédelmi műszaki megoldásokra vonatkozó előírások

- a) A létesítményekben rendszeresített egyedi tűzvédelmi megoldásokra vonatkozó helyspecifikus szabályokat és az elterjedten alkalmazottak kiegészítő, helyspecifikus előírásait a 2. szintű tűzvédelmi szabályzatokban kell szerepeltetni.
- b) A berendezések – közte a tűz- és hiba átjelző – tervszerű, részleges vagy teljes, tervezett üzemszünetét, a kikapcsolás előtt legalább 5 munkanappal írásban, a 24 órán belül el nem hárítható meghibásodást haladéktalanul jelezni kell az illetékes Katasztrófavédelmi Kirendeltséghez telefonon az üzemeltetési naplóban feltüntetett elérhetőségeken (E-mail és/vagy telefonszám).
- c) Szükségessé tevő körülmény(ek) és/vagy megfelelő ellensúlyozó intézkedés(ek) hiánya esetén TILOS! a beépített tűzvédelmi műszaki megoldások központjait, kezelő szerveit, érzékelőit, kézi jelzésadóit, hang- és fényjelzőit, az oltóanyag kijuttatására szolgáló fúvókáit, valamint egyéb részeit, tartozékait letakarni/eltakarni/működésüket lekorlátozni/deaktiválni.
- d) Az üzemeltetőnek a tűzvédelmi műszaki megoldásokat:
  - valamint azok állapotát a 7 sz. melléklet szerinti gyakorisággal és a 2. szintű szabályzatokban meghatározottak szerint az OTSZ és TvMI 12.5:2022.06.13 számú Tűzvédelmi Műszaki Irányelv vonatkozó előírásainak megfelelően ellenőriznie kell,
  - a BEM szakértő kezdeményezésére időszakosan vagy soron kívül felül kell vizsgálat(n)ia,
  - a gyártói előírások szerinti karbantartásokat el kell végez(tet)nie,
  - továbbá a meghibásodások és nem megfelelések megszüntetésére haladéktalanul intézkednie kell,
  - folyamatosan hatásos és működésre képes állapotban kell tartania.
- e) Az előírt üzemeltetői ellenőrzéseket kizárólag az arra írásban megbízott, a fiREG-ben rögzített megfelelő jogosultsággal rendelkező és kioktatott munkavállaló végezheti. Az ellenőrzéseket alapvetően a fiREG rendszerben kell dokumentálni. A dokumentálás ideiglenesen a [23. sz. Függelék](#) - Dokumentumtár Link szerinti nyomtatványokon is elvégezhető, melyről a rögzített adatokat, a kitöltéstől számított 10 napon belül a fiREG-be fel kell tölteni.
- f) A tűzvédelmi műszaki megoldások beszállítók által végzett időszakos felülvizsgálatait és karbantartásait, javításait a fiREG-ben kell dokumentálni, melyet a tárgykörben kötött beszállítói szerződések műszaki tartalmának kötelező elemeként szerepeltetni kell.
- g) A tűzvédelmi műszaki megoldások felülvizsgálatait és karbantartásait, javításait, üzemeltetői ellenőrzéseit a fiREG-ben jelzett határidőre el kell végezni/végeztetni.
- h) A tűzvédelmi műszaki megoldások felülvizsgálatára és karbantartására, javítására, üzemeltetői ellenőrzésére vonatkozó részletes szabályokat a 2. szintű tűzvédelmi szabályzatok tartalmazzák.
- i) A tűzvédelmi műszaki megoldások, eszközök ellenőrzési, időszakos felülvizsgálati és karbantartási feladatainak elvégzése a Központi Irodaépület és a Rendszerüzemeltetés működési területére

hatályos 2. szintű tűzvédelmi szabályzatokban meghatározott szervezeti egységek, illetve személyek felelősségi körébe tartoznak.

10.1.5.1. Tűzoltó készülékek

- a) Új típusú tűzoltó készülékeket beszerezni csak a központi tűzvédelmi felelős előzetes véleményének kikérésével és a TBEM vezető engedélyével lehet.
- b) A helyiségekben, épületekben, építményekben és szabad tereken az OTSZ alapján meghatározott oltóanyag egységnek, illetve az SZSZBSZ előírásainak megfelelő oltóanyagú és mennyiségű, az ott keletkező tűz oltására alkalmas – a vonatkozó műszaki követelménynek megfelelő - tűzoltó készüléket kell készenlétben tartani. Az épületek/építmények helyiségeiben/belső tereiben/homlokzatain. A készenlétben tartási helyeket tűzvédelmi jelzéssel meg kell jelölni (piktogram).
- c) Tűzoltó készülékeket az OTSZ és a gyártó/forgalmazó előírásainak megfelelően kell ellenőrizni. Az a tűzoltó készülék, amelyiket időszakosan nem ellenőriztek (7 sz. melléklet szerinti alap, közép és teljes karbantartását nem végezték el), nem tekinthető üzemképesnek és nem tartható készenlétben.
- d) Tűzoltó készüléket könnyen hozzáférhetően, a veszélyeztetett hely, a védendő technológiai egység, berendezés közelében, lehetőleg a megközelítésére/elhagyására használt közlekedési útvonalról közvetlenül elérhető módon elhelyezve, és állagának megóvásáról gondoskodva állandóan tűzoltásra alkalmas, üzemképes állapotban kell tartani.
- e) A tűzoltó készüléket, készenlétben tartási helyükről legalább az eredetivel azonos oltóképességű csere készülék kihelyezése nélkül eltávolítani (tűzoltás kivételével), vagy rendeltetésüktől eltérő célra használni nem szabad.
- f) A Társaság létesítményein munkát végző személyeknek a munkavégzés alatt biztosítani kell a tűzoltó készülékekhez történő azonnali hozzáférés lehetőségét.

10.1.5.2. Tűzoltó vízforrások (felszín alatti és felszíneletti tűzcsapok, tűzivíz tároló)

- a) A tűzcsapok, a tűzoltóvíz tárolók és azok szerelvényeinek (beleértve a szívó és utántöltő vezetékeket és azok szerelvényeit is) hozzáférhetőségét, láthatóságát, akadálytalan megközelíthetőségét folyamatosan biztosítani kell.
- b) Tűzvédelmi felszereléseket, tűzcsapokat, eszközöket csak a rendeltetésüknek megfelelő célra szabad használni.
- c) A tűzoltó vízforrásokat, víztárolókat a vonatkozó műszaki követelmény szerinti jelzőtáblával kell jelölni.
- d) Minden tűzoltó tömlőt - beleértve a tartalék tömlőt is -, továbbá azon szerelvényeket és tartozékokat, amelyek a használat során nyomásnak vannak kitéve nyomáspróba alá kell vetni, illetve olyan állapotban kell tartani, hogy tűz esetén mindenkor használhatók legyenek. Minden tűzcsapról, tömlőről és azok javításáról, nyomáspróbájáról nyilvántartást kell vezetni.
- e) A tárolt oltóvíz mennyiségét szükség szerint (pl. elvételt, vagy tömítetlenségből eredő elfolyást követően minden esetben), de legalább a felülvizsgálatok alkalmával ellenőrizni szükséges és az esetlegesen hiányzó mennyiséget haladéktalanul pótolni kell. Az oltóvíz ellenőrzésének ki kell terjednie az algásodás, iszaposodás mértékének megállapítására és az esetleges szivárgások felderítésére.

10.1.5.3. Beépített tűzjelző-és tűzoltó rendszerek

- a) A beépített tűzjelző, tűzoltó berendezéseket, üzemképes állapotban kell tartania.

- b) Az állandó felügyeletét folyamatosan biztosítani kell kioktatott személyzet jelenlétével abban a helyiségben, ahol a tűzjelző vagy oltásvezérlő központ jelzéseit megjelenítő készüléket elhelyezték.
- c) A berendezés üzemeltetése során biztosítani kell:
- a berendezés üzemképes állapotát,
  - a jelzések (tűz, hiba), automatikus fogadását, a fogadó berendezés folyamatos helyszíni élő-erős, vagy OTSZ előírásai szerint telepített és üzemeltetett átjelző berendezésen keresztül történő távfelügyeletét,
  - az üzemeltetői ellenőrzés végrehajtását,
  - a felülvizsgálat, karbantartás végrehajtását,
  - az üzemképességet fenntartó vagy helyreállító javítást, tisztítást, komponenscserét,
  - az üzemeltetés és karbantartás, javítások adatainak naprakész rögzítésére szolgáló kézi vagy elektronikus (e-hitelesített) aláírással hitelesített napló folyamatos rendelkezésre állását.
  - az üzemeltetéshez szükséges dokumentáció rendszerközpontnál való folyamatos rendelkezésre állását.
- d) A tűzjelző berendezés – közte a tűz- és hiba átjelző – tervszerű, részleges vagy teljes üzemszünetét, a kikapcsolás előtt legalább 5 munkanappal írásban, a 24 órán belül el nem hárítható meghibásodást haladéktalanul telefonon jelezni kell az elsőfokú tűzvédelmi hatóság által meghatározott helyen.
- e) A tűzjelző rendszer érzékelőit, kézi jelzésadóit, hang- és fényjelzőit ellensúlyozó intézkedések alkalmazása nélkül letakarni/eltakarni/működésükben gátolni TILOS!
- f) A TBEM osztálynak jogszabály vagy tűzvédelmi hatóság által létesített tűzjelző, tűzoltó rendszer tervezett részleges vagy teljes üzemszünetét a kikapcsolás előtt legalább 5 munkanappal írásban, a meghibásodást 24 órán belül telefonon be kell jelenteni az elsőfokú tűzvédelmi hatóságnak.
- g) A berendezés meghibásodása, tervszerű üzemszünete esetén, továbbá a tűzoltó berendezés aktiválódását követően az oltóanyag pótlásáig, a berendezés üzemkész állapotának visszaállításaig a biztonsági feltételeket az üzemeltető a helyi kockázatnak megfelelően köteles biztosítani.
- h) A helyi felügyeletet kiváltó átjelzés meghibásodása esetén a berendezés felügyeletéről haladéktalanul gondoskodni kell.
- i) A tűzjelző központok naponkénti üzemeltetői ellenőrzését a távfelügyeletet ellátó szolgálat tagjai az elektronikus üzemeltetési naplóban dokumentálják a távfelügyelet időszakában. Amennyiben az elektronikus üzemeltetési napló nem érhető el (pl. nem került még bevezetésre) a tűzjelző központok telepítés helye szerinti felügyeletét úgy kell megszervezni, hogy a távfelügyelet időszaka ne haladja meg a 12 órát, és a napi ellenőrzések megtörténtét a távfelügyelet időtartamán kívüli időszakban, a telepítési helyen felügyeletet ellátó(k)nak az ott rendszeresített kézi aláírással hitelesített naplóban kell dokumentálni(uk).
- j) A téves riasztások elkerülése érdekében az érzékelők tűzjellemzőjére hasonlító hatás idejére az adott érzékelő, zóna, vagy zónák kiiktatása akkor lehetséges, ha:
- a kiiktatott érzékelő, zóna csak a téves riasztást okozó hatás helyiségében lévő automatikus érzékelők működését korlátozza,
  - a kiiktatott érzékelő, zóna a téves riasztást okozó hatás helyiségében lévő kézi jelzésadók működését nem korlátozza,
  - a berendezés műszaki kialakítását ismerő szakemberrel a zónakiiktatás körülményei egyeztetve vannak olyan módon, hogy az a létesítéssel, karbantartással, felülvizsgálattal összefüggő jogokat, kötelezettségeket nem sérti és
  - az érzékelő, zóna kiiktatásának és visszaállításának körülményei, annak felelősségi köre, az ellensúlyozó intézkedések a 2. szintű Tűzvédelmi Szabályzatokban - annak hiányában írásban - rögzítve vannak.

10.1.6. Munkavállalók tűzjelzéssel, tűzoltással és műszaki mentéssel kapcsolatos feladatai

Tűz esetén minden munkavállaló a vonatkozó Tűzvédelmi Szabályzatban leírt protokoll szerint köteles eljárni és a tűzjelzést megtenni.

10.1.6.1. Tűzjelzés

- a) A tüzet észlelő vagy az arról helyszínen értesülő személy a tőle – életkor, egészségi, fizikai állapot alapján – elvárható módon az alábbi fontosági sorrendben köteles:
- Hangos szóval a tűz környezetében lévőket és/vagy az általa veszélyeztetett területen tartózkodókat riasztani/ tájékoztatni (tűzlárma).
  - Meggyőződni arról, hogy a tűz keletkezése és az addigi lefolyása során személyi sérülés történt-e, illetve élet van-e veszélyeztetve?
  - A sérült(ek) és/vagy veszélyeztetett(ek) tűz hatókörzetéből/hatásterületéről való eltávolításának tőle elvárható módon történő segíteni.
  - A rendelkezésre álló eszközökkel a tőle elvárható módon a tűz oltása, az élet és az anyagi javak mentése, amennyiben az lehetséges.
  - A tüzeseket (beleértve az eloltott tüzeket is) a lehető leggyorsabb módon történő jelentése a 105 vagy a 112 (egységes európai segélyhívó) telefonszámokon.
  - A tüzesetet a feletteseinek, és az érintetteknek a jelen szabályzat 6.3 fejezete szerint jelenteni.
- b) A tűzjelzés legyen rövid, világos, egyértelmű, pánikmentes és az alábbiakat tartalmazza:
- a tüzeset (esemény) pontos helyét, címét;
  - emberi élet van-e veszélyben (tartózkodik-e valaki a veszélyeztetett területen, ha igen, hány fő, megtörtént-e a kiürítés);
  - jellegét (Mi ég?);
  - milyen káresemény történt (pl. robbanás);
  - milyen terjedelmű a tűz (nagyságát);
  - a tűz terjedése milyen létesítményt veszélyeztet, vagy veszélyeztethet;
  - a tüzesetet bejelentő személy nevét, beosztását és a jelzésre használt távbeszélőkészülék számát.

10.1.6.2. Tűz esetén követendő magatartás szabályai

- a) A tűz nagyságától és jellegétől függően a veszélybe került emberek mentését és a tűz oltását (a jelzést követően vagy azzal egy időben) a rendelkezésre álló erővel, tűzoltó készülékekkel és berendezésekkel azonnal meg kell kezdeni.
- b) A tűzjelzést követően ki kell tární azokat az ajtókat, kapukat, amelyeken keresztül a tűzoltóság a tűz helyszínét a legrövidebb behajtási/bejutási útvonalon tudja megközelíteni.
- c) A kiérkező tűzoltás-vezetőt tájékoztatni kell a kialakult és várható veszélyről, a tűz helyszínéről, a közművek záró-nyitó szerkezeteinek telepítési helyéről.
- d) A tűzoltás vezető utasításait végre kell hajtani és tevékenységét a tűzoltási adatok, információk közlésével segíteni kell.
- e) A szükséges előkészületek megtételével biztosítani kell a tűzoltás feltételeit a kárhelyen (pl. elektromos berendezések kiszakaszolása, közlekedési útvonalak szabaddá tétele stb.).
- f) A tűz továbbterjedésének megakadályozása érdekében a körülményeknek megfelelően az alábbi feladatokat kell elvégezni:

- Folyadékok szivattyús anyagszállítása során kiömlő éghető anyag utánpótlásának megszüntetése.
  - Gáztűzek esetén a meghibásodott technológiai berendezések betáplálási- és visszaáramlási oldal kiszakaszolásának lehetőség szerinti elvégzése.
- g) Az eloltott, illetőleg az emberi beavatkozás nélkül megszünt tűzesetek kárszínhelyét a vizsgálat befejezéséig változatlanul kell hagyni!
- h) A tűzvédelmi hatóság, illetve a tűzvédelmi felelős engedélye nélkül, az elsődleges beavatkozásként végrehajtott élet- és műszaki mentési, kármegelőzési, valamint tűzoltási beavatkozásokon túlmenően a kárhelyszínt nem szabad megváltoztatni. Törekedni kell arra, hogy lehetőleg a beavatkozás megkezdése előtt, vagy annak minél korábbi szakaszában fénykép, videofelvétel, helyszínrajz készüljön az esemény kifejlődésének és lefolyásának minél korábbi szakaszairól.
- i) A vizsgálathoz a tűz keletkezési okának megállapításához, a keletkezett anyagi kár mértékének megállapításához a tűzvédelmi hatóság felé szükséges adatszolgáltatás teljesítéséért az érintett létesítmény üzemeltetéséért felelős vezető (ESZG vezető, Régióvezető) és a TBEM vezető közösen felelősek.

10.1.7. Tűzriadó Terv

- a) Tűzriadó tervet kell készíteni azokra az épületekre, épületrészekre, ahol 1000 kg vagy 1000 liter mennyiséget meghaladó fokozottan tűz- vagy robbanásveszélyes osztályba tartozó anyagok tárolása történik. A szállító vezetékben és annak tartozékaiban való fokozottan tűz vagy robbanásveszélyes anyag nyomás alatt lévő berendezések belső terében való jelenléte tűzvédelmi szempontból nem minősül tárolásnak, ezért az előbbiek szerinti mennyiségi kritérium teljesülésének vizsgálatakor nem kell figyelembe venni.
- b) A Tűzriadó Tervnek tartalmaznia kell:
- a tűzjelzés módját és tartalmát;
  - a tűzoltóság, valamint az épületrészben, épületben, szabadterén tartózkodó veszélyeztetett személyek riasztási rendjét, az épület, szabadter elhagyásának módját;
  - a tűz esetén a munkavállalók szükséges tennivalóit (tűzvédelmi berendezés kezelése, tűzoltás és mentés, rendfenntartás, technológiai folyamat leállítása, áramtalanítás stb.);
  - a főbb veszélyforrások megnevezését (utalással a védekezési szabályokra);
  - létesítmény helyszínrajzát, az épület, épületrész szintjeinek alaprajzait a tűzvédelmi szempontból fontos berendezések (eszközök), központi elzárók (kapcsolók), a vízszervezési helyek és az egyéb oltóanyag tároló helyek, a veszélyforrások, a kiürítési útvonalak, valamint a gyülekezési hely (ek) feltüntetésével.
- c) A Tűzriadó tervben foglaltak végrehajtását szükség esetén, de legalább évente az érintettekkel gyakoroltatni, annak eredményét értékelni és azt írásban rögzíteni kell. A tapasztalt hibák, hiányosságok megszüntetésére 15 napon belül írásban intézkedni kell.
- d) A központi tűzvédelmi felelősnek a gyakorlat időpontjáról legalább 15 nappal megelőzően, továbbá a gyakorlat bejelentett időpontjával kapcsolatos változásról a tűzvédelmi hatóságot értesíteni kell.

10.2. Katasztrófavédelem, vészhelyzeti felkészülés

10.2.1. A súlyos balesetek elleni védekezés jogi követelményei

- a) A földgáz, mint veszélyes anyag csővezetékes szállításának létesítményei, így a szállítóvezetékek, a kompresszor, gázátadó és szakaszoló állomások a vonatkozó jogszabályok (szabályzat készítésének

időpontjában 2011. évi CXXVIII. törvény és a 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet) szerint ún. kiemelten kezelendő létesítménynek (küszöbérték alatti üzemnek) minősülnek.

- b) Fentiek miatt a Társaság, mint a kiemelten kezelendő létesítmény üzemeltetője a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzése, elhárítása és hatásainak csökkentése érdekében az alábbi előírásokat köteles teljesíteni.
- c) A veszélyes anyagokkal kapcsolatos tevékenységet az illetékes Somogy Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságra (továbbiakban: iparbiztonsági hatóság) be kell jelenteni és a tevékenység végzéséhez szükséges katasztrófavédelmi engedélyt meg kell kérni.
- d) A tevékenység bejelentését és a katasztrófavédelmi engedélykérelem hatósági beterjesztését a TBEM osztály végzi. A katasztrófavédelmi engedélykérelem mellékleteként Súlyos Káresemény Elhárítási Tervet (továbbiakban: SKET) kell benyújtani.
- e) A kérelem elbírálását követően a Társaság az iparbiztonsági hatóság által kiadott katasztrófavédelmi engedély és a jóváhagyott SKET-ben előírtak szerint köteles üzemeltetni a földgázszállító technológiai rendszert, így különösen:
  - a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset vagy esemény bekövetkezése esetén a SKET-ben foglalt intézkedéseket azonnal foganatosítani,
  - a SKET részeként a súlyos balesetek megelőzését és elhárítását biztosító irányítási rendszert működtetni,
  - a SKET-ben megjelölt feladatok végrehajtásához szükséges feltételeket biztosítani,
  - a SKET-et időszakosan, de legalább ötvenként, illetve szükség esetén soron kívül felülvizsgálni és módosítani,
  - a SKET végrehajthatóságát évente rendszeres SKET gyakorlatokkal ellenőrizni,
  - a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve ügyeleti szolgálata útján telefonon haladéktalanul, írásban 24 órán belül az iparbiztonsági hatóságot értesíteni a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset, illetve esemény körülményeiről (részletes szabályok a VIG-2 szabályzatban).
  - a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset, esemény bekövetkezése esetén a súlyos baleset, üzemzavar körülményeit kivizsgálni és az arról készült jelentést az iparbiztonsági hatóság részére megküldeni (részletes szabályok a VIG-2 szabályzatban).

10.2.2. A Súlyos Káresemény Elhárítási Terv (SKET)

- a) A SKET a küszöbérték alatti üzem üzemeltetői okmánya, amelynek a földgázszállító technológia vonatkozásában az alábbiakat kell tartalmaznia:
  - a gázipari létesítmények és működésük bemutatását (felhasznált veszélyes anyagok, technológiai folyamatok, jellemző technológiai paraméterek, védelmi- és jelzőrendszerek, normál üzemviteltől eltérő üzemállapotok stb.)
  - a gázipari létesítmények környezetének bemutatását, a mennyiségi kockázatértékelés alól kiszűrhető létesítmények meghatározását.
  - veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyeztetés-értékelését:
    - a reálisan feltételezhető súlyos baleseti eseménysorok és ezek következményeinek (pl. tűz, robbanás, mérgezés) bemutatását,
    - veszélyeztetett területek (pl. lakott területek, tömegtartózkodásra szolgáló létesítmények) térképi ábrázolását,
    - az egyéni és társadalmi kockázatok meghatározását, összevetését a jogszabály által meghatározott elfogadhatósági kritériumokkal,
    - szükség esetén kockázatcsökkentő intézkedések meghatározását.

- a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezés és a hatások csökkentésére irányuló tevékenység erő- és eszközrendszerének bemutatását,
  - a védekezési tevékenységben érintett személyek felkészítésével kapcsolatos feladatokat,
  - az irányítási rendszer bemutatását,
  - a SKET-ben igazolni kell, hogy a veszélyhelyzeti feladatok arányban állnak a feltárt veszélyeztetéssel, a meghatározott szervezetek, erők és eszközök képesek a súlyos balesetek megelőzésére, következményeinek csökkentésére.
- b) A SKET-et arra a földrajzi területre, technológiai rendszerre, szervezeti egységre kell készíteni, ahol a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésbe bevont erő és eszközrendszer azonos (pl. korábban távvezetési üzemek, jelenleg földgázszállító régiók).
- c) A SKET készítését és az ezzel kapcsolatos hatósági egyeztetéseket a TBEM vezető koordinálja. A dokumentáció készítésében közreműködnek a Hálózat- és Rendszerirányítás igazgatóság, illetve a földgázszállító régiók szakemberei.

10.2.3. A SKET oktatása:

- a) A SKET-ben foglaltakat valamennyi, a súlyos baleset vagy üzemzavar hatásában, felszámolásában érintett munkavállalóval meg kell ismertetni, és annak alkalmazására a munkavállalókat fel kell készíteni.
- b) Az oktatást ki kell terjeszteni a súlyos baleset, üzemzavar felszámolásában igénybe vehető alvállalkozók tevékenységére is (pl. földmunkavégzés, daruzási tevékenység, radiológiai vizsgálat, biztonsági szolgálat, portaszolgálat). Az oktatásokat éves tematika alapján a TBEM osztály végzi és dokumentálja, az oktatási naplókat megküldi a Humán Erőforrás osztály részére.

10.2.4. A SKET gyakorlatok előkészítése, végrehajtása:

- a) A SKET-ben foglaltak megvalósíthatóságát évente komplex SKET gyakorlattal kell ellenőrizni. A SKET gyakorlat előkészítésével, végrehajtásával, dokumentálásával kapcsolatos szabályokat a „VIG-2 Földgázszállító rendszeren előforduló események kezelése és havária elhárítás folyamat leírása” tartalmazza.

10.2.5. A SKET felülvizsgálata, változáskövetés

- a) A SKET-et időszakosan, illetve bizonyos esetekben soron kívül felül kell vizsgálni és aktualizálni az alábbiak szerint.
- b) A SKET hatósági elfogadásától számított öt éven belül, azt követően ötévente kell felülvizsgálni (továbbiakban: soros vagy időszakos felülvizsgálat) és a változások alapján aktualizálni kell.
- c) A SKET soron kívüli felülvizsgálatát kell elvégezni:
- ha a földgázszállító vezetékeken, gázipari létesítményeken olyan változások történtek, amelyek a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset kockázatát növelő vagy a védelmi rendszert érintő hatása van, (pl. a részletes mennyiségi kockázat értékeléssel érintett létesítményeken végrehajtott olyan technológiai átalakítások, melyek a kockázateértékelés eredményét befolyásolják, vagy a védelmi infrastruktúrában, üzemeltető szervezetében bekövetkezett jelentős változások esetén),
  - ha új gázipari létesítménnyel bővül a földgázszállító rendszer (pl. új szállítóvezeték, kompresszorállomás),
  - a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek, veszélyes anyagokkal kapcsolatos események értékeléséből levont tanulságok vagy a műszaki fejlődés következtében új információk állnak rendelkezésre,

- a veszélyazonosításban vagy a hatások értékelésében kialakult korszerűbb módszerek erre okot adnak,
  - veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset bekövetkezése esetén.
- d) Ha egyértelműen nem dönthető el, hogy a c) pont első bekezdése szerinti változás jelentős mértékű-e vagy sem, akkor a TBEM osztály az iparbiztonsági hatósággal előzetesen egyeztet ennek eldöntésére. A SKET soron kívüli felülvizsgálatát mind a hatóság, mind a Társaság kezdeményezheti.
- e) Tájékoztatni kell az iparbiztonsági hatóságot, ha a Társaság neve, székhelye, illetve az üzemeltetésért felelős személyek neve vagy beosztása megváltozik, továbbá, ha az üzemeltető munkaszervezete jelentősen átalakul.
- f) A SKET felülvizsgálatával, módosításával kapcsolatos hatósági egyeztetéseket a TBEM osztály koordinálja, szükség esetén külső szakértő bevonásával. A dokumentáció készítésében közreműködnek a Hálózat- és Rendszerirányítás igazgatóság és földgázszállító régiók szakemberei.
- g) A soros és soron kívüli felülvizsgálatról jegyzőkönyvet kell készíteni, melyet a TBEM osztály a Társaságon belüli egyeztetéseket követően megküld az iparbiztonsági hatóságnak.
- h) Ha a felülvizsgálat eredményeképpen a hatóság döntése szerint a SKET-et módosítani szükséges, akkor annak módosítással érintett részét, jelentős tartalmi módosítás esetén a módosításokkal egyezéses szerkezetbe foglalt SKET-et kell elkészíteni, melyet a TBEM osztály a hatóság határozatában meghatározott határidőn belül megküld az iparbiztonsági hatósághoz. Kiemelt figyelmet kell fordítani az SKET-ben részletes mennyiségi kockázatértékeléssel vizsgált gázipari létesítményeken tervezett és végrehajtott változásokra.

10.2.5.1. A technológiai rendszeren és környezetében tervezett változások nyomon követése

- a) A földgázszállító régiók a SKET 5 éves időszakos, illetve soron kívüli felülvizsgálatakor adatszolgáltatást küldenek a TBEM osztálynak a gázipari létesítményeken végrehajtott jelentős technológiai változásokról, illetve a gázipari létesítmények környezetében történt változásokról. A jelentésben a változás tartalmát megadva tájékoztatást adnak azokról a gázipari létesítményekről, amelyek 110 méteres környezetében a lakott terület kiépítettsége megváltozott a SKET-ben bemutatott állapothoz képest. A jelentésnek tartalmaznia kell azt is, ha valamely gázipari létesítmény 140 méteres környezetében közösségi és/vagy tömegtartózkodásra szolgáló létesítmény építését tervezik, vagy ha ez már folyamatban van. Kiemelt figyelmet kell fordítani a SKET-ben részletes mennyiségi kockázatértékeléssel vizsgált gázipari létesítmények környezetében beállt változásokra.
- b) A fenti jelentéshez a Geodézia osztály Nyomvonalfelügyelet csoportja a légi járműből készített fotókat aktualizálja, és a TBEM osztály, ill. a földgázszállító régiók rendelkezésére bocsátja. A légi fotók alapján a felszín feletti gázipari létesítmények 110, illetve 140 méteres környezetében történt változások előszűrését az illetékes régió elvégzi, majd helyszíni bejárást követően a tényleges változást a TBEM osztálynak küldendő adatszolgáltatásban rögzíti.
- c) Új gázipari felszíni technológia telepítési helyét úgy kell kiválasztani/kijelölni, hogy a SKET módszertana szerint ne minősüljön 'forró pontnak' (azaz 110 méteres környezetében lakott terület, 140 méteres környezetében közösségi és/vagy tömegtartózkodásra szolgáló létesítmény ne legyen).
- d) Az FGSZ Zrt. területigényes létesítményeinek környezetébe építeni tervezett lakóházakról és egyéb emberi tartózkodásra szolgáló épületekről, építményekről, közösségi létesítményekről - amennyiben az FGSZ Zrt. hivatalos formában erről értesül (e-közmű) - a Geodézia és Téradat csoport, az ügyintézés/nyilatkozattétel határidejét megadva azonnal megkeresést küld a TBEM osztálynak. A TBEM osztály a Geodézia és Téradat csoport ügyintézője felé nyilatkozik a megadott határidőn belül a SKET érintettségéről. Ha megadott határidőn belül nem érkezik válasz a TBEM osztálytól, a

Geodézia és Téradat csoport az e-közműben feltételes nyilatkozatot tesz, melyben rögzíti a közvetlen megkeresést a TBEM osztály felé, melyről a TBEM osztály is tájékoztatást kap.

10.3. Veszélyes áruk közúti szállítása (ADR)

- a) Veszélyes áruk közúti szállítását Társaságunk az ADR szabályzat (készítés időpontjában a 284/2023. (VI.30.) Korm. rendelet és a 39/2021. (VII.30.) ITM rendelet; továbbiakban: ADR) előírásai szerint végzi.

10.3.1. Veszélyes áruk mentességi határ feletti szállítása

- a) A veszélyes áruk nagy mennyiségű (ún. mentességi határ feletti) közúti szállításait a Társaság szerződéses partnerei végzik. Ilyen szállítást, fuvarozást a Társaság munkavállalói nem végezhetnek. Ezeknél a szállításoknál a Társaság munkavállalói az ADR szabályzat szerinti feladó, címzett, berakó, csomagoló, töltő, tankonténer vagy mobil tartány üzembentartó, és kirakó szerepköröket látnak el. Az ADR e szerepkörökre előírt szabályainak végrehajtása így ezeknek a munkavállalóknak a feladata, felelőssége.
- b) A szerződéses partnerek által végzett jellemző veszélyes áruszállítások:
- Szagosító anyag import beszállítása a szagosító anyag gyártójától a Társaság vecsési központi szagosító anyag raktárába.
  - Szagosító anyag disztribúció a vecsési központi raktárból a földgázszállító rendszer központi és egyedi szagosító technológiáira.
  - Veszélyes hulladék elszállítása a Társaság üzemi, vagy munkahelyi veszélyeshulladék-gyűjtő helyeiről, illetve gázipari létesítményeiről a hulladékkezelő, ártalmatlanító helyekre.
  - Veszélyes áru beszállítása a Társaság raktáraiba, illetve gázipari létesítményeire.

A fenti szállítások esetén az ADR szabályzat előírásait teljeskörűen be kell tartani, kiemelten a 10.3.1.1 - 10.3.1.3 pontokban foglalt szabályokra.

10.3.1.1. Veszélyes áru közúti szállításának általános szabályai

- a) Az egyes veszélyes anyagokra vonatkozó veszélyes áru szállítási előírásokat a veszélyes anyagok gyártója által kiállított biztonsági adatlapok 14. szakasza tartalmazzák (pl. ADR hatálya alá tartozás, UN szám, csomagolási csoport, megfelelő szállítási megnevezése, szállítási veszélyességi osztály), ezért a szállítás megkezdése előtt a biztonsági adatlapoknak rendelkezésre kell állnia.
- b) Veszélyes hulladékok esetén biztonsági adatlap nincs, ilyenkor az adott veszélyes hulladék fő veszélyt jelentő tulajdonságai alapján kell meghatározni a veszélyes hulladék ADR szerinti besorolását (áru veszélyességi osztályát, UN számát, csomagolási csoportját, helyes szállítási megnevezését). A veszélyes hulladékok ADR szerinti besorolását az erre felkészített BEM szakértők végzik a veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadóval (továbbiakban ADR tanácsadó) egyeztetve.
- c) A fenti információk rendelkezésre állását követően már meghatározható, hogy a veszélyes áru szállítható-e közúton, ha igen milyen mennyiségben, milyen típusú, méretű csomagolóeszközben, konténerben, tartányban és milyen feltételekkel (pl. különleges előírások, csomagolási utasítások, töltési fok). A veszélyes áruk szállításához csak az ADR szerint minősített csomagolóeszközök, konténerek, tartányok használhatók, melyeket az ADR előírásai szerint gyártottak, és időszakosan felülvizsgáltak, amennyiben felülvizsgálatuk szükséges.
- d) A Társaság veszélyes áru szállításokban résztvevő munkavállalóit (pl. feladó; címzett; töltő; tankonténer, mobil tartány üzembentartó; berakó; kirakó, ADR 1.1.3.6 szerinti mentes szállítást végző) az ADR szabályzat rájuk vonatkozó előírásaiból oktatásban kell részesíteni, illetve azt két évente meg kell ismételni. Veszélyes áru baleset, vagy káresemény esetén a balesetben, vagy annak okozásában

érintett munkavállalók részére az oktatást soron kívül is meg kell tartani. Az oktatást az ADR tanácsadó tartja meg, a TBEM osztály az oktatásban részt vevők részére igazolást állít ki. Az oktatásra vonatkozó iratokat a munkáltatónak legalább öt évig, de legalább a munkakör betöltésének megszűnését követő két évig meg kell őriznie. Az ADR oktatási igazolást hatósági ellenőrzés esetén be kell tudni mutatni.

Az oktatás szervezése és az oktatással kapcsolatos nyilvántartások (oktatásra kötelezettek névsora) vezetése és belső képzés esetén a FAR adatszolgáltatás a Humán Erőforrás osztály feladata a TBEM osztály kijelölt munkatársának közreműködésével. Az oktatási napló vezetése a TBEM osztály kijelölt munkatársának feladata, amelyet az oktatást követően megküld a Humán Erőforrás osztály részére.

- e) A szagosító anyag közúti szállításával kapcsolatos részletes szabályokat a Szagosítási ügyrend tartalmazza.
- f) Veszélyes hulladékok esetén külön fuvarkísérő okmányt nem kell kiállítani, elegendő az „SZ” szállítási lap kitöltése. Az „SZ” szállítási lap kitöltésével kapcsolatos részletes előírásokat a Környezetvédelmi szabályzat tartalmazza.
- g) Amennyiben a veszélyes áru szállítása, berakása, töltése vagy kirakása során baleset vagy káresemény következett be azt jelen szabályzat 6. fejezete szerint kell jelenteni és kivizsgálni a Társaságon belül. Ha a baleset vagy káresemény az ADR szerint jelentős mértékű, akkor az eseményről az ADR szerinti jelentést kell összeállítani, és az esemény bekövetkezését követő egy hónapon belül kell megküldeni az esemény helye szerint illetékes katasztrófavédelmi hatóság részére. A jelentés elkészítése az ADR tanácsadó feladata, melyben közreműködnek a szállításban érintett résztvevők.
- h) A veszélyes áruk közúti szállítása vonatkozásában jelen dokumentumban nem szabályozott kérdésekben az ADR tanácsadó véleményét, állásfoglalását kell kérni. Az ADR szabályzat szerinti közúti szállítási tevékenységet a Társaságon belül működő ADR munkacsoport támogatja, melynek tagjait a földgázszállító régiók, a TBEM osztály, a Beszerzés, és az Eszköz- és Szolgáltatásgazdálkodás osztály delegálja, koordinálását a TBEM osztály végzi.

10.3.1.2. Veszélyes áru szállításban résztvevők kötelezettsége

A veszélyes áru szállításban részt vevőknek tudatában kell lenniük, hogy feladataikat az ADR hatálya alá eső szállítási tevékenység részeként végzik. Előrelátható veszélyek természetének és mértékének megfelelő intézkedéseket kell tenniük, hogy elkerüljék a sérüléseket és károkat, ill. a lehető legkisebbre csökkentsék a következményeket. Az ADR előírásait azonban mindenképpen be kell tartaniuk.

A veszélyes áru szállításban részt vevők feladatai szerepkörök szerint az alábbiak:

- a) **Feladó:** Az a vállalkozás, illetve személy, aki a veszélyes árut feladja. A veszélyes áru feladója csak olyan küldeményt adhat át szállításra, amely megfelel az ADR előírásainak. A feladóra különösen az ADR 1.4.2.1 pontjában előírt kötelezettségek hárulnak. Példa feladói szerepkörre:
  - Szagosító anyag feladására kijelölt szakember (pl. szagosítóanyag lefejtő).
  - Veszélyes hulladék elszállítása esetén az illetékes BEM szakértő.
- b) **Szállító (fuvarozó):** Az a vállalkozás, illetve személy, aki a szállítási műveletet végrehajtja. A szállítóra különösen az ADR 1.4.2.2 pontjában előírt kötelezettségek hárulnak. Példa szállítói szerepkörre:
  - A Társaság szerződéses partnere, aki a szagosító anyagot a Vecsési központi raktárból a szagosító technológiákhoz elszállítja.
  - A Társaság szerződéses partnere, aki a Társaság veszélyes hulladékát a hulladékkezelő, ártalmatlanító helyekre elszállítja.

- c) **Címzett:** Az a vállalkozás, illetve személy, aki megérkezéskor a veszélyes árut átveszi. A címzettre különösen az ADR 1.4.2.3 pontjában előírt kötelezettségek hárulnak. Példa címzeti szerepkörre:
- A Társaság, illetve megbízott munkavállalója, aki a szagosító anyag szállítmányt átveszi.
  - A Társaság, illetve megbízott munkavállalója, aki külső Vállalkozó által beszállított palackcsoportot átveszi a gázipari technológián.
- d) **Berakó:** Az a vállalkozás, illetve személy, aki a küldeménydarabos veszélyes árut, kiskonténert, konténert, ömlesztettáru-konténert, tankkonténert a járműre rakja. A berakóra különösen az ADR 1.4.3.1 pontja szerinti kötelezettségek hárulnak. Példa berakói szerepkörre:
- A Társaság, illetve megbízott munkavállalója, aki a szagosító anyagot, vagy a veszélyes hulladékot fenti edényzetekben (pl. küldeménydarab, konténer, tartány) a járműre rakja.
- e) **Csomagoló:** Az a vállalkozás, illetve személy, aki a veszélyes árut csomagolóeszközbe, vagy IBC-be teszi, ill. szükség esetén előkészíti a küldeménydarabokat a szállításhoz. A csomagolóra különösen az ADR 1.4.3.2 pontja szerinti kötelezettségek hárulnak. Példa csomagolói szerepkörre:
- A Társaság, illetve megbízott munkavállalója, aki szagosító anyagot vagy veszélyes hulladékot hordóba, vagy IBC-be teszi, és ezeket szállításra előkészíti.
- f) **Töltő:** Az a vállalkozás, illetve személy, aki a veszélyes árut tartányba (pl. tankkonténer, mobil-tartány) tölti, ill. az ömlesztett veszélyes árut járműbe, vagy konténerbe rakja; a töltőre különösen az ADR 1.4.3.3 pontja szerinti kötelezettségek hárulnak. Példa töltői szerepkörre:
- A Társaság, illetve megbízott munkavállalója, aki szagosító anyagot tankkonténerbe, mobiltartányba tölti.
- g) **Tankkonténer vagy mobil tartány üzemben tartója:** Az a vállalkozás, amelynek a nevében a tankkonténert vagy a mobil tartányt nyilvántartásba vették. A tankkonténer vagy mobil tartány üzemben tartójára különösen az ADR 1.4.3.4 pontja szerinti kötelezettségek hárulnak. Példa mobil tartány üzemben tartói szerepkörre:
- A Társaság, illetve megbízott munkavállalója, aki a szagosító anyag közúti szállítására használt mobil szállító tartányokat (pl. 1130 liter űrtartalmú fekvő hengeres tartály) üzemelteti, gondoskodik ezek karbantartásáról, időszakos felülvizsgálatáról.
- h) **Kirakó:** Az a vállalkozás, illetve személy, aki a konténert, ömlesztettáru-konténert, tankkonténert vagy mobil tartányt a járműről lerakja; vagy a küldeménydarabos veszélyes árut a járműről lerakja; vagy a veszélyes árut tartányból lefejt. A kirakóra különösen az ADR 1.4.3.7 pontja szerinti kötelezettségek hárulnak. Példa kirakói szerepkörre:
- a Társaság, illetve megbízott munkavállalója, aki a szagosító anyagot tartályautóból lefejt, a mobil tartányt, tankkonténert a járműről lerakja.
- i) **A veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadó (ADR tanácsadó):**
A Társaságnak egy vagy több veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadót kell megbízni a vonatkozó jogszabály (készítés időpontjában: 25/2014. (IV. 30.) NFM rendelet) szerint. A tanácsadó végzi a jogszabályban rögzített feladatokat, így különösen:
- Figyelemmel kíséri, hogy a betartják-e a veszélyes áruk szállítására vonatkozó előírásokat, ehhez éves ellenőrzési tervet készít.
  - Végzi a Társaság munkavállalóinak ADR szabályzat szerinti képzését, ezeket dokumentálja.
  - Részt vesz a veszélyes áruk közúti szállításával kapcsolatos folyamatok kialakításában, a csomagolóeszközök, tartányok, szállító járművek specifikációjában, beszerzési folyamataiban, illetve a veszélyes áru szállítást végző szerződéses partnerek kiválasztásában.

- Részt vesz a közúti szállítás, ki- és berakás alatt észlelt balesetek, rendkívüli események okainak feltárásában, megelőző intézkedések meghatározásában, vészhelyzeti eljárások kidolgozásában.
- A Társaság veszélyes áru szállítási tevékenységéről éves jelentést készít minden év május 31-ig.
- A veszélyes áru szállításával kapcsolatos tanácsadói tevékenységet a TBEM osztály erre kijelölt szakembere látja el.

A Társaságnál több tanácsadó is megbízható a feladatok ellátásával. Ilyen esetben a feladatokat, felelősségeket rögzíteni kell, és erről tájékoztatni kell a Társaság érintett szervezeti egységeit.

10.3.1.3. Közbiztonsági terv készítésére vonatkozó előírások

- a) Nagy közbiztonsági kockázattal járó veszélyes áruk azok, amelyekkel terrorista cselekmények során vissza lehet élni, ami súlyos következményekkel járhat (pl. tömeges balesetet idézhet elő), és az ADR 1.10.3.1.2 táblázatában felsorolásra kerül (például a földgáz szagosítására használt szagosító anyag).
- b) Nagy közbiztonsági kockázattal járó veszélyes áruk szállítása esetén a szállításban részt vevő feladónak, szállítónak és a többi résztvevőnek olyan közbiztonsági tervet kell készíteniük, bevezetniük és annak megfelelően eljárniuk, amely megfelel az ADR vonatkozó előírásainak. A közbiztonsági terv elkészítését a TBEM osztály koordinálja, közreműködik az érintett földgázszállító régió, a TBEM, illetve a fuvarozást végző szerződéses partner.

10.3.2. A Társaság saját munkavállalói által végzett veszélyes áru szállítások:

- a) A Társaság saját munkavállalói is végezhetnek kis mennyiségű (ún. mentességi határ alatti) veszélyes áru szállításokat. Ezeket a szállításokat az ADR az alábbi könnyített feltételekkel engedi végrehajtani.

10.3.2.1. Szállítás jellegéből adódó mentesség alkalmazása:

- a) A Társaság munkavállalói az ADR 1.1.3.1 c. pontja szerinti mentességet akkor alkalmazhatják, ha:
  - a veszélyes áru szállítás a Társaság fő tevékenységét kiegészítő, méréssel, javítással és karbantartással kapcsolatos szállítás,
  - munkagépeknek szükséges üzemanyagoknak az üzemanyagtöltő állomás, a telephely és a munkaterület közötti szállítása,
  - a szállítást a Társaság munkavállalója végzi, a Társaság érdekében (saját számlás szállítás),
  - a veszélyes árut csomagolóeszközben (pl. hordó, kanna, láda, zsák, palack, IBC) szállítják,
  - a szállított veszélyes anyag rendelkezik biztonsági adattalappal, a veszélyes hulladék ADR szerinti besorolása megtörtént (UN szám, csomagolási csoport ismert), mely alapján meghatározható az ADR 1.1.3.6 szerinti mennyiségi határ.
  - a csomagolóeszközként szállított veszélyes áru mennyisége legfeljebb 450 liter, vagy ha az ADR 1.1.3.6 pontja szerinti mennyiségi határ szigorúbb, akkor az a szerinti mennyiség lehet.
  - megtették a szükséges intézkedéseket a veszélyes áru normális szállítási feltételek melletti kiszabadulásának megakadályozására (pl. megfelelő minőségű és zárható csomagoló eszköz)
  - gondoskodtak a biztonságos rakományrögzítésről.

Példa ilyen szállításokra:

Körzetfelügyelők, karbantartók veszélyes anyag szállításai telephely központok, körzetfelügyelő központok és gázipari létesítmények között, amikor a veszélyes áru a karbantartáshoz, javításhoz használt anyag, segédanyag (pl. kenőolaj, gázpalack, festék, fagyálló).

Körzetfelügyelők, karbantartók veszélyes hulladék szállításai karbantartást, javítást követően a gázipari létesítményről az üzemi veszélyes hulladék gyűjtőbe.

- b) Ezekben az esetekben nem kötelező az ADR szerint minősített csomagoló eszköz, de használata ajánlott (pl. veszélyes hulladékok karbantartást követő beszállítása esetén). Nem kell a csomagoló-eszközökre veszélyességi bárca, vagy nagy bárca, ill. nem kell fuvarokmány.
- c) Ez a mentesség nem alkalmazható anyagbeszerzés vagy belső anyagelosztás (pl. raktárak között) esetén.

10.3.2.2. Egy szállítóegységben szállított mennyiségből adódó mentesség alkalmazása

- a) Amennyiben az előző mentesség nem alkalmazható (pl. a tankoláson kívüli üzemanyag beszerzés, mintagázpalackok szállítása hitelesítésre), akkor az egy szállítóegységben szállított mennyiségből adódó mentesség előírásait kell betartani az alábbiak szerint:
  - A veszélyes áruk szállítási kategóriáitól függő mennyiségi korlátot túllépni tilos.
  - A mentesség kizárólag küldeménydarabos szállításoknál alkalmazható, ahol a csomagoló eszköz, az ADR szerint minősített, szükség esetén felülvizsgált (pl. IBC, gázpalack), és megfelel a szállítandó veszélyes árunak.
  - A csomagolóeszközök ADR szerinti minősítését a gyártó által feltüntetett gyártási, jóváhagyási jelölések igazolják. Veszélyességi bárcák feltüntetése szükséges a csomagolóeszközön. A szállító járművet nem kell bárcával megjelölni.
  - A szállításban résztvevőknek ADR szerinti oktatási igazolás szükséges.
  - A küldeménydarabokat elmozdulás ellen biztonságosan rögzíteni kell.
  - A gépjárművet 1 db, legalább 2 kg-os ABC porral oltó tűzoltó készülékkel kell ellátni. (Tehergép-kocsi esetén, ha annak megengedett legnagyobb össztömege meghaladja a 3500 kg-ot, de legfeljebb 12000 kg, akkor 1 db legalább 6 kg-os ABC porral oltó tűzoltó készüléket, 12000 kg legnagyobb össztömeg felett 1 db legalább 12 kg-os vagy 2 db legalább 6 kg-os ABC porral oltó tűzoltó készüléket kell készenlétben tartani a járműtűz eloltására.)
  - ADR szerinti fuvarokmány kiállítása szükséges, vagy az ADR szerinti mentességi határ jelölése a menetlevélen vagy a küldeménydarabon (pl. UN 3077, ADR 1.1.3.6 pontja szerinti mentességi határ 1000 kg).
- b) A mennyiségi határok abban az esetben alkalmazhatóak, ha más veszélyes áru nincs a szállító járművön. Amennyiben egyidejűleg több veszélyes áru szállítása is történik egy szállító járművön, akkor a mennyiségi határokat az ADR szabályzat 1.1.3.6.4 pontja szerint kell meghatározni. Mennyiségi korlát feletti mennyiségű veszélyes árut csak a Társaság arra feljogosított, szerződéses partnere szállíthat. Az ADR 1.1.3.6 szerinti szállításokra a TBEM osztály módszertani útmutatót dolgoz ki a szállításban résztvevő munkavállalók részére.

10.4. Kritikus infrastruktúra védelme

10.4.1. A kritikus infrastruktúra védelemmel kapcsolatos általános üzemeltetői feladatok

- a) A vonatkozó jogszabályok (szabályzat készítésekor a 2012. évi CLXVI. törvény, a 65/2013. (III. 8.) Korm. rendelet, és a 374/2020. (VII. 30.) Korm. rendelet), továbbá az ágazati kijelölő hatóság (Magyar Energetikai és Közmű Szabályozási Hivatal, továbbiakban: MEKH) határozata alapján a Társaság nemzeti létfontosságú rendszerelemet üzemeltet és alapvető szolgáltatást nyújt.
- b) Fentiek alapján a Társaság azonosítási vizsgálatot folytat le, ill. azonosítási jelentést nyújt be MEKH részére az alábbi esetekben:

- az üzemeltetés időszakában a tevékenységben bekövetkezett olyan mértékű változás esetén, amely az ágazati vagy horizontális kritériumok teljesülését eredményezi, a változás bekövetkeztétől számított 60 napon belül,
- a kijelölésre nem javasolt, a korábbi azonosítási jelentésben szereplő lehetséges létfontosságú rendszerelem esetén az azonosítási vizsgálat zárónapját követő öt év elteltével, az üzemeltetés időszakában a kijelölő határozat véglegessé válását követő öt év elteltével,
- a BM OKF, mint javaslattevő hatóság kezdeményezése alapján,
- ágazati kritérium módosítása esetén a módosítás hatálybalépését követő 60 napon belül.

Az azonosítási jelentés elkészítését a TBEM osztály koordinálja a Társaság érintett szervezeti egységeinek és a Biztonsági összekötő személy bevonásával.

- c) A MEKH kijelölő határozata alapján a Társaság a vonatkozó jogszabályi előírások (65/2013. (III. 8.) Korm. rendelet, és a 374/2020. (VII. 30.) Korm. rendelet) szerinti személyi feltételeknek megfelelő Biztonsági összekötő személyt bíz meg, és a biztonsági összekötő személy adatait megküldi a nyilvántartó hatóság (BM OKF) részére. Az információk előírt határidőre történő beküldéséért, indokolt esetben az adatmódosításért a TBEM osztály felelős.
- d) A vonatkozó jogszabályok és a BM OKF által kiadott módszertani útmutató szerint a Társaság elkészíti az Üzemeltetői biztonsági tervet (továbbiakban: ÜBT) a MEKH kijelölő határozatban előírt határidőre. Az ÜBT elkészítését a TBEM osztály koordinálja a Társaság érintett szervezeti egységeinek és a Biztonsági összekötő személy bevonásával.

Az ÜBT tartalmazza a létfontosságú rendszerelemet, szolgáltatásokat és azt a szervezeti és eszköz-rendszert, amely biztosítja azok védelmét, valamint a rendszerelem által potenciálisan előidézhető veszély enyhítésére irányuló tevékenységeket. Az ÜBT a kockázatelemzés, kockázatkezelés figyelembevételével megjelöli azokat a biztonsági intézkedéseket, amelyek kialakítása és működtetése biztosítja a létfontosságú rendszerelem védelmét, üzemfolytonosságát és működésének helyreállítását, továbbá meghatározza azokat az ideiglenes intézkedéseket, amelyeket a különböző kockázati és veszélyszinteknek megfelelően fogatosítani kell.

Az ÜBT-t az elkészítését és MEKH általi jóváhagyását követően kétfévente felül kell vizsgálni. Az ÜBT-t soron kívül kell módosítani:

- abban az esetben, ha olyan változás áll be, amely érinti a létfontosságú rendszerelem szolgáltatását, tevékenységét, működését vagy védelmét,
- az újonnan felmerülő kockázat kezelése érdekében, ha a bekövetkezett rendkívüli eseménnyel összefüggő kockázatot az ÜBT-ben nem vizsgálták,
- az ellenőrzések vagy a komplex gyakorlat alkalmával feltárt hiányosságok alapján a hatóság által előírtak szerint, vagy
- ha az üzemeltetői biztonsági terv vagy az annak alapjául szolgáló kockázatelemzés tartalmi követelményei megváltoznak.

A felülvizsgálatról jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyet elektronikus úton (IHR - integrált hatósági rendszerben) meg kell küldeni a MEKH, mint ágazati kijelölő és a BM OKF, mint nyilvántartó hatóság részére. Az ÜBT a hatóságok részére, határidőre történő beküldéséért a TBEM osztály felelős.

- e) Az üzemeltető a bekövetkezett rendkívüli eseményekről haladéktalanul tájékoztatja a létfontosságú rendszerelem helye szerint illetékes vármegyei, fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság ügyeleti szolgálatát, valamint a MEKH-et, mint ágazati kijelölő hatóságot az ÜBT-ben meghatározott eljárásrend szerint. A rendkívüli események körét a 374/2020. (VII. 30.) Korm. rendelet tartalmazza. A rendkívüli események bejelentésére a VIG-2 szabályzat, illetve a VIG-3 szabályzat 6. fejezetének előírásait kell alkalmazni. A rendkívüli esemény bejelentése a BM OKF honlapján elérhető

Rendkívüli esemény bejelentő űrlapon történik (elérhetősége: [BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság \(katasztrofavedelem.hu\)](http://BM.Orszagos.Katasztrofavedelem.hu)). Az űrlap haladéktalan beküldéséért a TBEM osztály felelős.

- f) A Társaság az ÜBT-ben és az informatikai biztonsági szabályzatban foglaltak megvalósíthatóságát biztosítja és rendszeresen ellenőrzi. Ennek érdekében a BM OKF által meghatározott időpontban a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi vagy területi szerve irányításával, az ágazati kijelölő hatóság bevonásával folytatnak le olyan gyakorlatot, ahol az ÜBT-ben megjelölt szervezeti és eszközrendszert, és az információ- és hálózatbiztonsági ellenállóképességet gyakorolják (komplex gyakorlat). A komplex gyakorlat a SKET gyakorlattal összevonható.
- g) A biztonsági összekötő személy:
- kapcsolatot tart az üzemeltető és a kijelölési eljárásban részt vevő hatóságok között,
  - koordinálja az érintett szervezeti egységek bevonásával az azonosítási jelentés elkészítését,
  - koordinálja az érintett szervezeti egységek bevonásával és végzi az üzemeltetői biztonsági terv elkészítését, naprakészen tartását, a fenyegetettségek és kockázatok azonosítását és értékelését, ennek figyelembevételével kidolgozza és folyamatosan fejleszti azokat az állandó és ideiglenes biztonsági intézkedéseket, amelyek kialakítása és működtetése biztosítja a létfontosságú rendszerelem védelmét, üzemfolytonosságát és működésének helyreállítását,
  - Társaságon belül koordinálja a komplex gyakorlatok előkészítését, részt vesz a gyakorlat előkészítését célzó hatósági egyeztetéseken, részt vesz a gyakorlaton,
  - képviseli a Társaságot a komplex hatósági ellenőrzéseken,
  - rendkívüli esemény bekövetkezése esetén előkészíti vagy megbízása alapján végzi az érintett hatóságok felé az előírt jelentések megtételét, illetve a rendkívüli esemény felszámolása során kapcsolatot tart a beavatkozó szervekkel és egyéb együttműködő szervezetekkel.

Fenti feladatok megvalósításában együttműködik a TBEM vezetővel és a Társaság érintett szervezeti egységeivel, az érintett hatóságokkal és egyéb szervezetekkel.

- h) Az ÜBT nem nyilvános, a dokumentum minősített információkat tartalmaz. Az abban foglaltakat csak az érintettek ismerhetik meg a rájuk vonatkozó mértékben. Az érintettek körét a TBEM vezetője a Biztonsági összekötővel közösen határozzák meg.

10.4.2. Védelmi és biztonsági eseménnyel összefüggő üzemeltetői feladatok

- a) A Társaság a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló törvény (továbbiakban Vbő.) szerinti védelmi és biztonsági eseményekre való felkészülés érdekében az ÜBT 7. pontjában foglalt adatokat folyamatosan felülvizsgálja, az üzemeltetői biztonsági tervet szükség esetén soron kívül módosítja, és a módosítással érintett részt megküldi a kijelölő hatóság részére.
- b) Összehangolt védelmi tevékenység során a létfontosságú rendszerelemek védelme, valamint a társadalom alapvető ellátását biztosító létfontosságú rendszerelemek üzemfolytonos működésének fenntartása érdekében a Társaság
- soron kívül felülvizsgálja az üzemeltetői biztonsági terv 7. pontjában foglalt adatokat, és változás esetén azt az ágazati kijelölő hatóság részére megküldi,
  - a biztonsági összekötő személy közreműködésével
    - megszervezi a védelmi és biztonsági esemény felszámolásához szükséges védekezést, ennek keretében felméri a rendelkezésre álló és bevethető erőket és eszközöket,
    - intézkedik a kijelölt létfontosságú rendszerelem üzemfolytonos működését biztosító szükséges intézkedések meghozatalára,
    - amennyiben szükséges, az érintett létesítmény 24 órás előerős őrzéséhez a Rendőrség, valamint a Magyar Honvédség közreműködését kérheti,
    - megszervezi és fenntartja a létfontosságú rendszerelem 24 órás ügyeleti rendszerét.

- c) A Vbő.-ben meghatározott termékkör szerinti termékek esetében a nemzetgazdaság védelmi és biztonsági célú tartalékolásának szabályai szerint tartalékot képez.
- d) Polgári védelmi kötelezettség megállapítása esetén a kritikus munkakörben foglalkoztatott munkavállaló ilyen minőségét soron kívül igazolja a kötelezett lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes vármegyei, fővárosi katasztrófavédelmi igazgatóság útján a helyi önkormányzat polgármestere felé.
- e) Összehangolt védelmi tevékenység fennállása idején, hadiállapot és szükségállapot kihirdetésének kezdeményezését követően, továbbá különleges jogrend idején a Társaság bejelentési kötelezettsége kiterjed az élet- és vagyonbiztonságot jelentős mértékben veszélyeztető létfontosságú rendszer üzemzavara, illetve károsítása vagy ennek közvetlen veszélye esetén. A bejelentést a Vbő. 19. § szerint teszi meg a TBEM vezető.

11. MAGAS KOCKÁZATÚ TEVÉKENYSÉGEK BIZTONSÁGI SZABÁLYAI

11.1. Veszélyes energiák kizárása

- a) A veszélyes anyag- és energiaáramok úgymint mechanikai, elektromos, hidraulikus, pneumatikus, gravitációs, vegyi, termikus energia és egyebek izolálása (pl. kizárás/kitáblázás; LockOut/TagOut röviden LOTO) nem hajthatók végre, kivéve, ha:
  - azonosították a veszélyes anyag- és energiaáramokat,
  - a rendszerben tárolt veszélyes anyag- és energiaáramok leválasztásának és leürítésének (mentesítés) módja meghatározásra, illetve arra felhatalmazott felelős személy által végrehajtásra került,
  - a vizsgált rendszer valamennyi tárolt veszélyes anyagtól - és energiától mentes
  - a kizárás és kitáblázás rendszerét az izolációs pontokon használják
  - tesztet végeznek az izoláció hatékonyságának ellenőrzésére
  - az izolálás hatékonyságát rendszeresen ellenőrzik.
- b) **Kizárás:** olyan eszközök (zárak, lakatok), melyek fizikailag akadályozzák meg a potenciálisan veszélyes anyagok, energiák áramlását, elszabadulását.
- c) **Kitáblázás:** veszélyt jelző és figyelmeztető táblák, címkék, melyek másodlagos védelemként szolgálnak, hogy figyelmeztessék a munkavállalókat, hogy ne használják a kizárt eszközöket (pl.: szerelvényt), mert azzal veszélyt okozhatnak az ott munkát végzőknek.
  - A veszélyt jelző címke vörös – fekete színű, melyet az energiaforrás elszigetelésének jelölésére kell használni.
  - A figyelmeztető címke fekete – sárga színű, mely arra szolgál, hogy figyelmeztesse a munkavállalókat, hogy az egyes technológiai egységeket akaratlanul ne működtessék, valamint, hogy azok használatával veszélyhelyzetet ne hozzanak létre.
  - A címkék mintáit a [18. sz. Függelék](#) tartalmazza.
- d) Az energiaizolációs eljárást az adott létesítmény/technológia üzemeltetési utasításában nem szabályozott (karbantartási, kivitelezési, építési) tevékenységeknél kell alkalmazni, ahol a tárolt veszélyes anyag és/vagy energia felszabadulása a munkavállalókra, a munkavégzés hatókörében tartózkodókra veszélyt jelent.
- e) Energiaizolációs tervet ([19. sz. Függelék](#)) a földgázszállító régióban a Régióvezető, ESZG által üzemeltetett létesítményeken az ESZG vezető által kijelölt személynek kell elkészíteni. A tervet a munkavégzés helyszíni irányítójával egyeztetni kell. Egy munkavégzési helyszínen egy időben egy energiaizolációs terv lehet érvényben!

- f) A munkavégzés helyszíni irányítójának a felelőssége és feladata az, hogy a kizárást végző és a tervezett munkavégzéssel érintett személyek dokumentált oktatás keretében megismerjék a terv tartalmát (veszélyes energiák, kizárási pontok, kizárás és az újraindítás módja stb.) és a pontos munkafolyamatokat.
- g) Az „Energiaizolációs tervet” aláírásával kell ellátnia
- a készítőnek,
  - az üzemeltető képviselőjének (munkavégzési engedélyen kijelölt személy),
  - a munkavégzés helyszíni irányítójának.
- h) A munkavégzés helyszíni irányítója köteles dokumentáltan ellenőrizni a veszélyes energiák kizárását a kizárássra készített terv alapján.
- i) Az ellenőrzést követően az egyes kizárásokat végző személyeknek el kell helyezni a kizárási pontokon a tervben szereplő eszközöket (záruk, lakatok), valamint megjelöléseket (függő címkék).
- j) Címkék felhelyezésének szabályai:
- Egy kizárási ponton több személy is elhelyezhet címkét, de egy személy csak egy címkét helyezhet el a kizárási ponton.
  - A címkét csak a címkét elhelyező személy veheti le.
  - A címkét az energiaizolációs utasításban meghatározott jelöléssel kell ellátni.
  - Egy kizárási ponton, ha több címke van elhelyezve, a címke akkor vehető le, ha felhelyezési időpont szerint nincs későbbi felhelyezési időpontú címke a kizárási ponton.
- k) A veszélyes energiák ilyen módon történő kizárása és kitáblázása után lehet csak az egyes technológiákon a szükséges karbantartási és egyéb munkákat elvégezni.
- l) A karbantartási és egyéb tevékenységek elvégzése után a kiszakaszolt, kizárt rendszereket vissza kell állítani eredeti helyzetükbe. A visszaállítást a kizárássra elkészített terven kell dokumentálni.
- m) A kizárt rendszerek visszakapcsolásáról minden érintett munkavállalót tájékoztatni kell, a balesetek elkerülése érdekében!
- n) A kizárások megszüntetését az üzemeltető képviselőjével történt előzetes egyeztetés alapján a munkavégzés helyszíni irányítója rendeli el és rendelkezik a kihelyezett záruk, lakatok, függő címkék eltávolításáról.
- o) Az üzemeltető képviselőjének zárt rendszerek megbontását, majd annak helyreállítását követően az üzemszerű működést minden esetben meg kell vizsgálni (pl.: tömörségi ellenőrzés). A technológia sikeres eredményű működési próba után vehető üzembe.
- p) Az energiaizolációs tervet a hozzá tartozó engedély mellé kell lefűzni. A terv azonosítója: a munkavégzési engedély azonosítója/sorszám. (Sorszám az adott munkavégzési engedély keretében kiadott energiaizolációs terv sorszáma.)
- q) Középfeszültségű hálózaton egyetlen szakképzett és kioktatott személy munkavégzése is megengedett a távműködtetéssel, távvezérléssel végzett kapcsolási műveletek végrehajtása során.
- r) Nem kell energiaizolációs tervet készíteni, valamint lakatokat és veszélyre utaló jelzéseket alkalmazni a munkafolyamat során az alábbi esetekben:
- Kisebb beállításokat, javítási tevékenységeket végeznek normál üzem közben, és a kizárási pont a kijelölt személy teljes felügyelete alatt áll.
  - A munka helyszíni irányítójának teljes rálátása van az összes kizárási pontra és azokat folyamatosan ellenőrizni tudja.
  - A feladat végrehajtása során nem kell számolni veszélyes energiákkal való érintkezés kockázatával.

- Villamos leválasztás esetén, ha a váratlan visszaindulás a villamos berendezés dugvillájának villamos hálózattól való kihúzásával kizárható.
- Olyan berendezést vagy eszközt alkalmaznak, mely biztosítja az munkavállaló hatékony védelmét is.

Az üzemben kívül címke előírásait ezen esetekben is alkalmazni kell

11.2. Magasban végzett munka alapvető biztonsági szabályai

- a) Magasban lévő munkahelynek minősül az a munkahely, ahol a munkavégzés helye és munkakörnyezete közötti szintkülönbség az 1 métert, építési munkahely esetében a 2 métert meghaladja és nincs kollektív műszaki védelem kiépítve a leesés megakadályozására. Építési munkahelynek bejelentésköteles vagy építési engedéllyel végezhető építőipari munkák munkavégzési helye tekintetű.
- b) Magasban történő munkavégzéshez a leesés elleni védelmét elsősorban kollektív védelemmel (pl. állványzat kiépítésével) kell megoldani.
- c) A kollektív műszaki védelem (pl. korlát) csak a létra, lépcső, feljáró becsatlakozási pontjánál szakítható meg. Kiegészítő biztonsági megoldást (pl. egyéni védőeszközt) kell alkalmazni, ha a lezuhanást megakadályozó kollektív műszaki védelmi rendszert átmenetileg el kell távolítani.
- d) A technológiai létesítmény potenciálisan robbanásveszélyes zónájában szabványos elemekből épített, fém állványok használhatók. Az állványoknak szilárdnak és elegendően magasnak kell lenniük, valamint legalább egy lábdeszkával, egy középdeszkával és egy korláttal vagy azzal egyenértékű megoldással kell rendelkezniük. Ezek hiányában egyéni védőeszközökkel kell biztosítani a munkavállaló leesés elleni védelmét.
- e) Az állványokon jól látható módon (pl. függőcímkén) fel kell tüntetni a használat engedélyezését vagy tiltását, az állvány terhelhetőségét és a biztonságos használatra vonatkozó fontos információkat (pl. egyéni védőeszközök). Az állványok építése, bontása írásban meghatározott terv szerint történhet.
- f) Gördíthető állványok szilárd és egyenletes talajon használhatók, a használat alatt az eldőlést és elmozdulást műszaki megoldással kell megakadályozni.
- g) Gördíthető állvány mozgatásakor az alábbiakra kell figyelni:
  - úgy mozgatni, hogy azon munkavállalónak tartózkodik, TILOS,
  - magasságát maximum 4 m-re kell csökkenteni,
  - ellenőrizni kell a mozgatás útján az esetlegesen belógó villamos vezetékeket vagy technológiai elemeket, valamint az útvonal egyenletlenségét.
- h) Személyi emelő berendezést az emelőgép kezelésére államilag elismert szakképesítéssel rendelkező, a feladattal megbízott személy kezelhet. Az emelő berendezés használata előtt a kezelőnek kötelező elvégezni az üzemeltetés előtti teszteket, illetve ellenőrzéseket.
- i) A személyek emelése előtt ellenőrizni kell a munkavégzéshez és mentéshez szükséges egyéni védőeszközök megfelelőségét, az emelési útvonal akadálymentességét és az emelőgép stabilitását.
- j) A villamos berendezések, illetve hálózatok közelében végzett munkáknál ellenőrizni kell azok feszültségmentességét vagy az előírt biztonsági távolság meglétét.
- k) Szabadban, magasban lévő munkahelyeken végzett munkáknál a tetőn, állványról, személyi emelőről végzett munkát viharos időjárás alatt (40 km/h szélsősebesség felett vagy villámlás esetén) fel kell függeszteni.

- l) Ha leesés vagy zuhanás elleni védelem kollektív védelemmel nem oldható meg, a munkát végző személyeket kockázatértékelés alapján meghatározott egyéni védőeszközökkel kell ellátni.
- m) A zuhanásgátló rendszer minimum 15kN statikus teherbírású, fix kikötési pontjának a munkavégző személy felett kell lennie, olyan módon kialakítva, hogy szándékos beavatkozás nélkül a kikötési pontról az eszköz leválasztása ne legyen lehetséges.
- n) A személyi védőeszközöknek és a magasba való feljutás eszközeinek (pl. létra) érvényes felülvizsgálattal kell rendelkezniük. Az eszközöket használó személy köteles ellenőrizni az eszközök állapotát és az alkatrészek hiánytalan meglétét, valamint el kell végeznie az egyéni védőeszközök beállítását, illetve testre igazítását.
- o) A munkavégzés helyére szerszámot, anyagot felvinni, valamint ott tárolni, ha annak tömege az 5 kg-t meghaladja, leesés ellen rögzítve szabad. (pl. anyagmozgatás visszafutás-gátlóval felszerelt kötéltárlattal).
- p) A magasban munkát végző személy mentésének eszközeit, a mentési művelet leírását, az elsősegélynyújtás eszközeit és a segítségnyújtó szervek riasztását mentési tervben kell dokumentálni.
- q) A magasban történő munkavégzés minimális létszáma 2 fő. A magasban lévő munkahely közelében tartózkodó személyeknek védősisak használata kötelező!
- r) Tetőn történő munkavégzés és tető bejárásával kapcsolatban szabályok:
- A tetőre lépni kizárólag a tetőn, illetve az ott telepített berendezéseken végzendő munka, továbbá felülvizsgálat, karbantartás, tisztítás, felújítás, ellenőrzések, javítások céljából szabad! Minden egyéb célú tartózkodás a tetőn tilos!
  - 12 méternél alacsonyabb épületen a korlátok és tűzfalak magassága legalább 1 méteres, a 12 méternél magasabb épületeknél pedig legalább 1,1 méteres magasságot kell elérnie; ha ez nem biztosított, akkor más biztonsági és munkavédelmi intézkedéseket kell tenni.
  - Amennyiben a munkavégzés helye az épület szélétől 2 méteren belül esik, kötelező a biztonsági berendezések használata!
  - A tetőn bármilyen anyag tartós raktározása tilos!
  - Mivel a tető korlátozott mértékben terhelhető, ezért egyeztetni kell a megrendelővel a munkálatokhoz közvetlenül szükséges anyag lerakodási pontjait illetően.
  - Az épület nyílásait (pl. légcsatorna, ablak, tetőkibúvó, füstjelző berendezések) zárva kell tartani!
  - A tetőn végzett munkák esetén munkairányító személy állandó jelenléte szükséges.
  - A zuhanásvédelmi intézkedéseknek a magasban végzett munka megkezdése előtt, és munkavégzés közben is folyamatosan érvényben kell lenniük.
- s) A létrák használatára vonatkozó szabályok:
- a létrákat céljuknak megfelelően, rendeltetésszerűen kell használni,
  - a létrákat úgy kell felállítani, hogy használatuk alatt azok biztonságosan álló helyzetben maradjanak, a létrafokok vízszintes állásban maradjanak, a talaj kellő szilárdsága biztosított legyen.
  - a létrán a munkavállaló mindig biztonságosan tudjon állni és megfelelően kapaszkodni, ha a létrára valamilyen terhet kézben kell felvinni, ez nem akadályozhatja a kapaszkodást,
  - a létrán egy személy tartózkodhat és maximum 10 kg tömegű terhet vihet magával,
  - a kétágú létrák szárai szétcsúszását kötőelemmel kell megakadályozni, ennek hiányában a létrát tilos használni,
  - a lépcsőfokos támasztólétra megengedett hajlásszöge 60 – 75 fok közötti,
  - létrát tilos (pl. jeges, havas) csúszós felületen felállítani,
  - a létra maximális teherbírását nem szabad túllépni,
  - A fából készült létrákon nem lehet védőfesték, mivel emiatt nem lehet észrevenni a fa hibáit,

- A villamos kapcsoló helyiségekben csak nem vezető anyagból készült létra használható!

11.3. RB-s térben végzett munka alapvető biztonsági szabályai

- a) Robbanásvédelmi dokumentációt kell készíteni a Társaság potenciálisan robbanásveszélyes környezetben levő munkahelyeire.
  - A gázipari létesítmények robbanásveszélyes munkaterei kijelölését és zónába sorolását zóna besorolási dokumentációk tartalmazzák, amelyeket a robbanásvédelmi dokumentációhoz kell csatolni.
  - Ideiglenes munkahelynek tekintendők a földgázszállító vezetéken végzett karbantartási és építési-szerelési munkák helyszínei (ha az adott gázipari technológiát már egyszer robbanóképes közzel feltöltötték).
- b) A robbanásvédelmi dokumentációt a TBEM osztály készíti a Hálózat és Rendszerirányítás KITF erőáramú szakértőjének, és a Rendszerüzemeltetés és Beruházás igazgatóság szakembereinek bevonásával.
- c) A dokumentáció készítésekor figyelembe kell venni a vizsgálandó terület, munkafolyamat munkahelyi kockázatelemzéseit.
- d) A típus munkafolyamatok munkavégzési helyszíneire, munkahelyeire (pl. csővezeték tisztítás) típus robbanásvédelmi dokumentáció is alkalmazható.
- e) A technológiai létesítmények robbanásvédelmi dokumentációjának összhangban kell lenniük a létesítmény:
  - üzemeltetési utasításával
  - tűzvédelmi szabályzatával
  - zóna besorolási dokumentációjával.
- f) A robbanásvédelmi dokumentációt kiadás előtt legalább tűzvédelmi szempontból tűzvédelmi képesítéssel, munkavédelmi szempontból munkavédelmi képesítéssel rendelkező munkavállalónak felül kell vizsgálnia.
- g) A robbanásvédelmi dokumentációk készítésére vonatkozó részletes szabályokat a vonatkozó jogszabály (szabályzat készítésekor 3/2003. (III.11.) FMM-EszCsM együttes) szabályozza. A robbanásvédelmi dokumentációk megőrzési ideje 5 év.
- h) Idegen kivitelező potenciálisan robbanásveszélyes légtérben munkát akkor végezhet, ha a munkáltatója a robbanás elleni védelem ismeretanyagából oktatásban részesítette.

11.4. Emelési műveletek alapvető biztonsági szabályai

- a) Az FGSZ Zrt létesítményeiben üzemeltetett, mobil (autó, jármű, lánctalpas stb.) darukkal, targoncával és teherfelvevő eszközökkel végzett emelési tevékenységek végzése során be kell tartani a vonatkozó jogszabály (készítés időpontjában a 47/1999. (VIII.4.) GM rendelettel kiadott Emelőgép Biztonsági Szabályzat (továbbiakban EBSz)) előírásait.
- b) Az emelőgép kezelőjének gépkezelői jogosítvánnyal kell rendelkeznie, ha a helyzetváltoztatásra képes gépet maga vezeti.
- c) Valamennyi gépi és kézi hajtású, teher emelésére vagy mozgatására kialakított munkaeszközhöz üzemeltetési és karbantartási naplót kell rendszeresíteni. A gép kezelésével, felülvizsgálatával, karbantartásával megbízott személyeknek dokumentálni kell a gép állapotával, az elvégzett vizsgálatokkal és karbantartással kapcsolatos eseményeket.

- d) Az anyagmozgatás előtt a munkaterületet minden egyéb anyagtól szabaddá kell tenni, hogy ne akadályozza a szabad, biztonságos munkavégzést. Az anyagmozgatási és emelési feladatok előtt a talaj állékonyságáról a gépkezelőnek meg kell győződnie.
- e) Anyagot mozgatni csak az anyag tulajdonságainak megfelelő, arra alkalmas (ép és a feladatnak megfelelő) eszközzel, a kijelölt helyen és módon, a súly- és mérethatárok megtartásával szabad.
- f) Tilos az emelőgép állékonyságát a használati utasítástól eltérő módon (pl. pótlólagos ellensúllyal) növelni!
- g) Az anyagmozgatáshoz előírt védőfelszerelések és a munkavégzést könnyítő segédeszköz használata kötelező.
- h) Emelőgépet, emelő szerkezetet, anyagmozgató eszközt csak a használati utasításában meghatározott módon és célra szabad használni.
- i) Az emelőgép kezelője munkakezdés előtt köteles az emelőgépet az üzemeltetési utasításban meghatározott előírás szerint ellenőrizni, és az emelőgép naplójában az ellenőrzés tényét dokumentálni.
- j) Az emelőgéppel végzett tevékenységek kezelőinek irányítására a 2/1998. MüM rendeletben foglalt jelzéseket, utasításokat kell alkalmazni.
- k) Emelőgéppel végzett tevékenységet csak megfelelő képesítéssel rendelkező személy végezhet.
- l) A teher emelése, haladása előtt és alatt az emelőgép hatókörében tartózkodni tilos!
- m) Személyek emelőgéppel történő emelése tilos! Kivétel a személyek emelésére vizsgáztatott emelőgépek.
- n) Ismeretlen tömegű terhet emelni tilos!
- o) A megemelt teher alatt munkát végezni, illetve tartózkodni csak a teher biztonságos alátámasztása, megtartása esetén szabad.
- p) Ha az emelőgép kezelője a kezelőhelyről nem képes követni a teher mozgását, irányító személyt kell biztosítani.
- q) Ha a teher rögzítését, kötözését több személy végzi, az egyik személyt ki kell jelölni a munkavégzés irányítójának.
- r) A megemelt terhet csak olyan útvonalon szabad szállítani, illetve olyan magasságba lehet emelni, ahol az élet- és vagyonbiztonságot nem veszélyezteti.
- s) A gázipari létesítményeken a nem telepített emelőgéppel végzett anyagmozgatás terv vagy technológia alapján végezhető. Az emelési terv ki kell, hogy terjedjen az üzemeltetésből, az együttes üzemeltetésből, a környezetből az együttes üzemeltetésre ható veszélyek megakadályozására a várható kockázatok alapján. Az anyagmozgatási tervet, technológiát az emelést irányító személynek kell elkészíteni, az emelési munka megkezdése előtt. Kivételek ez alól:
- kijelölt tároló helyeken történő rakodási tevékenység,
  - szagosító anyag konténer és hordó cseréje,
  - egy emelő géppel végzett emelési tevékenység, ha az emelőgép hatósugarában nyomásmentes a gázszállító technológiai rész,
  - emelőszerkezetekkel végzett tevékenység.
- t) Az emelési műveletet azonnal le kell állítani, ha csökken a biztonság, ha nem egyértelműek az utasítások, illetve, ha a kommunikáció megszakad!

11.5. Földmunkavégzés alapvető biztonsági szabályai

- a) A gépi és kézi földmunkák tervezésére, kivitelezésére vonatkozó biztonsági szabályokat a 4/2002. (II. 20.) SZCSM-EüM együttes rendelet és jelen szabályzat **8. sz. melléklete** tartalmazza, melynek betartása kötelező.
- b) A Társaság részéről üzemeltetői vagy szakfelügyeletet adó munkavállalókat oktatásban kell részesíteni az a) pontban szereplő előírásokból.

11.6. Villamos rendszereken, berendezéseken végzett munkák alapvető biztonsági szabályai

- a) Áramfejlesztő berendezés üzemeltetését, kezelését vagy vele kapcsolatban bármilyen tevékenységet 2 főből álló munkacsoport végezhet, amelyből 1 fő villamosan szakképzett és 1 fő a munka villamos veszélyeire kioktatott és rendelkezik áramfejlesztő üzemeltetője speciális képzettséggel.
- b) Villamos berendezéseken javítási munkát csak megfelelő szakképzettségű és gyakorlattal rendelkező villamos szakember végezhet. A javítás a berendezés feszültségmentes állapotában végezhető, kivétel
  - az érintésvédelmi törpefeszültségű berendezések, ha megtáplálásuk biztonságos (pl. elem, biztonsági elválasztó transzformátor),
  - azok a munkák, amelyek jellegüknél fogva csak feszültség alatt végezhetők el (pl. szigetelő vizsgálat, feszültségmérés, hibakeresés stb.),
  - a berendezés használati útmutatójában megnevezett, veszély nélkül elvégezhető munkák (pl. fényforrás csere, biztosíték csere stb.),
  - szakcég által végzett FAM munkák.
- c) A villamos munkáknál be kell tartani az egyedüli munkavégzésre vonatkozó tilalmakat!
- d) Hatásos érintésvédelem nélkül villamos gépet, illetve villamos berendezést üzemeltetni tilos!
- e) A villamos berendezésekre rendszeresített védőfelszereléseket eltávolítani, a védelmet kiiktatni, hibás berendezést üzemeltetni szigorúan tilos.
- f) A telepített villamos berendezések energiaellátó vezetőinek hosszabbítását csak villamos szakember végezheti el.
- g) A kézben tartható villamos gépek csatlakozó vezetéke legfeljebb 1 db hosszabbítóval toldható meg. A hosszabbítónak épek kell lennie, és nem ronthatja a villamos berendezés védelmét. A villamos elosztókat, kábeleket sérülések ellen védeni kell. A szabadban használt elosztók védettség fokozata legalább IP 44 legyen.

12. GÉP, BERENDEZÉS, TECHNOLÓGIA, MUNKAHELY MUNKAVÉDELMI ELJÁRÁSAI

12.1. Üzemi próbák

- a) Az üzemi próba célja a technológia/gép/berendezés (egészének vagy részeinek) funkcióinak és biztonsági szerelvényeinek beállítása, kipróbálása. Az üzemi próbát üzemeltetési utasítás, gyártói előírás szerint kell végrehajtani.
- b) Üzemi próbát kell tartani a technológia, gép első üzembe helyezését megelőzően, valamint javítást, illetve karbantartást követően, az alábbiak szerint:
  - a kivitelezőnek az első üzembe helyezést megelőzően,

- a karbantartónak a karbantartást követően, ha a karbantartási utasítás a gép, technológia biztonságos állapotának ellenőrzéséről rendelkezik.
- c) A földgázszállító régió legalább évente köteles üzemi próbát tartani a tartalékolt vagy ritkán működtetett technológia/gép esetében, ha jogszabály/szabvány másként nem rendelkezik.
- d) Az üzemi próba eredményét dokumentálni kell, ami lehet papír vagy elektronikus dokumentum. (Megőrzési idő: soron következő ellenőrző felülvizsgálat)

12.2. Munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat

- a) A veszélyes létesítmény, munkahely, munkaeszköz, technológia munkavédelmi üzembe helyezést megelőzően munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálatot kell lefolytatni, melynek javasolt formátumát a [21. sz. Függelék](#) tartalmazza. A munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat feltétele a VIG-19 szabályzat szerinti eredményes műszaki átadás-átvételi eljárás lefolytatása, mely üzemelés gátló hiányosságot nem tárt fel. Új gép, berendezés, technológia, munkahely létesítésekor, illetve meglévő átalakításakor a műszaki tartalomban, ha ilyen nem készül a létesítés dokumentációjában kell meghatározni, hogy a létesítést, vagy átalakítást követően szükséges-e a munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálatot lefolytatni.
- b) A munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálatban közreműködők:
  - a régió Felelős Műszaki Vezetője vagy megbízottja,
  - a földgázszállító régió szakág szerint illetékes csoportvezetője/megbízottja,
  - munkabiztonsági szakember (BEM szakértő), veszélyes technológia esetén szakirányú munkabiztonsági szakértő,
  - munkaegészségügyi szakember (FEÜ orvos).
- c) A Felelős Műszaki Vezető döntése alapján az eljárásba be kell vonni a kivitelező, a gyártó és a karbantartó képviselőit.
- d) A munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat időpontjáról a munkavédelmi képviselőt tájékoztatni kell, megadva a lehetőséget a részvételre és a véleménynyilvánításra.
- e) Az üzemeltetés megkezdése csak abban az esetben rendelhető el, ha a munkavédelmi szempontú vizsgálat megállapítja, hogy:
  - a létesítmény, munkahely, munkaeszköz, technológia az egészséget nem veszélyeztet, és a biztonságos munkavégzés feltételeinek megfelel,
  - rendelkezésre állnak a mérések, vizsgálatok dokumentációi, és azok eredményei megfelelőek (pl. varratvizsgálati jegyzőkönyvek, nyomáspróba jegyzőkönyvek, villamos biztonságtechnikai felülvizsgálatok dokumentumai),
  - rendelkezésre állnak a létesítésben közreműködő tervező és kivitelező írásos nyilatkozatai arról, hogy a munkavédelmi szabályokat érvényesítette, illetve betartotta,
  - rendelkezésre állnak a hatósági engedélyek, a hatósági felügyelet alá tartozó berendezések engedélyei, jogszabályokban előírt minőségtanúsítások és vizsgálatok,
  - a kezeléshez szükséges személyi feltételek biztosítottak, oktatások megtörténtek,
  - rendelkezésre állnak az üzemeltetési és a karbantartási utasítások.

12.3. Próbaüzem

- a) A próbaüzem célja a technológia/gép feladatszerű működtetése annak megállapítása érdekében, hogy az a tervezett összes feladatát maradéktalanul képes ellátni.
- b) Amennyiben a Társaság a veszélyes technológia létesítését, átalakítását követő használatbavételt megelőzően próbaüzemet tervez, akkor erre a tervdokumentáció részeként próbaüzemi tervet kell készíteni.

- c) Amennyiben a veszélyes technológia/gép használatba vétele hatósági engedélyhez kötött, akkor az engedélyes tervdokumentáció részeként próbaüzemi tervet kell készíteni és azt a Bányafelügyelettel jóvá kell hagyatni.
- d) A Bányafelügyelet a földgázszállító rendszer és tartozékainak használatba vételét próbaüzemhez kötheti.
- e) A Felelős Műszaki Vezető írásbeli engedélyével a veszélyes technológia, a veszélyes munkaeszköz (gép), próba- vagy kísérleti jelleggel legfeljebb 180 napig üzemeltethető.
- f) A veszélyes technológia és veszélyes munkaeszköz próbaüzeme előtt munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálatot kell végezni. A próbaüzem nem kezdhető meg, ha a vizsgálat olyan munkavédelmi hiányosságot tár fel, ami közvetlenül és súlyosan veszélyeztet a munkavállalók egészségét vagy biztonságát.
- g) A próbaüzem indításának minimális műszaki biztonsági, egészségvédelmi, biztonságtechnikai követelményei:
- a VIG-19 szabályzat szerinti eredményes műszaki átadás-átvételi eljárás,
  - eredményes munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat elvégzése,
  - a próbaüzem felügyeletével megbízott személy kijelölése,
  - a próbaüzemben résztvevők oktatása,
  - a magyar nyelvű üzemeltetési dokumentációk biztosítása,
  - jóváhagyott próbaüzemi terv vagy technológia rendelkezésre állása,
  - az egyéni védőeszközök, ill. vészhelyzet esetére a mentés eszközeinek rendelkezésre állása.
- h) A próbaüzemet az építési engedélyben, gép gyártói dokumentációjában meghatározott feltételek és előírások szerint, a Felelős Műszaki Vezető (Bányatörvény alapján) által kiadott írásbeli utasítás alapján kell végrehajtani.
- i) A próbaüzemről, annak tapasztalatairól próbaüzemi jelentést kell készíteni. A próbaüzemi jelentést a Felelős Műszaki Vezető hagyja jóvá. A jelentést csatolni kell a használatba vételi eljárás dokumentációjához. A sikeres próbaüzemet követően a Felelős Műszaki Vezető, hatósági engedélyköteles technológia/gép esetén az illetékes hatóság engedélyezi a használatbavételt.

12.4. Munkavédelmi üzembe helyezés, használatbavétel

- a) Veszélyes létesítmény, munkahely, technológia, munkaeszköz létesítését, építését, átalakítását követően a régiós Felelős Műszaki Vezető annak üzemeltetését írásban rendeli el. A műszaki tartalomban, ha ilyen nem készül a létesítés dokumentációjában kell meghatározni, hogy a létesítést, átalakítást követően szükséges-e munkavédelmi üzembe helyezés.

A munkavédelmi üzembe helyezési jegyzőkönyvek mintáit a [20. sz. Függelék](#) tartalmazza. A munkavédelmi üzembe helyezés feltétele:

- a VIG-19 szabályzat szerinti eredményes műszaki átadás-átvételi eljárás,
  - eredményes munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat elvégzése,
  - a magyar nyelvű üzemeltetési dokumentációk biztosítása,
  - az egyéni védőeszközök, ill. vészhelyzet esetére a mentés eszközeinek rendelkezésre állása.
- b) Nem szükséges az a) pont szerinti munkavédelmi üzembe helyezés és munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat lefolytatása abban az esetben, ha már meglévő, korábban üzembe helyezett veszélyes technológián olyan mértékű módosítás történik, amely az engedélyezési paraméterekben nem okoz változást (pl. berendezés, technológiai elem cseréje a korábbival megegyező műszaki paraméterekkel rendelkező berendezésre, technológiai elemre).
- c) A b) pont szerinti karbantartások, átalakítások esetén a veszélyes technológia gáz alá helyezését megelőzően műszaki átadás-átvétel eljárást (pl. külső vállalkozó esetén), vagy ezzel egyenértékű

műszaki biztonsági végellenőrzést/felülvizsgálatot kell tartani, melynek eredményes elvégzéséért, majd a gáz alá helyezés elrendeléséért az üzemeltető helyszínén lévő szakszemélyzete felelős (pl. Régió Felelős Műszaki Vezető (Btv.), vagy az általa erre írásban felhatalmazott mérnök, felelős helyszíni munkairányító).

- d) A gáz alá helyezés csak abban az esetben történhet meg, ha a részműszaki átadás-átvételi eljárás, illetve a műszaki biztonsági végellenőrzés üzemelést gátló hiányosságot nem tárt fel, és a normál üzemeltetéshez szükséges feltételek rendelkezésre állnak (pl. beépített anyagok műbizonylata, megfelelő minőségű varratvizsgálati jegyzőkönyvek, nyomáspróba jegyzőkönyvek, villamos biztonságtechnikai jegyzőkönyvek). A gáz alá helyezés elrendelését és a gáz alá helyezést a felelős mérnöknek jelenteni kell a régiós diszpécsernek.
- e) A b) pont szerinti karbantartások, átalakítások esetén a gáz alá helyezést követően a Régiós Felelős Műszaki Vezető legkésőbb a következő munkanapon a fenti átalakításokra próbaüzemi engedélyt, vagy (ha a végleges műszaki átadás-átvételi eljárás lefolytatásra kerül) végleges használatbavételi engedélyt ad. A technológiai rendszerben végrehajtott változás teljes dokumentációját a létesítmény „D” tervéhez kell csatolni.
- f) Egyes veszélyes munkaeszközök üzembe helyezésének további feltétele az adott munkaeszköz megfelelőség vizsgálatán alapuló akkreditált munkaszervezet által kiadott vizsgálati jegyzőkönyv megléte.
- g) A veszélyes létesítménynek, munkahelynek, munkaeszköznek, technológiának a munkavédelmi üzembe helyezés időpontjában hatályos munkavédelmi előírásokat kell kielégítenie.
- h) A munkavédelmi üzembe helyezés, üzemén kívül helyezés dokumentációinak megőrzéséért a földgázszállító régió, illetve ESZG üzemeltetésű létesítmény esetén az ESZG felelős.
- i) A Felelős Műszaki Vezető, illetve az üzemeltető szervezet vezetője a nem veszélyes munkaeszköz használatba vételét az ellenőrző felülvizsgálat eljárásban előírt vizsgálatok elvégzését követően rendelheti el.

12.5. Üzemén kívül helyezés, újraindítás

- a) A Felelős Műszaki Vezető írásban köteles elrendelni a veszélyes létesítmény, munkahely, munkaeszköz, technológia üzemén kívül helyezését.
- b) Az üzemén kívül helyezési eljárást munkavédelmi szakembernek és szakirányú végzettséggel rendelkező szakembernek kell lefolytatni, és az eljárásról jegyzőkönyvet kell felvenni.
- c) Az üzemén kívül helyezés tényét, és a bekapcsolásra vonatkozó tilalmat jól láthatóan fel kell tüntetni.
- d) A bekapcsolás megakadályozását, az anyag- és energiaellátás leválasztását műszaki intézkedésekkel kell megvalósítani!
- e) Újbóli munkavédelmi üzembe helyezési eljárást kell lefolytatni, ha a veszélyes munkaeszközt, technológiát – meghibásodás miatt- műszaki okokból egybefüggően 30 napot meghaladóan nem használják.
- f) Újból üzembe kell helyezni a veszélyes munkaeszközt, technológiát, ha teljes szétszereléssel együtt járó felújítást végeztek rajta.
- g) Veszélyes munkaeszköz, technológia újraindításának feltétele a munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat lefolytatása.
- h) Az újraindítási eljárás lefolytatásáért a Felelős Műszaki Vezető felelős.

- i) Az eszköz felelős megőrzője köteles a nem veszélyes munkaeszköz használaton kívül helyezésének tényét, a használat tiltását az eszközön vagy annak tároló helyén (pl. raktár polcon) jelölni, továbbá felelős annak veszélymentesítéséről (pl. villamos hálózatról történő leválasztásáról) gondoskodni.
- j) Az eszköz végleges használaton kívül helyezése esetén a Társaság számviteli szabályai szerint HK (használaton kívül helyezési) bizonylatot ki kell állítani.

12.6. Gép, berendezés, munkaeszköz időszakos felülvizsgálata

12.6.1. Általános szabályok

- a) A veszélyes munkaeszközt, továbbá azt a munkaeszközt, amelynek használata a kockázatértékelés alapján veszélyt jelent a munkavállalóra vagy a munkavégzés hatókörébe tartózkodóra írásban megbízott kezelője használhatja.
- b) Munkaeszköz felülvizsgálatot, javítását, átalakítást, karbantartást írásban megbízott személy vagy szervezet végezhet. A feladattal az a személy vagy szervezet bízható meg, aki rendelkezik a feladat elvégzéséhez szükséges szakmai képesítéssel.
- c) Munkaeszköz, munkahely, egyéni védőeszköz, technológia soron kívüli felülvizsgálatát, illetve ellenőrzését el kell rendelni, ha a rendeltetésszerű használat, illetve üzemeltetés során a munkavállalót veszélyeztette, vagy ezzel összefüggésben baleset következett be. A vizsgálat befejezéséig a használatot, illetve az üzemeltetést meg kell tiltani. Az ellenőrzés elvégzése - a veszélyeztetés jellegétől függően - munkabiztonsági, illetve munkaegészségügyi szaktevékenységnek minősül.
- d) Az időszakos biztonsági felülvizsgálatot, illetve az ellenőrző felülvizsgálatot átalakítást, javítást, áttelepítést követően el kell végezni, ha az hatással van a munkaeszköz biztonságos üzemeltetésére.
- e) A veszélyes munkaeszközökön, valamint a telephelyen kívül is használt munkaeszközökön a legutolsó felülvizsgálat, illetve ellenőrzés érvényességét jelölő igazolást jól látható módon fel kell tüntetni.
- f) A telephelyen kívül használt veszélyes munkaeszköz időszakos biztonsági felülvizsgálatát igazoló dokumentumnak (papír alapú vagy elektronikus másolatának) a munkavégzés helyszínén hozzáférhetőnek kell lenni.
- g) Az időszakos biztonsági felülvizsgálatra, valamint az ellenőrző felülvizsgálatra kötelezett munkaeszközök listáját, a felülvizsgálatok gyakoriságát és módszerét a **6. sz. melléklet** tartalmazza.

12.6.2. Időszakos biztonsági felülvizsgálat

- a) A biztonságos műszaki állapot megőrzése érdekében időszakos biztonsági felülvizsgálat alá kell vonni a veszélyes technológiát, a veszélyes munkaeszközt, továbbá azt a munkaeszközt, amelynek felülvizsgálatáról munkavédelmi szabály vagy a rendeltetésszerű és biztonságos üzemeltetésre, használatra vonatkozó dokumentáció előírja.
- b) Az időszakos biztonsági felülvizsgálat elvégzése, vagy elvégeztetése az üzemeltető szervezet feladata. Az üzemeltető szervezet köteles írásban rögzíteni a felülvizsgálatok ütemtervét, és rendszeresen ellenőrizni a felülvizsgálatok elvégzését.
- c) A földgázszállító technológia és tartozékainak időszakos biztonsági felülvizsgálatáról a Társaság belső utasítása rendelkezik.
- d) A hegesztő berendezések és hegesztési technológia eszközeinek időszakos biztonsági felülvizsgálatairól és ellenőrzéséről a Társaság Hegesztési Kézikönyve rendelkezik.

- d) Veszélyes munkaeszközt a használaton kívül helyezését követően újra üzembe helyezni (újraindítási eljárás) biztonsági felülvizsgálatot követően engedélyezhető.
- e) A felülvizsgálat eredményét a felülvizsgálónak írásba kell foglalni és azt az üzemeltető rendelkezésére kell bocsátani. A felülvizsgálati jegyzőkönyvet, ha munkavédelmi szabály másképp nem rendelkezik, a felülvizsgálati ciklus kétszeres időtartamáig meg kell őrizni.
- f) Az időszakos biztonsági felülvizsgálat elvégzésére jogosult:
  - szakirányú szakképzettséggel és munkavédelmi szakképesítéssel rendelkező személy vagy személyek,
  - szakirányú munkabiztonsági szakértői engedéllyel rendelkező személy, vagy külön jogszabályban erre feljogosított személy,
  - tevékenységre akkreditációval rendelkező szervezet.
- g) A Társaság a vizsgálatokat szerződés keretében rendeli meg, vagy az üzemeltető szervezet vezetője írásban bízta meg a vizsgálatok elvégzésére jogosult munkavállalót.
- h) A biztonsági felülvizsgálatot a munkaeszközre vonatkozó jogszabályok, szabványok, annak hiányában a gyártó dokumentációja, valamint a Társaság vonatkozó belső utasításai alapján kötelező elvégezni. A vizsgálatok ciklusideje:
  - a jogszabályban, szabványban, gyártói dokumentációban előírt idő, naptári év vagy üzemidő,
  - a belső utasításokban meghatározott naptári év vagy üzemidő,
  - a fenti rendelkezések hiányában legfeljebb 5 év.

12.6.3. Ellenőrző felülvizsgálat

- a) A jogszabály, munkavédelmi szabály rendelkezése alapján nem veszélyes munkaeszközöket rendszeres időközönként ellenőrző felülvizsgálat alá kell vonni. Az ellenőrző felülvizsgálat iratmintáját a [22. sz. Függelék](#) tartalmazza.
- b) Az ellenőrző felülvizsgálatra nem kötelezett eszközök:
  - kézi szerszámok (fogó, kalapács, csavarhúzó, szerszámkulcs),
  - mérőszerszámok (mérőszalag, tolómérő, derékszög, szintező stb.),
  - nem rb-s kivitelű akkumulátorról, illetve elemről vagy biztonsági törpefeszültségről működtetett villamos eszközök (elemlámpa, csavarbehajtó stb.),
  - irodabútorok.
- c) A kézi szerszámok épségének ellenőrzése a felelős megőrző munkavállaló feladata. Az ellenőrzés tényét nem kell dokumentálni, de a sérült szerszámot vagy annak tároló helyét a használatra való tiltással jól látható módon meg kell jelölni.
- d) Az ellenőrző felülvizsgálat elvégzése vagy elvégeztetése a munkaeszközt üzemeltető szervezet feladata.
- e) A munkaeszközök ellenőrző felülvizsgálatait az üzemeltető szervezet tervezi, a munkaeszközök üzemeltetési nyilvántartásai alapján, az üzemeltetési tapasztalatok figyelembevételével.
- f) Az ellenőrző felülvizsgálat eredményét a felülvizsgálónak írásba kell foglalni és azt az üzemeltető rendelkezésére bocsátani.
- g) A kisfeszültségű erősáramú villamos berendezés közvetlen érintés elleni védelmének, valamint érintésvédelmi berendezés megfelelőségének ellenőrző felülvizsgálatairól szerelői ellenőrzéssel, illetve szabványossági felülvizsgálat keretében kell gondoskodni. Szerelői ellenőrzés elvégzése szükséges a villamos berendezés, illetve érintésvédelmi berendezés:
  - létesítése, bővítése és javítását követően a szerelés befejező műveleteként,

- érintésvédelmének hibájára vagy hiányosságára visszavezethető rendellenesség észlelése esetén,
  - érintésvédelmi szabványossági felülvizsgálat alkalmával,
  - jogszabályban meghatározott gyakoriságú időszakos felülvizsgálatok esetén.
- h) Szabványossági felülvizsgálat elvégzése szükséges:
- új villamos berendezés létesítésekor az üzemszerű használatba vétel előtt,
  - villamos berendezés bővítése, átalakítása és javítása alkalmával a szerelői ellenőrzés elvégzése után,
  - érintésvédelem hibájára vagy hiányosságára visszavezethető minden olyan rendellenesség észlelése esetén, amelynél az ok, illetve a javításhoz szükséges hiba behatárolása a szerelői ellenőrzéssel nem volt behatárolható,
  - jogszabályban meghatározott gyakoriságú időszakos felülvizsgálatok esetén.
- i) Működési próbát kell végezni
- áramvédő-kapcsolón és a korábban létesített feszültség-védőkapcsolón háromhavonta,
  - az ideiglenesen telepített munkahely esetén az áramvédő-kapcsolón és a korábban létesített feszültség-védőkapcsolón telepítéskor, és azt követően havonta.
- j) Az időszakos ellenőrző felülvizsgálatot szerelői ellenőrzéssel legalább a következő gyakorisággal kell elvégezni:
- kéziszerszámokon és a hordozható biztonsági transzformátorokon évenként,
  - villamos berendezésrészen, amelyre nincs külön gyakoriság előírva, az érintésvédelmi szabványossági felülvizsgálat alkalmával, annak bevezető részeként háromévente.
- k) Az időszakos ellenőrző felülvizsgálatot szabványossági felülvizsgálattal rendszeresen, legalább háromévente kell elvégezni a munkahelynek minősülő helyen.

12.6.4. Soron kívüli felülvizsgálat

- a) Soron kívüli felülvizsgálatot kell elrendelni, ha a munkahely, a technológia, a munkaeszköz, az egyéni védőeszköz rendeltetésszerű használata során veszélyeztette a munkavállaló egészségét és biztonságát, vagy a használattal összefüggésben munkabaleset következett be.
- b) A veszélyeztetést okozó munkaeszköz, egyéni védőeszköz esetén a kivizsgálás befejezéséig a gyártmány használatát meg kell tiltani.
- c) Az ellenőrzés elvégzése a veszélyeztetés mértékétől függően munkabiztonsági, illetve munkaegészségügyi szaktevékenységnek minősül.
- d) Az ellenőrzést a TBEM vezető folytatja le szakértők és a Munkavédelmi Bizottság bevonásával.

12.6.5. Építmények felülvizsgálata

- a) Az építmények állékonyságát és a biztonságos használatra való alkalmasságát az építmény élettartama alatt fenn kell tartani.
- b) A vizsgálatokat irodaépületek esetében az Eszköz- és Szolgáltatásgazdálkodás osztály vezetője, a technológia célú létesítmények esetében a Felelős Műszaki Vezető köteles tervezni.
- c) Az ellenőrző felülvizsgálatok tervezésénél figyelembe kell venni a használatbavételi engedély előírásait, a vonatkozó jogszabályokat és szabványokat, valamint a beépített termékek alkalmasságára (beépítésére, használatára, karbantartására) vonatkozó előírásokat.
- d) A nem technológiai célú építmények:

- földgáz-felhasználói berendezést műszaki-biztonsági szempontból 5 évente, a földgáz csatlakozó vezetéket 10 évente felül kell vizsgálni,
  - gázfogyasztó berendezéseinek égéstermék elvezetőinek felülvizsgálatát, és a felülvizsgálatok gyakoriságát a kéményseprő-ipari tevékenységről szóló jogszabályok szerint kell elvégezni,
  - villamos hálózatát és villamos berendezéseinek érintésvédelmét a 40/2017. (XII. 4.) NGM rendelet előírásai szerint kell felülvizsgálni.
- e) A torony- és oszlopszerű építmények villámvédelmét az Országos Tűzvédelmi Szabályzatban előírt időközönként, állékonyságát - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - legalább 10 évente ellenőrizni kell.
- f) A pörgetett és áttört gerincű beton- vagy acél oszlopokat az oszlopon való munkavégzés előtt szemrevételezéssel és szintező műszerrel ellenőrizni kell. Ha az oszlopon repedések láthatóak vagy dőlése bármely irányban 3 foknál nagyobb az oszlopon munkát végezni nem szabad. Betongyám nélküli fa oszlopra felmászni tilos! A faoszlopon való munkavégzés előtt az oszlop korhadtságát (pl. kopogtatással) és a gyámrögztítő csavarkötés épségét kötelező ellenőrizni.

13.KAPCSOLÓDÓ JOGSZABÁLYOK, KÜLSŐ SZABÁLYZATOK

Azonosító és Cím	Kapcsolat leírása
A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény	Munkavédelemre vonatkozó keretszabályok kockázatértékelés, oktatás, munkabaleset vizsgálat munkavédelmi érdekképviselet
1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról	Tűzvédelemre vonatkozó keretszabályok
2011. évi CXVIII. törvény a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról	Kiemelten kezelendő létesítményekre, SKET készítésre vonatkozó előírások
284/2023. (VI.30.) Korm. rendelet a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Megállapodás „A” és „B” Melléklete kihirdetéséről, valamint a belföldi alkalmazásának egyes kérdéseiről	A Társaság veszélyes áru közúti szállításával kapcsolatos előírások szabályozása
39/2021. (VII.30.) ITM rendelet a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Megállapodás (ADR) „A” és „B” Mellékletének belföldi alkalmazásáról	A Társaság veszélyes áru közúti szállításával kapcsolatos előírások szabályozása
16/2018. (IX. 11.) ITM rendelet a műszaki-biztonsági szempontból jelentős munkakörök betöltéséhez szükséges szakmai képzésről és gyakorlatról, valamint az ilyen munkakörben foglalkoztatottak időszakos továbbképzésével kapcsolatos szabályokról	Biztonságtechnikai továbbképzés, vizsgáztatás szabályai
45/2011. (XII. 7.) BM rendelet a tűzvédelmi szakvizsgára kötelezett foglalkozási ágakról, munkakörökről, a tűzvédelmi szakvizsgálóval összefüggő oktatásszervezésről és a tűzvédelmi szakvizsga részletes szabályairól	Tűzvédelmi szakvizsga felkészítés, vizsgáztatás előírásai
4/2002. (II. 20.) SZCSM-EÜM együttes rendelet az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó minimális munkavédelmi követelményekről	Munkavédelmi követelmények meghatározása építési folyamatoknál
72/2003. (X. 29.) GKM rendelet a Feszültség Alatti Munkavégzés Biztonsági Szabályzatának kiadásáról	FAM tevékenység engedélyezése
110/2020. (IV. 14.) Korm. rendelet a földgázvezeték korlátozásáról, a földgáz biztonsági készlet felhasználásáról, valamint a földgázellátási válsághelyzet esetén szükséges egyéb intézkedésekről	Válsághelyzet esetén követendő eljárási rend
3/2002. (II.8) SzCSM-EÜM együttes rendelet a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről	Munkahelyek kialakításának követelményei.

Azonosító és Cím	Kapcsolat leírása
3/2003. (III.11.) FMM-ESZCSM együttes rendelet - a potenciálisan robbanásveszélyes környezetben lévő munkahelyek minimális munkavédelmi követelményei	Munkavédelmi követelmények meghatározása rb-s környezetben
2/1998. (I. 16.) MüM rendelet a munkahelyen alkalmazandó biztonsági és egészségvédelmi jelzésekről	Biztonsági szín és alakjelek alkalmazása munkahelyeken
9/2015. (III. 25.) BM rendelet a hivatásos katasztrófavédelmi szerveknél, az önkormányzati és létesítményi tűzoltóságoknál, az önkéntes tűzoltó egyesületeknél, valamint az ez irányú szakágazatokban foglalkoztatottak szakmai képzési követelményeiről és szakmai képzéseiről	Tűzvédelmi képzési követelmények meghatározása
21/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó tevékenység során bekövetkezett súlyos üzemzavar és súlyos baleset bejelentésének és vizsgálatának rendjéről szóló biztonsági szabályzatról	Rendkívüli események jelentése
33/1998. (VI. 24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről	a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről
27/1996. (VIII. 28.) NM rendelet	a foglalkozási betegségek és fokozott expozíciós esetek bejelentéséről és kivizsgálásáról
219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről	SKET dokumentáció készítése, veszélyhelyzeti felkészülés
25/2014. (IV. 30.) NFM rendelet a veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadóról	Az ADR tanácsadó képzésére, kijelölésére, hatósági bejelentésére, feladatira vonatkozó jogi szabályozás
40/2017. (XII. 4.) NGM rendelet az összekötő és felhasználói berendezésekről, valamint a potenciálisan robbanásveszélyes közegben működő villamos berendezésekről és védelmi rendszerekről	Villamos berendezések időszakos felülvizsgálata
54/2014. (XII. 5.) BM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról	Tűzvédelemre vonatkozó előírások
20/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény végrehajtásának egyes szabályairól	Tilalmak és korlátozások biztonsági övezetben, teendők szállítóvezetékek és tartozékainak rongálása esetén.
2012. évi CLXVI. törvény a létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről	Kritikus infrastruktúra védelme
65/2013. (III. 8.) Korm. rendelet a létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről szóló 2012. évi CLXVI. törvény végrehajtásáról	Kritikus infrastruktúra védelme
374/2020. (VII. 30.) Korm. rendelet az energetikai létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről	Kritikus infrastruktúra védelme
1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvény (röviden: Étv.)	Felelős Műszaki Vezető, Műszaki ellenőr szerepkörök
2021. évi XCIII. törvény a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról	Kritikus infrastruktúra védelme

14. MELLÉKLETEK

Melléklet száma	Melléklet címe
1. sz. melléklet	Biztonságtechnikai továbbképzéshez és Tűzvédelmi szakvizsgához kötött munkakörök
2. sz. melléklet	Üzemeltetői felügyelet mellett végezhető tevékenységek
3. sz. melléklet	ESET értékelő mátrix
4. sz. melléklet	Szerződések EBK melléklete
5. sz. melléklet	Egyéni védőeszköz, védőöltés, védőital, védő- és tisztálkodási szer juttatása
6. sz. melléklet	Munkaeszközök felülvizsgálati gyakorisága
7. sz. melléklet	Tűzvédelmi üzemeltető ellenőrzések, időszakos felülvizsgálatok, karbantartások
8. sz. melléklet	Gépi és kézi földmunkavégzés biztonsági szabályai
9. sz. melléklet	Külső Vállalkozó által végzett terület karbantartási (fűnyírási) tevékenység szabályai

15. SZABÁLYZATBAN TÖRTÉNT LEGFŐBB VÁLTOZÁSOK

2 sz. melléklet	Üzemeltető felügyelet nélkül végezhető földmunkavégzés feltételeinek módosítása
9 sz. melléklet	Külső Vállalkozó által végzett terület karbantartási (fűnyírási) tevékenység szabályainak módosítása

16. DOKUMENTUMTÁR

A VIG-3 szabályzatnak nem részei, de a szabályzathoz kapcsolódó aktualizált iratminták, nyomtatványok a [Munkavégzéshez kapcsolódó EBK információk - Csempefal \(fgsz.hu\)](#) oldalon érhetőek el.

	Dokumentum címe
1.sz. Függelék	Munkaterület átadási, munkaterület biztosítási jegyzőkönyv formátum
2.sz. Függelék	Kompresszoregység átadás-átvételi, valamint műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyv formátuma
3.sz. Függelék	Munkáltatói megbízás formátuma
4.sz. Függelék	Munkabiztonsági terv
5.sz. Függelék	Nyilatkozat minta a föld szakszerű visszatöltéséről és a tereprendezésről
6.sz. Függelék	Munkavégzés munkavédelmi feltételeinek meghatározása a Szolgáltatási szerződés alapján végzett szerviztevékenységekhez
7.sz. Függelék	Munkavégzési engedély formátum
8.sz. Függelék	Munkavégzési engedély formátum földgáz szállítóvezeték és tartozékai megközelítésével vagy keresztezésével járó munkákhoz
9.sz. Függelék	Munkavégzést közvetlenül megelőző kockázatértékelés formátum (LMRA)
10.sz. Függelék	Munkavégzést közvetlenül megelőző megbeszélés (Toolbox meeting)
12.sz. Függelék	Légtér mérési napló
13.sz. Függelék	Kárfelvételi jegyzőkönyv

	Dokumentum címe
14.sz. Függelék	ESET jelentés formátum
15.sz. Függelék	ESET vizsgálati jegyzőkönyv formátum
16.sz. Függelék	Felhívás kárigény bejelentésére
17.sz. Függelék	Ellenőrzési jegyzőkönyv formátum
18.sz. Függelék	Veszélyes energiák kizárásához használandó kitáblázás formátuma
19.sz. Függelék	Energia izolációs terv formátum
20.sz. Függelék	Üzembe helyezési jegyzőkönyv formátuma
21.sz. Függelék	Munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat formátuma
22.sz. Függelék	Ellenőrző felülvizsgálat formátuma
23.sz. Függelék	Tűzvédelmi üzemeltetési napló minták
24. sz. Függelék	Meghallgatási jegyzőkönyv minta
	BEM fogalmak és szakkifejezések